Slossóf János

tapolcai farekasmeste

Kvesz Mária: Farekas, kossós, tálas Bps. 1960
354.o.

Hostisoczky Mihály

600 fős mozi és irpdaház, Nyíregyháza /Pintér Béla építész, Csevlek András belsőépitész, Hreblay Ferenc kertterv./ - Ism: Hostisoczky Mihály, Müszaki Tervezés, 1968. 11.sz.4-7.l.

Az 1968.évi magyar művészettörténeti irodalom bibliográfiája - Művtört Irt. 1971.2.sz. 149-182. l.

155. l.

M.D.K.

Hoszipanker Frigyes, egri könüve

Egerben 1800-ban mint könüvest irják össze a városi adókönyvek.

Heves megye müemlékei I. irta Voit Pál,
Magyarország müemléki topográfiája VII. köt.
Szerk.: Dercsényi Dezső.
Bp. 1969. Akadémiai Kiadó, 342. old.

HOSZLIPAUER Frigyes egri kőmüves. Egerben 1800-ban, mint kőmüvest irják össze a városi adókönyvek.

A Hevesmegyei Topográfia adatgyüjtéséből. Voit

Ⓓ Hosznik György

nürnabó

Kaposvár

wilkor?

l.

Györffy nür

203. l.

Ø

Hossz Károly
orgonakészítő
Kőszegen
1931-32

wód
z

Szabó Vasm

652. l

Több adat itt
nincsen

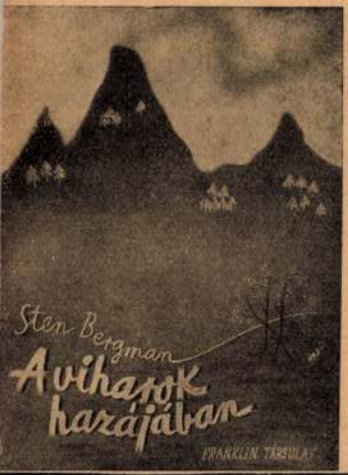

A MAGYAR FÖLDRAJZI TÁRSASÁG KÖNYVTÁRA

ALMÁSY LÁSZLÓ
Levegőben... homokon...

BAKTAY ERVIN
A Pandzsáb

BÁNHIDI ANTAL
A «Gerle 13» útja

STEN BERGMAN
A viharok hazájában

CHOLNOKY JENŐ
A Balaton

P. T. ETHERTON
A Mount Everest átrepülése

II. HÓ	28 NAP	FEBRUÁR

Vasárnap
13
Hetv. vas.

Hétfő
14
Bálint vt.

Kedd
15
Kol. Kolos

MDK

Hosszu, festöm.

a Magyar Arcképfestök Társasága testületileg vesz részt a kiállitáson. Közöttük fentnevezett müvész.

Pipics Zoltán dr.: A Műcsarnok gyüjteményes kiállitása Magyarság. 1934. márc. 4.

Hosszu

festőművész

Képzőművészeti Társulat jubileumi kiállításán - a Műcsarnokban - képével szerepel.

8 órai Ujság
1930.VII.21.

MDK

Hosszu,

ötvös a XVII. században

Jakab Elek: Oklevéltár Kolozsvár tört. II. és III. kötetéhez. II.k.Bpp 1888.

Hessli Gergely

Magyar Iparművészet az
ezredforduló 2003
154.e-

Dési Hosszú István

Kolozsvári (?) otvöslyéz XVIII. st.

metszete az Erdélyi Nem-
zeti Muzeumban

D- betűbe nem vettem
be!

K Δ

VÉSZEK LEXIKONA

RTALMAZZA AZ ÖSSZES MAGYAR ÉPITÉSZEK,
ÉLETRAJZAIT A XII-IK SZÁZADTÓL NAPJAINKIG.

ÁGI MŰVÉSZ ÉLETRAJZA.

OKT. M. KIR. MINISZTERIUM TÁMOGATÁSÁVAL.

AKADÉMIA TAGJA, (LAKIK: BUDAPEST, I., ATTILA-UTCA 23. SZÁM ALATT)
EGED, TISZA LAJOS-KÖRUT 23. SZÁM ALATT.)

ÚVÉSZ ÚR!

l a könyvpiacra kerül a
IKONÁNAK első kötete,

MDK

Hosszú Istvan

Hosszú Istvan készitette diófából Minár Pál úriszobáját a magyar kézművesipar berlini kiallitására.

Cikk: Magyar kézművesipar a berlini kiallitáson.

Magyar Iparművészet, 1938. 157.lap

MDK

Hosszu István

kKvitelzte a Minár Pál által tervezett ebédlöt.

az épitö iparmüvészek a magyaros otthonra való törekvésüket bizonyitották terveikkel. Az interieurök nemes anyaggal a korszerü követelményeknek megfelelve mutatkoztak be.

? Iparmüv.kiállitás. ?
Müvészet.1938.III.évf.22.sz. 160.l.

MDK

Hosszu István

Társulati közlemények. 1938. dec. 9-i választmányi ülés. Magyar Iparművészet 1939. 2o.l.

MDK

Hosszu István, műbutorasztalos.

XV.Kápolna.

Az installáció famunkáját H.I. végezte.

Az Iparmüv. Társ. egyházmüv.kiáll. -a. 1908.
Kiállitja a "Műhely". Kat. 105-108.l.

MDK

Hosszú István

Fabútoroknál végzett munkájáról, csak elragadtatással lehet emlékezni.

Margitay cikke.

Magy. Iparművészet, 1908. 181. lap

Hosszu István, müasztalos MDK

a lakberendezések sorát látogatva láttuk ~~[illegible]~~.
töle kivitelezve Szablya Frischauf Ferenc által tervezett "Könyvtár-szobát" .

Az Iparmüvészeti Társulatnak az Iparmüvészeti Muzeum rendezett 50 éves jub.kiállitásának résztvevői.
Magyar Iparmüvészet.1935. 265.1.

MDK

Hosszú István asztalos

Budiparrajzisk. 1941-42. 9.1.

MDK

Hosszú István asztalos

Budiparrajzisk. 1939-40. 15, 16.1.

Hosszu István MDK

asztalosmester

Koszorus mesterek
Magyar Iparmüvészet 1928. 206.o.

Hosszú István műesztalos

Pesti Hirlap. 1923. márc. 16. 5

Ipaművészetünk tavaszi kiállítása

MDK

Hosszu István

A Társulatunk kebelében folytatott munka...
Magyar Iparművészet 1937. 3. sz. 91.l.

MDK

Hosszu István aranykoszorus asztalosmester

Tanári kinevezések az Iparművészeti Főiskolán
1948.II.25.

Hosszú István
iparmivész
aranyfossorus
l.

Ladányi II.

188. l.

...ségtételt, bűnbánatot.

A KONFERENCIA PROGRAMJA: SZÁ

MÁRCIUS 25

8. Istentisztelet a Kálvin téren.
István püspök, a Szövetség véd
9. A konferenciát megnyitja: Dr. K
11-11.30: "SZÁNTSATOK MAGATOKNAK U
12-2: E b é d .
2-5: Mezőgazdasági kiállitás megte
6.45: Templomi ünnepély a Kálvin-t
TAVASZY Sándor dr., theol. igaz

MÁRCIUS 26

8: Vezetői összejövetel.
9-10.30: "VESSETEK MAGATOKNAK IGAZS
11: Főiskolásoknak: "NE SZABJÁTOK M
főlelkész /OMGE diszterem/. Köz
Károly RKIE misszici lelkész /
nak: "MEDDIG SÁNTIKÁLTOK KETFE
kész /Theol. diszterem/. Alsós l
Erzsébet SDG titkár /Gimnázium,
EMELEM" DOBÓ László theol. /Theol
12.30-2: E b é d.
2-5: A Studió és a Lakihegyi rádió m
5.30: Nyilvános ünnepély. "FELTÁMASZ
főjegyző. Bibliát magyaráz: PAP F

MÁRCIUS 27

MOK

Hosszu István

Magyar Iparművészet. 1908.évf.

MDK

Az éremkedvelők egyesülete. Művészet, 1909. 51 l.

Hosszú István

aranykoszorút nyert Mária Terézia secretaire-jét állította ki

Cród

Magyar Iparművészet

1931. 134. l. (A Társulat nyári kiállításairól.)

Hosszu István

aranykoszorus mester

Uj Magyar Otthon Kiállitás, 1940. katalogusa

50 lap

IPARMÜVÉSZETI REMEKEKÉRT FIZETETT MAGAS ÁRAK.

Hogy idők folyamán milyen magas ár jut osztályrészül olyan iparcikkeknek, amelyek müvészeti értékkel birnak, annak igazolására álljanak itt a következő adatok és számok. A londoni iparmüvészeti muzeum - a Victoria and Albert Museum - a közelmultban 1518-ban készült ezüst kelyhet és ezüst tányért vásárolt 2.500.- angol fontért. Egy londoni aukción egy székréter 2.600.- guinea-ért, egy ovális asztalka 1.450 guinea-ért, egy Claude Simeon Passemant (1702-1769) által tervezett kombinált barométer és thermométer 1.950 guinea-ért kelt el.

- -

"A MAI TERVEZÉS" ("Design This Day"). Teague Walter Dornin - London - megállapitásai.

Tervező müvészek ritkán irnak. Inkább a maguk szerszámaival juttatják gondolataikat kifejezésre, mint irás utján. De ha könyvet irnak, rendesen sok az érdekes mondanivalójuk. Teague irására is ez áll. Amit mond, az a tervezés alaptételeinek mesteri analizise. Különösen érdekesek a következő megállapitásai. "Minden tárgy végső formája magából a tárgyból születik. Természetesen ugy kell kialakitani, hogy azt a funkciót szolgálja, amelyet végezni hivatott. Legyen meg az anyagszerüsége és feleljen meg azoknak a készitési eljárásoknak, amelyek szerint készül. Organikusnak és integránsnak kell lennie. Egységben kell megteremtődnie, harmonikus és ritmikus kölcsönösségében. Megmunkálhatóság, egyszerüség, értelmesség, ösztönös kedvesség elengedhetetlen feltételek." Végül olvasói figyelmét felhivja arra, hogy az: "átmeneti korszak végét járja. A régi mesterségek elmenőben. Uj szerszámaink és közöttünk a viszony folyton meghittebbé válik. Még kaotikus a világ, amelyben élünk, de már hihetetlen hatalommal rendelkezünk a birtokunkban lévő konstruktiv akció és hatalmas tudás következtében. Meggyőződésem, hogy a sok szétesési tünet dacára lelkünkben az a látomás erősödik, hogy kedves és barátságos hely lesz a világ, a vidámság telepe, békesség és szépség helye, ahol minden ember az egyformaság és alkotó szándék életét élheti majd... mint a humanus rend és az ember jóléte birodalmának alattvalója."

- -

"KUNSTGESCHICHTE DER WELT"

Hermann Leicht, Orell - Füssli (Svájc) kiadásában megjelent könyvében nagy feladatra vállalkozott. Az egész földkerekségre vonatkoztatva a legrégibb kezdettől a napjainkig terjedő időt öleli fel ez a müvészettörténet. Körülbelül 20.000 esztendő müvészi munkásságát méltatja, jól megválasztott, gazdag illusztrációs anyaggal. Megállapitásai helyesek, józanok. Kristálytiszta irásmódja könnyen érthetővé és nagy élvezetté teszi ennek a szép könyvnek az olvasását.

- -

UJ MAGYAR MÜVÉSZETI FOLYÓIRAT.

"Müvészetszemlélet" cimmel, érdekes törekvésü folyóirat indult meg, a lelkes pedagógus és festőmüvész Reuter Ágoston szerkesztésében. Az offset nyomással készült és szines melléklettel ellátott illusztrált folyóirat első száma a magyar képző és iparmüvészeti irodalom sok kiválóságát szólaltatja meg. Lyka Károly, Pogány Ö. Gábor, H. Zádor Anna, Voit Pál, Genthon István, Domanovszky György, Ujvári Béla, Tóth Géza. Rövid, de tartalmas és szines gondolatokkal igyekszenek a dolgozó tömegeknek a helyes müvészetszemléletre való nevelést szolgálni. Az érdekes vállalkozást örömmel üdvözöljük.

- -

F.k.: Csák István. Diószegi Sokszorositó, Bp. Kecskeméti-u. 13.

got küld ki, amelynek tagjaivá a választmány a következőket választotta meg: Deák István, Lunay Béla, Herstein Lajos, Kun József, Tálos Gyula.

Tálos Gyula választmányi tag szivseen látná, ha a Társulat ismét nagyobbszabásu belső-épitészeti kiállitásokat rendezne. Fontosnak tartaná ezt most, amidőn minden törekvés arra irányul, hogy a nagy tömegek is aránylag olcsó, de esztétikailag mégis magasértékü berendezésekhez jutnak. Nem helyes, hogy általánosságban belső épitészeinknek már évek óta nincsen megfelelő kiállitási alkalmuk. Sajnálja, hogy erre vonatkozó korábbi inditványai - rajta és a Társulaton kivülálló okok miatt - nem voltak megvalósithatók. Ezenkivül felhivta a Társulat tagjainak figyelmét arra, hogy a társulati olvasódélutánokat szorgalmasabban kellene látogatniok, mert minden alkalommal igen értékes könyv és folyóirat áll az érdeklődők rendelkezésére. Schubert Ernő müvész-alelnök rámutatott azokra a nehézségekre, amelyek egy nagyobb méretü belső-épitészeti, illetőleg lakásberendezési kiállitás rendezését - főleg anyagi okoknál fogva - jelenleg még nem teszik lehetővé. Azonban a jó szándék megvan. A Müvészeti Tanács, az Iparmüvészek Szabad Szakszervezete és az Iparmüvészeti Társulat egységes conceptus szerint rendezheti csak a kiállitásokat. Ezért volt oly átütő sikere - szakemberek, hivatalos fórumok és a közönség körében az eddig rendezett kiállitásoknak. Minden szakma sorra for kerülni. Türelmet kér, mert nem alábecsülendők azok a nehézségek, amelyekkel meg kell küzdeni.

Szablya János elnök szintén annak a reményének ad kifejezést, hogy lehetséges lesz magas szinvonalu lakásberendezési kiállitásokat rendezni, de ezt természetesen csak a testvértestületekkel karöltve lehet megvalósitani. Az elnökség mindent el fog követni az olvasódélutánok további népszerüsitése ügyében.

A választmány dr. Ugron Gábor választmányi tag hozzászólása után a rendkivül nehéz életviszonyokra való tekintettel a társulati tisztviselők számára - az 1947-es esztendőben teljesitett eredményes munkásságuk alapján - 1620.- forint rendkivüli segélyt szavazott meg.

Egyéb tárgy nem lévén az elnök az ülést berekesztette.

HADIROKKANT-JELVÉNY PÁLYÁZAT.

A Népjóléti Minisztérium, a Magyar Iparmüvészek Szabad Szakszervezetét felkérte, hirdessen nyilvános pályázatot egy uj magyar hadirokkant jelvényre. A pályázaton sokan vettek részt. A biráló bizottság döntése a következő: I. dij: Schneider Jenő, tagtársunk, II. dij: Kass János, III. dij: Darvas Árpád.

A SZOVJET MÜVÉSZETI BIZOTTSÁG UJ ELNÖKE

Lebev Ivanovich Polikarp, az orosz központi kommunista párt propaganda osztályának igazgatója lett a szovjet müvészeti bizottság elnöke. Elődjét azért mentették fel állásától, mert a bizottság munkáját nem irányitotta megfelelően. A szovjet sajtóban számos kritika hangzott el abban a vonatkozásban, hogy a müvészeti bizottság nem tudta távoltartani a külföldi és polgári behatásokat a Szovjet-Unióban dolgozó müvészektől és igy nem tudta biztositani tiszta szovjet-stilus kialakulását. A bizottságot most széleskörü felhatalmazással látták el az egyes müvészeti ágak felülbirálására vonatkozólag és egyszersmind az általános kulturpolitika irányvonalának meghatározása is az ő feladatkörébe fog tartozni.

---

tett, amelynek alapján a biráló bizottság a következő döntéseket hozta: egy-egy 100 forintos első dijat N é m e t h A n n a IV. éves iskolai növendék hamutárcájáért és Schuster Gusztáv I. éves főiskolai hallgató, krómozott tárcájáért kapott; egy-egy 50 forintos résztvételi dijat a következők kaptak: B o k o r K á r o l y , IV.éves iskolai növendék, P é t e r E r z s é b e t , IV.éves iskolai növendék és M ó g a S á n d o r I. éves főiskolai hallgató.

Az elnök végül fájdalommal emlékezett meg M á r k u s L á s z l ó -nak az Operaház ny. igazgatójának elhunytáról, aki társulatunknak régi barátja volt, mint kritikus sok szeretettel foglalkozott a magyar iparmüvészet munkateljesitményeivel. Különösen nagy érdemei voltak a magyar diszletfestés erős szinvonalemelése körül. Mindezekért szeretettel őrizzük emlékét. Társulatunk elnöksége, ugy az Operaház, mint pedig a Nemzeti Szinház Igazgatóságának átiratban fejezte ki részvétét.
A választmány egyhangulag vette tudomásul az elnökség jelentését.

2.) A LXII. közgyülés előkészitése. Az elnökség inditványára a választmány elhatározta, hogy LXII. közgyülésünket folyó évi május hó 25-én 17 órakor tartjuk meg hivatalos helyiségünkben (IX.Kinizsy-u.39.sz.) Az elnökség által előterjesztett 10 pontból álló napirendet a választmányi ülés egyhangulag fogadta el. A Társulat tagjai a közgyülésre külön kapnak meghivót. Ezenkivül a közgyülés meghivóját az elnökség - 14 nappal a közgyülés megtartása előtt - hivatalos helyiségünkben kifüggeszti. Az 1947-es választmányi jelentés tervezetét az 1947-es évre vonatkozó zárszámadásokat - az utóbbiakat a számvizsgáló bizottság előzőleg felülvizsgálta - továbbá az 1948. évre vonatkozó költségvetés tervezetet a választmányi ülés egyhangulag elfogadta, a LXII. közgyülés elé való terjesztés végett.

A választások előkészitésére 6 tagu jelölőbizottságot küldött ki az elnökség, amelynek tagjai a következők. Tervezők: K a e s z G y u l a , V é g h G u s z t á v. Iparosok: H o s s z u I s t v á n , S i m a S á n d o r . Mübarátok: D e á k I s t v á n , D u n a y B é l a . Ez a jelölő bizottság fog a LXII. közgyülésnek előterjesztést tenni a kisorsolt választmányi tagok helyeinek betöltésére vonatkozólag.

Az elnökség azután bemutatta az uj alapszabály tervezetet, amelyet a választmányi ülés szintén egyhangulag fogadott el. Az uj alapszabályok lényegileg egyeznek a régiekkel, csak néhány olyan módositást tartalmaznak, amelyek az ügyvitelt megkönnyitik.

3.) Az 1947. esztendőre vonatkozó tárgysorsjáték nyereményeinek megállapitása. Az elnökség által előterjesztett tervezetet a választmány egyhangulag elfogadta. A javaslat szerint 15 db. - igen szép modern - iparmüvészeti tárgy kerül kisorsolásra 1.212.- forint értékben. Az elnökség annak a reményének adott kifejezést, hogy a kisorsolandó tárgyak jó szolgálatot fognak tenni az ujabb magyar iparmüvészet népszerüsitése ügyének.

4.) Uj tagok felvétele. Az elnökség által előterjesztett uj tagokat a választmány egyhangulag vette fel a Társulat kötelékébe. Összesen 21 uj tag jelentette be belépését.

5.) Inditványok. H e r s t e i n L a j o s választmányi tag örömmel látná, ha a Társulat költségvetési keretei tágithatók volnának. Fájó szivvel állapitja meg, hogy nem állanak rendelkezésre azok az anyagi eszközök, amelyek ilyen fontos ügynek - mint amilyen a magyar iparmüvészet - megfelelő intézéséhez szükségesek volnának. Meggyőződött arról, hogy a Társulat a szükös anyagi viszonyok mellett is igen eredményesen tudott dolgozni, dacára annak, hogy a költségvetési keret, elég szerény. Ezért azt inditványozza, hogy a Társulat anyagi helyzetének javitására találjon módot a választmány, hogy a bevételek a mai nehéz viszonyok között is fokozhatók legyenek. Nem hatósági bevételekre gondol, hanem a magyar társadalom megmozgatására. Kéri az elnökséget és a választmányt, foglalkozzék behatóan ezzel a kérdéssel. Több hozzászólás után a választmány ugy határozott, hogy e rendkivül fontos kérdés elintézésére alapszabályaink értelmében külön munkabizottsá-

O R S Z Á G O S M A G Y A R I P A R M Ü V É S Z E T I T Á R S U L A T
Budapest, IX. Kinizsy-u. 39.

Hivatalos órák minden köznapon szombat kivételével
9-14 óráig, elnökségi fogadó-óra 9-10 óráig.

K ö r i r a t .

1948. IV.15. 1108. sz.

Igen tisztelt Tagtársunk!

A folyó évi március hó 31-én kiadott 830 számu köriratunk megjelenése óta történt, vagy történő - tagjainkat érdeklő eseményekről - az alábbiakban számolunk be.

A Z I D É N Y U T O L S Ó O L V A S Ó D É L U T Á N J A .

Legközelebbi olvasódélutánunkat f.évi junius hó 4-én pénteken tartjuk 16-19 óráig. Vendégeket szivesen látunk. Julius és augusztus havában olvasódélutánokat nem tartunk, azonban a folyó év szeptember havának első péntekjén ismét megkezdjük olvasódélutánjaink tartását.

T Á R S U L A T U N K V Á L A S Z T M Á N Y I Ü L É S E .

1948. május hó 4-én 17 órakor - választmányi tagtársaink örvendetesen élénk érdeklődése mellett - választmányi ülést tartottunk, amelyről az alábbiakban számolunk be.

1.) Az elnökség jelentése. Az elnökség havi körleveleiben részletesen beszámolt mindazokról az eseményekről, amelyek a Társulat életét az utolsó választmányi ülés óta érintették. Ennélfogva ezekre az eseményekre csak annyiban tért ki, hogy örvendetes érzés a Társulat minden tagja számára, hogy az elmult hónapokban olyan intenziv munkásság folyt a magyar iparmüvészet egyes munkaterületein. A legkiugróbb események a Müvészeti Tanáccsal és az Iparmüvészek Szabad Szakszervezetével együttesen rendezett kiállitások voltak, nevezetesen a Kerámia Kiállitás és a Plakát és Reklámmüvészeti Kiállitás. Az utóbbinak különösen nagy volt a sikere. A kiállitásokkal kapcsolatosan iparmüvészetünk több vezető egyénisége vezetéseket és előadásokat tartott, amelyek iránt szintén szép érdeklődés mutatkozott. E kiállitások a magyar 3 éves terv, illetőleg az 1948/49 centenáris év keretében nem mindennapi megnyilatkozást jelentettek. A kiállitásokban megnyilvánuló magas müvészi törekvésekkel elért eredményekre büszkén tekinthetnek vissza a kiállitó iparmüvészek és a kiállitás rendezői.

De egyéb vonalon is erős tevékenységet fejtett ki társulatunk. Export-viszonylatban sikerült egy 21.000.- forint értékü mintaküldeményt tengerentulra szállitanunk. A francia kormánytól 1.500.000.- francia fr. beviteli kontingenst kaptunk a párisi vásárra. Ezt azonban valószinüleg csak a marseillei vásár alkalmával tudjuk majd kihasználni. Mivel Unterreiner Győző tagtársunk, akivel megállapodást kötöttünk, sulyos balesetet szenvedett. S z a b l y a J á n o s elnök azután bejelentette, hogy választmányunk nagyérdekü tagját H o s s z u I s t v á n -t a Budapesti Asztalosok Ipartestülete kemény munkával eltöltött 50 esztendős asztalosmesteri müködéséből kifolyólag kiváló érdemeiért az Ipartestület örökös tiszteletbeli elnökévé választották. A választmány meleg ünneplésben részesitette Hosszu Istvánt, aki meghatott szavakkal köszönte meg a róla való megemlékezést.

Az elnök még bejelentette, hogy a Társulat elnöksége az Országos Magyar Iparmüvészeti Főiskola ötvösmüvészeti szakosztályán szükebbkörü pályázatot hirde-

E n d r e társulati ügyészt, akit a Polgármester a Székesfővárosi Irodalmi Intézet igazgatójává nevezett ki.

A L a k o s - A l a p i t v á n y r a vonatkozólag C s á k I s t v á n g. igazgató bejelentette és a választmány tudomásul vette, hogy az illetékes hatóságoktól megkaptuk a mentesitési határozatot és ennélfogva a szentesi határban levő 26 hold föld hozama változatlanul társulatunk rendelkezésére áll az immár összes illetékes hatóságok által jóváhagyott alapitólevél értelmében.

A K i á l l i t á s i és p á l y á z a t i j e l e n t é s e k napirendi pontjánál az elnökség rámutatott arra, hogy a Müvészeti Tanács, az Iparmüvészek Szabad Szakszervezete és társulatunknak közös munkája sok nehézséget győzött le a Karácsonyi- és Kerámia Kiállitás rendezésénél. Igen értékes eredmény, hogy e kiállitások a magyar iparmüvészet felé elinditották a közönség érdeklődését. Minthogy legutolsó köriratunkban a két kiállitásról részletesen beszámoltunk itt még csak azt emeljük ki, hogy a Pénzügyminiszter ur nagyon előzékenyen támogatta a forgalmiadóra vonatkozó kérésünket s hogy az Iparmüvészeti Főiskola Igazgatósága és a Székesfőváros Népmüvelési Bizottsága is mindent elkövetett, hogy a szóbanforgó kiállitások mind jobban sikerüljenek. A Kultuszminiszter, a Müvészeti Tanács nagyobb vásárlások eszközlésével támogatták a Kerámia-Kiállitásban kifejezésre jutó törekvéseket. Társulatunk elnöksége szintén eszközölt vásárlásokat az idei sorsolás részére. Az utolsó választmányi ülés óta több pályázat dölt el. Ezekről szintén már korábban adtunk jelentést. A pályázatok is hozzájárultak a magyar iparmüvészeti élet élénkitéséhez. Az elnök végül a választmány figyelmét felhivta a február hó végén a Nemzeti Szalonban megrendezendő nagyszabásu grafikai kiállitásra. S c h u b e r t E r n ő müvész-alelnök a grafikai kiállitás előkészitéséről számolt be részletesen és rámutatott arra, hogy a jól rendezett és több nyelvü katalogussal rendelkező iparmüvészeti szakkiállitások rendszeres ismétlődés esetén nemcsak iparmüvészeti, de ipargazdasági életünkben is fontos szerepet játszanak majd idővel. Nagyszabásu kiállitások, amelyek karöltve haladnak az iparral, nemzetgazdasági életünkben igen fejlesztőleg fognak hatni. Az alacsonyrendü üzleti szempontok eliminálása és az ideális alapon nyugvó magasabbrendü, de mégis gyakorlati szempontokkal számoló elgondolások - typusok megteremtése stb. - irányában kell haladni. Akkor majd fellendül az export is. T á l o s G y u l a belsőépitész, választmányi tag jóleső érzéssel állapitja meg, hogy milyen lendülettel fejlődik ismét iparmüvészeti életünk és elismeréssel adózik dr. V o i t P á l muzeum igazgatónak, hogy a mai nehéz viszonyok mellett is, ilyen pompás müvészi szőnyegjavitó mühelyt tudott létesiteni. R ó n a i P e t r a nővér választmányi tag a mai alkalmat ragadja meg, hogy a Társulat elnökének köszönetet mondjon fáradhatatlan munkásságáért, amelyet szóval, irással és tettekkel fejt ki hosszu évtizedek óta ugy a Társulat kebelében, mint azonkivül a magyar iparmüvészeti törekvések alapgondolatainak elméleti és gyakorlati érvényesitésére. S z a b l y a J á n o s elnök megköszöni a figyelmet, de minthogy a közelmult kiállitások ügyét tárgyaljuk, kötelességének tartja annak megemlitését, hogy köszönettel tartozunk G á d o r I s t v á n főiskolai tanárnak és K o v á c s Z s u z s a szakszervezeti főtitkárnak a két kiállitás rendezése körül kifejtett fáradozásukért. A választmány az elhangzottakat egyhangu helyesléssel tette magáévá.

Az e x p o r t - ü g y e k alakulására vonatkozólag az export-bizottság elnöke D e á k I s t v á n választmányi tag tett jelentést. Rámutatott arra, hogy igen sok nehézséget kellett leküzdeni, de végre mégis sikerült társulatunk exportáló iparmüvész tagjai számára 18%-os árkiegyenlitési kedvezményt elérni. Szerintünk ez a kulcs nem lesz elegendő jelentékeny exportforgalom lebonyolitására, de mindenesetre megkiséreljük megfelelő forgalom elérését. Eddig a következő helyekre mentek mintakollekciók, illetőleg ajánlatok: Sidney, New-York, London, New-Zeeland, Kanada. Jóformán lebirhatatlan komplikációkat

okoz az ottani vásárlók /importörök/ számára a behozatali engedélyek megszerzése. Jó volna idővel a különféle nemzetközi vásárokon való részvételt is ismét megindítani, de a lefolytatott eziránvu tárgyalások egyelőre azt mutatják, hogy csak 1949-ben lehet majd megfelelő hatásfokkal ezen a területen dolgozni. Az elnök kiegészitő megjegyzései után a választmány egyhangulag vette tudomásul az exportbizottság elnökének jelentését.

Az **uj tagok választásánál** a választmány a következőket választotta meg:

pártfogó tagok: Magyar Svéd Kereskedelmi Kamara, Müvészeti Muzeumok Barátainak Egyesülete,

levelező tag: Ney Ákos

rendes tagok: Bayer Pál, Eisler Aladár, Eperi István, Erdélyi János, Gózon Lajos, Janáky István, Nemes Tibor, Quittner Leó, Radics Vilmos, Schneider Jenő, Schiller Alfréd, Székely Artur, Thalwieser Antal, Vértes Jenő és özv.Waldfogl Károlyné.

A **belföldi értékesitésre** vonatkozólag az elnök azon inditványát terjesztette elő, hogy megbizható belföldi cégekkel az elnökség olyan megállapodást létesithessen, hogy azok a társulati tagok zsürizett munkáit forgalomba hozzák. A mozgalom népszerüsitéséről társulatunk gondoskodik. Az inditványt a választmány egyhangulag tette magáévá.

Az 1947. évre vonatkozó **társulati tárgysorsjátékra** a választmány egyhangulag fogadta el azt az elnökségi inditványt, hogy 12oo.-- forint összértékben kerüljenek kisorsolásra iparmüvészeti tárgyak és felhatalmazta az elnökséget, hogy az engedélyezésre vonatkozó lépéseket tegye meg.

Az 1947 év végén mutatkozó **pénzügyi helyzetre** vonatkozólag **Csák István** g.igazgató tett jelentést. A választmány örömmel vette tudomásul, hogy a rendelkezésre álló nyers könyvelési adatokból máris megállapitható, hogy az elmult esztendőben a bevételek és kiadások egyensulyban voltak.

Egyéb tárgy nem lévén, az elnök az ülést berekesztette.

HOSSZU ISTVÁN NÉGYÉVTIZEDES MUNKÁSSÁGA.

Bensőséges és nemes hangulatu ünneplésben részesitette a **Budapesti Asztalosok Ipartestülete Hosszu István** aranykoszorus asztalosmestert a Testület tb. elnökét - választmányunk kiváló tagját - abból az alkalomból, hogy a közelmultban töltötte be asztalosmesteri munkásságának negyvenedik évfordulóját. **Szemes József** ipartestületi elnök üdvözlő beszédében a jubiláns nem mindennapi érdemeit és azt hangsulyozta ki, hogy Hosszu István milyen nagy szolgálatot tett az országnak és az iparának kiváló minőségü munkájával. Még csak 27 éves fiatal mester volt, amikor 19oo-ban a kormánytól ő kapott megbizást a párisi világkiállitás magyar pavillonja asztalosmunkáinak vezetésére, ahol nem kevesebb, mint 94 ember munkáját irányitotta. Sok sikere közül kiemelkednek: 1928-ban az aranykoszoru, 1935-ben az Országos Magyar Iparmüvészeti Társulat jubileumi kiállitásán az Iparügyi Miniszter nagy aranyérme. Az elnök inditványára az Ipartestület egyhangulag elhatározta, hogy a jubiláns nagy érdemeire való tekintettel **Hosszu István** érmet alapitanak, amelyet a Testület minden évben a legjobb eredményt feltüntető mestervizsgázónak adományoz, mint a legmagasabb szakmai kitüntetést. Hosszu István meghatott szavakkal köszönte meg a szeretetteljes meleg ünneplést.

Társulatunk elnöksége - a közeljövőben tartandó - LXII. közgyülésünkön fogja e nagyérdemü magyar asztalosmesternek kiváló munkásságát méltatni.

LÁTOGATÁS HOSSZÚ ISTVÁN MŰTERMÉBEN

Nem tartjuk érdektelen dolognak, ha a magyar iparművészet egyik legmagasabb színvonalon álló ágát, a műipari lakberendezés művészetét ismertetjük, amely iránt az érdeklődés azt hisszük elég nagy, mivel a társadalom legideálisabb célját, a családi otthon melegségét van hivatva szolgálni. A magyar belsőépítőművészet, amely stílus és kivitelezés szempontjából egyaránt világhírű, a külföld előtt a jó márkáját azzal szerezte, hogy a nemzetközi versengésben jobbat és tökéletesebbet nyújtott, mint a külföld. Sőt bátran mondhatjuk, hogy ma már ott tartunk, hogy nagyon sok művészi érzékkel bíró külföldi Magyarországon szerzi be palotáinak bútorait, attól a helyes gondolattól vezérelve, hogy a magyar iparművészet stílus és kivitelezés szempontjából tökéletesebbet és szebbet nyújt mint a saját nemzetének műiparosai. A mi napa magyaripar-művészet egyik legkiválóbb reprezentánsát, Hosszú István műipari lakberendezőt látogattuk meg Práter-utca 64. szám alatti műtermében, aki évtizedek óta szállít művészi kivitelezésű bútorokat külföldre, ahol dicsőséget szerzett a magyar iparnak és a magyar nemzetnek. Ennek a kiváló iparművésznek a műtermeiben és műhelyeiben különböző stílusban készült és készülő remek bútordarabokat láttunk. A sok szép izléses bútorok között feltűnt nekünk egy gyönyörű szép Mária Terézia-korabeli szekretär, amellyel *Hosszú István* a legutóbbi képzőművészeti tárlaton a legnagyobb kitüntetést, az »aranykoszorús mester« címet nyerte el s amelyet itt bemutatunk. De serény munka folyik a gyár műhelyeiben is, ahol mintegy másfél év óta állandóan készül *Harry Fuld* berlini iparfejedelem palotájának bútorai. Most készült el a palota egyik gyönyörű olasz renaissance menyezete pazar kivitelben, valamint egy angol stílusban készült ebédlő és munka alatt vannak még az egyes lakosztályok bútorai. Jelentékeny sikerei voltak a versaillesi kastély bútoraival, de nevéhez fűződik még több külföldi palota berendezésének tervezése is: többek között a magyar előkelőségek közül br. Tornyai Rezső, br. Kornfeld Pál, Dobay Aurél vezérigazgató stb. kastélyait rendezte be és készülőben van továbbá Gaál Endre és Erődy-Harrach országgyülési képviselő, érdi Krausz György iparos. Ezekben a műtormekben látott remek munkák csak dicsőségére lehetnek a magyar műipar jóhírnevének és megerősítik a magyar jövőbe vetett hitünket.

SZINHÁZ / HANGVERSENY

Rovatvezető: UJHELY JÓZSEF

Karácsony előtt a szinházak is igyekeznek ünnepi tónust felvenni s az elmult és rövidesen esedékes bemutatók is ezt engedik sejtetni. Az idei szezón slágere ugyanis részben még mindig várat magára s a „Tábornok"-on kívül egyetlen egy darab sem jelentett még komoly irodalmi, vagy egyéb sikert. Talán a „Verebély lány" és a „Tüzek az éjszakában" az, ami leginkább kiemelkedik az átlagból, azonban még ez sem az igazi, az, amire egyhangú véleménnyel tudna felfigyelni Budapestnek az a része, amelyik szinházba is jár. Pedig már alaposan benne vagyunk a szezónban, most már legfőbb ideje lenne valami értékes és komoly sikerről beszámolni. Néhány váratlan, vagy megérdemelt bukás az egyik oldalon és közepes műsordarabok a másik oldalon, — ez minden. Az e heti bemutatók Stravinszky és Cocteau kis operája és a Hevesi-darab, az „Amazon", cseppet sem cáfolják meg az előbbi véleményünket s a közel jövő eseményei, a „Párisi divat", a „Csikágói hercegnő" és az „Ida regénye" pedig legfeljebb várakozást jelent és reménykedést, hogy talán. A Stravinszky-opera szines és tartalmas, muzsikája igen értékes munka és ez a vélemény teljes egészében áll Cocteau szövegkönyvére is. Márkus László, a kitünő rendező nevén kívül Závodszky Zoltán és Budanovits Mária nevét kell megemlítenünk.

Makay Margit
Angelo (Váci-u 24) felvétele

Az „Amazon", Hevesi Sándor új darabja, a várt nagy-Fedák szerep, általánosságban családást hozott. Hevesi Sándor jobb darabokat is irt már és Fedák sokkal jobb szerepeket is játszott. A darab ötlete és strukturája egyes vonatkozásaiban idegen vizekre is elkalandozik, kissé ismerős ez a téma s még akkor sem tartható túl szerencsésnek, ha a szerző aláhúzottan elismeri ezeket az elkalandozásokat. Ettől eltekintve azonban érdekes és figyelemreméltó az a szervirozás, amint ezt Hevesi Sándor nyujtja, annál is inkább, mivel olyan együttes jeleníti meg mondanivalóit, amilyennél különbet egy szerző sem kivánhat magának. Az élen természetesen Fedák Sári halad, aki ezuttal is azt a nagyvonalú és szines alakitást nyujtotta, amit már megszoktunk tőle. A többi szerepeket Makay Margit, a prózai szerepet először játszó Somogyi Nusi, Gellért, Toronyi, Gózon és Delly játsszák. — Péntek este Saljapin Városi szinbázbeli hangversenyén ismét ott láttuk tout Budapestet s a publikum ez alkalommal is és méltán, térdet és fejet hajtott az egykori orosz zsákhordó előtt.

E héten a Királyszinház és a Városi Szinház mutat be egy-egy új operettet és mind a két szinház magának vindikálja a nagyobbik sikert. Majd elválik. A Vigszinház is próbálja már a harmadik Mikszáth - Harsányi darabot, a „Beszterce ostromát". Darabokban és premierekben tehát nem lenne hiány, a közönségre sem mondhatni, hogy túlságos ellenszenvvel viseltednének a szinházakkal, szinészeink is vannak, egyszóval kerek a világ és semmi baj sem lenne, ha... ha... nem lennének igényeink, Budapesten állitólag nagy szinházi kultura van, sokat szeretünk ezzel dicsekedni, dehát ez úgylátszik csak egy szépen hangzó szólam, amit nem szabad túlkomolyan venni. Egy bizonyos, a magyar közönség szigorúbb kritikus, mint a külföldi, hiszen a külföldi világsikerek sokszor szó- és hangnélkül meghalnak a mi szinpadjainkon.

Node így ünnep előtt talán ne is nézzük ezeket a dolgokat ilyen túlszigorúan, hiszen sokkal szebbnek is lehet látni mindezeket egy kis... nagyon kis elnézéssel. Próbáljuk meg hátha talán így jobb lesz. Talán nem is lesz olyan nehéz...

MITTERDORFER

FÉRFIDIVAT
KÜLÖNLEGESSÉGEI

IV, KIGYÓ-UTCA 4

Párisi feketeköpeny- és ruha-
különlegességei megérkeztek

HORVÁTH ÉS HALÁSZ

BUDAPEST IV, VÁCI-UTCA 26.
TELEFON: AUT. 871-09 / ALAPÍTVA 1895

Hosszu István

Stádler Márton, Szabó Gyula, Nagy Andor, Nagy Antal, Kovács József, Hosszu István és Hauszmann Ferenc -a "Modern lakberendezés jubiláris butorkiállitásán" mutatták be "a nagyhirü magyar lakberendező ipar" legszebb alkotásait. A cikk a neveket, mint a legjobb nevü kiállitókat sorolja fel.

Hosszu István arcképét bemutatja a lap. A kézmüipari kiállitáson a müvész minden egyes interieurjét muzeális értéknek itélte a zsüri és a legnagyobb kitüntetéssel, az aranykoszoruval jutalmazták alkotásait. Repr.

Délibáb, Bp. 1930. május 1o. IV. évf. 19.sz. 5o-51. lap.

Hosszú János

Kolozsvár Ötvös

1639.

l.

Szádeczky Iparfejl.

II. 137. l.

Ilihapbizomanyos
TAB, Somogy megye

ADAPEST
42 VI. 12-7

Hosszu Tanós

ötv.

lásd

Szádeczky II. 137

..... nevü munkás igazolta

a müvezető aláirása.

yezem:

y helyettesének
sa.

Endrényi Imre, Szeged.

Hosszú József

amatőr festő

Kiállítása nyílt meg az Gyulai Ferenc Olajipari Művelődési Házban.

Szelestey László

cine

Tatai Hilay
1980 dec 3

Magyar Hirdető
SAJTÓFIGYELŐ
Budapest V., Petőfi Sándor u. 17.
Telefon: 188-296, 188-307
Hoszú József,
ZALA MEGYEI HIRLAP

K 1021 VI

1962. december 30. ZALAI H

A zalai képzőművészek kiállításáról

A zalai képzőművészek évi termésének javát felvonultató hagyományos tárlat az idén bizonyos vonatkozásokban örvendetesen eltér a korábbi kiállításoktól, de egyben-másban ugyanazokat a mindmáig megoldatlan problémákat tükrözi, mint azok. Sőt, a múló idő, s vele a fejlődés egyre sürgetőbben épp ezeket a megoldatlan és mindinkább megoldatlanabbá váló kérdéseket állítja előtérbe.

Ez a mostani kiállítás színvonal tekintetében lényegesen egységesebb, mint az eddigiek. Nem találunk kiemelkedően jobb, vagy sajnálatosan gyengébb alkotásokat, nagyjából azonos tehetségű művészek azonos rangú képei sorakoznak a falakon. S ami ennél is fontosabb: az *egész* anyag színvonala *magasabb*, mint például az elmúlt évben. E fejlődés összetevői között egyaránt ott találjuk a jelentkező új nevek érdekes műveit, az általánosan jellemző modernebb hangvételt, egyes régebbről ismert festők dicséretére méltó, újat kereső kísérletezőkedvét, néhányuk szemünk előtt végbemenő stílusváltását, a kifejezési mód, a témaformálás, a látásmód, a technika korszerűsödését. Mindezek teszik e mostani kiállítást érdekesebbé, változatosabbá, kevésbé stagnálóvá, mint bármelyik eddigi volt.

Ám e szerencsésen megindúló erjedés *természetéből fakadóan* dob felszínre néhány elvibb jellegű észrevételt.

Az eszközök, igaz, modernebbekké váltak, közelebb kerültek a mához. E képek nagyobb részét már nem lehetett volna harminc vagy negyven évvel ezelőtt megfesteni. De a lényegesebb, a kifejezett mondanivaló, a témák már sokkal kevésbé korszerűek. Tévedés ne essék: nem valami plakát- vagy vezércikk-aktualitást kérünk számon, hanem azt, hogy ha már a festői látásmód modernebbé vált, akkor az ábrázolt világ is legyen modern, ...i. A képekről tükröződő élet ...lehetősen időn kívüli. ...et tájkép, enteriőr, ...let, folyópart, tópart — hagyományos témák. Ez eddig rendjén is volna, ha e hagyományos témák mutatta valóság félreérthetetlenebbül viselné magán korunk bélyegét. Ez a hiányosság egyébként már a korábbi évek kiállításain is felmerült, s azóta egyre égetőbben jelentkezik.

Sajnálatosan hiányzik az anyagból az emberábrázolás. Néhány portré, portrévázlat igyekszik pótolni ezt a hiányt, nem is rosszul, de nem elegendő arányban. Ez is régi probléma, s éppoly megoldatlan, mint az előző.

Azt már csak mellékesen tehetjük szóvá, hogy egyetlen plasztikát sem találunk a mostani anyagban — a szobrászat úgy látszik kihalt műfaj Zalában.

Ami az egyes festők alkotásait illeti, a fentebb említett előrelépés csaknem mindegyikükre jellemző. Néhányuknál ez tavaly bemutatott anyagához képest ugrásszerű színvonalemelkedést jelent. *Horváth Miklósné* új képein például most már nemcsak a komponálás helyes arányai, hanem a kitágult, érzékenyebbé vált színvilág, egy bensőségesebb, oldottabb festőiség hívja fel a figyelmet. A *Váci utca*, *A Duna Vácott*, s szerintünk legjobb képe, a hajnali víz és ég páráit, fényeit jól meglátó és visszaadó *Reggel a Dunán* egy új alkotói szakaszba lépett művészről tanúskodnak.

Hasonlóképpen figyelmet érdemel *Vörös Györgyi* néhány alkotása, így a *Soproni utca*, két tusrajza, a *Folyó* és a *Híd*, melyeken a téma és a kifejezési eszközök szerencsésen találkoznak. Apró rajzi hibáját leszámítva is igen jó meleg, lágy színekkel megfestett *Női portréja*.

Meglepett *Farkasné Kovács Zsuzsa* néhány igen lendületes, könnyed kézzel, kissé Vaszaryra emlékeztető eleganciával felvázolt kis rajza. Úgy tűnik, ebben a műfajban mozog igazán otthonosan.

Érdekes, változatos anyaggal jelentkezett a fiatal *Dóczi László*. Még a kiforrás, az útkeresés időszakában tart, de máris figyelemreméltó, amit csinál. Festői világképe azonban túl komor, sötét, csak itt-ott villan fel derűsebb szín, mint a *Táj* c. akvarelljén. *Tóth Tibor* anyagából *Dezső bácsi* c. portréja emelkedik ki, s örömmel láttuk *Erdős László* néhány képét is. Az *Idei első hó* fokozott erős, kemény színei megoldásában sikerült.

A bevezetőben említett stílusváltást *Harangozó Imréné* képein figyelhetjük meg. Egyre inkább a Balaton szerelmese lesz, de évről évre más és más oldalról, más-más eszközökkel igyekszik megközelíteni témáját. Most egy eléggé erős Egry-hatás jegyében születtek képei, s ezzel mintha feladott volna egyéniségéből. A *Hajnal* és a *Balaton* mutatják ezt leginkább. Még nem lehet eldönteni, hogy stílusa valóban átalakul-e vagy egészséges forrásról van szó. Ebben csak az idő dönt majd.

Ugyancsak hasonló jelek mutatkoznak — bár kevésbé élesen — *Szigethy Gyuláné* képein. Nála a faktúra alakul át. Legszembetűnőbb ez *A kis festő* és az *Ablaknál* c. vásznain.

A felsoroltak mellett persze még számos jó alkotás látható. Igen érdekesek *Dániel Reinhold* lírai hangvételű erdős tájképei, *Czirkovics Adél* néhány pasztellja, *Palágyi Ödön* jól összefogott két képe, főleg a *Kertalja*, *Pasqualetti Antalné* akvarelljei. A tavaly szépen szerepelt *Hosszú József* most csak egyetlen képpel jelentkezik, — talán nála is most van az útkeresés időszaka.

A tárlat anyaga tehát jó. Ahhoz pedig, hogy a vázolt problémákban javulás következhessen be, véleményünk szerint elsősorban a tanulás, fejlődés lehetőségeinek tágabb biztosítására lenne szükség. Művésztelep, szervezett és egyéni továbbképzés, egy, mint félfüllel hallottuk, megvalósuló félben lévő „festőiskola", vagy más hasonló megoldások minden bizonnyal elősegítenék a zalai képzőművészet helyzetének oly igen kívánatos megerősödését, további előrehaladását.

Takács István

NAPRÓL NAPRA

Szerencsések a nagykanizsaiak

1962-ben Nagykanizsa három fogadója ért el négy találatot a lottón. Egyik szelvényre 111 600, a másikra 49 150, a harmadikra pedig 73 200 forintot fizettek. Összesen tehát 233 950 forint készpénz jutott a lottó révén ez évben a kanizsaiakhoz.

A város fogadói sikeresnek mondják a tárgynyeremény sorsolásokat is, amelynél a „prímet" kétségtelenül a Warszawa személygépkocsi viszi. Ezt egy idős néni nyerte. A sok értékes tárgy között fényképezőgép, háztartási kisgép, rádió, öt- és ötezer forintos családi, illetve vásárlási utalványok, s egyéb értékes nyeremények voltak. — Végeredményben 241 507 forint értékű nyereményhez jutottak a nagykanizsaiak a lottó tárgynyeremény sorsolásainak révén.

Reméljük, az újévi pótsorsolás és a későbbi rendes sorsolások újabb „négyeseket" és tárgynyereményeket hoznak a kanizsaiaknak.

a kárt a nt károsítókkal

nem azt a lakására vitte, s mint ajátját kezelte. Csak az időközben megejtett pénztárvizsgálat alkalmával fizette vissza a pénzt. A vádlottak kisebb nérvű kárt okoztak a társadalmi tulajdonban. A bíróság a kiszabott büntetéseken kívül Görög Lajosnét kártérítés fizetésére is kötelezte.

Jól vizsgáztak a fúrószakmunkás tanfolyam hallgatói

A Dunántúli Kőolajfúrási Üzem szakmunkás tanfolyamán megtartották a vizsgát. 24 hallgató adott számot felkészültségéről. A vizsgán bebizonyosodott, hogy a hallgatók többsége jól elsajátította a szükséges ismereteket. Kiváló eredménnyel végzett Lakatos Ernő nagylengyeli és Takács József babócsai kapcsoló. Jeles eredménnyel öt, jóval négy, elégségessel három hallgató zárta a tanfolyamot.

Az eredményesen vizsgázott 21 hallgató béremelésben részesült.

Csúcsforgalom a postán

A karácsonyi és újévi forgalom mindig nagy felkészültséget követel a posta dolgozóitól. Az idei ünnepek azonban minden eddigit túlszárnyalnak.

A lassú, de folyamatos emelkedés már december 10. körül megkezdődött, s néhány nappal később már dupla csomagszállító járatot kellett beiktatni. A csúcsforgalom december 23-án érte el tetőfokát, amikor az expresszként feladott csomagok száma elérte a százat, míg a „simán"" továbbítottaké 350-re emelkedett. Ugyanezen a napon a különböző postafiókokba „kizárt" csomagok száma több százra tehető. A zalaegerszegi külföldi telefonhívások száma is. December 23-án számos külföldi távbeszélő hívás előjegyzés történt Szilveszter éjszakájára, amikor zalaegerszegi hozzátartozók élő szóval kívánják újévi jókívánságaikat tolmácsolni idegenbe szakadt szeretteiknek.

A zalaegerszegi posta dolgozói mindent elkövetnek, hogy a karácsonyihoz hasonlóan az újévi forgalmat is zökkenőmentesen — az ügyfelek megelégedésére — bonyolítsák le.

— bl —

NAPTÁR

1962. december 30. Vasárnap. ZALÁN, SZABIN napja. A Nap kél 7 óra 32 perckor, nyugszik 16 óra 01 perckor. A Hold kél 10 óra 01 perckor, nyugszik 20 óra 11 perckor.

Időjárás

Várható időjárás vasárnap estig: Erősen felhős, enyhülő idő, megindúló havazásokkal. Vasárnap, főként délen helyenként már ónoseső vel is. Mérsékelt, időnként élénk déli, délnyugati szél. Várható legalacsonyabb éjszakai hőmérséklet mínusz 2—6 fok között, legmagasabb nappali hőmérséklet vasárnap nulla fok körül. (MTI).

Ügyeletes orvos

Ügyeletes orvos Zalaegerszegen 1962. december 31-én dr. Vida Kálmán. Lakása: Lenin u. 9. 1963. január 1-én dr. Illés Elemér. Lakása: Olajmunkás u. 10.

Rendelnek 9—11 óráig, és délután 5—6 óráig az Egészségházban lévő körzeti orvosi rendelőben. Beteghez való kihívást reggel legkésőbb fél 11 óráig, délután pedig fél 6 óráig kell bejelenteni a körzeti orvosi rendelőben. (Telefon: 719.) Beteglátogatás 11—12 óráig és délután 6—7 óráig.

160 köbméter homokot szórtak ki a zalaegerszegi utcákra

Amióta a hidegebb idő beköszöntött, és síkosakká, tehát a közlekedésre veszélyesebbé váltak az utak, többször feltűntek a homokkal megrakott tehergépkocsik Zalaegerszegen.

A Városgazdálkodási Vállalattól kapott tájékoztatás szerint ezideig három alkalommal szórtak homokot az utakra, utcákra, s könnyítették meg ezzel a gépkocsivezetők dolgát. Eddig összesen 160 köbméter homokot szállítottak ki a városba, melyből mintegy 10 köbmétert prízmákba rakva hagytak az út mentén, hogy a köztisztasági dolgozók azt szükség esetén az átkelőhelyekre szórják.

Hosszú Károly
festő

A kassai karácsonyi képzőművészeti kiállításon a város részére megvásárolták egy művét.

Új Magyarság 1942. XII. 17

Magyar királyi államvasutak. Ügyirat-s

Utalványszám ...../BI..... ügyosztály.

Fizetési u

.....

a magyar királyi államvasutak főpénztára á

.....

Pengő

azaz

A .....Pengő .....fillérről kiállítandó .....

.....

.....

Budapesten, 19 .....

Utalványozza «.....» főosztály:

.....

MDK

Hosszu Károly

Mihalik Sándorné:Kassai képzőművészek kiállitása.
Felvidéki Ujság 1942. dec. 12. 4.l.

Hosszú Károly
festő
Párisban tanult.

Irod
Mihalik Sándorné
Kassai képzőművészek
kiállítása.
Felvidéki Ujság
1942. dec. 12.

Hosszú Károly

Kassai festő

Domonkos-tér Kassán,

olajf.

Repr.

Sziklay Kassa

232. l.

Mellett

235. l.

236. l.

HIRLAP BIZOMÁNYOS
PÁSZTÓ

T.

EUROPA

film-, könyv-, lapterjesztő és könyvkiadó rt.

Budapest, V.,

Visegrádi-utca 36.

Hosszu Károly dr.

Hosszu Károly dr. festőművész ,grafikus /:szül: 1916 :/.Rajztanári tanulmányit Prágában végezte,után Párizsban mint ösztöndijas a Beaux-Arts növendékexRx Prágai és párizsi tanulmányai,a felvidéki táj és kassa városias életformája hatásaként,amelyhez szoros kapcsolatok füzik,a nyugati festőiskola tagja. Munkáis leginkább Vlaminck,Derain,Utrillo művészetével rokon.

Dr H.K. Kassa
Betklen krt 45

Dr Szentiványi Gyula
urnak

Budapest Xi
Lágymányosi ut 16.

Hosszú Károly

festő Kassán,
Bethlen Gárit 45. sz

Életrajz bekuldésére
felszólítva 1943. I. 1.

4 temperája kiállítva
(tájképek)

Kassai kiáll. 1942

ÁLYI MAGYAR
TEMI NYOMDA
UDAPEST

Nagyságos

dr. Szentiványi Gyula urnak,
a Magyar Nemzeti Muzeum főtitkára,

Budapest
Hőgyes Endre-ulo

Hosszú Károly

festő

l.

Ruttkarsai mûve

Szépmüvèszet

1942. 238. l.

képpel

és növekvel

BUDAPEST
11 XII 11 13
62

Hosszu Kovács

1943. képzőmův. fő[illegible]
ifj köreček kiáll

Felvidéki asszony,
tempera
Esti akt, tus.

Hosszú Kovács

~~Erdey Sándor~~

~~Erdös Tibor~~ 40-46. sz.

~~Farkas András~~ festő

~~Farkas Sajos~~

~~Fiedler Ferenc~~

~~Földes Péter~~

~~Füzer Erzsébet~~ szobrász

Gröri Elek ~~[illegible]~~

Halász Szabó Sándor

Hantai Simon

Hargittai Pál

Hetey László

Horgonyi Agoston

Hosszú Kovács

Képzőmův. főisk. Tj. kidbitása

1943. Mönyvtár ambon

1488

Gyüjte

A hely neve	A tárgy megnevezése
Trakai.	a vár külső képe

MDK

Hosszu Kovács, festöm.

Felvidéki asszony.	Tempera.
Esti akt.	Tus.

Az OMK Képzöm. Föisk. Ifj.Kötönek karács.kiáll.
1943. Kat.

MDK

Hosszu Kovács

Felvidéki asszony, t.

Esti akt, tus

Képzőm. Főisk. Ifj.körének karácsonyi kiáll. 1943.

Hosszu Kovács József MDK

1951-ben az államositott Zsolnay-gyár "Nemzeti Vállalat"-nál

a zsengélő műhely vezetője.

78.o. 51. jegyzet.
NIKELSZKY GÉZA: A Zsolnay-gyár művészete. Pécs.1959.

Hosszú Lajos

Hist. Kérdivásárhelyt (Hásomszék m.) 1863-ban Ref. Gimn. ejtts. Tombolban-
mübeszövendék
1883/4. I - I. szakosztály
1883/84 II. " "

Hajdusámsoni bronzkard II. 128–130.

Hosszú Lajos

n. 1863 febr. 8.

1884/85 I. II. matematika

1884/85 II. " " -

1885/86 I. III. " " -

1885/86 II. " " -

1886/87 I. IV. matematika

1886/87 II. " "

Hricsó vára II. 194.

Hossan Lajos

1883/84 – 1886/87, 1888/89

Ferkèpzomfoiskèvk

93l.

járatának. F. [illegible] lelkiismeretessége vetekszik; minden témáját oly alaposan áttanulmányozta (az Ösember-nél s középkori harcosainál a legmodernebb kutatásokra támaszkodott), hogy a kivitel tudományos precizitása ideális. Stílusos, harmónikus, mondhatni gracioz formakészsége virtuóz könnyedséggel győz le minden technikai akadályt, csak éppen Rude vulkanikus ereje s Barye nyers, de lenyügöző drámaisága hiányzik belőle. — Irodalom: *Jacques de Biez* (Párizs, 1896 és 1910). Gál.

FRESKÓ (*fresco*, olaszul a. m. friss), a falra való festésnek (l. *Falfestmény*) az az eljárása, amely a festékanyagnak a fal nedves, friss mészalapjára való felrakásán alapul. E célból magát a festékanyag oldására szolgáló vizet némi mésszel vegyítik, amely száradáskor visszamarad és az azonos előfeltételek mellett száradó alappal vegyileg egyesül. A kötőanyag tehát azonos a festőalap anyagával és így a festékréteg az alapról nem válhat le. Ez az oka — kedvező körülmények mellett — a F. szinte végtelen élettartamának, amely monumentális feladatok megoldására alkalmassá teszi, viszont a nedvesség, amely a vakolatalap romlását idézi elő, természetesen magára a F.-ra nézve is végzetes, amellett tekintetbe veendő az a bomlasztó hatás is, amelyet a kötőanyagul szolgáló mész némely festékanyagra gyakorol, miért is a F. céljaira az ultramarinon kívül főleg csak az okker- és földfestékek alkalmasak. Minthogy továbbá a festés csak nedves vakolatalapon lehetséges, nagyobb terjedelmű F.-kép egyhuzamban nem festhető, hanem csak darabonként, aszerint, ahogy a vakolat készül. Ennek, valamint a technikával összefüggő ama körülménynek, hogy a festékanyagnak az alappal való egyesülése után semmi-

Hosszú Lajos

1888/89 II. festészeti ontály

Tompa V. 77.

HOSSZÚ Lajos

rajza 1883-ból Kőrösi Csoma S.
szülőházáról

Földrajzi Múzeumi Tanulmányok, 11 (1992) 48. old.

Marci : 94 → 2 : 90

váderekből emelt némai református temp-
ıs templom diadalívpilléreinek növénydí-
csegyház hosszházának nyugati pillérfőit
zsvári pillérfő hatását pedig Vista és Ma-
gyházainak nyugati ajtajai, illetve Türe és
g szintén ajtókeret részeit képező, faragott
szóban forgó növénydíszes faragvány ke-
ént Monoszló nembeli Péter püspök birto-
gyancsak püspöki tulajdonban lévő falvak
lozsváron működő kőfaragóműhely tevé-
ben említett, sárdi püspöki curtis és az
lak Vistán a 14. században induló nemesi
i.[7]

tészet a 13. század második felében rész-
val való kapcsolatok hatására, részben a
lán Erdélyben is megkezdte térhódítását.
nerettel rendelkezünk, de az egész ország
zéseinek keretébe a szerényebb méretű és
lleszthető. A városi egyházi építkezések
ytak. Ugyanez valószínűsíthető Kolozsvá-
etelepülését a század folyamán az egyko-
besztercei ferences templom megfelel a

SAJTÓFIGYELŐ
MAGYAR HIRDETŐ
BUDAPEST, IX., ÜLLŐI ÚT 51
Telefon: 138-068, 337-748, 340-726
1971 5

KÖZNEVELÉS
Budapest

L. Hosszú Mária rajza

1021

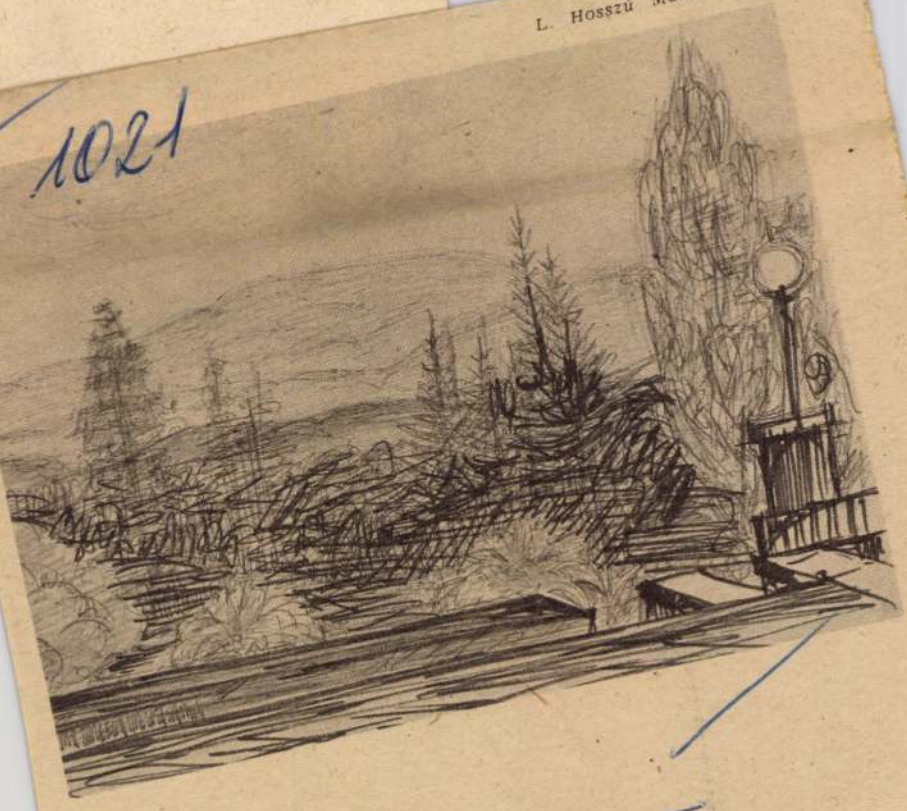

L. Hosszú Mária

tudom, hogy pedag
elméleti föladványait n
könyvismertetés műfajában
megoldani a jövő. Azzal is
ban vagyok, hogy maga a
nem válik sem jobbá, sem
szabbá az ismertetéstől. Egy
lap olvasójának azonban mégsem
mindegy, hogy milyen hitelű szót
olvas a megjelent munkák érté-
keiről.

Dr. Szvétek Sándor Erkölcsi ne-
velés középiskolás korban című
tanulmányát szerencsémre még a
róla írott recenzió közzététele
előtt olvastam. Ezért lehettem
gazdagabb egy megérlelt, filozófi-
kus igényű személyiség-felfogás-
sal, az erkölcsi nevelésnek nem
íróasztal mellett született, hanem
személyes gyakorlatban kialakí-

boven tanultam. Rövid kis írás-
ban is le lehet rontani a szó hi-
telét feledékenységgel, hamisított
szereposztással, az értékek iránti
érzéketlenséggel.

Szvétek Sándor személyiségfel-
fogását a recenzens először ab-
ban az „egyoldalúságban" találja
hibásnak, hogy „csak a nevelési
és társadalmi hatásokra bekövet-
kező változást, fejlődést veszi fi-
gyelembe"; majd elfelejtve, hogy
mit rótt fel hibának, néhány sor-
ral később már ő fedezi fel és
ajánlja a szerző figyelmébe a sze-
mélyiségvonások „egyéni megvál-
tozásának" szempontját.

A második vonatkozás, amelyet
a gazdag könyvből a recenzens

Hossú Mária

a megszüntetett főiskolai Ifjúsági Kör helyett 1919 márciusában alakult új forradalmi körnek elnökhelyet-
tese.

Bónay György: Intézkedések és tervek a művészetnevelés megreformálására 1918-ban és 1919-ben. Művtört.Írt. 1970.2.sz. 141-147. l.

143. l.

Hosszu Márk

1919 márc 11-én, mint "alelnök" irta alá
a kérvényt, melyben a Képzőművészeti Főiskola
növendékei kérik Kernstok kormánybiztostól
kiállításuk segélyezését.

66.o.

M.T. Képz. Él. Bp. 1960.

MDK

Hosszu Márton, festö

Zsuzsunna a fürdöben. Olf.

Tavaszi Tárlat. 1923 ápr.-máj. OMKT-Mücs. Kat.35.1.

Hossú Márton

Szerepelt a Műcsarnok őszi tárlatán.

PH. 1932. X. 29.

Hossni Márton

Szerepelt a Műcsarnok téli tárlatán

B. H. 1932. XII. 18.

Hossú chárton

szerepelt a chűcsarnok téli tárlatán.

PH 1933. XII. 20.

MDK

Hosszu Márton, festö

Nöi arckép. Olf.

Tavaszi tárlat. 1923 ápr.-máj. OMKT-Mücs. Kat. 48.1.

Hosszu Márton

József Ferenc főhercegről készitett festményét bemutatja a lap.
Repr.

Délibáb, Bp. 1935. okt. 26. IX. évf.
44. sz. 6. lap.

HOSSZU M.

Nr. 24. Kállay Miklós arcképe. Jelz."Hosszu M.935"
120 x 86 cm

Veszélyeztetett Magánygüjtemények Miniszteri Biztossága.
XLVII. számu leltár. A Földmüvelésügyi Minisztériumtól
átvett képek. 1948.

HOSSZU M.

Nr. 24. Kállay Miklós arcképe. Jelz."Hosszu N.935"
120 x 86 cm

MDK

Hosszu Márton, festö

dr. Cs. Forgó Istvánné arcképe.

OMKT-Mücs. Tavaszi kiáll. és Gyüjt. kiáll. 1925 máj.-jun
Kat. 23.1.

MDK

Hosszu Márton, festö

M.I.J.-né arcképe. Of.

OMKT-Mücs. Tavaszi kiáll. és Gyüjt.kiáll. 1925.máj.-junius.

Kat. 7.1.

Hosszu Márton

MDK

Zlinszky Sándor arcképe

Műcsarnok 1932 tavaszi kiállitás

Hosszu háston

Portréval szerepel a
hűcsaznok tél. Tárlatán

Az Est 1926 II. 28

Horsán Márton
festőművész

Tavaszi kiállítás – Műcsarnokban – szeképpel
szerepel.

Budapesti Hirlap
1929 III. 3

Horsú Márton
Istenmező

Tavaszi Tárlat - Műcsarnokban - képével szerepel.

Kergarország
1929 III.3

Hosszu Márton MDK

Tanulmány a Páholy c. képhez, olf.

Műcsarnok 1932 tavaszi kiállitás

Hosszu Márton

Tanulmányfej,

Micsarnok 1932. őszi tárlat

Hosszu Márton MDK

Nánásy-Mégay Ernő, olf.

Mücsarnok 1932/33 téli kiállitás

Hosszu Márton MDK

Dr. Paluzsa L.-né

Mücsarnok 1934 emlék- és gyüjteményes kiállitás

Hosszu Márton

MDK

Rapaich Richárd altábornagy, olf.

Műcsarnok 1934 téli kiállitás

MDK

Hosszu Márton

A Tátra esős hangulatban

Mücs. 1927. őszi

Hosszu Márton

br. Wesselényi Istvánné arcképe, olf.

Műcsarnok 1927 őszi kiállitás

MDK

Hosszu Márton, festöm.

említésre méltó müvel szerepel.

/sy./: A Műcsarnok téli tárlata.
Képzőművészet. 1929.16.sz. 25-28.l.

Hossú Márton

Rajzot közölt Bartókról, mely a Pásztortűz c. folyóiratban megjelent (1922, évf.)

Baki Miklós: Részlet a Bartók ikonográfiából

Tiszatáj, 1965. 11. sz. 865. l.

Hosszu Márton MDK

Ferenc József Püspök arcképe, olf.

Műcsarnok 1926 téli kiállitás

Hosszu Márton MDK

Zsögön Lenke arcképe, olf.

Műcsarnok 1926 téli kiállitás

MDK

M.D.K.

Hosszu Márton

Kehrling Béla arcképének repr.-ját bemutatja a lap a Műcsarnok tavaszi tárlatáról.

Szinházi Élet. Bp. 1929. ápr. 7-13. XIX. évf. 15. .sz. 62. lap.

MDK

Hosszu Márton

Képzőművészet 1929. 16. sz. 28.l.

Hosszu Márton MDK

Mesterem arcképe, olf.

Mücsarnok 1921 tavaszi kiállitás

M.D.K.

Hosszu Márton

Fényképét közli a lap "báró Wesselényi Istvánné portréja" repr.-jával együtt. A lap beszámol arról, hogy a művész nem rég tért vissza spanyolországi tanulmányutjáról. Spanyolországban Mery del Val biboros hugáról Carmencittáról festett képe művészi körökben nagy feltünést keltett.

Szinházi Elet. Bp. 1927. okt. 16-22. XVII. évf. 42. sz. 39. lap.

Hosszu Márton, festöm. MDK

dr. Balázs András prelátus.

báró Wesselényi Miklós.

A Tavaszi Tárlat portréi.
Képzömüvészet. 1929. 18 sz.

MDK

Hosszú Márton festő

Művével szerepelt a Londonban élő magyar művészek kiállításán.

Ráskay László: A Londonban élő ...

Magyarország, 1938. jun. 15. 9.lap

MDK

Hosszú Márton

Művével szerepelt a Zichy Mihály Társaság kiállitásán a Nemzeti Szalonban.

Cikk: A Zichy Mihály Társ.kiáll.

Képzőművészet, 1930. 32.sz. 170.lap

MDK

Hosszu Márton

Rapaich altábornagyot ábrázoló portréja a Műcsarnok téli tárlatán.

(m.v.): A Műcsarnok téli tárlata.

Nemzeti Ujság, 1934.Jan.13. 11.lap

Hosszu Márton

MDK

M.I.J.-né arcképe

Műcsarnok 1925 tavaszi kiáll.

Hosszu Márton MDK

dr. Cs. Forgó Istvánné arcképe

Műcsarnok 1925 tavaszi tárlat

M.D.K.

Hosszu Márton

"Magyar piktor festi a pápát" cimmel beszámoló arról, hogy a Vatikánban a művésze festi a pápát, s mint a cikk irja: "csodákat beszélnek ennek a talentumos piktornak a képességeiről."

Szinházi Élet. Bp. 1928. ápr. 8-14. XVIII. évf. 15. sz. 103. lap.

MDK

Hosszu Márton,festőm.

dr. Balázs András prelátus. Arckép. Of.
Br. Wass Miklós.
Kehrling Béla.

Mücs. 1929.Tav.

MDK

Hosszu Márton.

Nemz. Szalon. 1930.jun.

Zichy Mihály Művészegyesület katalogusa.

Hosszu Márton,
festőművész.

N. U. 1928. V. 6.

— **Leleplezték a Vatikánban Hosszu Márton pápa-portréját.** *Hosszu* Márton magyar festőművész, mint a *Nemzeti Ujság* megirta, befejezte a pápa arcképét, amelyet a pesti jezsuita rendház részére festett. A leleplező aktusról készült az a felvétel, amelyet a *Nemzeti Ujság* képes mümelléklete közöl vasárnapi számában. A leleplező ünnepélyen megjelent a magyar követ is, *Barcza* György feleségével és a magyar kolónia.

Nemzeti Ujság, 1928. Máj. 6.

Hosszu Márton MDK

Önarckép

Mücsarnok 1924. tavaszi kiállitás

Hosszu Márton MDK

Páni Mihók Ily arcképe

Műcsarnok 1924. tavaszi kiállitás

Hosszu Márton MDK

Utcai énekesek

Műcsarnok 1926. Őszi kiállitás

M.D.K.

Hosszu Márton

A Mücsarnokban kiállitott 443 kép és szobor között szerepel müve a nagy tavaszi tárlaton.
A 18. oldalon 16-os számmal a müvész fényképe.

Képek, szobrok--festők, szobrászok c.
Szinházi Élet. Bp. 1921. junius 26.-juli.2.
X. évf. 26. sz. 22. l.

MEK

Hosszu Márton festőm.

az alanti tpl képeit megtisztitotta

Biró V: A kolozsvári Piarista tpl multja és jelene.
Pásztortüz, 1924 okt. ~~xx~~.12. 18[illegible].1.

MDK

Hosszu Márton

M. Arcképfestők Társ. I. kiáll. Képzőmüv. 193o.
34. sz. 22o l.

MDK

Hosszu Márton

Balló ede, festm.

Képzőművészet 1931. 37.sz. 41. 1. kép

Hosszu Márton MDK

Páni Mihók Ily arcképe, olf.

Mücsarnok 1924 tavaszi kiállitás

Hosszu Márton MDK

Utcai énekesek, olf.

Mücsarnok 1926 őszi kiállitás

Flossmann Márton

szerepelt a Műcsarnok Tavaszi tárlatán.

dr. 1930. VII. 15.

Hesszu Márton

Részt vesz a Magyar Arcképfestők Társasága kiálltásán

N.U.93e.X.31.

Horsní Márton

Szerepelt a Műcsarnok Tavasi tárlatán.

BH 1930. III. 15.

Hossú Márton

Szerepelt a Műcsarnok tavaszi tárlatán.

NU 1930. III. 15.

Hossú márton

Szerepelt a Műcsarnok tavasi tárlatán.

PH 1930. III. 15.

Hossú Márton

szerepelt a Műcsarnok Őni tárlatán.

Nu 1932. XI. 3.

Hosszu Márton MDK

Csiky Gáborné arcképe, olf.

Műcsarnok 1926 őszi kiállitás

MDK

Hoseas Merton

Darky Gaborne aroképer, olf.

Mlosarnok 1926 Gest Kiadítás

H osszu Márton MDK

Csiky Gáborné arckép

Mücsarnok 1926. Őszi kiállitás

Hosszu Márton festőművész

dr Paluzsa L.-né

1934.évi emlek- és gyüjteményes kiállitas tárgy-
mutatója. Műcsarnok.

MDK

Hosszu Márton

dr. Tangl Károly arck. of.

Mücs. 1928. 29. téli kiáll.

MDK

Hosszu Márton festő

Müterem hirek. Képzőművészet, 1927. 3.sz. 31. l.

MDK

Hosszu Márton, f.

A Mücsarnok Tav.Tárl. /M. Képzőm.Egy./ Képzőművészet 1927, I.évf. 8. l.

Hosszu Márton

Női arckép, olf.

Műcsarnok 1923 tavaszi tárlat

Hosszu Márton MDK

Mignon, olf.

Mücsarnok 1922 jubileumi kiállitás

MDK

Hosszu Márton

MDK

Zsuzsanna a fürdőben, olf.

Műcsarnok 1923 tavaszi tárlat

M.D.K.

Hosszu Márton: Báró Jósika Sámuel. [Mellkép.]

Mélynyomás, -- rajza után.

Panoráma. Bécs. 1923.jun.24. 25.sz. 2.p.

MDK

Hosszu Márton, festöm.

Dr.Paluzsa L.-né.

Mücs.-OMKT. 1934, Emlék- és gyüjt.kiáll.
1934.márc.3.-ápr.2. Kat. 16.1.
A Magyar Arcképfestök Társasága kiállitása.

MDK

Hosszu Márton, festöm.

Mesterem arcképe. olf.

Mücs.-OMKT.1921. Tavaszi kiáll. Kat. 14.1.

MDK

Hosszu Márton, festöm.

Wesselényi Istvánné bárónö nemesen felfogott arcképével szerepel.

Siklóssy László: A budapesti Mücsarnok öszi tárlata. Müvészeti Szalon. 1927.nov. II.évf. 2.sz. 1-2.l.

Hosszu Márton festő"

MŰVÉSZET

Hosszu Márton kiállítása Varsóban

Varsóból jelentik: *Hosszu* Márton magyar festőművész kiállítás keretében mutatta be sikerült arcképeit a varsói közönségnek. A kiállítást *Matuska* Péter varsói magyar követ nyitotta meg. A megnyitáson a lengyel előkelő társadalom és művészvilág számos kiválósága jelent meg. A lengyel mükritikusok, akik jól ismerik a festőt Báthory-képe után, amelyet *Pilsudski* lábornagynak ajándékozott, igen meleg hangon méltatták a lapokban Hosszu Márton alkotásait. A kiállítás alkalmából *Illés-Illyasevics* Miklós, a varsói magyar követség sajtó-attaséja a festőművész tiszteletére teát adott, amelyen a lengyel sajtó képviselői nagy számban jelentek meg.

M. 935. III 3

Magyarság 1935. III. 3.

Hosszu Márton festő

— **Magyar festőművész kiállitása Varsóban.** *Hosszu* Márton magyar festőművész kiállitás keretében mutatta be sikerült arcképeit a varsói közönségnek. A kiállitást *Matuska* Péter varsói magyar követ nyitotta meg. A megnyitáson a lengyel előkelő társadalom és művészvilág számos kiválósága jelent meg. A lengyel műkritikusok, akik jól ismerik a festőt Báthory-képe után, amelyet *Pilsudski* tábornagynak ajándékozott, igen meleg hangon méltatták a lapokban *Hosszu* Márton alkotásait.

N.U. 935. III. 3

Nemzeti Ujság 1935. III. 3.

Hosszu Márton festő"

MŰVÉSZET

Magyar müvész varsói kiállitása

Március másodikán nyilik meg a lengyel szépmüvészeti társaság tárlata, amelyen *Hosszu* Márton, neves magyar festőművész nagyobb arcképsorozatot állit ki. *Hosszu* Márton kiállitását *Matuska* Péter varsói magyar követ nyitja meg.

M. 935 II/28

Magyarság 1935. II. 28.

684

Hosszú Márton festő

Műcsarnokban a nagy magyar kiállításon neve szerepelt.

EK. 932. II. 21.

Hosszu Márton

"Páholy" c. tanulmánya, a Képzőm.Társ.tavaszi tárlatán.

N.U.932.IV.24.

Hosszu Márton

"Páhely" c. tanulmánya, a Kápzőm.Társ.tavászi tárlatán.

N.U.932.IV.24.

Hosszu Márton

festőművész

Képzőművészeti Társulat jubileumi kiállitása - a Műcsarnokban - képével szerepel.

Olvasó nő-je.

Pesti Hirlap
1930.XII.20.

Horszu Márton

Szerepelt a chicsarnok Tavasi tárlatóm.

PH 1927. IV. 2.

Hossu Márton

Szerepelt a Műcsarnok Őni tárlatán.

PK 1926. X. 24.

Hossu Márton

Szerepelt a Műcsarnok Őszi tárlatán.

N. M. 1926. X. 24.

HOSSZU Márton

Magyar Arcképfestők kiállításán a Műcsarnokban portréival szerepelt.

NM. 934. III. 4.

Hosszú Márton

Műcsarnok Tavaszi Tárlatán Kóry Béláról készült portréjával szerepelt.

NM-930-III-15.

Hosszu

festőművész

Téli Tárlat - Műcsarnokban - képével szerepel.
Jó portréval. .

Nagyvárad
1934.I.16.

HOSSZU

Magyar ~~Akvarell~~ Arcképfestők Társaságának kiállításain a Műcsarnokban arcképe szerepelt

M. 934. III. h.

HOSSZÚ Márton

Magyar arcképfestők egyesületének kiállításain a Műcsarnokban neve szerepelt.

PH-934. III. h.

Hosszu háston

Női azkápetkel nekepel a
műszaknak öni tárlatán

Pesti Hirlap 1927 okt 29

Hosszu Márton

festőművész

Téli Tárlat - Műcsarnokban - képével szerepel.
Feltünőbb képmás Rapaich Richard altábornagy portraitja.

Pesti Hirlap
1934.I.17.

Hosszu Márton dr.

József Ferenc kir.herceg képmását mutatja be,
a magy.arcképfestők társ. kiáll.-án .

P.H.931.X.18.

Hosszu Márton

festőművész

Téli Tárlat - Vücsarnokban - kiszivel szerepel.

A portrék közül feltünik Rapaich altábornagyot ábrázoló erőteljes munkája.

Nemzeti Újság
1934.I.13.

Hosszu Márton

"Páholy" c. képe, a Képzőm.Társ. tav. tárlatán.

P.H.932.IV.24.

Hosszu Márton

"Páhely" c. képe, a Képzőm.Társ. tav. tárlatán.

P.H.932.IV.24.

Hosszu Márton

Festőművész

Téli Tárlat - Képzőművészeti Társulat kiállítása - Műcsarnokban - képével szerepel.

Uj Nemzedék
1930.VII.31.

Hosszu Márton -t

a közgyülés a Társaság rendes tagjául választotta meg.

A M. Arcképf.-k Társaságának közgyülése.

M. 931. III. 12.

Hosszu Márton

dr. József Ferenc. kir. hg képmását mutatja be.
M. Arcképf T.-nak kiáll. - a.

Kézdi Kovács L.: A Műcs-őszi tárlata
P. H. 931. X. 18.

Hosszu Márton

festőművész

képzőművészeti Társulat jubilárie kiállítása - a Műcsarnokban - képével szerepel. Arckép.

Budapesti Hirlap
193[illegible].XII.21.

Hosszu Márton

festőművész

Képzőművészeti Társulat jubileumi kiállításán - a Műcsarnokban - képével szerepel.

Egyénitett portréja.

Magyarság
1930.VII.20.

Hosszu Márton

festőművész

Képzőművészeti Társulat Jubileumi kiállitása - a Műcsarnokban - képével szerepel.

Igen finom Olvasó nő-je.

Magyarság
1930.XII.20.

Hosszu Márton

festőművész

Képzőművészeti Társulat jubileumi kiállitása - a Műcsarnokban - képével szerepel.

Esti Kurir
1930.VII.30.

Hosszu Márton.

A Mücsarnok téli tárlatán dr. Tangl Károlyról készített portraitja szerepel. (emlitve.)

Pesti Hirlap, 1928. dec. 19.

Hosszu Márton M.D.K.

Bartók munkásságához füzödö alkotása ismert

Szij Béla: Bartók a képzömüvészetben

A Magyar Nemzeti Galéria Közleményei V. Bp. 1965.

145. l.

Hosszu Márton

Kiállít

N. U. 932. XII. 20.

. . . . . .

. . . . . .

. . . . . .

Milyen kitüntetéseket kapott: . . . . .

. . . . . .

Mikor és hol volt külföldi tanulmányut

. . . . . .

Hossu Márton

Kiállít

N. U. 932. X. 3.

T. Cim!

A Müvészettörténeti Dokumentációs K
ráskiadvány-sorozatát. A sorozat elsõ

"Mágyar Tanácsköztársaság K
cimü levéltári publikáció jelent meg,
Müvészeti Osztályának iratanyagát és
iratanyagának a képzőmüvészetre vona

Értesitjük, hogy ezenkivül intézetünk

"Müvészettörténeti Tanulmány
cimü kötete, mely a Dokumentációs K

Továbbá kapható

"Müvészettörténeti Tanulmány
cimü kötete. Ára: 45.- Ft.

A felsorolt kiadványok megvásárolhat

Hossu Márton

Kiállít

E.K. 932. XII. 21.

Kér

Név: . . . . . .

Születési év: . . . . . Hely: . . . . .

Hol, mikor és kinél tanult: . . . . . .

Önálló kiállításai: . . . . . .

Mely kiállításokon vett részt: . . . . . .

Hol jelentek meg kritikák vagy méltatás

Glossa Marton

Kiállít

P.H. 932. XII. 20.

gy út 41.), készpénzfizetés ellenében.

. 650-51 Müvészettörténeti Dokumentá-

Ebben az esetben a kért könyvet pós-

cta Cassae Parochorum" egri anyaga,

ök utáni állapotát rögziti.

üvészettörténeti Dokumentációs

Központ

Hossu Márton

Kiállít

P. H. 932. okt. 29.

rgy ut 41.), készpénzfizetés ellenében.
9.650-51 Müvészettörténeti Dokumentá-
Ebben az esetben a kért könyvet pós-

Acta Cassae Parochorum" egri anyaga,
rök utáni állapotát rögziti.

Müvészettörténeti Dokumentációs
Központ

Hosszu Márton MDK

dr. József Ferenc kir. herceg, olf.

Mücsarnok 1931 őszi kiállitás

Hosszu Márton.

Képei szerepelnek a Műcsarnok téli tárlatán.

Magyarság. 1928. dec. 16.

Hosszu Márton

MDK

Levelet olvasó nő, repr.

Műcsarnok 1927 tavaszi kiállitás

Hosszu Márton MDK

Olvasó nő, olf.

Műcsarnok 1927 tavaszi kiállitás

Hosszu Márton MDK

K.Gy. arcképe, olf.

Mücsarnok 1927 tavaszi kiállitás

MDK

Hosszu Márton

A Szervita téri templom uj oltárképe.

[redacted] Képzőművészet 1930. 31.sz. 146. l.

MDK

Hosszu Márton

a Céh müvésztagja, festő

Munkácsy Céh 8.repr.kiáll. N.Szal. 1935. márc. 3.l.

MDK

Hosszu Márton festőmüv.

Uj Idők 1928. máj. 13. 20.sz. kép 601. old.

MDK

Hosszu Márton

Finom fejei a Műcsarnok tav.tarlatan.

/Kézdi./ :Tav. tárlat a Műcsarnokban.

Pesti Hirlap 1927.ápr.1. 4.l.

Hosszu Márton

MDK

br. Wesselényi Istvánné arcképe, festm. repr.

Képzőművészet, 1927, 4.sz. 8. l. kép

Hosszu Márton MDK

M.I.J.-né arcképe

Mücsarnok 1925. Tavaszi kiállitás

Hosszu Márton

MDK

dr. Cs. Forgó[I]stvánné arcképe, olf.

Műcsrnok 1925. Tavaszi kiállitás

MDK

Hosszu Márton

Tav. kiáll. Mücs. 1925. máj. 35. l.

Hosszu Márton

Olvasó nő

Arckópfestők. M.Szal. Kiáll. 1930. okt.

Hosszu Márton

dr.Cs.Forgó Istvánné arcképe, of.

Tav. kiáll. Mücs. 1925. máj.

23. l.

MDK

Hosszu Márton

M.I.J.né arcképe, of.

Tav. kiáll. Mcs. 1925. máj. 7 l.

Hosszu Márton MDK

festő

Varga László: A Ludovika Akadémia II. főcsoprtjána
otthona. Ludovikás Levente 1932. 19-24.o.

Hosszu Márton MDK

Kisfaludy Sándor a Ludoviceum megmentője. repr.

Ludovikás Levente 1932. 77.o.

Hosszu Márton MDK

El Torrero, olf.

Műcsarnok 1928 tavaszi kiállitás

Hosszu Márton

MDK

br. Wesselényi Miklós, repr.

Műcsarnok 1929 tavaszi kiállitás

Hosszu Márton MDK

br. Wesselényi Miklós arcképe, olf.

Műcsarnok 1929 tavaszi kiállítás

Hosszu Márton [redacted]

dr. Balázs András prelátus arcképe, olf.

Műcsarnok 1929 tavaszi kiállitás

Hosszu Márton

MDK

Hóry Bélánné, olf.

Műcsarnok 1930 tavaszi kiállitás

Hosszu Márton MDK

Balló Ede arcképe, repr.

Mücsarnok 1930/31 jubileumi kiállitás

Hosszu Márton

MDK

Kehrling Béla arcképe, olf.

Műcsarnok 1929 tavaszi kiállitás

Hosszu Márton MDK

Olvasó nő, olf.

Mücsarnok 1930/31 jubileumi kiállitás

MIK

Hosszu Márton [redacted]

Női arckép, olf.

Műcsarnok 1930/31 jubileumi kiállítás

Hosszu Márton

MDK

Balló Ede arcképe, olf.

Műcsarnok 1930/31 jubileumi kiállitás

Hosszu Márton

MIK

dr. Tangl Károly arcképe, olf.

Műcsarnok 1928/29 téli kiállitás

Hosszu Márton MDK

br. Wesselényi Istvánné, repr.

Mücsarnok 1927 őszi kiállitás

Hosszú Márton, festő, ?,

Párttörténet, 1930. 8 sz.

192. l.

Krónikás: Magyar kultúrkrónikás

Hosszú Márton, festőművész

Pásztortűz, 1925. XI. évf.

362. l.

Dr. Siklóssy László: Hosszú Márton festőművész.

Hosszú Márton festőművész

Pásztortűz, 1922. T. fele

127. l.

Kultur-krónika

188 ol l.

Tövis-Sere: Hosszu Márton
hiszpanicilitása

Hosszú Márton, festőművész

Pásztortűz, 1922. I. fele
63 l.
Kultur-krónika

Catalogul * Katalogus

Expoziție de Picturi

al pictorului

Martin HOSSZU Márton

festőművész

Képkiállitásáról

Cluj-Kolozsvár

1926.

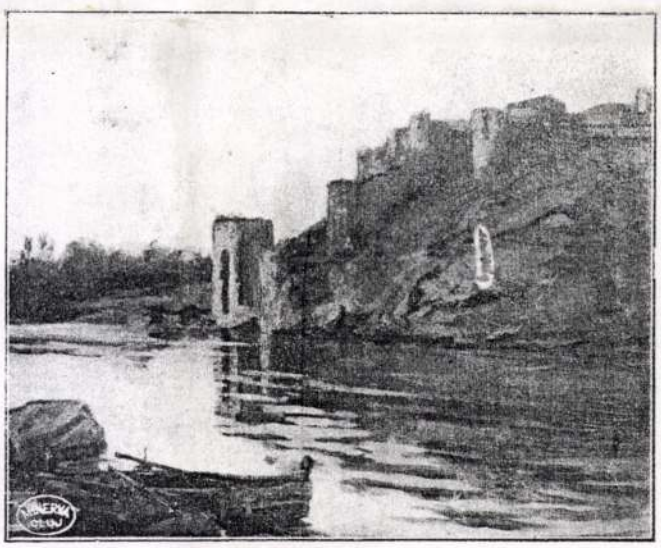

Minerva Cluj-Kolozsvár. — 2117.

HOSSZÚ Márton

1. Patio de los Naranjos Cordoba — — — — — 5000 L.
2. Mars şi Venus — — — — — — — — — — — 4500 L.
   Mars és Venus.
3. Portretul lui M. Roska, proprietate privată.
   Roska Márton portréja, magántulajdon.
4. Partie din parcul Alkazar Sevilla, — — — — — 5500 L.
   Alkazar parkrészlet, Sevilla.
5. Bano de la Cava — — — — — — — — — — — 7000 L.
6. Carmencita Merry del Val, — — — — — — — 8000 L.
7. Piesaj de toamnă, — — — — — — — — — — 7000 L.
   Őszi tájkép.
8. Portretul Dnei dr. J. Jelen, proprietate privată.
   Dr. Jelen Gyuláné arcképe, magántulajdon.
9. Fluviul Darro, Granada, — — — — — — — — — 5500 L.
   Darro folyó, Granada.
10. Torre de las Damas, — — — — — — — — — 5000 L.
11. Portretul Caterinei Jelen, propr. privată.
    Jelen Katóka arcképe, magántulajdon.
12. Valea fluviului Tajo, Toledo, — — — — — — 5000 L.
    Tajo völgye, Toledo.
13. Torre de Maria Padilla, Sevilla, — — — — — 4500 L.
14. Portretul lui dr. Juliu Jelen, propr. privată.
    Dr. Jelen Gyula arcképe, magántulajdon.
15. Moment tritător, — — — — — — — — — — — 5500 L.
    Izgalmas perc.
16. El Torrero, — — — — — — — — — — — — — 12000 L.

17. Lupta de tauri din Valencia, — — — — — — — 4500 L.
    Valenciai bikaviadal.
18. Comento de Santa Paula, Sevilla, — — — — — — 5000 L.
19. El Nino de Vallecas (copia Velazquez).
20. Stradă în Sevilla, — — — — — — — — — — — 4000 L.
    Sevillai utca.
21. Torre de Vela, Granada, — — — — — — — — 4500 L.
22. Act, — — — — — — — — — — — — — — — — 60000 L.
    Akt.
23. Curtea de mirtă, Alhambra — — — — — — — — 4500 L.
    Mirtusudvar, Alhambra.
24. Puente de San Martin, — — — — — — — — — 5000 L.
25. La Gitana — — — — — — — — — — — — — — 18000 L.
26. Curtea de cipru Alhambra — — — — — — — — 5500 L.
    Ciprusudvar, Alhambra.
27. Pe malul fluviului Quadalquivir — — — — — — 4000 L.
    A Quadalquivir partján.
28. Portretul lui dr. Ladislau Nagy, propr. privată.
    Dr. Nagy László portréja, magántulajdon.
29. Stradă în Toledo, — — — — — — — — — — 4800 L.
    Toledoi utca.
30. Portretul lui Ernest Müller, propr. privată.
    Müller Ernő arcképe, magántulajdon.
31. Patio de los leones, Alhambra — — — — — — 4000 L.
32. Puerta de los Naranjos, Sevilla, — — — — — — 4000 L.

33. Portretul Dnei H. Müller, propr. privată.
Dr. Müller Hermanné arcképe, magántulajdon.

34. Sevilla Alkazar — — — — — — — — — — — 4500 L.

35. Sevillanas — — — — — — — — — — — — — 5000 L.

36. Portretul episc. unit. Josif Ferencz,
Ferencz József unitárius püspök arcképe.

37. Transportarea zarzavaturilor, Toledo — — — — 5500 L.
Zöldséghordás, Toledo.

38. Portretul Dnei dr. Gh. Szövérdffy.
Dr. Szövérdffy Györgyné arcképe.

39. Puerta de San Martin Toledo — — — — — — 2800 L.

40. Portretul dlui Dr. Farkas Gyalui
Gyalui Farkas arcképe.

41. Cap Martin, — — — — — — — — — — — — 4000 L.

42. Espada in luptă, — — — — — — — — — — — 2500 L.
Espada munkában.

43. Portretul Dnei Joan Kompánek, propr. privată.
Kompánek Jánosné arcképe, magántulajdon.

44. Lupta taurilor — — — — — — — — — — — — 2800 L.
Bikaviadal.

45. Kordoba — — — — — — — — — — — — — 4000 L.

46. Lupta de tauri — — — — — — — — — — — 2000 L.
Bikaviadal.

47. Toamna — — — — — — — — — — — — — 5500 L.
Ősz.

Szári gazd. kst. V. 301

Hosszú Márton

Műcsarnok — Mesterem arch. of

1921. tav. kiáll. 277.

1922. jub. kiáll. 525.

1923. tav. kiáll. 476, 707 — Ismeretlen a fürdőben — Női arch. of

1924. tav. kiáll. 410, 532 — Páni Mihók Ily Gnarchép

1925. tav. kiáll. 172, 598 — dr Cs. Forgó Istvánné M. I. J-ha

(2) 1926. őszi kiáll. 267, 582 — csaky Gábornéi, ülő arch. [illegible]

(1.) 1926. téli kiáll. 394, 397 — Zsögön, lenke Ferenc Jó Ft. püsp.

1927. tav. kiáll. 39, 52 — Elvasó nő K. M.

1927. őszi kiáll. 152 — Dr Wesselényi Istvánné

1928. tav. kiáll. 2, 27 — El Torrero Szamos partján

Deák Ferenc [illegible]

1928/29. téli kiáll. 513 — Dr Tangl Károly

1929. tav. kiáll. 41, 43, 461

Dr Balázs András prelátus

Br Wesselényi Miklós

Kehrling Béla

Hosszú Márton

Általánosan ismert
művész ma Londonban,
hol gyönyörű műterme
van.

Barabás Endre:
Károlyi Viktorné grófné
magyar művészek
anglicai sikereiről –
Uj Magyarság
1937. nov. 7 –

vegges

1 Röt 8r

b. 50

Rüstow
W.

Heerwesen und Kriegführung
C. Julius Cäsars.

Mit dem Portrait Cäsars nach einer antiken Büste im Königl. Museum in Berlin und 3 lithographischen Tafeln

Zweite, verbesserte Auflage.

Hosszú Márton

festő

Kisfaludy Sándor,
mint a Ludoviceum
megteremtője –
Tanítfestmenje 1931-
ből

Barcs 129. sz.

Hosszú Márton

restaurálta a kolozsvári piarista templom képeit.

Pásztortúr. 1924.
X. 17. sz. 188. l.

KÖZPONTI ANTIQUARIUM ÉS KÖNYVKERESKEDÉS
MAGYAR JÓZSEF ÉS FIA
BUDAPEST, IV., MÚZEUM-KÖRÚT 17. SZÁM. — TELEFON: ~~86-2-88.~~ 384-221
LEGOLCSÓBB BESZERZÉSI FORRÁS
ALAPITVA: 1891. — ÚJ ÉS RÉGI KÖNYVEK ELADÁSA, VÁSÁRLÁSA ÉS BECSERÉLÉSE

Nagy.

Dr. Szentiványi úr

műemlékek Orsz. Bizottsága

H.

Högyész Endre-u 10.

Hosszú Márton

festő

festette a bpesti külső
váci-uti rk. pléb templom
egyik melléhokszerjét

Horvtemplép.

33. l.

LA SEZIONE SCIENTIFICA E LETTERARIA

tiene

Hosszú Márton

Pest

Deák Ferenc u. 6.

Műcsarnok

1924 tav

A MŰEMLÉKEK ORSZÁGOS BIZOTTSÁGA

NAGYSÁGOS ELNÖKSÉGÉNEK

BUDAPEST

IX., Rákos utca 10.

Hosszú Márton

festő

Műcs. kiáll. 1924 tól

Pipics 114. l

Hosszu Márton

M.I.J.-né arcképe, olaj

O.M.K.T. 1925. május. 7 1.

Hosszu Márton

dr. Cs. Forgó Istvánné arcképe, olaj

O M.K.T. 1925. május. 23 1.

~~Hollós Endre~~ MAPE

~~Bányászok, tr. tus~~

~~Horváth Lukács Stefi~~ MAPE

~~a halvány kuglof~~ / ~~virf~~
~~a befolyásos rokon~~
~~a [illegible]~~

~~Horváth Andor~~ MAPE

~~Teplombra, gazt~~
~~Mimolesök "~~

~~Horváth Árgád~~ M. Acc. [illegible]

Hosszú Márton

dr Józs. ter. kir. hg, of

Mücs. 1931 Ősz

TELEPY KÁROLY (1828—1906)
A garamszentkereszti püspöki park
Papír, vízfestmény.
Az Ipolyi gyüjteményből.

THAN MÓR (1828—1899)
Pásztorok
Papír, vízfestmény.
Az Ipolyi gyüjteményből.
Gerevich IPGY, 94. l.

I RAJZOK

EILPOFER
Csavargó
Papír, vízfestmény.

Katona
Papír, vízfestmény.

FLATZ, GEBHARD (német festő, 1800—1881)
Arckép
Papír, színes ceruza.

FÜHRICH, JOSEPH VON (osztrák festő, 1800—1876)
Jézus Lázár sírjánál
Freskóterv, papír, szén.

Hosszu Márton
Zlinszky Sándor arcképe

Tavaszi Tárlat. Műcsarnok, 1932. április,
lo 1.

legnagyobb magyar vallásos
Ferencnek. Korántsem lehet azonban mo
volna. Liezen-Mayert, Ligetit és Molnár J
vonatkozású festményeket gyűjtött, kora leg
nak, a fiatal Lotznak, Orlay-Petrich Som
Peske Gézának műveivel is kiegészítette kép
tetett. Paczkát hosszabb ideig magánál tartja
el, párizsi tanulmányútjában segíti, Madridi
alig kiemelkedett Fadrusz 1885-ben Kriszt
másnak, tőle várva buzdítást. Aukciókon
összeköttetésben állott külföldi gyűjtőkkel é
A Képzőművészeti Társulat testületileg
tárlatokra kérik kölcsön.

A képtár legnevezetesebb gyarapodás
választás alkalmából Rómában időzve, me
s csaknem kizárólag XIV—XVII. századi c
tinelli-gyűjteményt, mindössze 20.000 forint
megéri az egész vételárat. Sassetta, Giovanr
Foligno, Lorenzo di Credi, Mainardi, Pint
pietrino stb. kiváló és hiteles műveivel gyara
Volavy-féle, az Erba-Odescalchi, a Bécsber
ményből, s — Bubics Zsigmond révén — az

Simor rajzokat és metszeteket is gyűjtö
két vaskos vázlatkönyvét. Führichtől, Dobya
letől, W. Kaulbachtól, Liezen-Mayertől stb.

Hosszu Márton

Tanulmány a"Páholy" c. képhez

Tavaszi Tárlat. Műcsarnok, 1932. április, 5 l.

Flortobázz - Flodályzug h. n. VIII. 127

Hosszú Márton

szül. Balassagyarmaton
1894 aug. 26. Izr. Kerek-
érettségi-
1917/18 I. elsőéves művesznöv.
Balló Éde, Pilch D.
1917/18 II. elsőéves n. o.
(szül. 1894 aug. 27.)
1918/19. I. másodéves Balló É.
1918/19 II. " " "
1919/20 I-II. harmadéves n. o.
1920/21. I-II. negyedéves n. o.
R. Kath. á lett.

Hermann Lipót

Jeste

Nagyszentmiklós

Mincsarnok

1906-7 tél

Hosszú Márton

MAPE V. 79. Hessley Ivan 146-48
Téli Tag, Vándorkőnőrűr, Pechavarott falurészlet

MAPE Holló Lagos IV. 83, 87
Halász, tanya, kisö d. virf

MAPE Horváth József (Sopron) III. 28-32
Kérfej, Kisláj, Pali kiesi virf

Arch festő Hosszú Márton II. 41
Tanfej

Jókai: A magyar nemzet sorkérlete
A jamicsárok végnapjai V. 79.

Orakt. 1932 ősz

19	
CSÜTÖRTÖK 20	
PÉNTEK 21	
SZOMBAT 22	

POLDIACÉL

Hosszu Márton

festő

szül. 1894. aug. 27. Balas-
sagyarmat (Nográd m.).
Képzőművészeti főtiskolán
tanult 1921-ben fejezte
be, azóta Budapesten
dolgozott. 1921 nyarán
Olaszországban, 1923-ban
tavaszal Németországban volt.
Főleg arcrkép is figurális
festészettel foglalkozik.
1921-ben Műcsarnokban ki-
tüntető elismerésben részesült

Sajat Erzsébet

Hosszú Márton, festő; szül. 1894 augusztus 27-én Balassagyarmaton. A budapesti képzőművészeti főiskolán Baló Ede tanítványa volt. 1918-ban Goya Leány Kossával cr. képét ~~festette~~ másolta a Szépművészeti Múzeumban.

Hosszú Márton

HOSSZÚ MÁRTON életnagyságu olajportraitjaival rászolgált arra, hogy a londoni társaság egyik legkedveltebb festője legyen. De az is „LADY MILFORD HAVEN; LADY NAPIER; MR BERNARD BRUNTON; MISS DIANA CALDVELL és MRS RODNEY"-ről készitett képei, nem csak meglepő hasonlatosságukkal tünnek fel, de a müvész kitünő szinérzékéről és ízlésről is bizonyságot tesznek. Modelljeit is okosan válogatja meg, azokat nem kell szépiteni.

Vadász István

Magyar kiállítás
Londonban.

Ujság 1938 jan. 19

Hosszú Márton: József Ferenc főherceg arcképe.

Hosszú Márton

Hosszú Márton: Rosty Forgácsné arcképe.

arcképével szerepelt először a Műcsarnok kiállításán és kitüntetést nyert. Számos oltárképe van külföldi templomokban. A Jezsuita rend számára megfestette XI. Pius pápa arcképét, a Vatikánban van őrgróf Mella di Sant'Elia pápai titkos kamarás arcképe. Elkészítette továbbá Zogu albán király és az anyakirálynő, legutóbb pedig Horthy Miklós kormányzó portréját, valamint Gömbös Gyula miniszterelnök megbízásából, Conte Marsili olasz generális lovasképét a Ludovika akadémia részére. Nevezetesebb munkái: a kolozsvári Piarista-rend székházának falfestményei, a bpesti Jezsuita-rend székházában lévő, — kitünően sikerült — P. Tomcsányi híres jezsuita atya arcképe, Hory András római követ portréja, Kanizius Szt. József vértanu arcképmása, a Szervita-rend bpesti templomában és a Ferenc-rend kolozsvári templomában lévő oltárképei stb. A legmagasabb Pápa-rend tagja, a Nagy Szent Gergely-rend lovagparancsnoka, a Skandezbeg-rend parancsnoka, a Pro ecclésia et pontifice aranykereszt tulajdonosa. A Képzőművészeti Társaság sociéter tagja, a Magyar Képzőművészek Egyesületének és a Magyar Arcképfestők Társaságának pedig rendes tagja.

Ritornato in patria, espose per la prima volta al Salone delle Esposizioni un ritratto di Edoardo Ballò, ed ottenne un premio. Ha molti quadri d'altare in varie chiese dell'estero. Ha dipinto per l'Ordine dei Gesuiti it ritratto di Papa Pio XI., nel Vaticano si trova il suo ritratto del cameriere segreto di S. S. Marchese Mella di Sant'Elia. Ha eseguito inoltre i ritratti di Re Zog d'Albania e della Regina Madre, di S. A. S. il Reggente Horthy, nonchè, per incarico del Presidente del Consiglio Giulio Gömbös, il quadro del generale italiano Conte Marsili a cavallo per l'Accademia Ludovika. Fra le sue opere più notevoli registriamo: le pitture della Casa dell'Ordine dei Piaristi a Kolozsvár, il ritratto del padre gesuita Tomcsányi nella Case dei Gesuiti di Budapest, i quadri d'altare della Chiesa dell'Ordine dei Serviti a Budapest e della Chiesa dell'Ordine Francescano a Kolozsvár, ecc. E' membro del più alto Ordine pontifico, vavaliere dell'Ordine di San Gregorio Magno, commendatore dell'Ordine di Scanderberg, ed è insignito della croce d'oro dell'Ordine „Pro ecclesia et pontifice". E' membro della Società Ungherese per la Belle Arti, della Società delle Belle Arti d'Ungheria e della Società dei Ritrattisti ungheresi.

DÓSAI JÓZSEF

HALASI GYULA
FRIGYES ÉS NE
MEGHIVJÁK GIZ
GYERMEKEIK 191
DÉLELŐTT 9 ÓR
ANYAKÖNYVI H
TANDÓ ESKETŐ
BUDAPEST, 1913. É

Világosság rt. Budapest

Hosszú Márton

erőd

Ráskay László

A Londonban élő magyar
művészek kiállítása.

Magyarország

1938. jun. 15.

„It happened in Budapest"

Növekvő rokonszenv és érdeklődés Angliában Magyarország iránt

London, július.

(A Pesti Napló londoni szerkesztőségétől.)

»*It Happened in Budapest*«, — vagyis Budapesten történt, lesz a következő londoni színházi szezón egy újdonságának címe. Mint neve is elárulja, nem valami komoly dráma ez, hanem afféle angolosan kedves, zenés revű, melynek szerzői ügyesen — miért is ne tennék — kihasználják *a magyar főváros angliai népszerűségét.*

Mert hogy népszerűek vagyunk, tagadhatatlan. Az új gramofónlemezek közül száz- és százezer házban játsszák »*As Budapest was young*« című dalt, melynek ismeretlen szerzője zengzetes angol nyelven, megható naivitással *a ragyogó Budapest szépségeit dicsőíti.* Revű és gramofónlemez a modern népszerűség legmegbízhatóbb fokmérője. Vegyük még hozzá a rádiót is, mely az angol közönség kívánságának megfelelőleg meglepően gyakran *magyar muzsikát* közvetít és ha nem tenné, az angol hallgatók még gyakrabban kapcsolnák Budapestet, hogy legalább a hanghullámok varázsán keresztül érezzék Budapest csábító ízét, zamatát.

Magyarország vonzóereje egyre erősebben megnyilvánul az idegenforgalomban is. Most nem a magyar idegenforgalmi szervezetek kitűnő munkájáról beszélünk, hanem az angol milliók szívében lappangó vágyról, mely még a valóságot is felülmúló romantikus elképzelésekkel aranyozza be »*Európa legszebb városát, Budapestet*«. A vágy valóra váltói az agilis angol utazási vállalatok, melyek kivétel nélkül nyári programjuk egyik legkecsegtetőbb attrakciójaként *a Magyarországra való utazást hirdetik.* Igazán nem elfogultság mondatja velem, de tárgyilagos megfigyelés diktálja, hogy minden utazó kedvű angol Budapestre készül s ha nem mehet az idén, majd egy-két esztendő mulva ígéri — magának. S ami még szebb, még jobb, az az, hogy a Magyarországot már megjárt angol vendégek mindmegannyi önkéntes propagandistaként buzgólkodnak. Talán még inkább angol barátaik, mint a magyarok kedvéért. Szeretnék, ha ismerőseik is részesülhetnének mind abban a szépségben és örömben, melynek ők maguk élvezői voltak a messzi kis országban a Duna partján. Mint valami bűvös erejű mágnes csábítja, vonzza az angolokat Budapest.

Magyarország jó sajtója

Az angol ujságok, mint minden alkalommal, e tekintetben is hűségesen tükrözik az angol közvélemény hangulatát. Túlzás nélkül mondhatom, hogy *Magyarországnak jó sajtója van.* Egy kitűnő angol író, *Beverley Nichols* úgyszólván rangrejtve járt Magyarországon, elkerülte a hivatalos fogadtatásokat és ünnepélyességeket, végigkalandozta a magyar vidéket is és ha lelkes leírásaiba néhol némi finom gúny is vegyül, alapjában véve Magyarországról szóló cikke *a magyar föld és a magyar nép himnusza.* A »*New Statesman*«, Anglia egyik legkitűnőbb politikai revüje, egy könyvkritika kapcsán Csehszlovákiát és Magyarországot hasonlítja össze és a bírálat szerzője némi öngúnynyal megállapítja, hogy *bár a lap politikai felfogásához a csehszlovák állam közelebb áll, azért, ha rajta áll a választás, ő szivesebben megy Magyarországra.* A »*Times*« egész más vonatkozásban emlegetett ép a minap bennünket s majdnem túlzott optimizmussal ecsetelte *Magyarország gazdasági fejlődését.*

Ne takarjuk el az érem másik oldalát sem. Szórványosan egy-egy támadásban is részesülünk. Például *Rákosi Mátyás ügye* — ne kutassuk ezúttal, hogy milyen sugalmazásra — heteken keresztül foglalkoztatta az angol közvéleményt és nemcsak Anglia egyik legtekintélyesebb szabadelvű lapja, a »*Manchester Guardian*«, hanem Lord *Beaverbrook* konzervatív és imperialista »*Sunday Express*«-e is az ügy jelentőségét meszsze felülmúló következtetésekkel bírálta a magyar igazságszolgáltatást. Vagy itt van *Vernon Bartlett*, a »*News Chronicle*« nagynevű főszerkesztője, aki végigjárta Közép-Európa országait és természetesen részletesen beszámolt éles tollával magyarországi tapasztalatairól is. Sok megállapításában kifejezésre jutott, hogy jóindulata nem zárkózott el a magyar ügy elvi igazságának felismerése elől sem, szép szavakat talált Budapest szépségének és a magyar nép kiváló tulajdonságainak jellemzésére, de angol józanságával kikelt *a revíziós propaganda bizonyos módszerei ellen*, melyek »unalmassá tették számára budapesti szép napjait, túlsok térképet raktak eléje, terített asztal és pohár mellett is folyton Magyarország területi igényeiről beszéltek«. Ez úgylátszik, még jobban megfeküdte az ő angol gyomrát, mint a nehéz, de kitűnő magyar koszt.

A rend és nyugalom országa

Talán tanulságos az a pár bíráló hang, talán nem, de *semmi esetre sem vezérszólam* az angol sajtó magyar koncertjében. Még fontosabb annál, amit rólunk írnak, az, amit nem írnak, mert nem írhatnak. Mialatt Európa legkülönbözőbb tájait ijesztő zavar és nyugtalanság rázza meg, Budapest felől szerencsére évek óta ninesenek ilyenfajta hírek. Miközben az angol sajtó hűségesen beszámol a felháborító román zavargásokról és megbotránkozik a Vasgárda és hasonló szervezetek garázdálkodásain, miközben Jugoszláviából idesírnak a horvátok panaszai, ide visszhangoznak vasutakat robbantó macedón forradalmárok bombái, vagy mint ép a legutóbb a régi függetlenségüket visszakövetelő montenegróiak vérbe fullasztott lázadásai, Magyarország mint a rend, a béke és a nyugalom hazája mutatkozik a mindenfelé bajt látó angolok aggódó szeme előtt. Csehszlovákia, mely mint »Közép-Európa legdemokratikusabb országa« hosszú évekig az angol demokrácia kedvence volt, egyre kevésbé tudja fenntartani ezt a rózsaszínű illúziót. A magyar kisebbségek sorsa még nem igen foglalkoztatja az angolokat, de a német kérdés égető aktualitása ráterelte a figyelmet a csehszlovákiai németek helyzetére és tárgyilagos angol ujságírók megállapítása szerint *a Harmadik Birodalom expanziv törekvéseit mindennél jobban a szudeta németekre nehezed: csehszlovák elnyomás segíti elő.* Még *Vernon Bartlett* is, aki bizonyára a legnagyobb jóindulattal utazta be a csehszlovák köztársaságot, ehhez a felismeréshez jutott.

A magyar kultúra angliai hatása

A magyar kultúrfölényt pedig mindennél jobban érzékeltetik *a magyar kultúra Angliában is érvényesülő munkásai.* Nem lehet tovább egy olyan országról hamis vádakat terjeszteni, melynek polgárai többek között megteremtették *az angol filmipar világjelentőségét.* Elég e helyen a három Korda-testvér és Biró Lajos nevét említeni. A magyar írók angliai népszerűsége egyre terjed. A szobrászok közül Kisfaludy Strobl Zsigmond rövid pár hónap alatt kivételes helyet teremtett magának az angol társaságban, ami pedig a festőket illeti, ép a mult hetekben a véletlen úgy hozta magával, hogy különböző keretben és különböző beállitottságban *három fiatal magyar* festő kiállítása a már elért siker nyilvános igazolását hozta meg. *Hosszú* Márton, a királyi család tagjainak és az arisztokráciának egyik kedvenc portrétistája lett. A már itt régen letelepedett *Ripszám* Henrik kelendő plakátművészetének színhatásait ülteti át érdekes festményeibe és rajzaiba, *Péri* László a világhírű Toyle-könyvkereskedés avantgárdista szalónjában mutathatta be élete teljes termését. Mindenekelőtt és mindenekfölött pedig rendületlenül tartja egyedülálló és kimagasló pozícióját az angol képzőművészetben *László* Fülöp, akinek angliai jelentőségét mindaddig még mindig nem ismerik eléggé.

Ha mármost elkalandozunk a zene birodalmába, egyenesen egy lexikális felsorolás veszélye fenyeget. Bartókot és Kodályt Angliában sokkal jobban megértik és értékelik, mint Magyarországon. Egy-egy szerzeményük angliai bemutatása és még inkább angliai szereplésük az angliai zenei élet hasábokon keresztül méltatott eseménye. Dohnányi Ernőt pár hónap előtt ünnepelte London koncertközönsége. A Lehner-, a Rott- és az új magyar kvartett megingathatatlan helyet biztosítottak maguknak London zenei életében. Ha még megemlítjük Kresz Géza, Kentner Lajos, Rejtő Gábor, Weingarten József, Kilényi Edward hangversenyeit és egy fiatal magyar zeneszerző, Rózsa Miklós eredményes munkásságát Angliában, már tisztára számszerűleg is megmutatkozik a magyar elem egyedülálló előretörése az angol zeneéletben. Nem is beszélve szomszédainkról, még a kontinens nagyhatalmai között sem akad egy sem, mely csak hasonló névsort is produkálhatna az idegenek elől a lehetőséghez képest elzárkózó Angliában.

A londoni áruházak, vendéglők, kávéházak a magyar kézműipar népszerűségét bizonyítják. Különösen az olcsón öltözködő, de ízléses anyagot kereső fiatal lányokat hódították meg a magyar hímzések, szőttesek. Sajnos, a magyar kézimunkák sikere már elérte azt a fokot, hogy *több a hamisítás, mint az eredeti*, de azért az inkább rosszul, mint jól lemásolt magyar motívumok mégis csak a magyar népművészet hatását tanusítják.

Angol írók saját iniciatívájukból magyar sugalmazás nélkül egyre számosabban fedezik fel Magyarországot és míg pár év előtt csak kellő anyagi előkészítés után lehetett egy Magyarországra szóló útikönyvre kiadót találni, ma már a kiadók örülnek, ha magyar vonatkozású anyag kínálkozik.

Mindebből pedig az következik, hogy *Anglia érdeklődése, rokonszenve, szeretete Magyarország iránt talán Kossuth Lajos londoni tartózkodása óta nem volt még sohasem olyan erős, mint ma.* Más kérdés, hogy mennyiben érvényesül ez a sok színben csillogó magyar barátság *a gyakorlati politikában.* Itt bizony a mérleg már nem olyan kedvező!

A politika és a valóság

Ne szépítsük a valóságot. Valljuk be, hogy az angol politikai közvélemeny túlnyomó része egy külön magyar kérdést nem ismer. Anglia aktiv politikai érdeklődése a középeurópai helyzet iránt kétségtelenül igen erős. De ez a középeurópai kérdés a politikus angol számára mindenekelőtt német kérdést, olasz kérdést és az úgynevezett »Duna-medence« egységesen kezelt kérdését jelenti. *Magyarország szerepét csak e három nagy világpolitikai probléma függvényének tekinti.* Ezen Lord *Rothermere* felbecsülhetetlen értékű és minden magyar ember hálájára érdemes kiállása Magyarország mellett sem változtatott. *Rothermere* és munkatársainak cikkei bizonyára sokmillió angol szemét felnyitották. De a *Daily Mail*, mint az angol kispolgári tömegek egyik legnépszerűbb riportlapja, korántsem tükrözi oly mértékben az angol politikát valóban irányító körök nézeteit és érdeklődési szféráját, mint mondjuk a *Times*, a *Daily Telegraph*, a *Morning Post*, vagy akár a *Manchester Guardian*. Ez bizonyos tekintetben nagy előnyt jelent a Lord számára, miután igy lapjaiban minden megkötöttség nélkül, merészen és nagyvonalúan külön utakon járhat, melyek néha egybetalálkoznak a hivatalos angol politika útjaival, — mint például a fegyverkezés kérdésében — néha — mint például a német orientáció következetes követelésével — megmaradnak elkülönülésükben. A magyar kérdés európai jelentőségének felismerése a *Daily Mail* hasábjairól még nem plántálódott át a valóban történelmet formáló angol közvéleménybe.

Ennek látszólag ellentmond az angol parlament nagyszámú és kitartásra buzdítóan lelkes magyarbarát csoportja, melynek kiváló tagjai nemcsak gyakran meglátogatják Magyarországot, hanem a trianoni békeszerződés revízióját követelő indítványaikkal az alsóházban is napirenden tartják a magyar problémát. Anglia külpolitikai érdeklődése oly sok irányú, hogy a képviselők között egy bizonyos specializálódás, tagozódás természetesen bekövetkezik. Van például egy angol politikai csoport, mely a csehszlovák-angol barátság ápolását tűzte ki céljául és ennek, egészen külügyminiszterségéig, a ma ismét rendkívül befolyásos Sir Samuel *Hoare* volt az elnöke. Más parlamenti csoportok a skandináv államok, a balti köztársaságok és egyéb országok és országcsoportok törekvéseit karolják fel és képviselik a Westminster-palotában. Az angol kormányzat taktikai ügyessége azonban mindig gondoskodik arról, hogy ezek a csoportok megmaradjanak a számukra kiszabott határok között és ne befolyásolják esetleg többséggé fejlődve a hivatalos angol politika célkitűzéseit. Magyarország számára felemelő és megnyugtató, hogy az angol képviselőház oly sok kitűnő tagja érdeklődik jövőnk, céljaink, aspirációink iránt, de ennek az érdeklődésnek az ereje még messze van attól, hogy tartalmat adjon az angol kormánypolitikának.

Az angol parlament sajátos rendszere ismeri a soha vagy csak évtizedek múlva napirendre kerülő javaslatok intézményeit. Van például egy törvényjavaslat, melyet évszázadok óta szimbolikusan minden parlamentmegnyitáskor felolvasnak. Vagy említsek egy másik példát? Egy képviselőcsoport 1918-ban terjesztett be egy állatvédelmi törvényt, mely különösen az élve boncolás kegyetlenségét lenne hivatva megszüntetni. 1928-ban Magyarország kitűnő barátja, Sir Robert *Gower*, állott a csoport élére és sikerült is 8 esztendei ernyedetlen küzdelem után elérnie, hogy a ház plénuma a javaslatot végre egy bizottság elé utalta. Természetesen olyan világpolitikai indítványok sorsát, mint *a békeszerződések kérdése* egészen más tényezők és más hatóerők befolyásolják és döntik el, mint valami ártatlan, jóindulatú állatvédelmi törvényt. A példa csak arra szolgál, hogy megmutassa, mennyire türelemre szoktatja az angol parlament a megiévő állapotok változtatását követelő tagjait.

Várj és figyelj

A türelmességet meg kell tanulniok más vonatkozásban mindazoknak, akik Angliától várnak valamit. Ne feledjük el, hogy az angol közélet legfrappánsabban jellemző jelszavai: »*Wait and see.*« *Várjál és figyelj.* Ma a hivatalos angol kormánypolitika a nagy brit érdekek védelmében visszadöbben minden olyan törekvés elől, mely a világ jelenlegi területi elosztásán változtatásokat akar eszközölni Ez az ösztönös védekező álláspont nyilvánult meg az angol állásfoglalásban, mely ameddig csak lehetett, szembeszállt az olaszok afrikai hódításaival is. A magyar ügynek Angliában rengeteget árt, ha az angolok bizonyos jelenségekből arra a téves következtetésre jutnak, hogy Magyarország történelmileg, néprajzilag és gazdaságilag is egyaránt jogos területi igényei idegen imperializmusok függvényeivé lehetnek. A magyar föld, a magyar nép, a magyar művészet, a napsugaras Budapest vonzó ereje megteremtette a politikai következtetésekhez szükséges pszichológiai alapot Angliában. Az angol külpolitikát azonban nem hangulatok, hanem realitások irányítják. Ezért csődöt mond minden hangoskodó propaganda, mely hangulati hatásokkal dolgozik.

Magyarország megingathatatlan nyugalma Európa kaotikus összevisszaságában mindennél jobban előkészíti a rokonszenv átváltozását politikai felismeréssé. És ha a mi nyugalmunk nem volna elegendő bizonyíték igazunk mellett, itt van tanuságtételként szomszédaink nyugtalansága. Bár az angolok nem nagyon mélyednek el más országok történetébe, jobban ismerik, mint ahogy

nálunk sejtenék, az angol és a magyar alkotmány rokonságát, a magyar és az angol parlament multjának időbelileg is közös eredőjét. Ma, amikor minden angol államférfi — ha Baldwin, Churchill és Duff-Cooper legutóbbi beszédeit említjük — a demokráciák védekező attitűdjét hangoztatja az angolok számára oly idegen újkeletű irányzatokkal szemben, *a magyar alkotmányosság és a magyar parlamentarizmus makulátlansága a legnagyobb segítség az igazságért való küzdelmünkben.*

Ha az angolok végleg felismerték, hogy a magyar revizionista törekvések egyesegyedül Európa nyugalmi állapotának visszatérését szolgálják és *nem nagyhatalmi imperializmusok függvényei,* hanem egy természetellenes állapotot akarnak megszüntetni az évszázadok által igazolt természetes fejlődés érdekében, kibontakozik majd a magyarbarát hangulatból a magyarbarát tett is. Sok munkával, sok kitartással és főleg a magyar alkotmányosságból kisugárzó, nyugalmat adó erővel kell egyelőre nekünk is, mint az angoloknak: *várnunk és figyelnünk!*

Ráskay László

Anna arcképe

Irta: Toldalaghy Pál

Én másnak látlak, mint más
s kezemben az ecset
hajbókol, ring és hintáz —
Ne úgy tekintsetek

rá, mint a vad vadászok
a karcsú őz nyomán.
Utána én vadászok
bús költő és sovány

kegyúr, kit nem kegyelnek
a léha, víg napok
s így bájos, szende gyermek
borús bitang vagyok!

Kis Anna, kész a vászon!
Amor nevetve int.
Mulatsz a zöld vadászon,
de arcod, úgy tekint

le énrám csacska-híven,
hogy Kép-be lássalak!
Laza fürtjeid ívben
hajolnak rá a nyak

szirtjére, szőke tincsek,
aranyló hajfonat.
Szeszélyes, kényes kincsek,
vegyétek csókomat!

Szemöldököd, a sárga
nyulánk, beszédes ív
alatt a két madárka
szerelmes, szende, hív

örömmel repked: pillák
bozótján bujdokol,
de néha, mint kinyilt fák
lepkéi, szép, komoly

pillangók, úgy cicáznak
negédesen, puhán
s lombok között tanyáznak
egésznap délután.

Be kedves is vagy, Anna,
így lányosan, piszén.
Szagos vagy, mint a gyanta
s vidor, tavaszi fény

tüzell erős pirossal
szép hamvas arcodon.
Ajkad piciny, piros hal
s virágokkal rokon.

Üde, piros pipaccsal
rokon parányi szád.
Ajkad fürge pipacs-hal,
piciny hal és virág:

egyszerre mind a kettő
s ezt meg nem festhetem.
Legyen hát rózsavessző,
mit hajt a szerelem.

Anna, én nem feledlek,
örökre hű vagyok
s szemem, mint bús, kivert eb
szeme, feléd ragyog.

Hét hosszú évig várok,
ha kell, szívem reád.
Ne bántsatok, ti lányok
hét hosszú éven át!...

A repülő hollandus ezüstjubileuma

Anthony Fokkert a Holland Oroszlán Renddel tüntette ki Vilma királynő — Fokker százezerforintos alapítványa a „repülés hőseinek" — „A repülés mindennapossá válik életünkben" — A jubiláló Fokker élete és nyilatkozata

Amszterdam, július.

(A Pesti Napló tudósítójától.)

Pontosan 25 esztendővel ezelőtt szerezte meg Anthony *Fokker* a sajátmaga szerkesztette repülőgépén, a »*Pók*«-on (De Spin) a repülőigazolványt. Ez volt az első alkotása ennek a kiváló tervezőnek. Ma ha visszatekintünk erre a 25 esztendőre, szinte el sem hisszük, hogy úgy volt akkor, ahogy volt, azóta ilyen hatalmas lépéseket tett meg a technika.

Fokker

Fokkert ma a »Holland Oroszlán Rend« lovagjává nevezte ki *Vilma* királynő s a 25 év munkájának gyümölcsét Fokker nem akarja egyedül élvezni. Százezer kemény holland forintot adományozott egy új alapítvány céljaira, hogy a jövő nemzedék repülni vágyó fiatalsága gyors és alapos oktatásban részesülhessen. Az A. H. G. Fokker-alapítvány ezenkívül kellőképpen kíván gondoskodni a repülés hőseiről, a rokkant repülőkről s a repülők özvegyeiről és árváiról is.

A külföldi sajtószövetség a nagy nap alkalmából ebédet adott *Fokker* tiszteletére. A hollandusok büszkesége, a *repülő hollandus* elmondta, hogy mi indította őt tulajdonképpen arra, hogy repülő legyen.

Anthony Herman Gerarg *Fokker* 1890 április 6-án született *Kediriben*, Jáva szigetén. Az édesapja kávéültetvényes volt. Négyéves korában szüleivel az Amszterdam melletti városkába, *Haarlembe* költözött. Itt kezdődött a baj. Anthonyt is beiratták az iskolába. A tanítói s később a tanárai hiába vesződtek vele s hiába hivatták be egyremásra az édesapját az iskolába, nem fogott rajta a szép szó. Nem szívesen tanult, inkább fúrt-faragott a padláson. Fantasztikus járműveket alkotott, éjjel-nappal fűrészelt, ragasztott s az év végén szépen, annak rendje-módja szerint meg is bukott.

Szülei kétségbeesve tanakodtak, mit kezdjenek a »semmirevaló« fiúval, amikor 1908—1909-ben *Wright* és *Bleriot* kerültek az érdeklődés középpontjába. Az akkoriban igen sokat hangoztatott tétel: »nehezebb a levegőnél«, nem hagyta az ifjú *Fokkert* nyugodni. Cellulózéból számtalan repülőgépmodellt készített s most már elhatározta, hogy iskola ide, tanárok oda, ő mégiscsak az lesz, amihez kedve van s ő repülni fog.

A nyári szünidőben *Mainzba* gyalogolt, mert hallotta, hogy ott van az egyetlen repülőiskola. Ott is maradt. Beiratkozott, s lelkesen tapogatta az iskola egyetlen repülőgépét. Amikor pedig egy irtózatos viharban, a gép összetörött, elhatározta, hogy az eddig készített modelljeinek az alapján, most egy »igazi« repülőgépet épít. 1910—11 telén két munkás segítségével el is készítette repülőgépét, a *De Spint*-t (a pók). Gépének szárnyai eltérően a *Wright* és a *Bleriot* gépeitől hátrafelé nyílalakban, felfelé pedig V-alakban futottak. Addig csupán szélcsendben repültek, s igen megcsodálták a »hollandust«, amikor *Pókján* a legerősebb szélben is vigan repdesett.

1911 május 16-án tette le a pilótavizsgát, s június 7-én kapta meg a nemzetközi repülőigazolványt.

1912-ben a szentpétervári katonai repülőversenyen több díjat nyert s elhatározta, hogy gyakorlatilag is értékesíteni fogja találmányát. Hiába próbálkozott azonban Hollandiában, Angliában és Franciaországban, sehol sem akadt senki, aki a »merészálmú« fiatalember hóna alá nyúlt volna. 1913-ban Németországban versenyt hirdettek könnyen szállítható repülőgépekre s itt *Fokker* első díjat nyert. Ezzel alapozta meg a szerencséjét. Egy egész sorozat gép elkészítésére kapott megbízást s a német állammal hároméves szerződést kötött egy gyár berendezésére és egy repülőiskola létesítésére. Először *Johannesthalban*, később *Schwerinben* dolgozott szorgalmasan, harmine emberrel s innen indult hódító útjára a Fokker-gép.

A világháborúban Németország részére negyven különböző modellt szerkesztett s a Fokker-gépek váltak be a legjobban. Ugyancsak Fokker oldotta meg azt a kérdést is, hogy miképpen lehet a propeller forgatása közben is gépfegyverezni. Többezerre rúg a háború alatt gyártott Fokker-gépek száma.

A háború után visszatért Hollandiába, s itt gyárat alapított. Nem győzte a munkát. Mindenünnen rendeléseket kapott katonai repülőgépek készítésére.

Ebben az időben alakultak meg a repülőtársaságok, s *Fokker* volt az, aki felismerte az utas és a poggyászszállítás fontosságát. Hozzálátott tehát az első *utasszállító gép* megszerkesztéséhez, s hamarosan el is készült az F. 2. amelyben a két pilótán kívül öt utas számára volt hely. Az F. 2. olyan sikert aratott, hogy még ma, 16 év elmultával is forgalomban van. A Fokker-gépek törzse általában forrasztott acélcsőből, szárnya fából készül. Eddig 16 államban 23 Fokker gépmodell szabadalmát vásárolták meg.

Fokker-géppel repülték át először az amerikai kontinest 1923-ban, 1924-ben ugyancsak egy *Fokker C. 4.* géppel repült Amszterdamból Tokióba *Zanni* argentiniai kapitány. Az Északi-sarkot is egy *Fokker*-géppel repülték át s 1927-ben ugyancsak egy *Fokker*-gép repült először *Indiába* és vissza. 1927 *Byrd*, 1928 *Miss Earhart* repült egy Fokkerel át az Óceánon, s a világhírű »*Southern Cross*«, a Kingsford Smith gépe is egy hárommótoros Fokker volt. A bedfordi hercegnő egy egymótoros Fokkerrel repült Angol-Indiába és Dél-Afrikába. A rendes Amszterdam—Batávia szolgálatot is Fokker-gépek látják el.

Fokker nemcsak kiváló tervező, hanem elsőrangú pilóta is, aki az első próbarepülésnél teljesen tisztában van új gépének minden jó és rossz tulajdonságával.

Fokker hangsúlyozta a Külföldi Ujságírók Szövetségének ünnepi ebédjén, hogy a repülőtechnika az ujságíróknak köszönheti nagymérvű fejlődését. Az ujságírók egy egész nemzedéket arra neveltek s nevelnek még mindig, hogy értsék át a repülőtechnika fontosságát s szeressék meg a repülést.

— Az új nemzedéket már nem kell erre nevelniök, — mondta Fokker — azok már magukkal hozták a világra a repülés iránti érdeklődést.

— Arra törekszem, — mondotta ezután — hogy annyira tökéletesítsem a repülőgépet, hogy a gép hibájából ne történhessen többé baleset. Persze, azért az ember sohasem lesz tökéletes... Ha a repülés mindennapossá válik életünkben, eltűnnek a határok, közelebb kerülnek egymáshoz a népek, a tömeg s az egyén, s nem lesz több háború.

Az amszterdami légikikötőben, *Schiholon* nagy ünnepséget rendeztek a 25 éves *Fokker-jubileum* alkalmából. Különböző típusú Fokker-gépek szebbnél szebb mutatványokkal szórakoztatták a közönséget s a 25 év előtt készült »*Pók*« új köntösben büszkén végigszaladt a repülőtéren s egy igazi pók lenge-fürgeségével nézett szembe a hatalmas utasszállító géptestvéreivel. Könnyen nekiugorva egyet-kettőt szökkent s pirulás nélkül zsebrevágta a tízezerfőnyi közönség lelkes tapsát.

Balázs Pál

Pápaszemet
vásárolni bizalom dolga. — Bármely orvosi recept után is készít szemüveget Mayer Sándor speciál látszerész,
IV., Kossuth Lajos ucca 15, az udvarban.
Javításokat pontosan ésolcsón készítek saját műhelyemben
Postai megrendeléseket azonnal. Telefón: 1-85-0-26.

Jó és olcsó adminisztráció !!
Minden problémáját megoldja
Dr. RAITH TIVADAR
egyetemi előadó könyve
A szervezés vezérfonalai
Ara 8.— pengő.
Kapható Az Est könyvesboltjában, Erzsébet körút 18-20

Kodolányi János
AZ VAS FIAI
A tatárjárás hatalmas regénye • Kb. 800 oldal • 2 Kötet • Kötve 9·60 pengő
ATHENAEUM

Ciano olasz külügyminiszter holnap Belgrádba utazik

Az olasz külügyminiszter kétnapos tárgyalásra készül Sztojadinovics jugoszláv külügyminiszterrel

Róma, március 23.

Hivatalosan jelentik, hogy gróf *Ciano* külügyminiszter március 25-én Belgrádba utazik és ott találkozni fog *Sztojadinovics* jugoszláv miniszterelnökkel és külügyminiszterrel. Gróf Ciano szerdán reggel hét óra negyvenöt perckor indul el Rómából és csütörtökön reggel érkezik Belgrádba. Előreláthatólag *két napig marad a jugoszláv fővárosban.* Azt még nem tudják, hogy innen tovább utazik-e Törökországba, Rüstü Aras török külügyminiszter milánói látogatásának viszonzására. Csütörtökön délben a gárdapalotában villásreggelit adnak tiszteletére.

Római politikai körökben a külügyminiszter jugoszláviai utazását kapcsolatba hozzák azokkal az eseményekkel, amelyek *a két ország közt a politikai kapcsolatok javulását mutatják.* A lapok különösképpen rámutatnak Stojadinovics miniszterelnök legutóbbi beszédére, amelyben a jugoszláv külpolitika és az olasz-jugoszláv kapcsolatok alakulását vázolta. Római körökben egyébként hangoztatják, hogy *Jugoszlávia és Olaszország közeledése nem újkeletű* és ezzel kapcsolatban rámutatnak Mussolininak emlékezetes milánói beszédében tett kijelentésére, *amikor megismételte Jugoszláviának tett ajánlatát a barátságos politika felvételére.* Hangoztatják, hogy Jugoszlávia már akkor hajlandóságot mutatott az együttműködésre s azóta nem történt semmi olyan esemény, amely ezt a kétoldalú hajlandóságot megzavarhatta volna.

Belgrád, március 23.

Belgrádban a délelőtti órákban terjedt el Ciano belgrádi látogatásának híre. A lapok jelentése szerint az olasz külügyminiszter szerdán este érkezik meg Ljubljanába és onnan megállás nélkül folytatja útját Belgrádba.

A Pravda kedd esti számában hírt ad Ciano olasz külügyminiszter belgrádi látogatásáról. A lap megállapítja, hogy külföldön is különleges fontosságot tulajdonítanak az olasz külügyminiszter belgrádi útjának. Kétségtelen, — írja a lap — hogy ez a diplomáciai esemény az olasz-jugoszláv kapcsolatok nagymértékű fejlődéséről tesz tanubizonyságot, szerencsésen hozzájárul a béke és a biztonság eszméjéhez s kitűnő bizonyítéka a két ország közötti egyre élénkebb együttműködésnek, valamint a középeurópai viszonyok egyre jobb elrendezésének. Ha az Olaszország és Jugoszlávia közötti kapcsolatok barátságos légkörben alakulnak és kézzelfoghatóan bizonyítják a két ország közötti kapcsolatok nagy fejlődését, gróf Ciano belgrádi látogatása kétségtelenül nevezetes esemény Olaszország, Jugoszlávia és a béke szempontjából. A jugoszláv népet megelégedés tölti el, hogy Olaszország kiváló képviselője Belgrádba érkezik.

Sztojadinovics miniszterelnök a jugoszláv külpolitikáról

Belgrád, március 23.

Sztojadinovics miniszterelnök a szenátus hétfői ülésén mondott beszédében megcáfolta az ellenzéknek a kisantant államok közötti viszony lazulásáról tett állításait. *A jugoszláv-román viszony* — mondotta — *szívélyes, barátságos és őszinte.* Szovjet-Oroszországgal szemben való magatartásunkat a másik két kisantant állam megértette és jóváhagyta. Jugoszlávia nem folytat a másik két kisantant államtól eltérő külön politikát. A Balkán Szövetség állandó tanácsa megelégedéssel vette tudomásul a bolgár-jugoszláv egyezmény megkötését.

Megcáfolta azt az állítását, mintha Jugoszlávia jó viszonyban lenne ugyan minden országgal, de nem lenne egyetlen szövetségese sem. Hangsúlyozta, hogy *Jugoszlávia külpolitikájának alapja a kisantant és a Balkán Szövetség.*

Visszatérve *a jugoszláviai és szovjetoroszországi* viszonyra, a következőket mondotta Sztojadinovics miniszterelnök:

— Tagadhatatlan, hogy Szovjetoroszország el akarja kerülni, hogy határain háború törjön ki s ezért békés politikát folytat, tagadhatatlan, hogy Szovjetoroszországnak érdeke fenntartani a belső rendet és ezért a legkíméletlenebb eszközöktől sem riad vissza. Mindamellett Jugoszlávia csak akkor hajlandó elismerni a szovjet kormányt, ha az biztosítékot nyujt arra, hogy tartózkodik Jugoszlávia belügyeibe való minden beavatkozástól.

A miniszterelnök kitért azokra a híresztelésekre is, amelyek szerint Jugoszlávia esetleg egyezményt köt Magyarországgal. Kijelentette Sztojadinovics, hogy *a jugoszláv kormánynak sohasem állott szándékában külön szerződést kötni Magyarországgal, a szövetséges kisantantállamok tudta és beleegyezése nélkül.*

A román revízióellenes hadjáratról is beszélt a miniszterelnök és kijelentette, hogy Jugoszlávia ezzel nem vállal közösséget, mert mindenki tudja Jugoszláviában, hogy a határok revízióját nem lehet népgyűlésekkel megakadályozni, hanem csak azon az úton, amelyen a legutóbbi háborúban az új határokat megteremtették.

„A keresztény egyházak fogjanak össze a totális állam és az istentelenség részéről fenyegető veszedelmek ellen"

Kováts J. István teológiai tanár érdekes röpirata

(Saját tudósítónktól.) Érdekes füzet jelent meg kedden *Legyen békesség* címmel dr. Kováts J. István református teológiai tanár tollából. *Néhány szó elfogulatlan római katolikus testvéreinkhez:* ez a füzet alcíme, a tartalma pedig válasz *Bangha* Béla páternek a *Magyar Szemlé*-ben megjelent ismert cikkéről.

Kováts abból indul ki, hogy ezekben az ítéletszerű időkben *egész jövendőnk azon fordul meg: tudunk-e a közelgő veszedelem láttára egységesek lenni,* vagy pedig még ma is a pártoskodás kerít hatalmába. *A magyar fajt csodálatos vallási türelmességgel áldotta meg Isten.* A magyar ember mindenkitől elvárja, hogy megbecsülje a lelkiismereti meggyőződését, de ő is tiszteletben tartja a másét. *A felekezeti béke azonban az utóbbi időben elhalványult.* Ez annál sajnálatosabb, mert az egész krisztusi világot súlyos veszedelmek fenyegetik. *A keresztény egyházakat a totális állam részéről érhető veszedelem szinte eltörpül ahhoz képest, ami a szervezett istentelenség legújabb csatasorba állása folytán fenyegeti.* Közösen veszélyeztetett, közös nagy kincseink védelmére, közös harcba kell indulnunk.

— A krisztusi világot közel kétezredéves fennállása óta nem fenyegette még olyan veszedelem, mint napjainkban. Ebből tehát mindenekelőtt az következik, hogy nem szabad egymást támadnunk és nem szabad a Krisztust követők különböző táborai között a veszély magvait elhintenünk. Hiszen *egy* vallás a világon csaknem olyan megvalósíthatatlannak látszik, mint egyetlenegy nemzet. Amint abból sincs kára az emberiségnek, hogy földi célját könnyebben éri el több nemzet révén, mintha egyetlen egy volna, abból sem lehet kára, hogy lelki célja felé több egyház útján törekedik.

— Bármennyire áthatja is valamelyik egyházat a térítői buzgalom, — folytatja Kováts J. István — *nagyon helytelen utakon jár, ha a többi krisztusi közösség világából igyekszik magának híveket toborozni, amikor milliószámra élnek az egyházakban olyanok, akik csak keresztlevelük tanusága szerint tartoznak oda, valójában azonban közömbösen vagy egyenesen ellenségesen viselkednek egyházukkal szemben.* Ez a többi táborból való hódítási vágy a másfelekezetűek becsmérlésére vezet. *Pedig gyűlölettel még senki sem tudott építeni, csak rombolni.* Ha ellenségnek tekintjük és gyűlöljük egymást, nincs közösségünk Krisztussal, aki azt mondotta: *Arról ismeri meg mindenki, hogy az én tanítványaim vagytok, ha egymást szeretni fogjátok.*

Kováts J. István ezután részletesen ismerteti azokat a különbségeket amelyek a protestáns egyházakat a római katolikus egyháztól elválasztják. Különösen a házasság kérdése az a terület, amely újabban sok vita tárgya, pedig nyugodtan kérdezhetjük: *nem becsületesebb dolog-e az erkölcsileg már amúgy is szétbomlott házasságot törvényesen is megszüntetni,* mint egy életen át színlelni a rég megszűnt házassági kötelék fennállását és inkább megengedni a »te mégy jobbra, én meg balra« elv követését.

— A közel két évtized óta folyó és mindjobban elmérgesedő *reverzális-küzdelem* egész sereg család békességét dúlja fel és megfosztja nemzetünk egységét, amelyre pedig talán még sohasem volt nagyobb szükség, mint éppen napjainkban. Meg kellene találni a módot ezeknek az ellentéteknek a kiküszöbölésére is, hiszen a mai ítéletszerű időkben nem engedhetjük meg magunknak, hogy bántsuk egymást. A túloldalról meg kell látniok római katolikus testvéreinknek, hogy nem azok vagyunk, akiknek lefestettek előttük minket, viszont *nekünk is meg kell látnunk, hogy a mai katolicizmus nem az már, mint a középkor utolsó századaiban volt.* Meg kell látnunk, hogy a római katolikus egyház különösen az utóbbi időkben sokat tanult az individuális lelkigondozás és a szociális munkák erőteljesebb felkarolása terén.

— Krisztus királysága gondolatában — fejezi be érveléseit Kováts J. István — jussunk közelebb egymáshoz. A komoran gyülekező felhők láttára nyujtsunk egymásnak békejobbot. Szorítsuk meg egymás kezét, azután Krisztus nyomában induljunk el a békesség útján. *Szálljunk szembe minden oldalon a békebontókkal,* mind a fórumokon, mint a sajtóban.

A kormányzónak a tokiói egyetem számára készült portréját Londonba vitték kiállításra

Hosszú Márton festőművész készítette az arcképet — Miért lelkes magyarbarát a londoni felső négyszázak társasága

(Saját tudósítónktól.) Nemrégiben néhány hétre hazahívták Londonból az ismert magyar festőművészt, *Hosszú* Mártont, hogy elkészítse a kormányzó portréját a tokiói egyetem részére. A kormányzó négyízben ült a festőművésznek, aki a kitűnően sikerült képet angol kérésre magával vitte egy londoni kiállításra. Közben Budapestre érkezett *Saigo japán herceg és hivatalosan átvette a képet.* A kormányzó portréját a Nippon Társaság ajándékozta a tokiói egyetemnek abból az alkalomból, hogy *a Japán Királyi Egyetemen magyar tanszéket állítottak fel.* Azonkívül most készül *a japán-magyar kultúregyezmény is.* A kormányzó képmását dr. *Mezey* István viszi Japánba *augusztusban.*

A pályaudvaron az elutazás előtt beszéltünk *Hosszú* Mártonnal. A festőművész két éve él az angol fővárosban.

— Lord Milford *Haven,* a király unokaöccse hívott meg két hónapra Angliába, — mondja a festőművész — *azóta két és fél éve élek egyfolytában Londonban.* Lord Milford *Haven* volt különben a parancsnoka annak a hajónak, amely megboldogult IV. Károly királyunkat Funchalba vitte. Kintlétem alatt láttam, hogy nekünk magyaroknak elsősorban társadalmilag s nem politikailag kell megnyernünk az angol közvéleményt. *Minden egyes angol barát egy téglája lehet a magyar jövőnek.*

— Egyszer meginterjúolt egy angol ujságíró. Azt mondottam, hogy csodálatos vonzerőt gyakorol mindenkire Anglia, aki valaha is töltött ott néhány napot. Erre a táviratok özönét kaptam vadidegen angoloktól, »Isten hozott Angliában!«, »Legyen szerencsés és boldog az országukban« és hasonló jókívánságokkal.

— *Érdekes, hogyha főrangú angolokkal találkozom, legelőször a kormányzó úr iránt kérdezősködnek.* Aki egyszer megjelent a kormányzó úr előtt, azt valósággal elragadja a főméltóságú úr személyi varázsa és államférfiui bölcsessége.

Davis admirális felesége például a *lelkemre kötötte,* hogy mondjam meg a kormányzó úrnak, amikor a portréját festem: »*A legmélyebb hódolattal őrzöm Őfőméltósága emlékét és úgy jöttünk el Budapestről, mintha gazdag ajándékot kaptunk volna.*«

— A február 12-i első királyi fogadásra két külföldi kapott meghívást, egy osztrák herceg és én. Érdekes, hogy *VI. György király első fogadásán nem ült a trónszékre, csak mellé állt, mert még nincs megkoronázva.*

— Az angolok igaz magyar barátságára jellemző esetet mesélek. Kétszáz embert hívtam meg a műtermembe az első alkalommal »magyaros partira«. Gondoltam, hogy eljönnek ötvenen. Háromszázhatvanan jöttek el meghívás nélkül. *Közöttük a napali maharádzsa felesége is, aki avval mentette ki magát, hogy cigánymuzsikát szeretett volna hallani és valódi tokajit inni. Itthon nem tudjuk felbecsülni, hogy milyen kincs a magyaros kedvesség és vendégszeretet.*

— De figyelmeztetnem kell mindenkit, aki Angliába vágyik: *Anglia nem új világ, ígéret földje, ahol percek alatt munka nélkül egzisztenciát lehet teremteni.* Az angolt nem lehet »blöffölni«, ízlése hibátlan, válogat és tudja, hogy mit kell értékelnie. Naponként jönnek koldulni útiköltségre, hogy törött szárnyakkal hazautazzanak, akik világmegváltó reményekkel érkeztek Pestről és akiknek semmi sem sikerült.

— Hogyan tekintik ma Angliában Windsor herceg házassági problémáját?

— Angliában napirendre tértek felette. *Tudomásul vették, hogy volt királyuk zavartalan magánéletre vágyik s ezt az óhaját tiszteletben tartják.* Győzött a józanságuk, annyira sem érdekli őket az egész, mint ahogy bennünket egy kisebbfajta botrány. Sírtak, amikor Edvárd rádióbeszédét hallgatták este, de tiszta fejjel ébredtek reggel, tudomásul véve, hogy új királyt kaptak.

Neveléslélektani problémák

(Levél a szerkesztőhöz)

A csillagos cikkek írója: dr. *Tápay-Szabó* László a *Pesti Napló* március 17-iki számában »*Páter Olasz*« című cikkében foglalkozik a Magyar Pszichológiai Társaságban megtartott székfoglaló előadásommal. Engedje meg a *Pesti Napló*, hogy ennek a cikknek őszinte visszhangjaként a következőket leszögezhessem.

1. Hálás vagyok Szabó professzor úrnak a »Páter Olasz« című cikkért és az ebben foglalt figyelemreméltó bírálati megjegyzéseiért. Ez a cikk totális szempontból, sem rokonszenves, sem ellenszenves elfogultsággal nem gyanúsítható, *továbbá legkevésbé sem minősíthető támadó cikknek.* A hírlappszichológia szerint ugyanis a támadó cikknek elengedhetetlen föltétele az, hogy írójuk ne a cikk elején vagy közepén, hanem *a cikk végén* röpítse ki sebző vagy megsemmisítő nyilait. *Ez a cikk pedig befejező soraiban a legnagyobb elismeréssel adózik neveléslélektani kutatásaim eredményeinek.*

2. Dr. *Szabó* László bírálati megjegyzései átlag helytállók, a rendtársaim és legjobb barátaim véleményeivel azonosak. Ezért a következőkben a kérdéses cikkpek csak ama három megjegyzésével foglalkozom, amelyek egyikét sem tehetem magamévá.

3. A legkiválóbb külföldi és belföldi gyermekpszichológusok egyöntetű véleménye, hogy a fiúgyermek elevenen boncoló stb. műveletei *nem tudatos állatkínzások*, hanem a 8—14 éves fiúgyermekek *túltengő tárgyi érdeklődésének megnyilatkozásai.* Tehát Szabó professzor nemcsak velem, hanem az összes számottevő bel- és külföldi kollégáimmal is szemben találja magát: az ellenkező vélemény túlbátor és egyáltalában nem indokolt fenntartásával. *Persze, én szintén hangoztatom és előadásomban is hangoztattam, hogy az élveboncolásról és egyéb állatkínzásról szeretettel le kell szoktatni a fiúgyermeket is. Ha nem sikerülne az ilyen fáradozás, a fiúgyermeket mielőbb el kell vinni a Magyar Kir. Gyermeklélektani Intézetbe* (VI., Bulyovszky ucca 26.), ahol szakszerű tanácsot adnak majd a méltán aggódó szülőknek.

4. A csillagos cikkek általam mindig nagyrabecsült s tőlem is a totális szemléletre kiválóan képzett polihisztorírója *néhány mondat keretében azt a nézetet is korpoltálja főnnen nevezett cikkében, mintha a jezsuiták hírneves internátusaikkal (nevelőintézeteikkel) a családi nevelést tökéletesen pótolni akarnák. A tény viszont az, hogy mi jezsuiták, a pedagógiai érzékben is kiváló rendalapítónk: Loyolai Szent Ignác példáját követve, minden olyan szülőt lebeszélünk az internátusi nevelés igénybevételéről, aki gyermekeinek a családban történő, tehát legelőnyösebb nevelését biztosítani képes.* Azonban »kisebb rossz«-nak tartjuk a lelkiismeretes (de semmiképp sem rendőri) felügyeletet, az egyéni nevelést, az eleven hangulatot és élénk sportéletet biztosítani tudó internátust a »nagyobb rossz«-szal szemben, azaz a tápintézetekkel, továbbá az idegen családokban való elhelyezéssel és a fárasztó naponkénti vonatoztatással szemben.

5. Szeretettel meghívom dr. *Tápay-Szabó* Lászlót akár Pécsre, akár Kalocsára, hogy a helyszínen tanulmányozza szépen fejlődő internátusi rendszerünket és a tőle megbélyegzett *hálófülkéket* is. *Nem mi ragaszkodtunk ezekhez, hanem az érdekelt szülők is, diákjaink is.* Az utóbbiak, a szülők, a testvérek fényképeivel díszített csinos »*külön hálószoba illúziója miatt*« kedvelik ezeket a jól szellőztethető, hófehér, tágas fülkéket, a *szülők* pedig az éjszakákra bezárt (azonban belülről bármikor könnyen felnyitható, de újra már be nem zárható) hálófülkékben *biztosítékot látnak a 13—16 éves korban esetlegesen mutatkozó úgynevezett fejlődési (tehát átmeneti) homoszexualitás megelőzésére.* S méltán! A növendékeinkkel egy hálóteremben alvó s az internátusi nevelői karban működő rendtagunk így ugyanis könnyen észlelheti, hogy kik azok, akik hálófülkeajtajukat ismételten *azonos* éjszakákon belülről felnyitották s az internátusi főfelügyelő pátert vagy egy ifjúsági lelkipásztor pátert további nevelői beavatkozás céljából felkérhetik. Magam részéről, ha megkérdeznének, az összes (nemcsak jezsuita) internátusokba, sőt a hadapródiskolai nevelőintézetekben is az ilyen rendszerű hálófülkék bevezetését ajánlanám a 13—16 éves korban. Pécsi internátusunkban, a *Pius*-ban például *nincs is hálófülke a 13 éven aluliak részére.* A 16 éven felül azért nincs szükség a hálófülkére, mivel a 16 éven felüli egészséges lelkű fiúk még a legelhagyatottabb tápintézetekben is saját maguk leszerelik az e korban már veszedelmes (és nem átmeneti jellegű) homoszexuális kapcsolatokat. De a hálófülkéknek 16 éven felülieknél való fenntartásában sem látok semmi lelki-testi hátrányt és pedig többévi helyszíni tapasztalat alapján, tehát ez ellen a tény ellen sem Pécsett, sem Kalocsán soha fel nem szólaltam.

Nagy érdeklődéssel várom a csillagos cikkek illusztris írójának ígért további hozzászólásait ifjúságlélektani kutatásaimhoz, tanulmányaimhoz, főképpen pedig a néhány hónap mulva megjelenő »*Az egyéni nevelés*« című nagyobbszabású könyvem gondolataihoz. Elsősorban azért, mivel a *családapa*-pedagógusok szakkönyveit, tanulmányait és hozzászólásait mint *szerzetes*-pedagógus mindig nagyrabecsültem s mindig tanultam belőlük.

Nagykapornak, Zala vm., Apátság, 1937 márc. 18-án.

P. Olasz Péter S. J. dr.
okl. középiskolai tanár, a Magyar Pszichológiai Társaság működő tagja.

Szabász keresteték
Ia nagy darabkészítő, I. tarifára szabászati műhely részére. Állandó állás. Ajánlatok kéretnek: Siebenmann & Co. Tafflerei, Aarau, Svájc

Kik adakoztak a szentesi munkásotthon építési alapja javára?

Szentes, március 23.

(A Pesti Napló tudósítójának telefonjelentése.)

Az egyik szélsőjobboldali ujság keddi számában *túlzott és ferde beállításban* foglalkozik a március 15-ikén Szentesen tartott hazafias ünnepséggel kapcsolatban történt eseményekkel, amelyekről a *Pesti Napló* már beszámolt.

Mint ismeretes, március 15-ikén a szentesi szociáldemokrata munkások zárt sorokban vonultak fel a Kossuth-szobor előtt tartott hivatalos ünnepségre. Vörösszalagos koszorút akartak elhelyezni a szobron, de *Jánoska* Tibor rendőrtanácsos eltávolította a vörös szalagot a koszorúról. A menetben résztvevők közül többen vörös szalagot viseltek, ezek ellen a rendőrség eljárást indított és most bocsátották ki ellenük a büntető parancsot. A felvonuló munkásság egyébként rendzavarás nélkül szétoszlott.

Ezt az esetet most írta meg a jobboldali ujság és ennek kapcsán részletesen, de nem tárgyilagosan foglalkozik több szentesi üggyel. Beszámol arról, hogy a rendőrségnek tudomására jutott, hogy meg nem engedett gyüjtés folyik a városban a munkásotthon építési alapja javára. A rendőrség megszerezte az adakozók névsorát, akik között három zsidó vallású is szerepel. Ezek *14 pengőt adományoztak és egyes pesti lapok ezt úgy állították be, mintha a szentesi zsidóság kommunista célokra áldozott volna.* A fővárosi lapok vonatkozó cikkeiről nagy megütközéssel és felháborodással értesült a hazafias érzésű szentesi zsidóság.

A szentesi izraelita hitközség elöljárósága az üggyel kapcsolatban a következő nyilatkozatot tette:

— Egyes budapesti lapok olyan beállításban írtak arról, hogy a szentesi rendőrség kihágási eljárást indított *Gyulaváry* Géza nyugalmazott tanácsnok ellen, amiért a munkásotthon építési bélyegeit árusította, mintha a szentesi zsidóság, sőt maga a szentesi izraelita hitközség kommunista célokra nagyobb összeget áldozott volna. A hitközség elöljárósága kijelenti, hogy *ez a beállítás minden alapot nélkülöző valótlanság. A szentesi hitközség sem a munkásotthon céljaira, sem semilyen párt céljaira soha egyetlen fillért sem juttatott.* A konkrét esetben az történt, hogy három zsidóvallású szentesi lakos összesen 14 pengőért vásárolt azokból a bélyegekből, amelyeket a munkásotthon építési költségeinek előteremtésére bocsátottak ki.

Ebből a tényből azt a következtetést levonni, hogy »a szentesi zsidóság pénzelte a vörös mozgalmat«, nem lehet és ezért az üggyel ilyen értelemben foglalkozó budapesti lapok általánosító, alaptalanul vádaskodó megállapításait az elöljáróság igaza tudatában a leghatározottabban visszautasítja. *Az elöljáróság megtette a szükséges lépéseket, hogy a sértő és valótlan közleményekért a szentesi zsidóság megkapja az elégtételt.* Egyes tudósítások szerint *Gyulaváry* Géza nyugalmazott tanácsnok állítólag felajánlotta a szocialistáknak a szentesi zsidóság anyagi támogatását. Az elöljáróság kénytelen megállapítani, hogy Gyulaváry Gézának a szentesi zsidó közéletben és társadalmi életben semmi szerepe nincs, ennélfogva ha csakugyan tett ilyen kijelentést, azt teljesen felelőtlenül, egyénileg tette és azért ugyancsak nem vonható le semmiféle következtetés a szentesi zsidósággal vagy az izraelita hitközséggel szemben.

Egyre árad a Tisza

Szeged, március 23.

A Tisza vízállása az elmúlt napok néhánycentiméteres emelkedése után tegnap óta ismét *fokozottabban emelkedik.* A tegnap reggeli vízállás 625 centiméter volt. Ma reggel 628, délután pedig 640 centiméter volt a magassága. A mostani áradás a Maros áradásával függ össze.

A legnemesebb szív és legérzőbb lélek, a legjobb feleség, anya, testvér és rokon

Burg F. Nándorné

szül. Spitzer Regina

e hónap 22-én hosszas és türelemmel viselt szenvedés után elhúnyt.

Drága halottunk földi maradványait e hónap 24-én délután 4 órakor kisérjük utolsó útjára a rákoskeresztúri izr. temetőben.

Burg F. Nándor férje, **Burg Miklós, Burg Mihály, dr. Turcsányi Oszkárné** szül. **Burg Lili** gyermekei, **özv. Feldmann Samuné** szül. **Spitzer Berta** nővére, **Burg Miklósné** szül. **Kraszner Irén, Burg Mihályné** szül. **Gellért Magda** menyei, **dr. Turcsányi Oszkár** veje, azonkívül unokái, sógorai, sógornői és a kiterjedt rokonság.

Részvétlátogatások mellőzését kérjük!

A windsori herceg búcsúlátogatáson Miklas elnöknél

Bécs, március 23.

Edvárd herceg kedden délben *Salby* angol követ kíséretében hosszabb látogatást tett *Miklas elnöknél.* A látogatás, mint jólértesült helyen közlik, *búcsúlátogatásnak* tekinthető, mert Windsor hercege húsvét hétfőjén elhagyja Enzesfeldet és a salzkammerguti St.-Wolfgang fürdőhelyre költözik, ahol a következő heteket golfozással kívánja eltölteni. A nyári hónapokra a herceg az eddigi tervek szerint a Karintia déli részén levő wasserleonburgi kastélyba költözik.

„A Habsburgok nem térhetnek vissza sem az osztrák, sem a magyar trónra"

A román külügyminiszter nyilatkozata

Isztanbul, március 23.

Antonescu román külügyminiszter Ankarából visszatérőben kijelentette a Klumhurijet című török ujság tudósítója előtt, hogy *Románia sohasem csatlakozik Németországhoz, mert Franciaország, Anglia és a kisantant mellé kötötte le magát.* Németország gazdasági céljai is szöges ellentétben állanak Románia érdekeivel.

— *A Habsburgok* — mondotta a továbbiakban — *nem térhetnek vissza sem az osztrák, sem a magyar trónra*, mert ez a kérdés nemcsak ez országok belügye, hanem elsősorban *nemzetközi politikai kérdés.*

Végül kitért a román-bolgár baráti viszonyra, de annak a nézetének adott kifejezést, hogy Bulgária aligha lép be a balkáni csoportba.

Az Est—IBUSz különvonata Torinoba, az olasz-magyar válogatott labdarúgómérkőzésre

1937 április 23—27 — ill. május 9

Alighogy 1500 utasunk elindult húsvéti különvonatainkon Olaszország és Dalmácia legszebb helyei felé, máris újabb, változatos és rendkívül előnyös részvételi díjú különvonati programmal szolgálunk kedves olvasóinknak.

Az április 23—május 9-ig terjedő időszakban négy szebbnél szebb lehetőséget nyujtunk:

I. Április 23—április 27.

Különvonati utazás *Budapest—Torino—Milano* és vissza. Mindkét város megtekintése. Április 25-én az olasz-magyar labdarúgómérkőzés megtekintése a torinói stadionban. Részvételi díj: 138 pengő.

II. Április 23—május 9.

Április 25-ig bezárólag a program, mint I. számú utazásnál. Utána 9 napos üdülés a Lago Maggioren, *Stresában.* Másfélnapos tartózkodás Milánóban. Részvételi díj: 380 pengő.

III. Április 23—május 9.

Mint a II. számú program, azzal a változattal, hogy t. résztvevőink a 9 napot *San Remóban* töltik el. Részvételi díj: 395 pengő.

IV. április 23—május 9.

Venezia—Merano—Gardonei utazás, melynek résztvevői egy teljes napot töltenek Velencében, 12 napot Meranban, ahonnan autocarkirándulást tesznek a Garda tóhoz. Részvételi díj: *380 pengő.*

Szállodák:

I. utazásnál: Torinoban, Hotel Palace Turin.
II. „ : Torinoban, Hotel Palace Turin, Stresában, Grand Hotel des iles Borromées, Milanoban, Excelsior Gallia.
III. „ : Torinoban, Hotel Palace Turin, San Remoban, Hotel Bellevue, Milanoban, Excelsior Gallia.
IV. „ : Velencében, Hotel Regina et de Roma, Meranoban, Parc Hotel.

A különvonat a Magyar Nemzeti Bank vonatkozó engedélye alapján indul.

Felvilágosítás és jelentkezés:

Az Est Utazási és Menetjegyirodában, VII., Erzsébet körút 18—20. és *IBUSz—MÁV. Hiv. Menetjegyirodában*, V. ker., Vigadó tér 2. szám.

Meran-Grand Hotel Bristol

lene hozzá, hogy a gyertya sugárzása egy fokkal felmelegítsen egy grammnyi vizet.

Mindenki tudja, hogy a fényerősséget gyertyafénnyel szokás mérni. Egy 50 gyertyás villamos körtének olyan a fénye, mintha tényleg ötven gyertya égne benne. Az egységnyi gyertya természetesen nem valóságos gyertya, hanem minden nagyobb tudományos intézetben van egy-egy olyan gondosan méretezett kis villamos körte, mely ezt a megállapított fényességet sugározza. A gyakorlatban viszont nem is annyira az a fontos, hogy mennyi fényt sugároz ki a lámpa, hanem inkább az, hogy milyen világosságot ad? Ez pedig megint más fogalom s a mérésére megint más egységet használnak. Ez az egység a lux, mely az a világosság, amit az egygyertyafényű lámpa egy méter távolságban egy négyzetméternyi felületre sugároz. Nyilvánvaló, hogy a világosság fogy a lámpától való távolság növekedésével, még pedig négyzetes arányban, vagyis kétszerakkora távolságban csak negyedrész akkora a világosság.

Zárt helyiségek, szobák, irodák számára a legkedvezőbb világosság 20 és 50 lux, üzletek számára 50—150 lux, kirakatok számára 100—1000 lux, míg például a mozifelvételekhez a műtermekben általában 2000 luxnyi világosságra van szükség. Ezzel szemben a Nap egy tiszta nyári délben 100.000 luxnyi világosságot áraszt a földön.

A mesterséges világítás ma már csaknem kizárólag villamos lámpákkal történik. Nemcsak azért, mert kényelmes és egyszerű, hanem mert a leggazdaságosabb is. A régi közönséges gyertyában 24 wattnyi energia fogyott el egy gyertyafényre, a petróleumlámpában 22, az Auerfényben 8, az acetilénben 4, míg az egywattos körtékben csak 1.5 watt esik egy gyertyafényre, a félwattosokban ¾ watt. A leggazdaságosabb villamos világítás a higanylámpa, mely gyertyafényenként csak ¼ wattot fogyaszt, de még ez is nagyon messze van a Nap hatásfokától, melynek csak 0.02 wattnyi energiára van szüksége egy gyertyafényhez.

A modern világító berendezéseknél tehát gondoskodnak arról, hogy az ember szemét ne bántsa a közvetlen sugárzó fény, hanem szétszórva érje a lámpa vakító sugárzása. A félwattos lámpákat tulajdonképen nem volna szabad 45 méternél közelebbről nézni, ha azt akarjuk, hogy ne kápráztassa a szemet, tehát minden szobában vagy teremben el kellene takarni az izzó szálat, vagy úgy, hogy opálüveggel borítjuk a lámpát, vagy úgy, hogy a fényét a tetőről veretjük vissza, amint újabban egyre gyakrabban látjuk. Ehhez természetesen az kell, hogy a tető fehér színű legyen, amely 60—80 százalékát visszaveri a fénynek. Így is erősen csökken a lámpa hatásfoka, de nem rontja a szemet. Ez a veszteség azonban csak látszólagos, mert vakítófényben a pupillánk összehúzódik és tulajdonképen sokkal kevesebb fényt ereszt a recehártyára, mintha ugyanaz a lámpa a tetőről visszavert meggyöngült fényével világítana, amikor a pupilla tágabbra nyilik és mégis több fényt ereszt át.

A modern világítás tudománya előtt még nagyon sok probléma van. Ezek a problémák természetesen csak azóta merültek fel pontos formában, mióta mérni tudjuk a fény erősségét, hatását, a lámpák világosságát, a vakitás mértékét s ezzel együtt szabatos alakban fogalmazódtak is meg a problémák. Ami még hátra van, az tulajdonképen két egészen különböző megoldásra váró probléma. Egyik a fényforrások gazdaságosabbá tétele, mert még ma is, a legjobb félwattos lámpáknál is a fény úgyszólván csak melléktermék, a főtermék a hő, amire nincs szükség, a másik pedig pusztán technikai, a világító berendezések megszüntetése, a fény egyenletes elosztása, a felesleges veszteségek kiküszöbölése. A munkában együtt dolgozik a tudomány és a technika s ha meggondoljuk, hogy alig egy negyed század alatt jutottunk el a petróleumlámpától a félwattos lámpáig, a neoncsövekig, bizalommal nézhetünk a jövő elé, mely tán még rövidebb idő alatt tökéletesen megoldja azt a problémát, hogy hogyan helyettesítsük a napfényt éjszakánként.

Az új pápai index

A Citta di Vaticano mostanában adta ki első hivatalos könyvtermékét, az új pápai indexet, amelyet XI. Pius pápa revíziója és útasítása alapján állítottak össze. A közel ötezer nevet és legalább ötször ennyi irodalmi terméket magába foglaló index nemcsak az utóbbi évtizedek alatt pápai kitiltásban részesített műveket öleli fel, hanem minden könyvet, amelyek a tizenhatodik század végén V. Pius pápa által alapított index-rendszer bevezetése óta tilalmi listára kerültek.

Tudvalevőleg a pápai cenzura elsősorban vallási és morális szempontból ítéli meg a világi irodalmi műveket s eltekintve attól, hogy a római hatholikus anyaszentegyház által kitiltott műveket most adták ki első izben teljes névsorukban könyv alakban, az új index már csak azért is széleskörű érdeklődésre tarthat számot, mert nagy körültekintéssel összeállított adatai az összehasonlítások kapcsán feleletet adhatnak arra a kérdésre is, hogy a ma irodalma vallási és morális szempontból kifogásolhatóbb-e mint az elmúlt századoké?

Ha pusztán az úgynevezett tömegirodalom kétségkívül dekadens irányát tekintjük, úgy ez a válasz feltétlenül igenlő kellene, hogy legyen.

Éppen ezért meglepő, hogy az új pápai könyvtilalmi lista adatai szerint az utolsó harminc esztendőben mindössze 109 könyv került indexre, amely pedig elényészően csekély szám, ha meggondoljuk hogy e harminc évet megelőző háromszáz év alatt több, mint 4900 író művét érte hasonló sors, pedig nem ritka közöttük az olyan író sem, aki 15—20 művel szerepel az indexen. Az irodalomnak ezt a látszólagos moralizálódását nem is lehet másként magyarázni, minthogy az index kiegészítésénél enyhébb megítélés alá vették a kifogásolható irodalmi termékeket s a tilalmat csak azokkal szemben alkalmazták, amelyeknél komolyan tartani lehetett attól, hogy tanaik a kor uralkodó eszméivé fejlődhetnek, — úgy elsősorban a filozófiai művekkel szemben.

A nobeldíjas *Bergson* például három könyvével is szerepel az indexen és ugyancsak bölcsészeti munka juttatta tilalmi listára a másik nobeldíjas gondolkozót, Maurice *Maeterlincket* is. Egyébként alig van filozófus, aki több, vagy kevesebb munkájával ne került volna indexre.

Érdekes, hogy az indexre került mintegy ötezer írónak ötven százalékát olaszok és franciák képezik. Mindenesetre különös, hogy a katholikus Olaszország írói vezetőszerepet játszanak a tilalmi listán. De nem szerencsésebbek ebben a tekintetben a franciák sem. Közöttük természetesen még mindig a szkeptikus *Voltaire* vezet 39 munkájával. — Az olasz irodalom egyik büszkeségének *D'Annunzionak* munkáira vonatkozólag megállapítja az index, hogy azok „úgy vallásilag, mint erkölcsileg ártalmas irányzatuak." Anatole *Francenak* összes művei indexen vannak, valamint a naturalista *Zolának* is.

Honoré de *Balzacnak* azokat a műveit sújtja a pápai tilalom, melyekben a szerelem képezi a fő motivumot.

Nem kimélte a kitiltás a történelmi műveket sem. Indexre került Edward *Gibbon* híres munkája. A római birodalom hanyatlása és bukása is, valamint Ferdinand *Gregorovius:* Róma történelme a Középkorban című szintén világhirű műve.

A klasszikus szépírók között jelentős szerep jut a listán az angoloknak is. Így többek között Dánel *De Foe*, a Robinson Crusoe szerzője, Az ördög története című könyvével került indexre; míg John *Miltont* Az elveszett paradicsom juttatta hasonló sorsra. Még Olivér *Goldsmith*, A wakefieldi lelkész írója sem hiányzik a listáról. A természettudósokat *Darwin* képviseli, aki A szerves élet törvényei című munkája kapcsán került indexre.

Természetesen a régebben indexre tett könyvek revíziójánál számos művet törültek a listáról és viszont nem egy olyan régebbi irodalmi termék került most indexre, amelyet megjelenése idejében tulságosan enyhén bíráltak el, vagy pedig hatása csak most kezd érvényre jutni. *(h. m.)*

a mikroszkópikus kicsinységű állatkából kivett parányi tekercs ellenállását, önindukcióját, kapacitását megmérné? A közvetlen vizsgálat tehát szinte kilátástalan s mint oly sokszor, itt is kerülőutakat kell keresnie a tudománynak. Lakhofsky megpróbált néhány ilyen útat s egyik igen érdekes eredménye méginkább megerősíti azt a föltevést, hogy a mindenség elektromágneses rezgéseinek döntő befolyása van az életre, sőt az egészségre is.

Nagyon szép és meglepő kisérletet végzett, például, egy növénnyel, a gerániummal Van egy baktérium, a bacterium tumefaciens, mely rákszerű daganatokat okoz egyes növényeken. Lakhofsky ilyen betegséget oltott be a gerániumba s aztán kisérleteket végzett, hogy mivel lehetne meggyógyitani a beteg növényt. Kiderült, hogy ha körülbelül két méter hullámhosszúságú elektromágneses sugárzásnak tette ki a tumorokat, úgy azok lassanként eltüntek, holott ez a növényrák olyan természetű, mint az emberi rák, még sebészeti beavatkozás sem gyógyítja meg. A további kisérletek aztán bebizonyították, hogy nem is kellenek mesterséges sugarak a gyógyításhoz, mert a természetben állandóan találunk ilyen sugárzásokat, csak módot kell adni a növénynek, hogy felfogja. Ezt úgy érte el, hogy a beteg növény köré egy 30 cm. átmérőjü rézdrótból való körvezetéket helyezett el, szigetelt tartón s a növény meggyógyult ezzel a segítséggel.

Az emberi rákbetegség statisztikája azt mutatja, hogy egyes vidékeken igen gyakori a rák, máshelyütt egyáltalán nem fordul elő. Lakhofsky kimutatta, hogy a beteg vidékeken a talaj erősen nyeli el a rövid hullámhosszú kozmikus sugarakat, az egészséges vidékek talaja pedig kevésbé. Ha pontosan megállapítják ezt az összefüggést, talán módot találnak arra, hogy mesterségesen pótolhassuk a talaj hiányosságát s ezzel lehetővé tegyük a szervezet védekezését a baj ellen.

Lakhofsky munkahipotézise tehát máris eléggé termékenynek látszik. — Mindenesetre útat mutat arra, hogy fizikai formákba öntsük a sejtéseinket s ha a hipotézis talán csak nagyon durva közelítés, apránként majd egyre közelebb jövünk a titok mibenlétéhez s megfejthetjük a szerves élet misztériumát is a modern fizika eszközeivel.

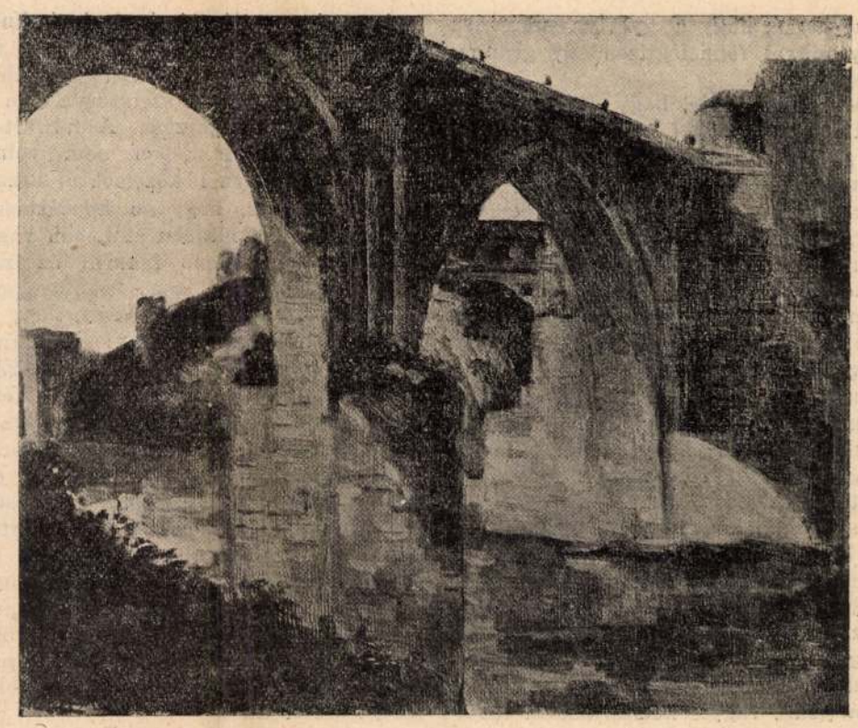

[Hosszú Márton]: Hidrészlet.

A modern világitás tudománya

Lord Kelvin a kiváló angol fizikus mondta egyszer: „Ha megtudjuk mérni azt, amiről beszélünk, ha ki tudjuk fejezni egy számmal, akkor tudunk valamit róla. Ha nem, akkor az ismereteink nem érnek semmit.“ A nagy tudósnak ez a megállapítása pontosan ráillik a világítás tudományára, mely csak azóta lett tudomány, amióta mérni tudjuk a fényt s a közvetlen tapasztalatok helyett pontos számításokra fektethették a világítás technikáját. A mesterséges világítás őskorában, amihez még hozzá kell számítani a gázvilágítást is, alig volt szükség matematikára, de a modern korszakban, a villamos világítás térfoglalásánál már meg kellett csinálni a sugárzó energia szigorú elméletét s csak ennek segítségével érhették el azt, amit eddig sikerült ezen a téren elérni

A fénysugárzás, a sugárzó energia egyik alakja s ma már nem igen beszélünk a fénnyel kapcsolatban sem a titokzatos éterrezgésekről. A sugárzó energiának azonban csak egyik igen szükkörü megnyilvánulása a fény, egyetlen oktávja e rezgések hosszú sorának, mely a közönséges elektromágneses hullámokkal kezdődik és a gamma és röntgensugarak kápráztatóan szapora rezgéseivel végződik — eddigi tudásunk szerint. A fény rezgésszáma tudvalevően 400 és 800 billió közt van, míg az alsó határ 40—50 rezgés másodpercenként, a felső határ pedig a nagyon kemény röntgensugaraknál 150 kvatrillió. A röntgensugarak 13 oktávra terjednek, az ultraibolyasugarak öt oktávra, a szoros értelemben vett fény egy oktávra, az infravörös, vagyis hősugarak nyolcra, az elektromágneses sugarak harmincnyolcra. — Amint látjuk tehát a fény aránylag nagyon szük helyet foglal el az elektromágneses rezgések sokféleségében s éppen ezért nagyon bonyolult is az a probléma, melyet a mesterséges világításnál tűz maga elé a fizikus.

Fénysugarak előidézésére csaknem kizáróan izzó testeket használunk fel. A minden fény forrása, a Nap is izzó tömeg, amely ezerféle sugárzás között mérhetetlen nagy fénymennyiséget is küld szerte a világürbe, amiből nekünk is bőségesen jut. Az ideális cél nem is lehet más, mint a Nap fényéhez leginkább hasonló mesterséges fénnyel világítani, nemcsak azért, mert az emberi szem a fejlődés során természetszerüen a napfény összetétele iránt érte el a legnagyobb érzékenységet, hanem azért is, mert a Nap sugárzása a megfigyelések tanusága szerint a leggazdaságosabb s ezért arra kell törekednünk, hogy a mesterséges fény előállításánál is ugyanazt a hatásfokot érjük el, mint amilyent a természet. Hogy ettől azonban milyen messzire vagyunk, annak illusztrálására elég ez az adat: a legjobb hatásfokú félwattos izzólámpa négyzetcentiméterenként 220 wattnyi fényenergiát sugároz ki, míg a Nap négyzetcentiméternyi felülete 7500 wattnyit.

A mesterséges fénysugárzások vizsgálata azonban más tekintetben is nagyon tanulságos. A 2600 fok celziuszon izzó félwattos lámpák drótjából kisugárzó fény maximuma a hősugarakra esik, míg a Napnál pontosan a fénysugárzás a maximum, illetve pontosan a sárga-zöld fénysugarakra, amelyek iránt a legérzékenyebb az emberi szem. Amikor fényességről beszélünk, tulajdonképen mindig sárga-zöld sugarak a döntők, mert ezek iránt szinte csodálatosan érzékeny lett a szemünk. A kisérletek szerint egyetlen közönséges gyertya fényét, amelyben tudvalevően tulnyomó a sárga fény, huszohét kilométernyi távolságból is meglátja a jószemü ember, pedig ebből a távolságból oly kicsiny a sugárzó energia nagysága, hogy a számítások szerint tízmillió esztendő kel-

Pásztortűz 1930. jan. 26. lép

Medvekaland Amerikában

Irta: Balázs Ferenc

Ha az ember meg akar szabadulni egy hosszú utazás emlékeitől, ne vesztegesse az idejét, hanem ügyesen gyúrja őket könyvvé. Amig a följegyzései között turkál, vagy az emlékező képességét erőlteti, átéli ismét az utazása minden valamit érő mozzanatatát, s ez a felejtés legfőbb föltétele.

Engem ma azzal lehet a legderekasabban meglepni, ha valaki a japán mikádó palotája iránt érdeklődik — Japán? — hebegem zavarodottan, — hiszen azt hittem, hogy mindent szépen megírtam és elintéztem a könyvemben.

Amilyen ártatlanul messze élek manapság az utazásom emlékeitől, éppen annyira fölizgatja a kedélyemet a váratlan fölfedezés, hogy valami pompás és érdekfeszítő történet kimaradt a számadásból. — Azt is megírtad, hogy a színpadon a medve után az első díjat nyerted? — érdeklődött valaki pár héttel ezelőtt. — Uram, teremtőm, sáppadtam el, a medvét bizony kifelejtettem!

A kérdéses medve egy kaliforniai kisváros egyik színpadán táncolta el a kánkánt, míg én ugyanott és ugyanakkor az „Útban *Mandalay* felé" című dalt fújtam el tele tüdőből. Ez akkor történt, amikor a Keleten keresztül való hazautazásom terve már teljesen megérlelődött, csak éppen egy dolog hiányzott: a pénz.

Valaki azt ajánlotta, hogy állítsam szolgálatba a hangomat. Kisebb, nagyobb társaságokban már bizonyos sikerrel szerepeltem magyar és angol népdalokkal. Hátha akadnak jó lelkek, akik pénzt is szívesen fizetnének, csak hogy hallhassanak. Legelőször a rádióval próbálkoztam meg.

Amerikában a rádió-törvény behozatala előtt akárki fölállíthatott leadó állomást. Elő is állott az a körülmény, hogy egy-egy nagy városban, mint amilyen *San Francisco* volt a testvérvárosaival, tucatszámra keletkeztek a napilapok, áruházak, villamos vállalatok, egyházak és más üzleti vállalkozások reklámjait szolgáló állomások. Úgy látszik, kifizette magát, hogy elsőrangú zenekarokat fizessenek, s naponta nyolt-tíz óra hosszat tűrhetően jó műsorral szolgáljanak ezek a társaságok, csak azért, hogy minden szám előtt és utána kihirdessék: Halló, itt KGO, Általános Villamos Társaság.

A leggyengébb leadó-állomásnál kezdtem. Legnagyobb meglepetésemre, az ajánlkozó levelemre azzal válaszoltak, hogy minden kipróbálás nélkül egyszerre műsorra tűztek. Az örömömet csak az rontotta el, hogy egy fityinget sem fizettek. Ellenkezőleg, még örvendhettem, hogy a nagy kegyért, amelyben részesültem, — hogy hangomat a szelek szárnyára bocsáthattam, — nem nekem kellett fizetnem.

Még többször énekeltem ezen s más rádió-állomáson Amerikában, de csak egyetlenegyszer sikerült egy öt dolláros tiszteletdíjat kicsikarnom. Beláttam, hogy a rádiótól mitsem remélhetek. A kabarészínpad felé fordultam tehát.

Szerre látogattam a nagy város összes színházait, de eredmény nélkül. Nem volt színpadi modorom. Ruhám sem volt olyan, hogy azokban az igazgatóknak imponálhattam volna. Aztán meg hogyan is képzeltem én el, hogy a sok ötletes szám közé az én egyszerű népdalaim beleillenek?

Hogy a színházakkal közvetlenül zöld ágra vergődni nem tudtam, ügynökségekhez fordultam.

Az elsőnél kijelentették, hogy pompás hangom van, s ha beiratkozom a tanfolyamukra, s csiszolódom, még boldogulhatok. Ezeknek azt válaszoltam, hogy én nem kiadásra, hanem bevételre számítottam a hangommal kapcsolatban.

A másodiknál még többet dícsérték a hangomat. Kifejtették azonban, hogy előbb ismertté kell engem tenniök. Ebből a célból klubokban, ebéd-társaságok előtt több alkalommal ingyen énekelnem kellett. Ennél többre nem vittem náluk.

Csak a harmadiknál értem el némi eredményt. Itt ugyanis egy este felültettek vagy hatodmagammal egy autóra, s levittek egy kis városba, ahol is a színházi előadás után mindnyájunknak föl kellett lépnünk. Legelőször egy táncos pár csetlett-botlott egy darabig, utána valami énekes hölgy következett. Én a fennt már jelzett dalt fújtam el tele tüdőből. Azután jött a medve.

Egészen közönséges medve volt, két lábra állott, bukfencezett, sétált fel s alá minden különösebb tehetség nélkül; — de hiába, a közönségnek az tetszett a legjobban.

Mikor mindnyájan végeztünk, oda állítottak a lámpák elé. A rendező a hátunk mögé került s rendre megállott mindegyikünk mellett. A közönség tapsolással döntötte el, hogy ki a kedvence.

Persze, a medve vitte el az első díjat.

De a kétlábú, tollatlan állatok közül én kaptam a legerősebb tapsot, s ez a két és fél dolláros második díjon kívül még azt is jelentette, hogy az amerikai színházi közönségnek még sem olyan elfajult az érzéke, hogy egy egyszerűen, minden póz nélkül elénekelt dalt értékelni ne tudna.

üveglapját. Mennyit kerestem és nem tudtam a nyomára jutni! Később sejtettem ugyan, hogy alighanem János bitorolja, mert Ágnes nénje többizben célzott reá előttem, hogy valahányszor kettesben maradnak a gyerekszobában, ez a meggondolatlan ifju valami óraüveg-féle kerek holmit csiptet a jobbszemébe s ilyen alkalmakkor azzal hivalkodik előtte, hogy ő huszártiszt, mert monoklija van. Azaz, hogy ő így fejezte ki magát előtte:

— „Nomoklim van!"

Hát most meglett az óraüvegem is.

Akkorára azonban legalább huszan vettek körül bennünket az utcai járókelők sorából. Egyesek a fejüket csóválták, mások mosolyogtak, egy idősebb uriember pedig utánakiáltott hozzátartozóinak, akik akkor már tulhaladtak rajtunk:

— Gyertek már vissza, ilyet se láttatok! Micsoda egy ádáz kölyök van itten!

János, úgy kirakodás közben, ráemelte szemrehányó tekintetét s annyit motyogott:

— Mindenki csak rólam beszél . . .

De azért minden különösebb emóció nélkül folytatta a kirakodást a nénje kötényébe. Teremtőm Uram, mi minden nem volt még abban a jobboldali nadrágzsebben!

Előkerültnek egyéb tárgyak is persze. Igy a többi közt fölfedeztem összes Rákóczy-pénzeimet, melyek nyomtalanul tünedeztek el egymásután. Ismétlem: nem egyszerre, hanem egymásután, pontosan kiszámitott időközökben. Mennyit kellett futkosnom, amig össze tudtam hozni a vezérlőfejedelem összes ezüst- és rézpénzeit. Érthető tehát, ha fokozatos mélabú vett rajtam erőt, amikor egyszer csak szőrén-szálán odalett mind. Hány embert gyanusitottam meg alaptalanul, úgy magamban. És most valamennyi itt van a szemem előtt . . .

De ez még nem minden!

János még mindig nénje kötényébe rakosgatja át az egyes tárgyakat s egyelőre még csak a jobboldali nadrágzsebből. Hirtelen megpillantom a luppámat, mely az iróasztalomon hevert hosszú időn át, míg egyszer szemet nem vetett reá valaki. Most már tudtam, hogy ki! A kézi nagyitóüveg elvesztése miatt valósággal ügyefogyott lettem akkor. Kerestem össze-vissza, érdeklődtem utána mindenfelé, csak éppen Jánosnál nem . . . Soha-soha nem tételeztem volna föl róla ekkora vakmerőséget!

Istenem-Uram,mikor fog tudni lehatolni ez a növevény-fickó a jobb nadrágzsebe aljáig?

Hanem ugyanakkor a tarkómba nyilalik . . . Hihetetlen! Egészen hihetelen!

A zsebből ugyanis napvilágra kerül semmi más, mint a másodosztályu ezüst vitézségi-érmem! . . . Hát ez már sok egy kicsit!

Mennyi riasztó emlékemet veri föl ez az apró érempénz! . . . Képzeletben újra kiemelkedik előttem az 1914-es ősz . . . Ütegzugásba vész el a világ, halálveritékes halántékkal táncolunk a golyók között, égigcsapkodó lángok közt lobognak a falvak és a szeptemberi erdők . . . Iszonyat volt! Iszonyat volt! E napok egyetlen hősi emléke ez a vitézségiérem maradt, míg csak ismeretlen tettes zsebre nem vágta... És most tessék!

Hanem itt már rászólok:

— Hogy merted elvenni?

— Neked úgy se kell már, — válaszol fesztelenül s egyet szippant az orrán.

Azontul nem hederit rám többet, különben is elérte a zseb legalját, de a négy fillért, amelyért Stollwerck-cukrot akart hozatni a nénjével, nem találta meg. Csak annyit még, hogy jobb nadrágzsebből kiemelt tárgyak súlya kitett egy kilogrammot körülbelül.

Hanem akkora olyan volt körülöttünk a csődület, hogy elrekesztette a Ráday-utcát. Valószínűnek tetszett,

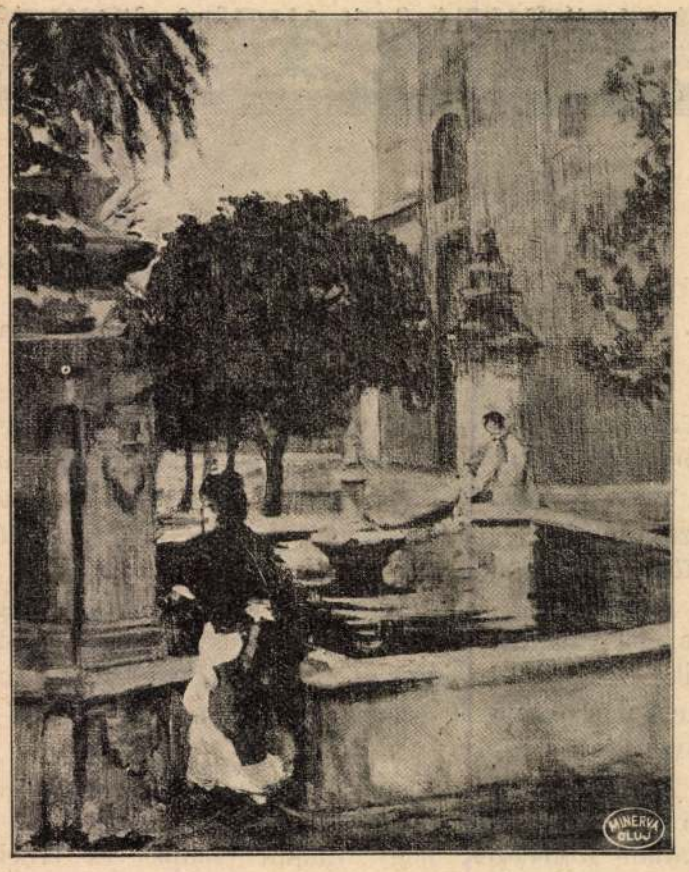

Hosszú Márton: Parkrészlet.

hogy hamarosan itt terem a lovasrendőrség s parancsnokuk oszlásra fogja felszólítani a tömeget.

Jánost azonban mindez nem érdekelte, ahelyett odaszólt a szakácsnénak:

— Vera, most maga tartsa a kötényét . . . A másik zsebbe van a négy fillér!

Vera tartotta a kötényét, mert ugyan mit is tehetett volna egyebet a jótétlélek? János pedig ugyanakkor belenyult a baloldali nadrágzsebébe s zörögni kezdett . . . Boldog Isten, mennyi idő szükséges hozzá, amíg ezt a zsebet is kiüriti, amíg visszarakosgatja előbb a bal, azután a jobb nadrágzsebet?

Hölgyeim és uraim, itt abba is hagyom . . . Mert nem lehet azt kivárni!

TEMPLOMOM A CSEND

Templomom a Csend,
s az áhitat fülembe cseng,
ha lenyitom rozzant, ó kilincsét,
s kalaplevéve keresztet vetek.

A hátam hajlott, lépésem reszketeg,
szivemet betöltik oltárok, szentségek
s ha padomba lépek,
elfelejtem a földi hívságokat,
elhallgatom a bágyadt hajnali zsolozsmát
s a néma harangot, mely megnyugvást jelent.

A templomom a Csend
és bibliám a Bánat:
belőle olvasok halk zsoltárokat
és szent legendát bús alkonyaton,
ha lelkem a zajba belefáradt . . .

Bárd Oszkár

Pásztortűz 1930. jan. 12. kép

encsénk értesíteni, hogy az 1925. márc. 10-
átirat szerinti feltételek mellett, a Müem-
gának kiadásában megjelenő negyedik soroza-
tárgyu képeslapokat bizományi eladás végett

ik sorozat következőkből fog állani :
pokból, 1130 garnitura boritékozva és 350
bumban.
l vesszük, hogy az elszámolás és pénzkül-
lékek Országos Bizottságának pénztára, dr.
i tanácsos urhoz, Budapest Kultuszminisztéci
cimre lesz küldendő.

Kiváló tisztelettel

DIVALD GRAFIKAI MŰINTÉZET

Hosszu Márton

Festő

l.

Őrerő. 1938. IV. évf.

5-6. sz. 29. l.

MŰEMLÉKEK ORSZÁGOS BIZOTTSÁGA

231 (19 27 szám)

Érk.: 1927 év jún hó 27 n.

935.

A. Annedouche:
Sz. ~~[illegible]~~ Parisban 1833. szeptem
A szent család futása.

A vizen átkelő és jobbra
mok virágzanak és a melyet két
kik között az anyját átkaroló
beg virágokkal és ~~[illegible]~~ pálmákkal.
a kép alatt:

LA FUITE EN

alól balra: PEINT PAR J. PORTAE
középütt: Verlag von Stam
, tigung Vor
jobbra: GRAVÉ PAR ALFRÉD
legalól balra: Berlin.- Verlag
középütt: Imprimé & Pu
PARIS, LON
jobbra: New-York.- Pub
Rm., mér. 36.1: 30.
Magy. Képt. 290.- D

411

dös Benedek ajándéka 1872
Tárban (sz. nb. 935 ban

Hosszu Márton

festő

erőd

s

Művészeti Szalon

(Kolozsvár) 1929. IV

erf. 5-6 sz. 22. l

(Hosszu Márton

kitüntetése.)

1788. Szamossy El

Nő képe.

Csaknem derékig, kiss
van ábrázolva. Közép
~~[illegible]~~ kontyba ~~[illegible]~~ tüzt
döke barna, szeme ke
~~[illegible]~~ vel, (sima aramy-
melyen) karpere
~~[illegible]~~ maga
szegélye lukacsos. A h
bal vállnál: „Szam
8

Vászon, méretei
Vétetett 1900. jun
Sz. Napló 366/90
az 1900: VI. 3-án 3872
1900: IX. 3-án (457/9
17-én a 14683 szos

1 Réti Zsigmondtól

296/900.

Hosszú Márton

festő

irod

K. I.: Hosszú Márton képkiállítása. Művészeti Szalon (Kolozsvár) 1926 dec. sz. 20-21. l.

1926. nov.-dec. kollektív kiállítást rendezett Kolozsvárt. 47, több gyre spanyol tárgyú képe volt kiállítva, 2-3 évvel ezelőtt ugyanott tőleg olaszországi képeiből rendé

zett ugyanott kollektív kiállítást

FRANCIA FESTŐ, XVIII. század
Női arckép
Vászon, olaj, 80×64·5 cm.

NÉME

ALTOMONTE, MARTIN (osztrák festő, 1657–1747)
Szent Sebestyén vértanúsága
Vászon, olaj, 153×93 cm.

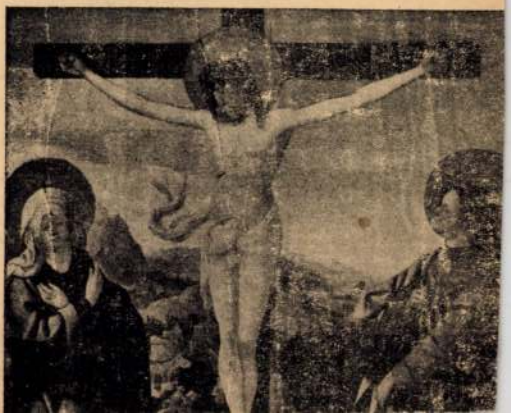

Hosszú Márton

Londonban élő festő

az alábbi kiállítás fogadó termében helyezték el Magyarország kormány-zójának olajképét, melyet a tokiói csaszári muzeum számára fenti festett.

Művészet.

1938. 57. l.

(Magyar-japán kultur-kiállítás Tokióban.)

Hosszú Márton

... — *Hosszú Márton* a nyarat Erdélyben töltötte, hol a magyar mágnások egész galériáját festette meg. —

Képzőművészet

1927. 3. sz.

(Műterem kirek.)

hogy idén is bizonyságot tegyünk az áruház vezetősége előtt arról, hogy rokoni, baráti és ismerettségi körünkből milyen hatalmas tömegeket tudunk az áruházba beinvitálni. Ezért idén is kikértük az áruház vezetőségének hozzájárulását ahhoz, hogy versenyt rendezzünk egymást közt arra nézve, melyikünk tudja az áruházba a legtöbb barátját, rokonát, ismerősét, a verseny szempontjából kimutatható eredménnyel meghivni. Tavalyi versenyünkben a győztes alkalmazottak közül nyolcvanhatan részesültek részben fizetésemelésben, részben pedig készpénzjutalmakban,

Hosszú Márton

A SZERVITA-TÉRI TEMPLOM UJ OLTÁRKÉPE. Ünnepélyes keretek között leplezték le *Hosszu* Márton oltár-

146

Képrőművészet
1930. IV. cif. 31. sz.
146 l.

képét a Szervita-téri templomban. Az oltárkép szép megoldása dicséri a művész szerkesztő képességét, mely rendkivüli hatással emeli ki a szervita rend hét szent alapítójának hódolatát a Mater Dolorosa előtt. A szépen komponált műnek nagy értéke az egyes alakok festői beállítása. A Mater Dolorosa lehelletfinom jóságos arca és a szentek beszédes, kitünően karakterizált arca maradandó impressziót gyakorol a hivőre és művészi szempontból kielégíthetik a kép kvalitásai a legkényesebb kritikust is. Hosszu Mártonnak, aki néhány jól sikerült portréval vonta már magára a tárlatlátogató közönség figyelmét és aki két év előtt a pápa arcképét is megfestette, eddig ez a legnagyobb arányú munkája. A tehetséges művész ezt a nagyarányú feladatot is sikerrel oldotta meg.

ifj. *Kerustok* Károly, *Metky* Ödön, *Nagy* [illegible], *Niko*
lic Velizár, *Pataky* Tibor, *Rádnay* Miklós, [illegible]
Schaár Erzsébet, *Schrotta* Frigyes, *Szirmay* Anna, *Ta*
kács Ödön, *Weil* Erzsébet, *Vujovich* Irma és *Vörös* Géza

Horzu Márton

l.

La Rocca

82. l,

OLVASD EL ÉS ADD TOVÁBB!

Loholsz, futsz új javak után...

Loholsz, futsz új javak után, kifúj a szél, megázol,
És a meglévő holmidra vajjon, miért nem vigyázol?
Még törekvő emberek is sokszor sárba ragadnak,
Hogy ha ezer dolgod is van, szakíts időt magadnak!
Biztosításod van már rég (jobbat nem is tehetnél),
De manapság **e kis pénzért** mondd, hogy mit is vehetnél?
Ezt az ügyet nem is lehet más oldalról szemelni,
Az értéket nagy sietve jó lesz ma felemelni!!

"Pátria" r.-t. Budapest — 485418

Hosszu Márton

1917/18 - 1920/21, 1921/22 I.

Ferképzomfoiskàvk

93.l.

nemű változás
a következménye, hogy a festőnek előre kartont kell készítenie, amelyet a munka során részletekben visz át a falra. E rendkívüli gondot igénylő nehézségek miatt a falfestés technikájául a F. mellett a száraz vakolatra

Hosszú Márton

festő

l.

Lex Magy Társ

240-b. l.
33. t.

$$\frac{1}{2}$$

$$\frac{1}{2}$$

$$\frac{1}{2}$$

Hosszú Márton

arch. repr.

Lex Magy Tájsz

33. tábl.

Beschreibende Darstellung

der älteren

Bau- und Kunstdenkmäler der Provinz Sachsen

und angrenzender Gebiete.

Schon unter der Regierung des kunstsinnigen Friedrich Wilhelm IV. wurde erkannt, dass es hohe Zeit sei: a. alle in Staats- und Privatbesitz befindlichen Kunstsachen aus früheren Jahrhunderten aufzusuchen, zu verzeichnen, wo möglich zu sammeln oder doch Abbildungen von ihnen zu gewinnen; b. dem weiteren Verfall der aus der Vorzeit auf uns gekommenen Bauwerke, sofern sie irgend welches historische oder Kunstinteresse beanspruchen konnten, vorzubeugen, so weit thunlich für ihre Erhaltung zu sorgen oder wenigstens, wenn erstere nicht möglich, in treuen Abbildungen sie der Nachwelt zu bewahren. Mehrfache Gründe sprachen dafür, die Eintheilung der Provinz in Kreise für das Werk massgebend sein zu lassen und so liegen bis jetzt die folgenden neun Hefte vor:

I. Heft. **Der Kreis Zeitz.** Unter Mitwirkung von Dr. th. Heinrich Otte, Pastor em., bearbeitet von Gustav Sommer, kgl. Bau-Inspector a. D. VIII. u. 76 S. mit 50 Abbildungen. M. 3.

II. Heft. **Der Kreis Langensalza.** Von denselben Verfassern. VI. und 94 S. mit 65 Abbildungen. M. 3.

III. Heft. **Der Kreis Weissenfels.** Von denselben Verfassern. VI. und 95 S. mit 46 Abbildungen. M. 3.

IV. Heft. **Der Kreis Mühlhausen.** Von denselben Verfassern. VI. und 144 S. mit 95 Abbildungen. M. 3.

V. Heft. **Der Kreis Sangerhausen.** Bearbeitet von Dr. Julius Schmidt. Mit einer Glockenschau von Gustav Sommer, kgl. Bau-Inspector a. D.

Hosszú Márton

lásd

Művészet.

1939. 23. 7.

9. l.

Polidoro Veneziano: Madonna Jézussal és Ker. Szent Jánoskával.

Jézussal (114. kép)
ера és olaj, 51×41 cm.
jobbra lent görög betűkkel. „Joannes ista de Rositis Foroliviensis pinxit toco — in luogo di Dei Genitrice."
balra: 1507.

R. MINISZTÉRIUM SZÁMVEVŐSÉGÉTŐL.

la urnak,

bizottsága elnökének.

Budapest.

sz. a. kelt becses átiratára való
Nagrand Mihály a buda-
ánál alkalmazott müvere-
fill.-rel érvényesítve tisztelet-

Hosszu Márton

festő

Báthory István
képe melyet Serédi
Jusztinian hercegprimas
vitt mint neuvreti
ajándékot Pilsudski-
nak Varsoba 1933-ban

Repr.
Huszármagyleugyel

40. l. u.
Meppel

Hosszú Márton

festő

élet

Karczagmagyállam

572, 573. h.

Hosszú Márton
festő

József Ferenc. kir.
herceg arczépe, repr.

Karczagmagyállam

lapszám nincs

Közgazdaság.

Franciák monopolizálják az oláh piacot.

Bécs, január 21. Az osztrák kereskedelmi kamara egyik vezetője nyilatkozott az oláh-osztrák kereskedelmi forgalom ujabb alakulásáról. Tudvalevőleg Oláhország és Ausztria közt élénk árucsere áll fenn, mely inkább az osztrák bevitel javára billenti a forgalom mérlegét. Megérthető tehát, hogy az osztrák ipar és kereskedelem vezetői fokozott figyelemmel kisérik az oláh piacot. Ezeken a hivatalos helyeken megállapitották, hogy a franciák erőfeszitései az oláh piac monopolizálására az eddiginél is sokkal fokozottabbakká váltak.

Emlékezetesek még azok a körülmények, melyek közt az osztrák-oláh kereskedelmi szerződés létrejött. Oláhország, hogy az illetéktelen, de annál erőszakosabb francia befolyásolástól meneküljön, kénytelen volt Ausztriával titokban folytatni a kereskedelmi tárgyalásokat és csak a már kész eredményt publikálta.

A francia monopolizálás nemcsak Oláhországra terjed ki, hanem Erdélyre is. Sőt legutóbb kiderült, hogy különös mesterkedéseket folytatnak azok a francia mérnökök, akik a belgrádi jugoszláv folyamszabályozási hivatalokban vannak alkalmazva. A jugoszláv állam nem rendelkezett elég mérnökkel, tehát francia mérnököket nevezett ki a folyamszabályozási hivatalok vezetésére. Ezek a mérnökök tervszerüen megakadályozták azt, hogy a Duna jugoszláv szakaszán a folyamkotrási munkálatok elvégeztessenek. A francia mérnökök a jugoszláv ipari és kereskedelmi érdekeltségek minden sürgetése dacára mesterségesen eliszapositották a Dunát, hogy ilyen módon az északról vezető olcsó viziuttól megfosszák a cseh, osztrák, német ipart és kereskedelmet.

Arra a kérdésre, hogy miért fokozódtak az utóbbi időben Franciaország gazdasági erőszakosságai, különösen az oláhokkal szemben, elfogulatlansággal nem vádolható informálónk a következő választ adta:

— Az összes európai nagy ipari és kereskedelmi államok jókor hozzáláttak ahhoz, hogy Oroszország ujjáépitéséből kivegyék részüket. Ezek az államok részben nagy értékü koncessziókat szereztek Oroszországban, részben milliárdokra menő szállitási kedvezményeket kötöttek a szovjettel. Franciaország ebban lemaradt és csak ujabban változtatott frontot Oroszországgal szemben, aminek bizonysága az a közvetitő politika, melyet most Pilsudszky folytat Oroszország és Franciaország között. Franciaország, hogy a kiviteli versenyben az egyensulyt megtalálja, fokozottabb mértékben és igy észrevehetően nagyobb hevességgel törekszik a Balkán monopolizálására.

Tudósitónk más, az oláhországi exportnál érdekelt forrásból még a következő információt kapta:

— Hogy a franciák erőfeszitései az oláh piac monopolizálására mennyire mennek, élénken fogja megvilágitani a következő példa: Az utóbbi időben a franciák nagymennyiségü lokomotivalkatrészeket, vasuti felszerelési cikkeket, gazdasági gépeket vásároltak össze Ausztriában. Ezeket azután mint francia árut erőszakolták rá drága francia frankért az érdekkörükbe tartozó oláh vállalatokra.

Minthogy a portorosei konferencia eredményei szabadabbá és természetesebbé fogják tenni az utódállamok közt a gazdasági csereforgalmat, a franciák uj erőfeszitésére lehet számitani.

A Magyar Bánya- és Kohóvállalatok Egyesülete választmányi ülése elhatározta, hogy a bérdifferenciák eldöntésére tervbevett döntő biróság kérdésében az Egyesület csatlakozik a Magyar Gyáriparosok Országos Szövetségének határozatához és állástfoglal a döntő biróságnak fölállitása ellen. Ezután foglalkozott a vasuti tarifaemelés kérdésével; elhatározta, hogy meghajol a tarifaemelés kényszerüsége előtt, azonban aránylagos, az áru értékéhez simuló emelkedést kiván, ami egyenlő linearis emelés esetén el nem érhető. Tarthatatlannak találja azt a helyzetet, hogy pl. a szén értékének tiz százalékát fizesse vasuti viteldij fejében, mig sokkal nagyobb értékü áruk 0·5—2 százalék viteldijjal vannak megterhelve. Egyenlő emelés esetében ez a visszásság csak fokozódnék, ami által nemcsak az ipar, hanem a fogyasztó közönség is ujabb sulyos terhekkel sujtatnék.

A Neuschloss-féle Nasici Tanningyár és Gőzfürész Részvénytársaság rendes közgyülése az 1919/20. üzletévre a 15,289.395·46 K-t kitevő nyereségből részvényenkénti 150 K osztalék kifizetését határozta el.

Rimamurány-Salgótarjáni Vasmű-Részvénytársaság tőkeemelése. A Rimamurány-Salgótarjáni Vasmű R.-t. rendkivüli közgyülése a társaság alaptőkéjének 250.000 darab 200 korona névértékü uj részvény kibocsátása által ötvenmillió koronával 174 millió koronára való felemelését elhatározta. A kibocsátásra kerülő uj részvényekből 186.000 darab a régi részvényeseknek ajánltatik fel 1800 K árfolyamon 40 K kibocsátási költség felszámitása mellett, összesen tehát darabonként 1840 koronáért, ugy, hogy minden tiz régi részvényre három uj részvény esik. A további 64 ezer darab részvényt a társulathoz közelálló pénzcsoport veszi át, mely egyuttal az összes uj részvények átvételéért is szavatol.

Jegyezzünk részvényt és helyezzük el betéteinket
a gazdasági öntudatra ébredt keresztény-magyar közönség által létesitett
Nemzeti Hitelintézet-nél
Központja:
Budapest, IV., Vilmos császár-ut 25.
Kiterjedt fővárosi és vidéki fiókhálózat
Befizetett alaptőke: 160,000.000 K □ Tervezett alaptőke: 240,000.000 K
Betéteket a legelőnyösebben gyümölcsöztet
Egy részvény ára:
Régi részvényeseknek: 220 K Uj részvényeseknek: 250 K
Részvények jegyezhetők a központnál, minden fióknál, valamennyi községi jegyzői irodában és egyszerü levél utján is.

A Wiener Bankverein közli, hogy alaptőkéjét 500 millióról egymilliárd osztrák koronára emeli fel. Egyelőre 250 millió névértékü részvényt bocsátanak ki 2:1 arányban, 5500 osztrák korona átvételi árfolyamon. Az elővétel január 12-től 24-ig gyakorolható.

A Brassói cellulosegyár r.-t. igazgatósága Ullmann Adolf báró elnöklete alatt tartott ülésében az 1920/21. üzletévre megfelelő tartalékolások után 16,152.354·54 K nyereséget állapitott meg és a január 30-ára összehivandó közgyülésnek javasolja, hogy részvényenkint 120 K. osztalék (60%) fizettessék.

Apróhirdetés.

Egy jó karban lévő „Singer" varrógép eladó. Megtekinthető e lap kiadóhivatalában.

Erdélyiek figyelmébe!!
Kolozsvári étterem
a legjobb étkezde VIII., József-körut 40. szám alatt.
4 fogásos ebéd, vacsora havi előfizetése 2000 K, napi előfizetése 70 K 3 fogásos ebéd, vacsora havi előfizetése 1700 K, napi előfizetése 60 K.
Minden csütörtökön és szombaton disznófor.
Erdélyi konyha, ételspecialitások, saját kezelésü fajborok.
Szives pártfogást kér Illyés Gyula men. kolozsvári vendéglős.

Felelős szerkesztő: Dr. Rákóczy Imre.
Kiadja: a Keletmagyarország lapkiadóvállalat.
Felelős kiadó: Dr. Korbuly József.
22—140. Apostol-ny. r.-t. Budapest, Horánszky-u. 18.

Népies Irodalmi Társaság kiadványai

Főbizományos: PFEIFER FERDINÁND nemzeti könyvkereskedése
Budapest, IV. kerület, Kossuth Lajos-utca 7. szám.

Eddig megjelentek:

Magyar nyelven:

— A román irredentista mozgalmak története (Jancsó Benedek dr.)	200 K
— A székelyek. Történeti és néprajzi tanulmány (angol, francia és német nyelven is.) (Jancsó Benedek dr.)	50 „
— Erdélyi magyarság. Népmüvészet (angol és francia nyelven is.)	
— A magyar—román békeszerződés magyarázata	10 „
— Az amerikai Unitárius Egyházi Bizottság jelentése Erdélynek a román uralom alatti helyzetéről (angol és francia nyelven is.)	15 „
— A Református Presbiteri Világszövetség jelentése Erdélynek a román uralom alatti helyzetéről (angol és francia nyelven is.)	30 „
— Az erdélyi történelmi egyházak és Románia	30 „
— Az erdélyi róm. kath. egyházmegye és a román impérium (angol nyelven is.)	15 „
— Ha megmozdul az erdélyi föld (Kiss Menyhért versei)	40 „
— Szolgaföldön nem nyughatnak! (Hazafias versgyüjtemény)	10 „
— Szeretlek Erdély. (B. Molnár Mária versei)	30 „
— A magyar földbirtok balkanizálása (angol és francia nyelven is.)	80 „
— Az erdélyi román földbirtoktörvények hiteles szövege magyar nyelven	40 „
— Erdély és Csonka-Magyarország (Zandirham)	5 „
— Székely könyvtár 1. sz.	5 „
— Erdélyiek Kalendáriuma 1921. évre	10 „
— Erdélyiek Kalendáriuma 1922. évre	30 „

Olasz nyelven:

— Le ruine della nostra kultura (Novelle della Transilvania)	5 „
— In Transilvania. Transilvanus Viator (angol és francia nyelven is.)	20 „

Német nyelven:

— Urkunden siebenbürgisch—sächsischer Politik (Siebenbürgische Nachrichten)	5 K
— Die Lage der Siebenbürger Magyaren	30 „
— Siebenbürgische Nachrichten (Extranummer)	3 „

Angol nyelven:

— Pictures of Transylvania (Erdély képekben, diszkiadás Apponyi előszavával) (Makoldy)	30 „
— There is no czech culture in Upper Hungary (Felvidék képekben, diszkiadás) (Makoldy)	30 „
— „Recrudescunt vulnera" Religions Persecution in Transylvania. (Transylvanian News)	5 „
— The Hungarian Peace Treaty	40 „
— Brief Survey of the Situation of the Transylvanian Magyars	30 „
— Struggle and Trials of the Magyar Reformed Church in Transylvania under the Roumanian heel	80 „
— Remarks on Lord Curson	40 „
— The Hungarian Peace	40 „

Francia nyelven:

— Les Droits de Liberté sous le Regime des Roumains (Nouvelles de Transylvanie)	5 „
— Pourquoi y a-t-il tant d'habitans de vagon?	5 „
— La Hongrie 43 Cartes et notions (43 térkép szöveggel)	20 „
— Mémoire au sujet des violations de droit per regime Roumain	50 „
— Mémoire de la Ligue pour protection des Minorités Nationales an sujet de la reforme Agraire de Roumanie	200 „
— En Transylvanie. Transylvanus Viator	20 „

Az „Én Könyvem" sorozat.
Szerkeszti: Benedek Elek.
Megjelent 10 füzet, à 3 kor.

Erdélyi Magyarok Könyvesháza
(12 füzetben.)
Egy füzet ára 5 kor.

A felsorolt müvek minden könyvkereskedésben kaphatók, de a feltüntetett árak előzetes beküldése esetén portómentesen küldi meg a
„NÉPIES IRODALMI TÁRSASÁG" BUDAPEST, VI., Vilmos császár-ut 55. II. emelet 2. sz.

Cenzura nélkül. Hosszas tárgyalások után Erdélyben megszüntették a hirlapok cenzurálását. A multheti lapok már fehérfoltok nélkül jelenhettek meg. A cenzura eltörlésével szemben azonban a lapokat betiltás veszedelme fenyegeti; legutóbb az aradi Rendkivüli Ujságot tiltották be.

A menekült köztisztviselők optáló kötelezettsége. A Közszolgálati Alkalmazottak Nemzeti Szövetsége elnöki bizottságának ülésén szóba került a közszolgálati alkalmazottaknak optáló kötelezettsége. A Szövetség megállapitotta, hogy a menekült tisztviselőknek a békeszerződés értelmében csak akkor kell állampolgárságuk ügyében január 26-ig optálniok, ha elszakitott területen vagyoni érdekeltségeik vannak, mert egyébként julius 26-ika a határidő.

Megvont kedvezmény. A bukaresti kormány megvonta az erdélyi felekezeti tanitók vasuti kedvezményét. A rendelet nagy zugolódást és elkeseredést váltott ki. Biharvármegye közönsége feliratban tiltakozott a rendelet ellen.

Jancunak szobrot akarnak emelni Kolozsvárt. Kolozsvárról jelentik: az oláhok Jancu Ávrámnak szobrot akarnak állitani Kolozsvárott. A szoborbizottság egyik pártja a régi Nemzeti Szinház előtti teret tartja alkalmas helynek, a másik csoport nagy elfogultsággal a Mátyás-szobor eltávolitása és Janku szobrának itt való elhelyezése mellett foglalt állást. Metes prefektus és Julián Pap polgármester amellett szavaztak, hogy a Főtér mostani arkhitektorikus jellegét és szépségét ne zavarják meg, mert nézetük szerint Jancu emlékét méltó helyen örökithetnék meg a szinház előtti téren is. A bizottság mindkét véleményt kinyomatta és szétküldötte véleményezés végett Románia valamennyi mértékadó kulturális és politikai faktorának. A beérkezett válaszok figyelembevételével fogják eldönteni a szobor végleges elhelyezésének kérdését. Ugylátszik, Hunyadi Mátyás szobra nagy szálka az oláhok szemében.

Az erdélyi munkások sorsa. Az erdélyi munkásoknak egy küldöttsége jelent meg Cajus Brediceanu miniszter előtt, — irja az Aurora — s felhivta a miniszter figyelmét az erdélyi munkássággal szemben elkövetett visszaélésekre, az 1920. októberi általános sztrájkkal kapcsolatban. Közölték, hogy közel négyszáz erdélyi munkás van még mindig elzárva. Többen közülök több mint egy éve vannak előzetes letartóztatásban, másokat pedig 10—15 évi kényszermunkára itéltek el a sztrájkban való részvételért. Amig az erdélyi munkások közül nagyon sokan itélet nélkül ülnek a börtönökben s sulyos büntetésre vannak itélve, addig Bukovinában — ugyanazon okokért, a részvételért és a proklamációk aláirása miatt — a munkásság egyáltalában nem volt megbüntetve és a régi királyságban sokat már végérvényesen fel is mentettek. A miniszter vizsgálatot igért s az erdélyi magyar munkások szenvedhetnek tovább, nemcsak azért, mert munkások, hanem azért is mert — magyaroknak születtek

Sulyos vasuti szerencsétlenség Piskinél. Piskiről jelentik: A vasuti állomás közelében december 29-én sulyos vasuti katasztrófa történt. A livazényi állomáson egy szénvonat egyik kocsijának fékhuzó rudja elszakadt. A vonat fékezése igy lehetetlenné vált s a kocsi irtózatos irammal megindult lefelé a rendkivül lejtős pályán. A merisori állomás szolgálattevője még idejekorán betelefonált Livazényre, hogy az ott szembejövő személyvonatot tolassák át más vágányra, ellenkező esetben a személyvonat és a szénvonat összeütközik. Alig hogy ez megtörtént, a szénvonat már be is száguldott Livazény állomásra, ahol a 10—15 méter magas töltésről a mélységbe zuhant. A kocsiban levők közül öten azonnal szörnyethaltak. Az egyik fékező nagyobb életveszélyes zuzódás árán életét megmentette. A piskii állomásról haladéktalanul segélyvonat ment ki a helyszinre. A katasztrófáért a vizsgálat szerint senkit sem terhel felelősség, mert azt a fékhuzórud elszakadása okozta.

Tavasszal megindul a páris—budapest—bukaresti légi közlekedés. Bécsből jelentik egy Bukarestből jött állitótagos távirat jelentésére, hogy a France-Roumaine léghajózási társulat, a legnagyobb francia légiközlekedési vállalatok egyike, amelynek alaptőkéje 10 millió frank, tavasszal, valószinüleg már februárban, megnyitja a Páris—Strassburg—Prága—Wien—Budapest—Belgrád—Bukarest—Konstantinápoly légi közlekedést. A társaság jelenleg rendes repülőjáratokat tart fenn Páris—Strassburg—Prága—Varsó között.

Elbocsátott vasutasok. Az oláh vasutak igazgatósága a mult héten 20 magyar vasutast bocsátott el azért, hogy helyükre oláhokat alkalmazzon. Az elbocsátott magyar vasutasok — többen közülök családos emberek — most teljesen reménytelenül foglalkozás nélkül állanak; a napokban küldöttségileg keresték fel Hosszu kolozsvári C. F. R. vezérigazgatót, hogy lépjen közbe érdekükben a központi vezérigazgatóságnál. Hosszu igazgató akkor felirt a vezérigazgatósághoz, hogy nem lehetne-e módot találni arra, hogy az elbocsátott vasutasokat visszavegyék szolgálatba. Hosszu igazgató fáradozása hiábavaló volt, mert a bukaresti vasutigazgatóság Hosszu többszöri sürgetésére sem intézkedett az ügyükben.

Letartóztatott diákok. A besszarábiai Sziguranca elfogta a cetatea-albai merénylet tetteseit, akik tudvalevőleg levegőbe röpitették az ottani Sziguranca épületét. A letartóztatottak száma 13, valamennyien tanitóképző és kereskedelmi iskolai tanulók. A merénylők bevallották, hogy orosz kommunistákkal állottak összeköttetésben, lakásaikban nagymennyiségü robbanóanyagot, bolsevista röpiratot találtak, amelyek káposztáshordókba voltak elrejtve. A nyomozást a legnagyobb erélyel folytatják a tettesek felbujtói után.

Közoktatás.

Az erdélyi magyar iskolák ügye. A napokban tartotta az Emke Kolozsvárott ez idei választmányi ülését, melynek lefolyása érdekes világot vet az erdélyi magyarság helyzetére. Fekete-Nagy Béla az Emke munkaprogjammjának kimélyitését sürgette, Sándor József főtitkár pedig a pénztári jelentés során előadta, hogy az egyesület olyan szomoru anyagi helyzetbe jutott, hogy teljes munkaprogrammjukat nem fejthetik ki. Ennélfogva az Emke az oláh impérium óta ért sérelmeit memorandumba foglalta össze. Nagy vita volt Váró Béni kolozsvári v. tanfelügyelő és társainak inditványa felett, amely felkéri az Emkét, hogy az Erdélyben és kapcsolt részeiben élő magyar tanitók ügyét tegye magáévá, őket szervezze és tömöritse, hogy ily módon a békeszerződésben lefektetett nemzeti iskolai önkormányzat szervezése is előkészittessék.

A választmány ezt az inditványt 1920. decemberben magáévá tette, de mindmáig nem történt semmi. Most Sándor József főtitkár azt javasolta, hogy az Emke várja meg a Magyar-Szövetség által jelzett iskolai ankét összehivását, amelynek célja a magyarság iskolapolitikájának megállapitása lenne. Az inditvány benyujtóinak egyike, dr. Pál Árpád erre kifejtette, hogy itt nem lehet várni, valamit tenni kell a magyar népoktatásért és a társadalmi békéért, mert falun áldatlan állapotok uralkodnak: áll a harc a magyar tannyelvü oláh állami és a magyar felekezeti iskolák tanitói, tanulói és a szülők között.

Legalább annyit tegyen meg az Emke, hogy egy deklarációban szóljon néhány csendesitő szót az erdélyi magyar társadalomhoz. Mondja ki, hogy a jelenlegi helyzetet a különböző iskolatipusokkal ideiglenesnek tartja, de addig is, mig egyfelől a felekezeti iskolák sorsa véglegesen eldől és másfelől a nemzeti autonóm iskolatipus megteremthető lesz, nyugodjék bele a magyarság a most fennálló rendbe és senkit most már azért vád ne illessen, hogy milyen tipusu népiskolában szolgálja a magyar oktatásügyet. Ő az Emkét tartja a magyar közmüvelődés legfelsőbb fórumának és tőle vár gyors orvoslást. Vásárhelyi Boldizsár ev. ref. esperes nem tartja célszerünek, hogy az Emke ezidőszerint deklarációval beleavatkozzék az ügybe, mert ezzel épenséggel nem fog csillapitólag hatni a kedélyekre. De Gyárfás Elemér, volt kisküküllői főispán, arra mutatott rá, hogy a Magyar-Szövetség ankétja sem fog egységes álláspontot teremteni az iskolatipusok kérdésében, mert az egyházak mindig ragaszkodni fognak iskolájukhoz és a világi rend sem fog lemondani a békeszerződésben lefektetett autonóm nemzeti iskola jogáról.

Az állam szintén ragaszkodni fog az állami iskolákhoz és ezután ott vannak még a községi iskolák, amelyeket talán már nem ismernénk el magyar iskoláknak, ha nem volnának hajlandók nyomban felekezetiekké lenni? Ez a differenciálódás tehát megmarad, de a társadalom kebelében duló harcnak most meg kell szünnie. Dr. Zágoni István felhivta a figyelmet, hogy az egyházak iskoláinak tetemes részét máris elveszitették, s ha még egy évig késlekedik az Emke a beavatkozással, az iskolaállomány negyedére apad le. Végül is Sándor József főtitkár halasztó inditványát fogadták el, amely szerint az inditvány a direktórium elé kerül és amennyiben a Magyar-Szövetség 1922 január végéig ankétját nem tartaná meg, az iskolaügyet az Emke veszi kezébe.

Szinház.

Egy kolozsvári régi szinésznő halála. Egy Petőfi-utcai ház kis udvari szobájában örök álomra hunyta le a szemét Locsarekné Némethy Margit. Szinésznő volt és a hetvenes évek elején az operett-szinpad legünnepeltebb primadonnája. A mai emberek már nem igen emlékeznek a fiatal és szép Némethy Margitra, csak Locsareknére, a bicegő és vörösparókás nénire, aki 18—20 évvel ezelőtt mint komika nagyapáinknak sok vidám órát szerzett. A közel nyolcvanéves matróna az utóbbi időkben anyagi gondokkal küzdött. Nyugdijából megélni nem tudott és szép lassan eladogatta régi, értékes emléktárgyait, az ezüstkoszorukat, a régi jutalomjátékok értékes ajándékait és mindazt, amit egy primadonna egy rövid szinpadi élet alatt összegyüjthet. Az egykor ünnepelt és hires diva nagy nyomorban halt meg.

Művészet.

Hosszu Márton képkiállitása Kolozsváron. Hosszu Márton a tehetséges fiatal festőművész most érkezett haza olaszországi tanulmányutjáról. Olaszországban készitett képeit bemutatja a közönségnek. A tárlat, amely kollektive foglalja össze a fiatal festőművész értékes alkotásait, január 14-én nyilt meg az Iparművészeti Muzeum emeleti helyiségében.

Az „Ellenzék" müvészdélutánja. A Kolozsvárt megjelenő „Ellenzék" január 3-án minden tekintetben sikerült müvészdélutánt rendezett. A Központi Szálló emeleti nagyterme szüknek bizonyult az óriási közönségnek befogadására, amely eljött, hogy résztvegyen az „Ellenzék" müvészdélutánján. Kolozsvár előkelő magyar társadalmának szine-java ott volt. Ott voltak a többek között: Ugron István, gróf Bethlen György és neje, báró Bornemissza Elemérné, báró Bánffy Ferencné, báró Kemény János, Hirschler József, Papp József, gróf Teleky Ferenc, br. Mannsberg Arvéd, dr. Kirchknopf Gusztáv, dr. Balázs András, dr. Óvári Elemér és családja, Bocsánczy László, Hecht Dezsőné, Bányay Károly, Balla György és családja, dr. Gabányi Imre és családja, Reményik Sándor, Posoni Antal, Pálmai Lenke, Boros György és családja, dr. Hirsch Gyuláné, Kovács Kálmán, dr. Vékás Lajosné, dr. Nagy László, dr, Deák Gyula, Szentkirályi Ákosné, Brucsy Lászlóné, Gaál Elemérné, dr. Tóth György, Lám Istvánné, Málik Jeromos és neje, özv. dr. Posta Béláné, dr. Posta Lajosné stb. A konferanszié szerepét Indig Ottó, az Ellenzék riporter-gárdájának vezetője töltötte be. A közönségnek már az első percekben alkalma volt megállapitani, hogy éppen olyan jó konferanszié, mint amilyen ügyes és eleven ujságiró. Szellemességének mindig éle volt, amely legtöbbször saját magunk ellen fordult. A müsor első részében Peielle Ernő mondott el néhány apróságot az ujságiró életéből, majd Szeghő Imre „Ne beszéljünk a politikáról" mottóval mondott el néhány tréfás margót, e rovat ismert modorában. Ezután az Ellenzék illusztrátorának, Guncser Nándor rajzolóművésznek boszorkányos ügyességü gyorskarrikaturái hangolták derültségre a termet. Néhány pillanat alatt nőttek ki krétája alól a kacagtató torzképek. Gunyos karrikaturáinak céltáblái persze megint csak az ujságirók voltak. Szünet után Poór Lili, a kolozsvári magyar szinház kiváló drámai művésznője, klasszikus közvetlenségü diseuse-művészettel adta elő az Ellenzék poétáinak: Reményik Sándornak, Walter Gyulának, Páll Illésnek és Finta Zoltánnak néhány hangulatos költeményét. A müsor befejezéseként Sugár Frigyes, a magyar szinház operarendezője és kitünő baritonistája énekelt abszolut müvészettel és mély átérzéssel néhány megkapó Adydalt Török Emil karmester diszkrét és müvészi kisérete mellett. A disztingvált izlésü közönség lankadatlan érdeklődéssel hallgatta végig az aránylag hosszu müsort. Egyhangu elismerése jóleső jutalma volt a müvészdélután szereplőinek. Az Ellenzék szerkesztősége egyébként elhatározta, hogy a müvészdélutánjait Kolozsvárt havonta megismétli és azok programmját a vidéki városokban is bemutatja.

Uj irodalmi és politikai lap Marosvásárhelyt. Osváth Kálmán dr., a kiváló erdélyi iró és publicista, Marosvásárhelyen Kalauz cimmel uj hetilapot inditott. A lap — a politikán kivül — irodalommal, müvészettel és társadalmi kérdésekkel is foglalkozik és munkatársai a legjobb tollu erdélyi irók. Az elevenen és nivósan szerkesztett hetilap első száma most jelent meg.

Hosszú Márton
festő

Kisfaludy Sándor, mint a Ludovicum megteremtője. Fenti festmenye 1931.

~~Az~~ Egri Vármuzeum Barcsay-gyűjteménynek vezetője. Bpest, 1937. 129. sz.

van ábrázolva

...ra ~~fel~~ ak asztott bográcsnál, mely alatt a tűz
...ül a
oregasszony térdel es (keveri az ételt). Mellette fa-
~~telettől szekercze van s a kérfüles korsónál tá-~~
~~lex kanállal~~. Mögötte, a kutyánál, fejét feltá-
...ő férfi (a fiatal asszonyt nézi) ki karjai ~~gyerme~~ csecsemőt
gyermeke tánul. Jobbról (pedig) egy mezteleu gyermek
tartva, krajczárt kér. A háttérben sátor és
gémeskút köti le figyelmünket.

...retei cm.

...462. (iráselőtt)

39/94 № 63.

Hosszu Márton

Londonban portrékat
fest. Elismerés-
sel írtak a londoni
lapok Marquis
Milford of Haven-
ről festett képéről.

röd

Forum (magyar
rész) 1936. 32. l.
(Hosszú Márton
sikerei Londonban.)

a. A ravatalnak három lépcsőfokán gyer-
kardja, keztyüje és parancsnoki
l imazsámoly, hátul oltár, és a fa-
imerei láthatok. A kép alatti

O LECTISTERNII FUNERALIS

FEBRUARIS M. D. CC. XLIV.

A P H I A
LVIUS, németül FRANTZ AEGIDIUS
US VAN DER KERKHOVE aláirással.
ficina CAROLI JOHANNIS BABTISTAE

l cm.

27-900.
900-12.

Hosszú Márton

életrajz

irod

Csókássy 90. l.

FIUMEI
FIUMEI
VEDJI 61
FIUMEI

Hosszú Márton

* (Hosszu Márton kiállítása Varsóba. Varsóból jelentik: Hosszu Márton magy festőművész kiállítás keretében mutatta sikerült arcképeit a varsói közönségnek. kiállítást Matuska Péter varsói magyar köv nyitotta meg. A kiállítás alkalmából Illé Illyasevics Miklós dr., a varsói magyar köve ség sajtóattaséja, a festőművész tiszteleté teát adott.

Budapesti Hirlap

1935. márc. 3.

ARANY
2 Ft
MAGYARORSZÁG
935-JAN.28. E 8
T.F.b.
4
T.F.b.
AUFFER TIVADAR
könyvkereskedés és antiquarium
BUDAPEST, IV., VÁCZI-UTCA 11.
Vgs.
Dr. Szentiváry Gyula úr
VII Aréna út 41.

Hosszú Márton

festő

* **(Hosszu Márton kiállítása Varsóban.)** Varsóból jelentik: Hosszu Márton magyar festőművész kiállítás keretében mutatta be sikerült arcképeit a varsói közönségnek. A kiállítást Matuska Péter varsói magyar követ nyitotta meg. A kiállítás alkalmából Illés-Illyasevics Miklós dr., a varsói magyar követség sajtóattaséja, a festőművész tiszteletére teát adott.

Budapesti Hírlap

1935 márc. 3.

Chamberlain nyilatkozata az angol kereskedelmi hajókat ért bombatámadásokról

Az angol kormány csak a nyilt tengeren védi meg a hajókat

London, jun. 14. Az alsóház a rövid pünkösdi szünet után ma ujból összeült. Az interpellációk során Sir *John Simon* kincstári kancellár *White* képviselő kérdésére kijelentette, hogy az osztrák kölcsönök ellenőrző bizottsága a kölcsönszolgálat felfüggesztése következtében *közös tiltakozást intézett a német kormányhoz.* Az a kérdés — folytatta Simon —, hogy kell-e lépéseket tenni az angol kormánynak Anglia érdekeinek megvédésére, azoknak a megbeszéléseknek az eredményétől függ, amelyek most az angol és német kormány között folynak. Ennélfogva erről az ügyről jelenleg többet nem mondhatok. Tekintettel e kölcsönök ki nem elégitő viszonyaira, az a megállapodás létesült a legutóbb Berlinben folytatott megbeszélések során, hogy az ügy kielégitő elintézésének hiján *az angol kormány junius 30-án felmondás nélkül hatályon kivül helyezheti a jelenlegi angol-német fizetési egyezményt.* Ennélfogva az emlitett határnaptól kezdve megteheti a szükséges intézkedéseket.

Chamberlain miniszterelnök *Attlee* őrnagy kérdésére a spanyol vizeken az angol hajókat ért bombatámadásokról nyilatkozott.

— Április óta — mondotta a miniszterelnök —

a spanyol kikötőkben 22 angol hajót értek légi támadások, közülük 11 elsüllyedt vagy sulyosan megsérült, több esetben a támadás nyilván szándékos lehetett.

Alapos megfontolás után arra a meggyőződésre jutottunk, hogy a probléma egész más, mint a nyilt tengeren a buvárnaszádok által üzött kalózkodás, amelynek hadihajóink a mult nyáron véget vetettek. Most a kikötőkben horgonyzó hajókat támadták meg a repülőgépek, tehát csak a kikötőkben vagy az ott horgonyzó hajókon elhelyezett légelháritó ágyuk nyujthatnának védelmet, még pedig csak oly módon, ha minden közeledő repülőgépre azonnal tüzelnének. *Ez az eljárás az illető kikötő védelmében való részvételt és a polgárháboruba való közvetlen beavatkozást jelentene.*

Mérlegeltük a különböző *megtorlási eljárások* lehetőségét is, de ezekre most nem kerülhet sor.

Ennélfogva meg kell ismételni az angol hajókhoz november 28-án és 29-én intézett figyelmeztetést,

amely szerint továbbra is megvédjük a hajókat a nyilt tengeren, de azok a hajók, amelyek a hadműveleteknek és támadásoknak kitett kikötőkbe futnak be, ezt csak saját kockázatukra tehetik.

(M. T. I.)

Franco csapatai bevonultak Castellonba

— A Pesti Hirlap és az International News Service különtudósitójának jelentése —

Copyright by Pesti Hirlap.

Hendaye, jun. 14. A spanyol nemzeti főhadiszállásról jelentik, hogy Aranda tábornok csapatai héfőn este kétórás elkeseredett közelharc után bevonultak *Castellon de la Planaba,* a fontos kikötővárosba. A város védői elvonulásuk előtt néhány középületet felgyujtottak, de egyébként a város meglehetősen sértetlen állapotban volt, amikor a nemzetiek bevonultak. A lakosságnak egy része félelmében elmenekült, de hamarosan visszatért a városba.

Elrendelték Valencia kiürítését

A köztársaságiak Almazora előtt állottak fel uj harcra készen

Salamanca, jun. 14. A nemzeti csapatok 19 óra 15 perckor elfoglalták *Castellon de Plana községet és Grao kikötőt.* Előnyomulásukkal elvágták a *Villareal* várossal való összeköttetést és sorra elfoglalták Lucena del Cid és Villa Hermosa községeket. Castellon ellen este félhétkor kezdték északról és keletről a támadást *Camilla l'Orso* és *Martin Alonso* tábornokok, este negyednyolc órára megtört a város előtt a köztársaságiak ellenállása. A castelloni arcvonal összeomlásával kapcsolatban a köztársaság levantei hadseregének több magasrangu tisztjét lefokozták, letartóztatták és hadbiróság elé állitják. *Most már Spanyolország 50 tartománya közül 37 a nemzetiek kezén van.*

Franco tábornok a győzelem után felszólitotta a köztársasági oldalon harcolókat, hogy adják meg magukat és közölte velük, hogy nemcsak Castellont vesztették el, hanem az ott összevont levantei hadsereg legkitünőbb csapatai is igen nagy veszteségeket szenvedtek. *A szétszórt köztársasági csapatok Valencia irányában menekültek.* Castellonban 1200 köztársasági maradt és több mint 11.000 lakos.

A köztársaságiak a várostól 6 kilométerre délre fekvő Almazora előtt szervezték meg az uj ellenállást. Hernandez politikai megbizott *elrendelte Valencia azonnali kiürítését. Az ottani hivatalokat Murciába helyezik át.. Most Valencia birtokáért kezdődik meg a csata.*

Megkezdték Valencia kiürítését

Párizs, jun. 14. A spanyol köztársasági hatóságok hétfőn este *megkezdték Valencia kiürítését.* Castellon de la Plana elestének hire a legnagyobb megdöbbenést keltette a köztársasági uralom alatt álló tartományokban és különösen Valenciában, amely mindössze hetven kilométerre fekszik Castellon de la Planától. A valenciai köztársasági hatóságok számolnak azzal, hogy a nemzeti csapatok legközelebbi offenzivájának célja Valencia elfoglalása lesz és ezért már hétfőn este kiadták a parancsot, hogy a polgári lakosságot fokozatosan el kell távolitani a városból. (Inf.)

Preszly Elemér felmentése

Fáy István Pestmegye, Lossonczy István Hajdu megye és Debrecen, Kiss Endre Kecskemét főispánja

A kormányzó a belügyminiszter előterjesztésére dr. *Preszly Elemér* titkos tanácsost, Pest-Pilis-Solt-Kiskun vármegye főispánját, ettől az állásától saját kérelmére felmentette és egyuttal megengedte, hogy neki *buzgó és eredményes szolgálataiért elismerését tudtul adják.*

A kormányzó a belügyminiszter előterjesztésére fáji *Fáy Istvánt,* Hajdu vármegye, Debrecen sz. kir. város és Kecskemét törvényhatósági jogu város főispánját ezektől az állásaitól — buzgó szolgálatainak elismerése mellett — felmentve, Pest-Pilis-Solt-Kiskun vármegye főispánjává, losonczi *Lossonczy István* országgyülési képviselőt Hajdu vármegy és Debrecen szabad királyi város, dr. *Kiss Endre* polgármestert pedig Kecskemét törvényhatósági jogu város főispánjává nevezte ki.

A Temps helyesli a helsinki—bukaresti tengelyt

Párizs, jun. 14. *(A Pesti Hirlap tudósitójának távirata.)* A *Temps* vezető helyen foglalkozik *Beck* lengyel külügyminiszter tallini utazásával és különösen azzal a tervvel, hogy ugynevezett *helsinki—bukaresti tengelyt létesitenek,* amiről az utóbbi időben sok szó esett. A lap megállapitja, hogy elméleti szempontból örömmel kellene fogadni azt a szándékot, hogy a kis államok arcvonalat alakitsanak, amely eltávolodik a világnézeti tömböktől. *De a valóságban a terv megvalósitása nehézségekkel járna, egyrészt a feszült lengyel-cseh viszony miatt, másrészt azért, mert egyes balti államok Lengyelország befolyásának tultengésétől félnének.* Mindenesetre hosszu lélegzetü tervről van szó, amelynek a váltakozó politikai helyzetek szerint mindig más és más lenne az értéke. (Sz.)

Román lapvállalatba nem szabad külföldi pénzt befektetni

Bukarest, jun. 14. (Inf.) Kedden este megjelent az *uj sajtótörvény végrehajtási utasitása,* amely kimondja, hogy a lapvállalatok tulajdonosai, igazgatói és felügyelőbizottsági tagjai csak harminc évnél idősebb román állampolgárok lehetnek. A román állampolgárság kritériumánál nem tesznek különbséget fajromán, vagy egyéb származás között. Külföldi pénzt nem szabad befektetni román lapvállalatokba. A lapvállalatok kötelesek nyilt pénztárkönyvet vezetni, amelyből bármikor ellenőrizhetők a bevételi források.

A vörös nagytakaritás megfosztotta a szovjethadsereget tisztjeitől

London, jun. 14. Vorosilov tábornagy, a szovjet haderő főparancsnoka, a vörös tisztiképző iskolák tizezer növendékét tanulmányainak befejezése előtt hadnaggyá nevezte ki. E szokatlan intézkedés indoka az, hogy a Sztalin-féle vörös nagytakaritás megfosztotta a szovjet haderőt tisztjeinek 30—40 százalékától. Ezrenként tüntek el a tisztek minden előzetes eljárás nélkül és egységeik csak utólag értesültek, hogy az eltünteket mint a nép ellenségeit, a szovjet árulóit és Trockij hiveit agyonlőtték vagy Szibériába hurcolták.

---

párunk, illetve egyetlen fülemüle sztárunk, hiszen közülük csak az egyik énekelt, a másik nyilván hallgatta. Igy van ez körülbelül minden szerelemben és ez a szép. És hallgatni talán még szebb, mint énekelni. De a legszebb nyáreleji napokban sötét tragédia történt. A daloló csalogány elpusztult. Mit számit az egy macskának, vagy egy suhanc csuzlijának, vagy egy vércsének, egyáltalán a mindenségnek, hogy elnémul egy hang és árván maradt egy párnak a fele? Élni kell és enni kell, játszani kell — az életnek zajlania kell, majd röppennek elő uj madarak uj dalos torokkal.

— De én ugy voltam hangolva akkor, hogy sajnáltam a fülemüle árván maradt párját. Olyan óvatos madár. Én mégis meglestem. Szomoru volt. Olyan szomoru, mint én, egy megvalósithatatlan szerelemmel a szivemben. Ha Paganini elutazik — igy emlegettük tréfásan magunk közt —, épp olyan értelmetlen kis semmiség leszek, mint ez az árván maradt tehetetlen madár.

— Ő egyébként ebben a pillanatban is gyakorolt a szobájában. Nyitott ablaknál játszott, ideszállt hozzám hires hegedüjének meleg hangja. Abban, amit játszott, volt valami madártrillaszerü. Hasonlitott ahhoz, amit a halott madár még két nap előtt dalolt. S ezután napokig ugyanebben az időben ugyanezt a dallamot gyakorolta.

— Végül megkérdeztem:

— Mi az, Paganini? Az özvegy fülemülének udvarol? Azt is meg akarja hóditani?

Haragosan nézett rám, ellenszenvvel, szinte gyülölet villant meg a szemében. (Istenem csak legalább szeme ne volna — gondoltam néha, mert ez volt a legbabonázóbb a lényében.)

— Ne kontárkodjon bele — intett le. — Maga olyan hitetlen. De én egész életemben valami csodára vártam. Mindig érdekeltek a fakirok és rajongok a szentekért. Mit számit az, ha valakinek **száz milliója van, vagy világhire, ahhoz képest,** ha valakinek a kezében egy száraz gallyacska kivirágzik,... Majd a napokban mutatok valamit. S ha sikerül, akkor becsukhatja a büszke eszét egy skatulyába.

— Ezt mutatta.

— Behivott mindnyájunkat egy kripta-hüvös, óriási szobába. Kinyittatott minden ablakot, csöndet kért és világosságot parancsolt. Ott ültünk a fényárban és talán akkor se tudunk beszélni, ha szabad. Kint párázott, zsongott, fénylett a nyáreleji alkony, itt bent dideregtünk. Az egész valami szörnyüségnek, egyszerre magasztosnak és tilalmasnak látszott.

— Paganini sápadt volt, de nyugodt. Fölemelte a hegedüjét és ráhajolt. Azt a madártrillát kezdte, amit a multkor gyakorolt. De egy uj, teljesen kiforott dallam volt ez, kertünk kimult hires madarának párjáthivó szava ... Elfehéredett arccal ültünk, kábultan, s szinte kényelmetlen feszültséggel hallgattuk a művészt. Vágyakozóbb dallamot teremtett meg, mint a természet lángesze megejtő csapdának a madár torkába zárt — egy trillát hallgattunk, tökéletesebben csattogót, mint ahogy a csalogány valaha is dalolt ...

— Félig ájultan pillantottam az ablakra. Tudtam, hogy Paganini azt akarja, hogy a madár beröppenjen a terembe. Ide akarta büvölni a kinti bokorban rejtőző, szegény, szomoru fülemile asszonyt, el akarta hitetni vele, hogy itt rejtőzik tovatünt párja... A száraz gallyra gondoltam, amiről beszélt s szorongást éreztem a mellemben, mint aki olyan mutatványt néz, ami valakinek az életébe kerülhet. — Sikerüljön, sikerüljön — kivántam görcsösen, s ugyanaz a láz öntött el, ami a hegedüjében zengett. Nem is voltam meglepődve, amikor egy madár röpült be a terembe. Besiklott, mint egy parányi hegyes orru hajó — riadtan keringet aztán lehullt. Tulságos volt a fény, sok az ember — megriadt attól, amire vállalkozott. **Halott volt.**

— Paganini azonnal letette a hegedüjét.

— Erre nem számitottam — nézte szánakozón. — Szegény. Szegényke.

— S este a terrasz csöndes sarkában, azt mondta, mikor egyedül maradtunk:

— Persze, maga azt hiszi, hogy énnekem itt az volt a fontos, hogy szerezzek egy kis zeneművet és bebizonyitsam virtuóz-varázsomat ... Nem, drága kisasszony, nem... Én csak azt akartam megmutatni, hogy egy kis madár is milyen nagy tud lenni, ha igazán szeret. Holnap elutazom. S ha csufosan vonulok is el, *én* büszke vagyok a szivemre...

— Én is a magaméra — csattantam föl dacosan. — Ha holnap elutazik, maga után megyek, vagy megölöm magam ...

— Nem lepődött meg. Tudta, hogy szeretem, csak nem akarom megadni magam. Most hálásan és lágyan elmosolyodott és egyetlen szó nélkül sokáig nézett. Amilyen művész volt mindenben, még csak magához sem ölelt.

— Azt mondta egyszerüen, melegen:

— Milyen szép ez ... tehát majd együtt utazunk el ...

— Igy lettem a felesége, s talán a világ egyik legboldogabb asszonya lettem. Illetve: voltam. Nem, mégse. Vagyok. Hiszen ez volt a jelmondata: „Azok, akik alkottak és szerettek, nem halnak meg soha."

... Lejött az emelvényről s most ujra egy művész lépett fel oda, hogy ő is eljátssza a hegedüversenyt. Majd egy művésznő karcsu csuklója hajlott hegedüje fölé, később ismét egy csodagyermeké ... Azért az Arany Madárért versenyeztek, amelyet a művész özvegye a győztes számára kijelölt.

Mintha szárnyak suhantak volna a házban **s egy ember szive.**

Magyar kultusz Japánban

Hét hónap óta magyar kultusz van Japánban. Mióta *Mezey István dr.* a Magyar-Nippon társaság elnöke japán földre lépett, egymást érik a miniszteri fogadások, egyetemi diszülések, rádióelőadások és egyéb diszes társadalmi események, amelyekben *osztatlan lelkesedéssel ünneplik Magyarországot.*

Ezalatt a néhány hónap alatt többet foglalkozott Japán Magyarországgal, mint azelőtt összesen. A japániak lelkes magyarbarátságának van néhány kézzelfogható eredménye is. Igy:

rövidesen megkezdi munkáját *az önálló budapesti japán követség;*

a Császári Kereskedelmi Egyetemen *Tokióban magyar tanszéket* állitanak fel;

Mitsui báró megalapitotta a Magyar-Japán Kulturintézetet;

idegenforgalmi eredmények:

a Sendai Egyetemről kiindulva *több egyetemen megalakitották a magyarbarát egyetemi hallgatók csoportját;*

a Szenshu Egyetem *fennállása óta először* választott külföldi tudóst, Mezey István dr. személyében, örökös tiszteletbeli tanárává. Külön egy szakaszos törvényt kellett hozni, hogy ez lehetségessé váljék. *Báró Sakatani rektor* nagy beszédben méltatta a magyar-japán barátság jelentőségét;

a magyar tudóst hosszu előadó-körutra hivták, amelynek főbb állomásai Tokio, Isze, Nara, Kobe, Kyoto, Osaka, Kyiusi, azután Mandzsuria és Mongólia számos városa;

A japáni rádióállomások gyakran adtak magyaros műsort, amelyben ismertették az ország történelmét és kulturáját is. Sőt *a japáni rádió március 15-én közvetitést szeretett volna Budapestről, amelyben a japáni külügyminiszter üdvözölte volna Magyarországot.* Mitsui báró pedig bejelentette volna a tokiói magyar intézet megalakulását. Sajnos, nem a japániakon bukott meg a terv;

Tokióban magyar kiállitást rendeztek, amelyen a legnagyobb sikere *Hosszu Márton* kormányzói portréjának volt . . .

Sok-sok olyan esemény történt az utóbbi időben Japánban, amely a japániak irántunk való szeretetének bizonyitéka. Mezey István dr. sok érdekes részletet mesél egy levél-interju keretében tapasztalatairól.

— Közel két évtizede lesz annak, hogy Japán földjét elhagytam. A nagy földrengés sok mindent megváltoztatott itt azóta — irja Mezey István. — Apró kis házikók helyén most felhőkarcolók állnak. A riksa, távolkelet legnépszerübb közlekedési eszköze helyett autón száguldanak az utcákon. Tókio modern éttermeiben hiába kértem evőpálcikákat, csak kés és villa volt. Egy azonban nem változott meg: *a japáni néplélek,* amit itt ugy hivnak, hogy *Yamato-damaoki.*

— A japáni nép lelkét, azt hiszem, mi, volt magyar hadifoglyok ismertük meg a legjobban. Hogy a japáni hadsereg a szibériai fogolytáborokban sinylődött, éhhalálnak kitett hadifoglyokat élelemmel és ruhával ellátta, azt egy kulturnép fiaitól természetes dolognak tartottuk, de hogy a japáni tisztek az első perctől kezdve bajtársakként kezeltek bennünket és saját asztalukhoz ültettek, ebben a Yamato-damaokit ismertük fel.

— Ugyanezt látom most a kinai háboru idején. *A kinai polgárok ezrei élnek itt Tokióban.* Megérkezésemkor az első ebédet éppen egy kinai vendéglőben rendezték. A főváros legkeresettebb szabói és borbélyai kinai állampolgárok, kik a legteljesebb szabadságot élvezik. A japáni sajtó a legnagyobb rokonszenv hangján ir a kinai népről. *A hábaru csak a Kuomintang ellen folyik* és a megszállott területeken a közigazgatás a kinai önkormányzati szervek kezén marad továbbra is.

— *Az egykori halászfalu, Tokio, hatmilliós amerikai méretü metropolis lett, de a régi japáni lélek ma is ugyanaz.* Ezt látom itt kicsinyeknél és nagyoknál egyaránt. A szamurájok önfegyelmezettségét a rettenetes tempó sem tudta kiölni. Délután öt óra volt, amikor *Hirota* külügyminiszter a Gajmuskó-ban fogadott. Éppen az angol nagykövet lépett ki előttem a szobájából, aki a Panay ágyunaszád elsüllyesztése miatt kormánya nevében a harmadik szigoru jegyzéket adta át. A külügyminiszter arcán, aki a hónapok óta a világ kétségtelenül egyik legnehezebb posztján áll, *fáradtságnak legkisebb jelét sem láttam.* Vidáman, frissen jött elém és meggyőző érdeklődéssel magyaráztatta el magának a magyar viszonyokat.

— Az elamerikaiasodott tempó a japáni udvariasságot sem irtotta ki. Ha a taxi az utast rendeltetési helyére vitte, a japáni szinte *észrevétlenül* nyomja a sofőr kezébe a költséget, de akármilyen sietős a dolga, nem mulasztja el, hogy *köszönetet ne mondjon:* „Arigató gozaimes" (köszönöm).

— Egy előkelő idősebb japán arisztokrata, daymio ősök sarja, kisért el a hadügyminisztériumba, mikor kihallgatásra mentem. Visszajövet kisérőm *mélyen megemelte kalapját a portás előtt,* aki névjegyünket bevitte: „Gokuro sama" (Köszönöm a fáradtságát)..

— Amint a régi formáknak ezt a betartását látom, szinte azt képzelem, hogy mikor Matsui tábornagy csapatai élén bevonult Nankingba, előbb udvariasan meghajolt a kinai parancsnok előtt:: „O jama itaski masha" (Bocsásson meg, ha megzavartam).

— Egyik legérdekesebb emlékem a következő . . . Egy japán hotelszakács, aki 1919-ben Szibériában katona volt, olvasta az ujságban, hogy itt vagyok. Irt egy nagyon kedves levelet, hogy látogassam meg Aizu-Wakamitsuban. Miután ugyis Észak-japánban jártam, rászántam magam erre az utra, de nem is bántam meg. Aizu-Wakamitsu magaslati hely ötvenezer lakossal. Az állomásról kétórás szánut vezet a városba.

Miután Kozo Kavaye barátomnak előre megirtam érkezésem idejét, *a város apraja-nagyja várt az állomáson. Az iskalás gyerekek magyar zászlót lobogtattak kezükben. A házakon is a mi nemzetiszinü zászlóink lengtek.* Este nagy bankett volt, a polgármester gyönyörü aranylakkos virágvázát adott át . . . Ha már ott jártam, kirándultam egy szomszédos faluba is, ahol egy magyar szaléziánus pap, *Páter Erdő* működik.

— Egy vasárnap családi ebéden voltam *Saigo,* volt bécs-budapesti katonai attasé édesapjánál. Hatalmas park övezi tündérpalotájukat. Hatan ültünk az asztalnál: *Saigo Jutokun* ny. tábornok, pesti barátunk, *édesapja, az édesanyja, Saigoné* a legszebb japáni asszony, kit eddig láttam és két gyönyörü kislány. Nyomtatott francia menükártya volt. Térdnadrágos lakájok szolgáltak fel. Cimeres arany evőeszközökkel teritettek. Saigo szerény volt, alig beszélt. A kislányok uj katonanótákat énekeltek ügyesen. *Meiji* császár annakidején kétszer volt itt a nagyapa, *Saigo Judo* vendége, aki Formosát hóditotta meg Japánnak . . .

— Meghivtak többek közt egy katonai diszszemlére is, ahol harmincezer katona vonult fel a császár előtt. Délelőtt 9-től fél 1-ig álltunk frakkban hajadonfőtt a napon. Őszinte örömmel értesültem, hogy *a Tenno, mint mindig, ez alkalommal is a bábolnai ménesből való fehér lován lovagolt.*

— Kihallgatáson jelentem meg a hadügy-, tengerészeti-, gyarmatügyi- és kultuszminisztereknél. Ki-

Dr. Mezey István, a Magyar-Nippon Társaság elnöke Tokióban, ahol a Szenshu Egyetem tb. tanárává választották, magyarruhás japán leányokkal.

mondhatatlanul jól esett, hogy *a vasutügyi-miniszter estélyt adott, amelyre magyar nemzetiszinü meghivókkal hivta meg a vendégeket* . . . De legbüszkébb talán mégis arra vagyok, hogy a Japáni Tartalékos Tisztek Egyesülete disztagjává választott és mellemre tüzte diszjelvényüket . . . Nagyon sok, világviszonylatban is érdekes dolgot láttam és tapasztaltam, amelyeket egy cikk keretében elmondani lehetetlenség. Ahhoz még egy vaskos kötet is kevés . . . A japániak elhalmoztak ajándékokkal . . . Igazán nem tudom, hogy fogom hazavinni ezt a rengeteg babát, selymet, kimonó-anyagot, képet, lakkozott vázát és utoljára, de nem utolsó sorban az osakai rádiótól kapott aranysisakot, mert ebben aztán igazán nem vonulhatok be Budapestre.

Hóry László.

A német véderő főparancsnokságának főnöke Budapesten

(Felvételünk a Képes Pesti Hirlapban.)

Keitel Vilmos tüzérségi tábornok, a német véderő főparancsnokságának főnöke, kedden délelőtt a „Hermann Göring" nevü külön repülőgépen néhánynapos tartózkodásra a magyar fővárosba érkezett. Üdvözlésére a repülőtéren megjelent vitéz *Rátz Jenő* honvédelmi miniszter, vitéz *Sónyi Hugó* gyalogsági tábornok, a honvédség főparancsnoka, vitéz *Keresztes-Fischer Lajos* altábornagy, a honvédvezérkar főnöke, vitéz *Feketehalmy-Czeydner Ferenc* a magyar légügyi hatóságok képviseletében, vitéz *Faraghó Gábor* vezérkari ezredes és vitéz *Sibrik György* huszáralezredes. Német részről *Erdmannsdorff Ottó* követ és báró *Wrede* katonai attasé, az olasz követség részéről *Mattioli* olasz katonai attasé üdvözölte Keitel tábornokot. Az előkelőségeket a repülőtér bejáratánál vitéz *Csicsery Gyula,* a repülőtér parancsnoka fogadta.

Horthy Miklós kormányzó kedden délben magánkihallgatáson fogadta Keitel tábornokot és átnyujtotta a tábornoknak az elsőosztályu magyar érdemrendet. Keitel kiséretének tagjai is kitüntetésben részesültek.

A kihallgatás után *Rátz Jenő* honvédelmi miniszter villásreggelit adott a német véderő főparancsnoksága főnökének tiszteletére. A villásreggelire több magyar katonai előkelőség, *Erdmansdorf* német követ és báró *Wrede* ezredes katonai attasé volt hivatalos

Horthy Miklós kormányzó arcképét megfesteti Pest vármegye

A mezőgazdasági munkáshiány és a pángermán megmozdulások a vármegyei kisgyülésen

Kedden ülést tartott Pest vármegye kisgyülése vitéz *Endre László* alispán elnöklésével. A napirend előtt *Varga Vince* szóvátette, hogy *Pestkörnyéken nem lehet mezőgazdasági munkásokat kapni,* mert nem hajlandók részért dolgozni. Kifogásolta, hogy Németországba Pest vármegyéből is kivittek munkásokat. Megemlitette azokat az állandó hireket, amelyek bizonyos *pángermán megmozdulásokról szólnak* s hangsulyozta, hogy németajku gazdatársai jó magyar emberek.

Endre alispán arra mutatott rá, hogy *a pestkörnyéki mezőgazdasági munkásság izgatásnak van kitéve.* A munkástörvény módositása nem járhat gyakorlati eredménnyel, mert a munkaadójához visszakényszeritett munkás teljesitménye nem sokat ér. Ami a pángermán hangulatot illeti, az alispán szerint *az izgatók hamarosan eltünnek, ha a néppel hivatott vezetők foglalkoznak.*

Hoffer László utépitési kérdésekkel foglalkozott, *Linhardt Antal* qedig azt kifogásolta, hogy a törvényhatósági bizottsági ülésekre idegenek is bemennek és hangoskodásukkal befolyásolják a bizottsági tagokat. Kérte, hogy a tisztujitó közgyüléseket ne az esti órákban tartsák és hogy az eddigi gyakorlatnak megfelelően *a tisztujitásoknál titkosan szavazzanak és ne közfelkiáltással.* Példát emlitett fel arra, hogy a vármegyében nem fektetnek kellő sulyt a kormánynak a titkos társaságok és az alkotmányellenes pártok ellen szóló rendeletének végrehajtására.

Az alispán válaszában kijelentette, hogy a közgyülési terembe ezután is, mint eddig, csak illetékesek léphetnek be. A választások megtartására a gyakorlat szerint a reggeli órák a legalkalmasabbak, mert a képviselőtestület tagjai akkor a leghiggadtabbak. Nem zárkózik el elvileg az elől sem, hogy délután tartsák a tisztujitó közgyüléseket. A névszerinti szavazást, ha megnyugvást kelt, bármikor hajlandó elrendelni, de *a törvény szerint közfelkiáltással is lehet választani.* A nem alkotmányosan működő pártok tevékenysége ellen az intézkedés joga Pestkörnyéken a rendőrséget illeti.

A napirend letárgyalása során az alispán javaslatára *egyhangulag elhatározta a kisgyülés, hogy a közgyülési terem részére megfesteti Horthy Miklós kormányzó arcképét.*

A nők légoltalmi feladatai

A *Légoltalmi Liga* női csoportja kedden délben tartotta első nyilvános bemutató előadását az Uránia Szinházban. Az összejövetel célja az volt, hogy a Légoltalmi Liga hölgyei közelebbről ismerkedjenek meg azokkal a veszedelmekkel, amelyek a légi támadások nyomán jelentkeznek és gyakorlatból ismerjék meg azokat a feladatokat, amelyek a légi támadások esetén a nőkre várnak. Vitéz *Németh László* tábornok bevezető szavaiban arra mutatott rá, hogy a légi háboru fokozottabb mértékben kapcsolja bele a polgári lakosságot az általános védelmi munkába. *A polgári lakosságnak, férfiaknak és nőknek egyaránt, segitségére kell lennie a katonaságnak, hogy a légi támadások elleni védekezés eredményes legyen.*

Eredeti filmfelvételeket mutattak be ezután *Shanghai és Barcelona légi bombázásáról.* A nézőközönség szeme előtt a legborzalmasabb jelenetek peregtek le, a felhőkig csapó robbanások, szertehulló házak, a menekülők tizezrei és a mentés munkája elevenedtek meg a filmeken. A filmekkel kapcsolatban *Horner Ferenc* tüzérszázados olvasott fel és végső következtetése volt, hogy a sok borzalmas látvány után sincs ok a kétségbeesésre, *mert a pusztitás eszközeinek fejlődésével együtt halad a védekezés eszközeinek tökéletesedése is.* A polgári lakosság azzal segit legjobban, ha megőrzi nyugalmát és fegyelmezetten viselkedik. *Nem uj világnézetek mentik meg az országot, nem mások segitségében kell vakon biznunk, hanem Istenbe vetett hittel, fegyelemmel, hazafisággal és okossággal hozzá kell látnunk a védekezéshez, mégpedig azonnal.* A védekezés helyes eszközeivel a legkisebbre tudjuk csökkenteni a légi támadás pusztitását, de ha nem vigyázunk, valamennyien elpusztulunk. Az előadás végén felhivást intézett a közönséghez, hogy tagok szerzésével és egyéni munkájukkal *minél erőteljesebben támogassák a Légoltalmi Liga munkáját.*

Bemutatták még a német légügyi minisztérium közreműködésével készült filmet is, amely rendszeresen vezette be a közönséget a légvédelmi munka minden fázisába. Végül özvegy *Ollingerné* tartott előadást a jelenlévő hölgyek számára és vázolta a polgári légvédelemben résztvevő nőkre váró feladatokat.

A román legfőbb semmitőszék kimondta, hogy a nyelvvizsga többször tartható

Bukarest, jun. 14. A legfőbb semmitőszék a nyelvvizsgák ügyében rendkivül fontos elvi jelentőségü döntést hozott *Bokor János* székelyudvarhelyi volt állami tisztviselő perében. Évekkel ezelőtt a pénzügyminiszter Bokor János állami tisztviselőt hibás román nyelvtudása cimén elbocsátotta állásából. Bokor közigazgatási perrel támadta meg a miniszter határozatát, a keresetet azonban a marosvásárhelyi tábla elutasitotta. A legfőbb semmitőszék most a táblai itéletet jóváhagyta. A semmitőszék szerint kötelező a román nyelv ismerete a teljes szolgálati idő alatt. A nyelvvizsga ellenőrző tevékenység és bármikor tartható, ha tehát valaki egyszer már átment a nyelvvizsgán, nincs „szerzett jogról" szó, mert az eredmény csupán arra az időre szól, amig nyelvtudását megtartja, később hiányos tudása esetén elbocsátható.

Hosszu Márton

festő

l.

Baresayegyiváramuz

g. l.

Horszú Márton

karbahozta az alabbi templom képeit 1924-ben.

Bíró Vencel dr.:

A Kolozsvári piarista templom alapítása. Cluj-Kolozsvár 1932.

Budapest.

A nyugatról felvett látk
keresztény csapatok hadi mozdu
közt hadi bárkákat és gyujtó c
háttérben jobbra a Schlos láts

BVDA od

a kép alatt két sorban:
Wahrer Abrisz der gewaltt
Pest auch welcher gesta
aber wegen grossen Regenw
müssen [redacted] wie solches d
a 1598.

Rm., mér. a vk.

140-9

ESTÉLY AZ ATHÉNI MAGYAR ÜGYVIVŐNÉL. Görög húsvét ezidén május havában volt, ami egyet jelent Athénban a szezonnal, amikor is a vezető családok és a diplomáciai kar szalonjaiban intenziv társasélet folyik. Retteghi Moldoványi Sándor követségi tanácsos, az athéni m. kir. követség vezetője és felesége Lits Mária, szép új otthonukban mely a város előkelő negyedében a Club d'Athènes közelében fekszik s melynek kertjéből szép kilátás nyílik a Likavetosz szikláira, — több igen sikerült összejövetelt rendeztek. Így ilyen volt április végén egy dezsöné, melyen a háziakon kívül résztvettek: herceg Liechtenstein Jánosné Andrássy Marica grófnő, herceg Ypsilanti Tódor feleségével és leányával, Sir Percy Loraine brit követ és Lady Loraine, Ottavio Serena d'Apigio báró olasz követségi titkár a feleségével, Villaverde spanyol követségi titkár, Aravandinos görög arisztokrata a feleségével és Gömöry-Laiml László m.kir. külügyminiszteri tanácsos. Ezt a dezsönét néhány nap mulva egy fényes százszemélyes estély követte, melyen a fentnevezetteken kívül megjelentek a diplomáciai kar számos tagja hölgyeikkel, az athéni társadalom színe-java, mint pl. Rhallis, Metaxa Diamatopulo stb. családok, a görög külügyminiszterium vezető tisztviselői és a Bécsben élő Árvay tüzérezredes családja.

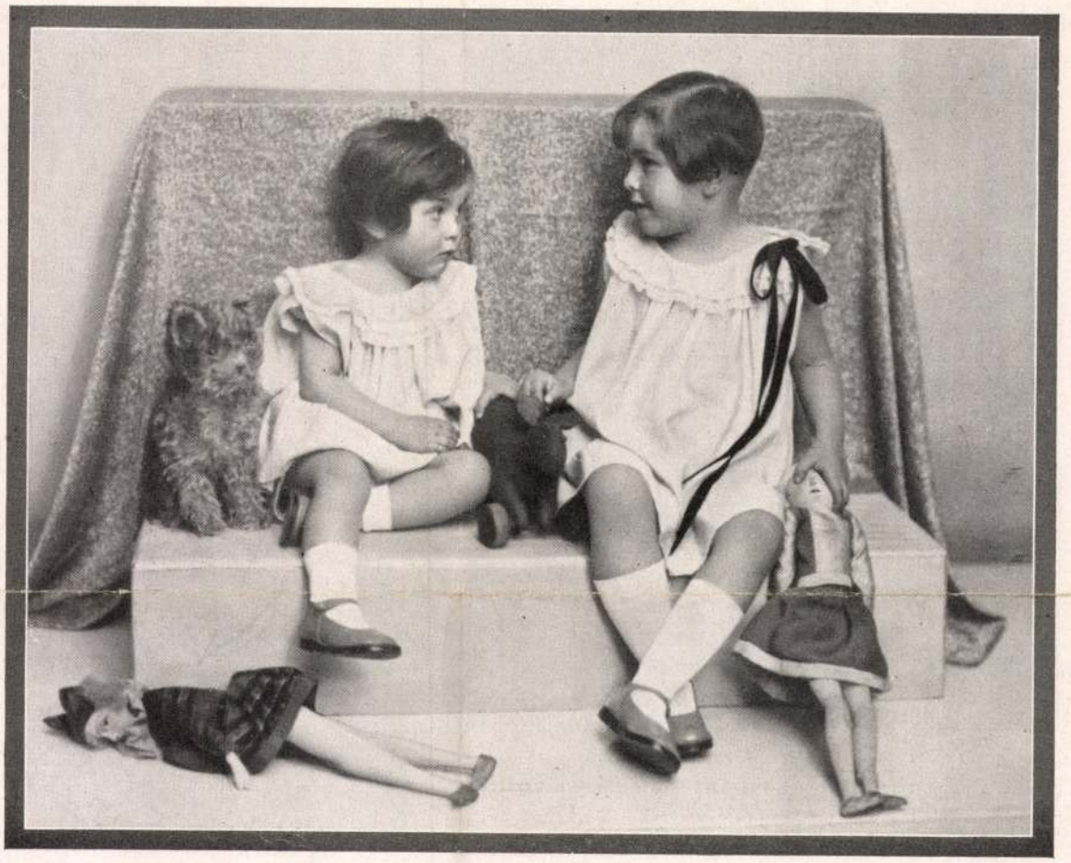

Kern Évike és Márta

Rozgonyi udv. és kam. fényképész felvétele

AZ EGYETEMI NYOLCEVEZŐS BAJNOKI VERSENYT Pünkösdvasárnapján rendezte a Műegyetemi Evezős Club. Megállapíthatjuk, hogy ez az egyetlen számból álló regatta népszerűségben egyre növekszik. Már a kora reggeli órákban nagy tömeg gyült össze, bár az idő nem látszott valami nagyon biztatónak. Nehéz viszonyok között lendült neki a négy nyolcas és a Ludovikások vezették végig egyet hajóhosszal. Közben kis izgalmat okoz a közgazdászok balesete, ahol a hetes leesik a szlájdról és jó pár száz méterig kínlódik, mig végre újból fel tud ülni. A műegyetem előtt egybegyült tömeg és a versenyt kisérő autósok százai üdvrivalgva köszöntik a győztes Ludovikát, amely ötödször nyerte, minden alkalommal Ficzere Béla sztrókolása alatt e gyönyörű versenyt, akiket Szily Kálmán dr., a műegyetem rektora és Szinay Béla tábornok, a Ludovika parancsnoka köszöntött. (*H. S.*)

A BUDAPESTI NEMZETKÖZI GALAMBLÖVŐ VERSENY eredményeit, amelyeket mult számunkban helyszűke miatt nem közölhettünk, az alábbiakban adjuk. Díjat nyertek a következők: Bohus László báró, Biedermann Jenő báró, Strassburger István, Dóra Sándor, ifj. Szomjas Gusztáv, Zichy János István gróf, ifj. Mittrowsky Wladimir gróf, Hartig János gróf, Nagy Gyula, Gáspárdy Béla és Schaeffer Károly. Értékes tiszteletdíjak voltak.

ZWACK
UNICUM
GYOMORERŐSITŐ

A MAGYAR MŰSZAKI SZÖVETSÉG leányfalvi Lingel Károly elnöklete alatt folyó év őszére országos nagygyűlés összehívását határozta el, mely kongresszust kiállítással kapcsolja össze. Ezen a műszaki társadalom ipari teljesítményeit mutatják be. A Szövetség nívós szaklapját a Műszaki Közlönyt Szász Béla és Szakács István dr. szerkesztik.

Hosszú Márton festőművész
akit a pápa a Szent Gergely-rend parancsnokává nevezett ki
Berger fényk. felv.

HALÁLOZÁS. Kishindi *Hindy István* ny. h. államtitkár, a Ferenc József-rend középkeresztese, május 24-én, életének 73-ik évében elhunyt. — *Nagy Lászlóné* szül. *Lumniczer Sarolta* május 24-én elhunyt. — *Benedek Jenő* volt cs. és kir. 14. huszárezredbeli kapitány, több hadikitüntetés tulajdonosa május 23-án meghalt. — *Helvey Tivadar* dr., a magyar gyáripar nagy tekintélye és a főváros előkelő társadalmának közszeretetben álló tagja meghalt, özvegyén és gyermekein kivül nagyszámú rokonság gyászolja. — jékei *Bálint Rezső* dr., ny. egy. tan. 55 éves korában meghalt. Halálát a közvetlen hozzátartozókon kivül még a Kürschner-, apsai Mihályi- és Hieronymi-családok gyászolják. — zsarnoczai *Bartheldy István* ny. tábornagy, 75 éves korában elhúnyt Budapesten.

GRÓF JENŐ
SPECIÁLIS BETEGKOCSI GYÁRTÓ
TELEFON: JÓZSEF 328-14
VIII, JÓZSEF-UTCA 54

SZÉPSÉGVERSENYÜNKRE különösen az az utolsó napokban megindult a szavazások áradata, hogy elváljék ki volt a legszebb asszony és leány az idei báli szezonban. A szavazatokat, amint azt legutóbb említettük, folyó hó 28-án lezártuk s annak a pontos eredményét az alábbiakban közöljük.

Asszonyok:		*Leányok:*	
1.	*Hg. Hohenlohe Egonné* 218	1.	*Gortvay Baba* 254
2.	*Gróf Serényi Istvánné* 210	2.	*Mikó Kata* 232
3.	*Pucher Mária* 208	3.	*Fáy Erzsébet* 170
4.	*Br. Schmerzing Egonné* 178	4.	*Lingel Klári* 158
5.	*Gr. Széchenyi Mihályné* 105	5.	*Hegedüs Theodora* 107
6.	Hg. Odescalchi Károlyné 94	6.	Gróf Károlyi Alice 97
7.	Horthy Paulette 84	7.	Barathy Pálma 88
8.	Halász Sándorné 81	8.	Bárczy Piroska 86
9.	Cséry Miklósné 68	9.	Hg. Windischgrätz Ella 85
10.	Gróf Vay Miklósné 64	10.	Bezegh-Huszágh Morzsi 82
11.	Hertelendy Miklósné 59	11.	Molnár Kaczy 80
12.	Hg. Rohan Gastonné 55	12.	Gróf Bolza Marianne 78
13.	Vértessy Sándorné 54	13.	Őrley Erzsike 68
14.	Péchy Tamásné 48	14.	Tarányi Marietta 51
15.	Gr. Zichy Géza Lipótné 46	15.	Herceg Esterházy Detta 49
16.	Santelli Pálné 45	16.	Stranyavszky Ilonka 48
17.	Gr. Pálffy-Daun J.-né 43	17.	Báró Kemény Kató 47
18.	Klimkóné Bakay Mela 42	18.	Kaprinay Judith 37
19.	Münnich Aladárné 41	19.	Győrffy Anita 35
20.	Issekutz Aladárné 32	20.	Révész Dudy 33

Az első tíz hölgyet (vagyis 5 asszony, 5 leány, tehát a kövérebb betűkkel nyomott nevűek) ezennel felkérjük, hogy mennél sürgősebben fáradjanak Angelo műtermébe (Váci-utca 24) és ezen eredményre való hivatkozással fényképeztessék le magukat (természetesen a mi költségünkre), hogy a képeket legközelebb közölhessük. Ezenkívül a tiszteletdíj gyanánt felajánlott csomagok ugyancsak a rendelkezésükre állanak. Minden egyes csomag tartalmát a következő cégek szállították: *Müller J. L.* udv. és kam. szállító, különféle piperecikket és illatszereket. *Littke L.* pezsgőborgyára 10 üveg pezsgőt. *Stühmer Frigyes* csokoládé- és bonbongyára 10 doboz csokoládébonbont. *Zwack J. és Társa* 10 üveg likőrt. *Kertész Tódor* cég díszbabákat. — Ezenkívül lapunk díszkötésbe kötött teljes évfolyamát is adjuk a díjnyerteseknek.

TRIZNYA-CIPŐ
IV, VÁCI-UTCA 23 • TELEFON: AUT. 874-64

Lafontaineról a következő kedves anekdotát mesélik el:

Egyszer szóvátették előtte a kávé állitólagos káros hatását az egészségre. Lafontaine erre azt válaszolta:

„Immár 70 év óta iszom a kávémat és azt hiszem, hogy a további 20 évben sem fog megölni. Ha a kávé — amint mondják — mereg, úgy szivesen tovább mérgezem magamat, mert látom, hogy az kitünő hatással van az egészségemre".

A Meinl Gyula R. T. fióküzleteiben naponta frissen pörkölt kávét vásárolhat

Hoffmann Antal: Fogolytemetés.

Hosszu Márton:
Bem tábornok arcképe.

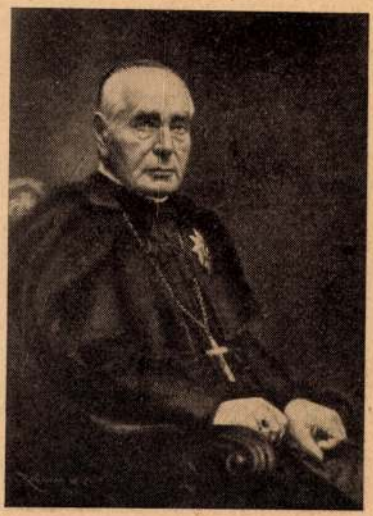

Hoffmann Géza:
Dr. Csernoch János
hercegprimás arcképe.

Hosszu Márton: XI. Pius pápa arcképe.

Héya Zoltán:
ifj. Kauser József arcképe.

Héya Zoltán:
Frey Frigyesné arcképe.

Heyer Artur: Kecskék a havason.

Heyer Artur: Fiatal boszorkány.

Heyer Artur: Kutya-macska barátság.

Hosszu Márton, festőművész. Született Balassagyarmaton 1894-ben. A Képzőművészeti Főiskola elvégzése után hosszabb külföldi tanulmányutat tett. A világháboru alatt katonai szolgálatot teljesitett. Első sikerét a Mücsarnok tárlatán Balló Ede arcképével aratta és kitüntetésben is részesült. A római magyar követség termeiben elhelyezett történelmi arcképeit Hóry követ megbizásából festette meg. Főbb müvei: a kolozsvári piaristarend székházának falfestményei, a budapesti jezsuitarend székházában levő Kanizius Szent József, a szeryitarend budapesti templomának oltárképe, a Ferenc-rend kolozsvári templomának oltárképe, a vértanuk arcképsorozata. „Bem József a vizaknai csatában" Lengyelország számára készült. Az albán király meghivására 1931. májusban megfestette Tiranában I. Zogu és az anyakirálynő arcképét. 1932-ben a honvédelmi miniszter megbizásából elkészitette Conte Marsili generális nagy lovas portréját. Ugyanazon évben Horthy Miklós kormányzó arcképét is megfestette. Portréi közül még felemlitjük: József Ferenc dr. kir. herceg, Ferenc József unitárius püspök, a magyar arisztokrácia és számos közéleti kiválóság arcképei. A Képzőművészeti Társulat societerje, a magyar arcképfestők tagja és a Képzőművészeti Egyesület tagja. A Nagy Szent Gergely-rend lovagparancsnoka, a Pro Ecclesia et Pontifice aranykeresztrendjel tulajdonosa és a Skander bég-rend parancsnoki kereszt tulajdonosa.

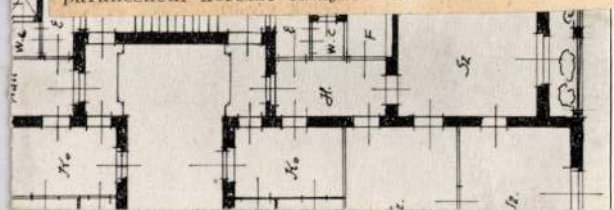

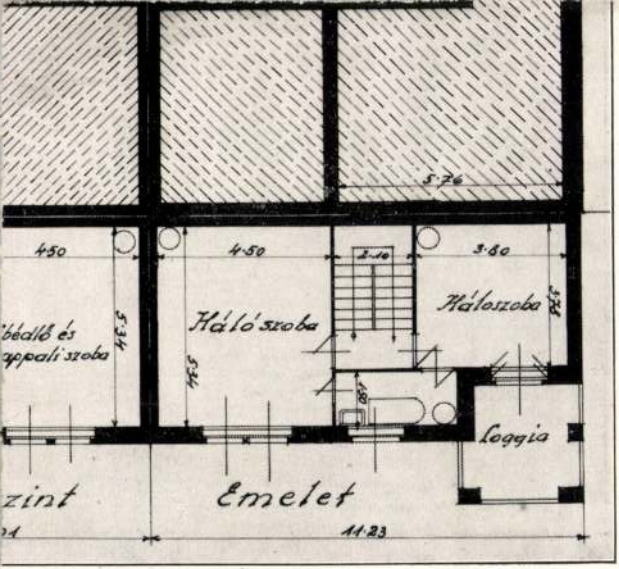

NÉGYES IKERVILLA

Hosszu Márton

festő

Kolozsvár

1929

Suly Fritz

XIII. l.

Drb	Cím	Pontérték	P	fill.
1	Kelemen II		55	—

MAGYAR KÖNYVBARÁTOK
Kir. Magy. Egyetemi Nyomda

38849. — K. M. E. Ny.

Hosszú Márton

XI. Pius pápa archeje,
József Ferenc fhg
archeje

Bem táborník arch.
Repr.

Szefeltlex - 168. l.

Életr. arch.
u. o. 692. l.

Kehrling Béla, a világhírű tennisz-bajnok
Hosszú Márton festménye a Műcsarnok kiállításán

volt. Emlékszik még arra a barna, csillagos ponnylóra, amelyen lovagolt?

A leány szeme megvillant.

— Szalonkára! Hogyne emlékeznék rá!

— A lovacskát én szállítottam, — jelentette ki büszkén Faragó. — Ó, én sok üzletet kötöttem ám a nagyméltóságú ezredes úrral.

A leány figyelmesen nézte, anélkül, hogy emlékezni tudott volna reá. Túlságosan sok ilyen egészséges, lókupec-arcot látott azelőtt.

— Az ezredes úr nem él már?

— Édesapám a vittoriói csatában esett el, az egyoldalú fegyverszünet idején. Talán hallott valamit róla.

A cigányok úgy húzták, mintha Vittorio mellett soha csatát nem vívtak volna.

— Rendelkezzék velem, méltóságos grófnő, — mondta Faragó egyszerűen és hűséges vazallus-szemét a leányra emelte.

— Hogy érti ezt, Faragó úr?

Faragó nagyot nyelt, legyőzte feltolakodó aggályait, aztán meglepő határozottsággal így szólt:

— Megkérhetném, hogy legyen a feleségem, de tudom, hogy egy Draganich-grófnő soha sem fog feleségül menni Faragó Zsigához. Ezért a legalázatosabban aziránt érdeklődöm: nem akarna-e a szeretőm lenni?

— Jó éjszakát, Faragó úr.

4.

Andorffy a szálló kijáratáig kisérte a grófnőt.

Esett az eső.

A boy, mintha magától értetődnék, autóért fütyült és kinyitotta a kocsi ajtaját.

A grófnő megmondta a címét. Messze kint lakott Wilmersdorfban. Kezet adott az ügynöknek és beszállt.

Az utolsó filléreim... — gondolta Jolán és szeme a taxi-órára meredt. Valahányszor ugrottak a számok, szúrást érzett a szivében. Olyan siralmasan kicsinyes tud lenni az ember! A napi gondok összetörték bátorságát. Mit lehetne holnap eladni? Jóformán semmije sem volt már, amit pénzzé lehetett volna tenni.

Amikor ismét előrehajolt, hogy az órára pillantson, keze egy tárgyba ütközött, amely mellette feküdt az ülésen.

Bőrtárca volt.

Kinyitotta. Az utcalámpák elsuhanó, gyér fényében dollárbankjegyeket látott benne.

A menekülés! Isten küldte neki ezt a pénzt.

Elhatározta, hogy a pénzt megtartja. Egy félperccel később megállította a kocsit, hogy minden nyomot eltüntessen. Kiszállt, fizetett és egy ismeretlen utca sötétjében eltünt.

Jódarabig gyalogolt, kezében a talált tárcát szorongatva, amíg egy autóállomáshoz nem ért. Ott autóba szállt és hazahajtatott.

5.

Lelkevesztetten zárta be szobájának ajtaját és kinyitotta a tárcát. A tárcában néhány kis márkabankjegy és hat darab százdolláros volt.

Hatszáz dollár!

Vad örömkiáltást fojtott vissza. Hatszáz dollár! Rengeteg pénz. Ebből már sokmindenre telik.

Isten, Isten, nagy Isten, hogyan köszönjem meg neked!

Talán néhány hétre Abbáziába, vagy Meránba lehetne utazni. Grischa oly gyönge és sápadt. Egész télen köhögött. A műterem borzasztóan hideg. Okvetlenül Meránba kell utazni, még ha mindjárt Merán a vittoriói hősöké is. Jolán már látta magát, amint a meráni Tappeinerweg-en Grischával karonfogva sétál. Milyen gyönyörű is az élet, ha az embernek van pénze!

A tárcában még néhány névjegy fehérlett. A névjegyeken ez a név állott: Harry Reach. Baloldalt, alul, kis betükkel: Neugedein.

Valami gazdag amerikai, akinek ez a pár rongyos dollár nem is hiányzik, — gondolta Jolán, — Neugedein? Valahol Oklahomában, vagy Kentuckyban lehet.

Az egyik névjegyen, ceruzával ott volt a Harry Reach berlini címe is. Egy nagy szállóban lakott Mr. Reach, az Unter den Lindenen.

Jolán legyőzte azt a kellemetlen érzést, amelyet a cím felfedezésének pillanatában érzett és a tárcát sietve fehérneműszekrényébe rejtette.

Aztán kilopakodott a szobából, felment a következő emeletre és benyitott a műterembe.

6.

Grischa a nagy, üres műterem egyik sarkában, kis asztal mellett ült és lázasan dolgozott.

— Jó estét, Grischa, — mondta Jolán, az ölébe hullott szerencsétől elfogódottan.

— Jó estét, szívem. Azonnal elkészülök. Csak egy perc! Csak egy másodperc!

Jolán rámosolygott és csendesen leült egy kofferre.

Milyen csend és milyen hideg volt itt! Az eső egyhangúan verte az ablakot. A Tappeinerweg-re most nap süt, jó meleg napocska. Milyen sápadt volt Grischa!

Jolán forró pillantással becézte a keskeny arcot és a leányos ajkat. Itt ült, akit szeretett és rosszul fizetett novellákat írt, míg mások sikeresen besszre spekuláltak, vagy hülye színdarabokat adtak el Amerikának.

— Kész! — kiáltotta Grischa.

A három párka. Damkó József szoborműve a Műcsarnokban

Március

— Elbeszélés* —

Irta: **Ludwig Wolff**

1.

A második pohár pezsgő után, amikor a társaság hangos volt már nagyon és a cigányok úgy húzták, mint a megveszekedett ördögök, a fiatal Draganich grófnő szomszédja, a kövér, jóindulatú Andorffy felé hajolt és az izgalomtól kissé rekedt hangon megkérdezte:

— Tud nekem pénzt kölcsönözni, Andorffy?

Az ügynök csodálkozva nézett rá:

— Pénzre van szüksége?

— Pénzre — suttogta hevesen a grófnő, aztán a szembenülőre mosolygott, felemelte poharát és ivott egy kortyot. — Nem sokra...

Egy női hang felkiáltott:

— Táncoljunk, gyerekek!

A cigánymuzsika fellobogott, mint a láng.

— Hogyan lehet az, hogy magának nincs pénze, grófnő? — kérdezte halkan az ügynök. — Hiszen annyi pénze lehetne, amennyit csak akar.

— Ott még nem tartok, kedves Andorffy.

Az asszonyok karban kiáltották:

— Táncolni akarunk!

A szürkülőfejű, pirospozsgás Faragó, a vendéglátó, a grófnő felé pillantott, aztán felállt és megparancsolta a pincéreknek, hogy vigyék ki az asztalokat.

2.

A grófnő az aranyos-fehér szállóterem egyik sarkában állott és megkérdezte Andorffyt:

— Mondja meg egészen őszintén: tehetségesnek tart?

Az ügynök bólintott.

— Fiatalnak? Szépnek?

— Igen, drágám. Nagyon fiatalnak és nagyon szépnek.

A grófnő füstöt fújt a levegőbe:

— A tehetség, szépség, fiatalság azonban, úgy látszik, nem sokat ér, ha az embernek nincs szerencséje. Akinek nincs szerencséje, az kösse föl magát.

Andorffy mosolyogva nézett a fiatal nőre, aki egy fejjel magasabb volt nála.

— Valamennyi berlini filmgyár előszobájában ültem már, anélkül, hogy akár egy picike szerepet is tudtam volna kapni.

— Ha valaki olyan szép, mint maga, akkor nincs szüksége a filmre.

— Tud nekem száz márkát kölcsönözni?

— *Broken down* vagyok, grófnő. Bármennyire szeretnék, semmit sem tudok önnek kölcsön adni.

A grófnő elnézett a táncolók fölött.

— Kinek van itt pénze? — kérdezte. — Kit lehetne „megvágni?"

— Szigetinek van. Amerikában azért a hülye színdarabjáért több ezer dollárt kapott.

Draganich Jolán elhúzta a száját.

— Kinek van még?

— A házigazdánknak, Faragónak.

— Honnan?

— Besszre spekulált. A dollár tényleg esni kezdett és Faragó nagy ember lett.

A grófnő elgondolkodott:

— Voltaképpen miért vagyok itt? Ki hivott meg?

— Faragó.

— Hiszen alig ismerem.

Az ügynök vállat vont:

— Megkért, hogy hozzam el.

A grófnő vizsgálódva nézte a táncolókat.

— Kinek van még pénze?

— Másnak nincs, drágám. Szegény ördög ez valamennyi. Mind hosszra spekulált.

3.

Faragó a grófnővel táncolt.

A leány hallotta a férfi szivének zakatolását és arra gondolt: milyen kinos volna, ha megütné a guta.

— Nagyon boldog vagyok, hogy eljött, méltóságos grófnő, — lihegte Faragó.

— Meleg van. Hagyjuk abba.

A férfi egy asztalhoz vezette.

— Honnan ismer maga engem tulajdonképpen, Faragó úr?

— Már régóta ismerem önt, méltóságos grófnő. Már akkor ismertem, amikor még egészen kicsi leány

* Ez a kis elbeszélés akkor íródott, mikor meginogtak a magyar határok és amikor összeomlott a magyar pénz is. Berlint, mint oly sok más külföldi nagy várost, elözönlötték a magyarok, akik a megszállók, vagy a nyomor elől menekültek... *A fordító.*

Uj Idők, 1929 márc. 17 12.14. kép

Sleepylanden nincs semmi egyéb, ami után vágyódhatnék az ember.

Jim szemtelenül rámosolygott:

— Maga gyerek.

— Ez nem gyerekesség! Vagy tudom is én . . . Lehet. Annyi szent, hogy ha nem lesz az enyém, belebetegszem.

Volt valami Clare hangjában, ami oly őszintén, oly mélyről csengett, mintha egyenesen a szívéből jönne. Egyszerre megenyhült, feloldódott, eloszlott bennem minden békétlenség és háborgás.

Hiszen ez csak egy édes, drága, makacs gyermek!

— Megmondtam, hogy a szobrot megkapja — mondtam ünnepélyesen, majdnem meghatottan.

Clare hirtelen mind a két kezét felém nyujtotta. De még mielőtt megszoríthattam volna, Jim közbelépett. Gúnyosan nézett rám, kifeszítette a mellét és hidegen így szólt:

— Igen, Clare, a szobrot meg fogja kapni. Éntőlem.

Most valami megmozdult, túl az ecetfákon, túl a sátoron. A homályból egy árny vált ki s lassan, közönyösen közeledett. Halkan fütyörészni kezdett és nyugodtan elsétált mellettünk. A szeme megcsillant, amint vidáman rámnézett.

Sam volt, aki egész beszélgetés alatt ott üldögélt szórakozottan egy nagy kövön a közelben.

7.

Aznap este már nem tudtam a kínaival beszélni, mert korán lefeküdt. Alig vártam a reggelt. Egyetlen gondom volt csak: Jim meg ne előzzön. Ha igaz a föltevésem, akkor ez a kóbor fiatal ember talán tömén-telenül gazdag. Nekem pedig nincs semmim se. S csak enyhe vigasztalás, hogy a kínai Clare-nek azt mondotta volt: a bálványa semmi pénzért nem eladó. Vannak azonban csekklapok, amelyek előtt minden rátartiság összeomlik. Legalább is Amerikában.

Reggel azonban előbb még át kellett esnem Samnek azon a jogos követelésén, hogy a göröngyöt még egyszer, fényes nappal is megvizsgáljuk. Én most még kevesebb aranyfényt és még több csiganyomot láttam rajta. Sam kijelentette, hogy vagy rövidlátó vagy pesszimista vagyok. És durcásan elment az erdőbe, — ahol egy kis folyó folyt — megfürödni.

Sajnos, Mr. Wu igen koránkelő volt s így már nem találtam sem a házban, sem a ház körül. Bizonyosan kiment a földjére. Elindultam hát utána.

A nap úgy ragyogott, mintha tavasz lenne. Finom, friss szél fujt az erdő felől. Amint lábaltam át az úttalan földeken, úgy éreztem magam, mint valaha nagyon régen, amikor még édesapám földjét taposta kamaszlábam. Akkor fiatal voltam és boldog és mindenféle lehetetlen álmok égtek a lelkemben. Semmi sem lehet színesebb, mint vakációban egy diák agya. A Berettyó piszkos kis vizére óriási óceánjáró hajót álmodtam, amelyen én leszek a kapitány, aranygombokkal és aranyzsinóros sapkában, óriási hangszóróval a kezemben, amely úgy bömböl, ha a szájamhoz emelem, mint a mennydörgés.

Aztán egy másik mező jutott eszembe, feltúrt, összeásott, széttépett, agyongyötört, vérrel és hullákkal ellepett. Galicia földje. Háború. Zúgó és villámló levegő, még a legfényesebb napsütésben is, és földalatti élet. Akkor is voltak lehetetlen ábrándjaim s emlékszem, heteken keresztül motoszkált a fejemben az a gondolat, milyen pompás lenne, ha egyszer kiállhatnék a dekkung tetejére, csendet intenék ide is oda is, mint egy földöntúli karmester, és hangosan, nagyon hangosan elmondhatnék orosznak, magyarnak, mindenkinek egy kegyetlenül jó tréfát, olyan édeset, olyan mulattatót, hogy ez a sok gyűlölködő és öldöklő ember elkezdene mind nevetni, nevetnének a drótsövények, a puskák, a gépfegyverek, az ágyúk, százezernyi éhes csajka, millió szennyes és véres mundér, nevetne vidáman az egész világ és vége lenne mindennek.

Hát az a szép zöld mező, fehér korlátjaival, amelyen lovakkal iskoláztam, galoppoztam próbákat és ugrattam át akadályokat, amikor ez a mesterség már úriasan fanyar keresetemmé vált. Akkor pedig úgy képzeltem, hogy egyszer csak találok és nevelek magamnak lovat, amely a csodák paripája lesz, a világ legjobb lova lesz, szárnyatlan röpülő, amely verejték nélkül, mint a pillangó lebeg át minden akadályon és minden távolságon és a lovammal diadalmasan bejárom a világ minden versenypályáját és megszerzem a világ minden trófeáját és híres lehetek és büszke, akár egy fejedelem . . .

Amerika földjén azonban nem lehetett tovább álmodozni. Legfeljebb a holnapi ebédről, a jövőheti keresetről. A pénz száraz országában nincs lehetetlenség, de nincs ábránd sem. Nincs idő rá és örülhet az ember, ha élhet; álmodni nem muszáj.

Igen, itt a sleepylandi mezőn jöttem rá, hogy világéletemben álmodozó voltam és hogy amerikai életem azért volt olyan üres, mert nem volt miről álmodozni. Az ábrándozás határát itt egy falat kenyér és néhány centnyi keserves kereset jelentette.

Most azonban . . . most bűvös és messzi fénnyel csillámlik, — túl minden gondolaton, valami: egy kis kék szobor, jelentéktelen és mégis hallatlanul jelentős. Kék színe mindenen átvilágít és mindent beragyog, parányi formái megnőnek s egyszerre uralkodni kezdenek a világ felett, mint a Gaurizankár óriási csúcsa.

S amint megyek, megyek át sietve a sleepylandi mezőn, úgy vágyom, úgy égek utána, mint egyszer a tengerészkapitány aranygombjai, a kacagásban megbékélő világ, vagy a csodaparipa után. Jaj, csak utólérjem legalább ezt, csak el ne tűnjön ez is, csak máskép ne legyen, másé ne legyen ez is! . . .

Tom földje mellett vezetett el az utam. Nagyfülüt nagy munkában találtam.

Egy keresztet eszkábált össze, arra ráterített egy ócska, rongyos kaftánt, amit az este vett meg óriási alkudozások után három doboz gyufáért a kínaitól, s az egész építmény tetejébe feltett egy papiroscsákót, olyat, amilyet a gyerekek szoktak csinálni s amit abból a Chicago Tribuneből alkotott, mit tegnap kölcsönkért olvasni Mr. Turnwelltől.

— Mi lesz ez, Mr. Tom? — kérdeztem.

— Nem látja? Madárijesztő.

— Dehát mitől akarja elriasztani a madarakat? Hiszen még nem terem semmi a földjén!

Tom végtelen megvetéssel mért végig.

— Még nem. De majd terem! Nem gondolja, hogy nem árt már jó előre elszoktatni őket innen? — Mérgesen hátat fordított. — Mit ért maga a gazdálkodáshoz!

Megemeltem sapkámat ilyen csodálatos gazdabölcseség hallatára és tovább mentem. Láttam a németet, amint odébb hatalmas vékony szálfákat cölöpöit le a kavicsai közé, aztán meghátrált pár lépést, szigorúan szemügyre vette őket, visszatért a cölöpjeihez és kiszedte és más helyre állította egyiket vagy másikat. Uram Isten, ez meg talán csak nem az iparvasút útját cölöpöli ki, az iparvasutét, amelyhez tizenöt esztendő mulva fog eljutni?

A pápa. Hosszu Márton festménye

megakadályozni: a bálvány leesett, messzire. Mr. Wu ránézett Jimre. Sosem felejtem el ezt a pillantást. Soha emberi szemben mélységesebb sértődöttséget, izzóbb haragot és féktelenebb gyűlöletet nem láttam, mint ekkor a Wu szemében.

Egy félpercig tartott csak az egész, de Jim hátrahőkölt és belesápadt. A kínai akkor lehajolt, felvette a szobrocskát, visszatette maga elé az asztalra és ismét alázatos volt az arca és kifejezéstelen.

Jim azonban nem játszott tovább. Fölkelt az asztaltól és megtörölte verejtékes homlokát.

— Jöjjön — szólt hozzám Clare. — És mondja csak: nem beszélt még vele?

— Kivel?

— Istenem, hát a kínaival. A szoborról. Már el is felejtette, hogy arra kértem, szerezze meg nekem?

Ott álltunk az ecetfák alatt. A barna éjszaka már teregetni kezdte köröskörül a szárnyait.

— Mért játszik velem? — kérdeztem, nagynehezen elfojtva minden indulatomat. — Ugyis tudom, hogy ez csak tréfa.

— Én egészen komolyan mondottam — szólt Clare és ártatlan, tiszta szemmel nézett rám.

Azon vettem észre magam, hogy egyszerre Jim is ott állt mellettünk.

— Képzelje, — fordult hozzá Clare, — Mr. Fadi nem akarja elhinni, hogy szeretném megkapni a kínai kis szobrát. Nos, hát vegye tudomásul maga is, Mr. Jim, hogy minden vágyam ez a kis szobor.

— Szeszély? — kérdezte Jim, bizalmasan hunyorgatva szemeit.

— Nem, nem! Soha, soha se vágyódtam úgy valami után, mint most ez után. Talán azért, mert

Uj Idők 1928. jun. 3. 23-a.

Hosszú Márton

Kehrling Béla
tennisz bajnok
archeje
repr.
Uj Idők. 1929.
márc. 17. 12. 4

Negy

jubileumunk

1935-ben

UJ I

fennállásának negyvenedik évfordulója
dőben HERCZEG FERENC lapj
amelynek világnézete és életfelfogása

Olvasóinknak, akik velünk eg
felajánljuk, hogy *egy-egy jóbarátjuk*
miféle költség felszámítása nélkül, m

Módot kívánunk nyujtani min
tai közül

J. Hofbauer

Stat IV.

105

tr. 1894 aug 26 Bucarest

képe 1917 - 21 Balló Edl

Tan utak: Glas, - Spanyol, - Német

1921 kitünt, elism

1926 nov. ugyt. kvárt, (47) Spanyol
tárgyú képek

1927 garán tudék (magnéses egész sor

1929 pápa St Gergely - rend paranes
nev.

Az 1930-as évektől Londonban él
aristokr-t festi, kiállít is
1935 Varsói ugyt kiáll

XI. Pius
pápa, cur-i állam fők

Tokió i csász-i mur: H. M. Korányi
Varsói Mur: Bátrony István fejed

Egri Vármur: Lusfalady Sándor, mint
a Ludovicenum megtanítója (1931)

Hosszú Márton

KMTárs. társtag.

Műcsarnok

Olvasó nő

1932. febr. márc. kiáll. 181.

1932. tav. tárl. 15, 126

Ilinszky Sándor, Tanulmány a Pákoly

M. Arcképfestők Társasága, tagja

~~1932 Tav.~~

1932. őszi kiáll. II. 41, Tanfej

1932/33. téli kiáll. 183

Nánásy-Mégay Gráf

1933 febr.-márc. Pcsi. || 1934 nagyap. Dr Palúrsa Lár

1934 téli Rapaich Richard altábnagy

N. Szal. 1930 okt

[Arcképfestők]

Olvasó nő

Pg 28

...eronában 1500. körül t. Velen-
...ben 1540-ben.

...ád.

...lőtérben ~~egy fa tövében~~ fák előtt ül a Madonna
...jobbra fekvő gyermek Jézust tartja, ki
...felén térdelő assisi szt Ferencz néz. A gyer-
...mellett egy szent nő ül kezében nyitott tartja
...melyet szt József, ki a vállára tett bottot ~~fogja~~,
...el meg~~fog~~ támaszt. Mária fején fehér kendő van,
...ruhája piros és palástja kék; Jézus ~~teljesen~~
...; a szt nő sötét ruhát hord; szt József kön-
...szürke, ~~s~~ köpenye narancssárga, és a kezét
...ő s baljában kereszt tartó szent Ferencz szürke
...kaci corda szorítja. A mögöttük lévő fa ágá-
...kendő lóg ~~le~~. Balról hegyes vidékre ~~nyrünk~~
...~~hol~~ egy város épületei ~~körül le figyelmünket~~ vel. Az
...ö.

Vászon, méretei 85 : 117.5 cm.
Pyrker János László ajándéka.

Horszu Márton

festő, Deák Ferenc u. 6.

1930. tav. kiáll. 58. Hóry Beláné

1930/31. jub. kiáll. 84, 112, 124.

Gloató nő, Nőr arak, Balló Ede

1931 ötvi: Dr Fer. Józs. Lier hg

~~1934. téli kiáll. 347~~

KE

rz. Karácsony est.

Hosszú Márton

13 Hosszú Márton, a pápa és sok európai államfő arcképfestője, félbeszakítja munkáját londoni műtermében, miután *Budapestre utazik Horthy Miklós kormányzót festeni.*

Az Est 1937. febr. 20

Zetelaka h. n. VIII. 174.

HOSSZÚ *Márton*, festő, * Balassagyarmat 1894 aug. 27. A bpesti képzőmüv. főiskolán Balló Ede növendéke volt. 1921. Olasz-. 1922. Németországban volt tanulmányúton. 1921. a Műcsarnokban kitüntető elismerésben részesült. Főleg arc- és figurális képeket fest. 1926. Kolozsvárt gyüjt. kiállitást rendezett. 1927. Rómában természet után festette XI. Pius pápa arcképét.

Ea. 5. I 4781

hogy az apjuk, mikor elmegy, kezet csókol anyunak, mint rendesen azelőtt.

A két asszony egyedül maradt.

Lizike aggódva és felkészülve várta ezt a pillanatot. Elhatározta, hogy letagadja a csillagot is az égről. De nem történt semmi. Annus, mint máskor, a dolga után nézett s leküldte a cselédet a piacra.

A leány útközben levelet is adott fel a postán. Katolcsynénak szólt és az volt benne, hogy Irma néni saját érdekében hívja vissza azonnal a leányát, mert Imrével nem lesz a dologból semmi, ellenben Lizike beleszeretett egy házasemberbe, akit sohasem fog megkapni s előbb-utóbb kitörhet a botrány.

Lehet, hogy Katolcsyné tudott olvasni a sorok között, vagy talán csakugyan nem tudta, hogy Miskáról van szó és megijedt, — az is lehet utóvégre, hogy csakugyan elmult a kanyarójárvány, mert már másnap délben megérkezett a sürgöny, hogy Lizike azonnal menjen haza.

Lizike sírva búcsúzott, haragudott az anyjára, nem értette, mi jutott az eszébe s el volt határozva reá, hogy hamarosan visszajön.

Mégis, évekig nem látták ezután Lizikét. Lehet, hogy elolvasta a levelet otthon. Később hallották, hogy egy özvegy mérnök udvarol neki.

— Isten éltesse, — mondta Miska olyan nyugodtan, hogy Annus felsóhajtott.

A színházban voltak együtt, Katica vizsgaelőadásán és mind a ketten elégedetten jöttek haza késő este.

— Egészen jó volt az a kis kótya, — mondta Miska kegyes hangulatban, amint vetköződött s lekoppantotta az egyik cipőjét.

Abban a pillanatban megszólalt odakint a csengő.

— Csak nincs itt? Kitelik tőle!

— Mit gondolsz? Ilyen későn! — mondta nyugtalanul Annus, aki mindjárt valami rossz hírt hozó sürgönyre gondolt. Szaladt ajtót nyitni.

Miska figyelt, cipőjével a kezében ... aztán csipogást hallott és bosszankodva, de megkönnyebbülten is, lekoppantotta a másik cipőt a párja mellé. A kótya Katica volt, mint ahogyan előre tudta. Nem bírta megállani, hogy éjnek éjszakáján még fel ne jöjjön.

— Most legalább már éjfélkor is itt volt egyszer, — morogta Miska, mikor végre becsukódott odakint az ajtó, elsötétedett az előszoba és Annus visszajött. — Mit akart olyan hirtelenében?

— Nem fog többet zavarni téged, — mondta Annus büszkén, könnyekkel a szemében. — Bécsbe kapott szerződést és már holnap utazik. Azt mondta, engem szeretett mindig legjobban a rokonok között, azért jött el először hozzám megmondani, mindjárt ma éjjel!

Miska csak morgott. Nem tudta, mi van ezen örülni és büszkélkedni való. De aki tudja, hogyan élt Annus Kata néniéknél, aki látta őt Gábor bácsi mellett, az tudja, hogy miért volt Annus büszke és boldog, amiért Katica őt tüntette ki a rokonok közül.

Katica elment, elmaradt Imre is. Pemetéről nem esett több szó. És a doktort nem hívták többé.

Mikor Bertuskának újra kezdett a lába fájni, Miska elvitte egy szakorvoshoz s azzal jött haza, hogy az előbbi orvos valószínűleg nem vette elég komolyan a dolgot.

Annus ezt nem hitte, de nem szólt.

És multak a napok, multak a hetek, multak a hónapok. Minek multak? Mert mulniok kell. Hová multak? Miért siettek úgy? Minek kell még jönnie? Annus sokszor gondolkozott rajta, de nem tudta kitalálni.

Béla levelet írt, egy szegény asszony járt náluk, említette Annust, ismerte valamikor s kérdezteti, nincs-e szüksége cselédre. Nagyon megbecsülné magát.

Lina volt, Kamilla néni hajdani komornája, aki sok mindent megpróbált azóta. És ahelyett, hogy a dédunokáival is megemlegettette volna, micsoda helyre csábította őt egyszer Annus, boldogan vonult be újra hozzájuk és eltekintve attól, hogy néha egydeci rumot hozott magának, újra nem volt semmi baj a konyhában odakünn.

Szegény tanító bácsit Péterke is elhagyta már, elfeledte ő is, csak a bizonyítványkiosztáskor gondolt reá mindig, mert a tanító bácsi megígértette vele, hogy elküldi lemásolva a bizonyítványait. Péterke azért igyekezett, hogy ne kelljen szégyenkeznie a tanító bácsi előtt.

Mikor Péterke levizsgázott a második gimnáziumból, Miska elvitte a családját a Balaton mellé nyaralni. Annus megírta az édesanyjának, — majdnem ujjongott. Még nem látta a Balatont és emlékezett reá, nem is remélte, hogy meglássa valaha.

Nagyon jókedvűvé tette a készülődés. Tréfált, szorgoskodott. Mikor, csomagolás közben, sietve hozta be utolsó estén a vacsorát, Miska felugrott a helyéről és udvariasan elvette a tálat a kezéből, aztán rászólt Péterkére, hozzon az édesanyjának széket az asztalhoz. Annus rátekintett Miskára. Váratlan volt ez az udvariaskodás ... talán ezentúl így lesz? Kevesebb a gondjuk, Miska újra kedves lesz hozzá? Mint ahogyan őt büntette rosszkedvével azért, mert az élet szigorú volt hozzájuk, most őt is fogja megjutalmazni a könnyebb napokért? ... Lehajtotta a fejét és boldog volt.

Este megkérdezte tőle Miska:

— Kit szeretsz hát? Mi? Beszélj! Pemetét, vagy a . . .

És nevetett, mert Annus szemében ott volt a válasz:

— Csak téged! Csak téged!

Pedig már tizennyolcéves házasok multak!

Folytatjuk

Magyar táj, eső után

A szomjú föld az esőt úgy beszívja,
mint vén borissza az arany nedűt.
Még ködlik a szivárvány színes íjja,
de már a rög beszikkadt mindenütt.

Az ázott pille napsugárba mártja
nedves tüzekkel fénylő szárnyait.
Zöld üstökét fölszegzi a barázda
és árnyat ringat újból a csalit.

A levegőben víg legyek bomolnak,
szirmát egyengeti a rozmaring.
A lanka parton füstölög a rőzse
s mint makulátlan, aranyos karing,
az égbolt áldón ráborúl a földre.

Gács Demeter

Irodalom

Azra

— Szép Ernő könyve —

Szép Ernő, a költő, magvető lett. Elvetette képzeletének földjébe Heine egyik versét s a magból színjáték négylombú fája nőtt ki. A mag Heinéé, de a fa Szép Ernőé. Az övé a törzse, minden levele, a színe, a balzsama s a derekából kibuggyanó gyantája is. Egy helyen valami nagyon jót úgy fejez ki a szerző, hogy az ananász és datolya szorzatához hasonlítja. Az Azra sem más tulajdonképpen, mint Heinenak egy verse szorozva az egész Szép Ernővel.

Mert az Azrában benne van az egész Szép Ernő. Benne van a költő, aki egyetlen gyöngyszemből drámai épületet rak, varázsütésre kivirágoztatja benne a kalifa kertjét, égig szökteti a szökőkutat, s megszólaltatja a pálmák és ciprusok alatt a legszebben zenélő madarat, a szerelmes emberi szívet.

Kalifának tündérlánya
Rátekint a rabszolgára:
„Mondd te rab, hogy hínak téged,
Merre van a nemzetséged?“

„„Mohamednek hínak engem,
Én születtem szép Jemenben,
Ott laknak az Azrák, halljad!
Ha szeretnek belehalnak.“ “

Ez Heine. A többi, az egész könyv, Szép Ernő. Mint mikor egy lelkében elbujdosott szóval tér álomra az ember, hogy éjszaka erdővé virágoztassa, úgy álmodta a Heine-verset nagy költői művé a költő.

A társaságból. Hóry Béláné, Hóry András római követ édesanyja. Hosszú Márton festménye a Műcsarnokban

Kelet színpompája ég szavaiban, hasonlataiban, Mohamed és Leila szerelmében az örök szerelem búg a sorok hárfahurjain. A régi szerelem, mely mindig új marad. Főleg, ha Szép Ernőhöz hasonló művész hangszereli.

Csak hallva, vagy olvasva a darabot, lehet megérteni, hogy a négystrófás Heine-vers ilyen izző, érdekes és hatásos színjátékká terebélyesedhetett. A morzsából az igaz költészet élesztője hatalmas kenyeret kelesztett. A Kamara-Színháznak csaknem mindennapi kenyeret.

Most halljuk, hogy a darab helyet változtat s átmegy a Nemzeti Színházba. A kis színház nagy sikeréből nagy színház nagy sikere lesz.

A sötét előítélet agyagszobra, mely azt hirdette, hogy tiszta irodalom színpadon nem arathat sikert, ledőlt.

Mert az Azra, amint a könyvből is ellenőrizhető, desztillált irodalom. Ha világítani tudna, szines lampion lehetne a kalifa kertjében.

Őszi szántás

— Feleki Sándor versei. —

Vannak költők, akiknek verssoraiból neurasztbénia árad; vannak, akik a parnasszienek hüvösségét lehelik, vannak, akik a bölcsességkeresés homlokráncaival merednek az olvasóra. Vannak megnyugtató és nyugtalanító költők, keresők és konzervativok, lélekbányászok és formacsillogtatók. Nagyon sokféle költő van. Feleki Sándor a jóság költője. Külön Golf-áramot hord lelkében, hogy életet vigyen a pusztaságba, meleget a kietlenségbe, simogatást a feldultságba.

Orvos. Szenvedőket, haldoklókat, békésen elnyult halottakat lát. Föléjük hajol, velük szenved, s bennük önmagát is megsiratja. Filozófus. Ép úgy hajol az élet fölé, mintha hozzája rendelték volna konzultációra. Az élet sebeit ép úgy szeretné bekötözni, meggyógyítani, mint a betegek lázban jajgató testét.

Nincs magyar költő, aki annyiszor venné ajkára az anya szent nevét, mint Feleki Sándor. Nem is lehet másként elképzelni, mint örök gyászflórral a gondolatai körül, s a fiúi szeretet örök mécsével egy messze sírdomb fölött. Feleki Sándortól tanulhatjuk meg, hogy a jóság az élő édes anyánál kezdődik, s a halott anya el nem engedett kezénél végződik.

„Őszi szántás“ címet adta Feleki Sándor legújabb verses könyvének. Mi nem azzal a rezignációval olvassuk ezt a két szót, amellyel ő írta fel könyve homlokára. Mi egy költőt látunk, aki barázdákat szánt az őszi televénybe, melyből már ekéje nyomán kihajtanak az elismerés babérágai.

FALU TAMÁS

Most jelent meg! Szép Ernő: Azra. A Nemzeti Színház Kamaraszínházának nagysikerű ujdonsága. Ára: 4 pengő 50 fillér

Uj Idők 1930. 13. sz. 370 lap

Képzőművészeti Társulat

Pásztortűz, 1925. XI. évf.

362. l.

Dr. Sihlossy László: Hosszú Márton festőműrész

Iparmű vészeti Múzeum (Kolozsvár)
Hosszú hártov kiállítása

Pásztortűr, 1922. T. fele
127. l.
Kultur-kiúnitva

Hosszu Márton festö.

Katol.Szemle.1931.II.903-10.1.

Hoppi Márton, festő

Pásztortűz, 1930. 8 sz.
192. l.
Magyar hulturkrónika.

Hossni Márton, festőművész

Pásztortűz, 1926. 12 sz.

287. l.

Walter Gyula: Kolozsvártól Madridig

Rossini Mártok festőművész

Pásztortűz, 1926. 24 sz.
575. l.

Walter Aruba: Rossini Márton képei állítás

Hosszu Mártonn, festő

Pásztortűz, 1923. IX. évf. I. r.
480. l.
Kultur-kerónika.

Hosszú Márton, pstő

Pásztortűz, 1927. 23 sz.

548. l.

Hosszú Márton: A budapesti Műcsarnok

őszi tárlatáról.

Hosszú Márton „festő"

Pásztortűz, 1927. 16 sz.
384. l.

L.: Irodalmi, művészeti lapok.

Horvát Márton.

Sórai Ujság.
1930. XI. 11., 4.
(:Hír.:)

Kolozsvár (a piarista rendhában
van Hosszú Márton (deiglenes műterme

Pásztortűz, 1927. 16 sz.
384. l.

J.: Irodalmi, művészeti hírek

Kolozsvár (Nagy Márton kiállítás rendezett)

Pásztortűz, 1926. 24 sz.

575. l.

Walter Gyula: Nagy Márton kiállítása

"Kolozsvár (itt működött Hossu Márton)

Pásztortűz, 1922. VIII. évf.

188 l.

Tovisi Géza: Hossu Márton képkiállítása

Kolozsvár (Hosszu kàrton itt töltötte fiatal éveit)

Pásztortűz, 1925. XI. évf.

362. l.

Dr. Siklóssy László: Hosszu kàrton festőmű

HOSSZU Márton festő

freskók az 1849-ben épült Szt.Péter templo ban

GÁÁL György - VINCZE Zoltán: Kalauz a régi és az új Kolozsvárhoz. Kolozsvár : Korunk, 1992 114.

Kossuth Márton kiállítása a kolozsvári Iparművészeti Múzeumban 1922. jan. 16-án.

Pásztortűz, 1922. I. fele

63 l.

Kultúr-krónika

Hosszú Márton kiállítása a kolozsvári Sparmüvészeti Museumba.

Pásztortűz, 1922. T. fele
127. l.
Kultur-krónika

Hosszu Márton hàzi jellegü kép-
kiállitása Kolozsváron. 1921-ben.

Pásztortűz, 1922. VIII. érf.
188. l.

Tövisi Géza: Hosszu Márton képkiállitása

Hosszú Márton kiállítása a Műcsarnokban 1921-ben

Pásztortűz, 1925. XI. évf.
362. l.

Dr. Viktorovy László: Hosszú Márton festőművésze.

Táblakép: Bartók Béla, Rosnyi Márton

Pásztortűz, 1922. VIII. évf. I. rész

230. l.

Rosnyi Márton: Bartók Béla portréja

Táblakép: Ballo portrait, Hosszú Márton

Pásztortűz, 1925. XI. évf.

362. l.

Dr. Sihlóssy László: Hosszú Márton festőnnü vesz

Táblakép: Mignon, Hosszú Márton

Pásztortűz, 1922. VIII. évf.
188. l.

Tövisi Géza: Hosszú Márton képtárállítása.

Tisztelt Uram!

Kedves levelére válaszolva, megküldöm a birtokomba lévő, Önt érdeklő adatokat, illetve dokumentumok fénymásolatát.

- Nagyapám, HOSSZÚ MÁRTON 1921. szeptember 7.-én házasságra lépett Dr. FILEP GYULA, Királygyűrűs főorvos lányával , FILEP MARGITTAL.
- A házasságból Ildikó lányuk született 1924.-ben.
- 1936-ban vált el, majd Budapestre, onnan Londonba ment, az Angol Királyi család meghívására.
- Itt ismerkedett meg második feleségével LADY DIANNA GIBB-bel.
- 1937-ben házasságot kötöttek, majd felesége birtokán gazdálkodott. A festéssel felhagyott, a háború után járt Afrikában. Áttelepédéssel foglalkozott /Afrika/, de megbetegedtek mindketten, így nem lett az ügyből semmi.
- Nem járt többet sem Magyarországon sem Erdélyben. Édesapja temetésére sem jött haza.
- Lányával sűrűn levelezett, gyakran hívta magához, de az objektív okok miatt nem utazott ki hozzá.
- 1953. július 28.-án súlyosan megbetegedett, megoperálták /RÁK/
- Születendő unokájának nagyon örült /Én/. Neki több gyereke nem lett.
- Meghalt 1953. november 24.-én.
  Mellékelten küldök fénymásolatot egy képeslapról, amin felesége értesíti anyámat az operációról és a halálát bejelentő sürgönyről.
- Továbbá fénymásolatot a Kolozsváron 1926-ban megrendezett kiállítás tartalomjegyzékéről.
- Azonkívül tulajdonomban van két aláírt családi portré.
- Vannak fényképeim, egyet elküldök.
- A fényképek között megvan BEM tábornok fehér lovas csata képe is.

Urma, körülbelül ennyi.

Maradok őszinte tisztelettel

Györffy János Márton
Hosszú Márton unokája

HOSSZÚ Márton

8860

Ministerul Poștelor
și Telecomunicațiilor
din R. P. R.

TELEGRAMA
LOCO

PRIMIT
Data ..... ora .....
Nr. B. L. 749
Primitor,

TR = ELT += GYORFFY ILDIKO STR
Data ..... ora .....
Nr. Legăturii .....
Transmițător,

MIKO 18 CLUJ +=

19 HOCKLIFFE TEL DE CAMBRRGE 15 24 11
21 16

YOUR FATHER DIED TODAY DEEPEST SYMPATHYLOVE +
= DIANA +=

COL 18 +=+=+

BSIP 303|14310 N I 6—52 I P G 93—1968

Ktg. 6-37, Format A 5 (I)

Lady Diana de Hosszu,
Tilsworth Manor, Nr. Leighton Buzzard, Bedfordshire. *Hockliffe 262*

July 28

Dear Ildigo

Your Father had a serious internal operation today and is very Please pray for him

Affectionately
Diana

HOSSZÚ Márton festő

Murádin Jenő: Hosszú Márton (1894-1953) XI. Pius arcképfestője.
= M. Egyháztörténeti Vázlatok, 10, 1998, 1-2. 54-68. ll

HOSSZÚ Márton Jenő

Muradin Jenő: Hosszú Márton (1894–1953) XI. Pius arcképfestője = M. Egyháztat Varlutat, 10, 1998, 1/2. 59–68. ill

1800

l with copper engraving and spangle embroidery
with gilding and silver-gilt foil, mother-of-pearl
ned together by a metal rivet set with a precious

d-sticks are missing.

c Haviár, 1968

hich is edged with small blue flowers with leaves
et in a pink field depicts a young man conversing
a fruit still life encompassed by roses and other

~~Horváth Béla és~~

H. Pintér Gyula

A szabadon álló hadi-
emlékművek tervpályá-
zatán a 400 koronás
II. díjat nyerték.

Magyar Iparművészet
1915. 200. l.

nincs cedi

~~Horváth Béla és~~

H. Pintér Gyula

A II. hadiemléktáblaterv-pályázaton pályamuvőket 100 koronáért megvásárol-tak.

Magyar Iparmuvészet

1915. 200. l.

miescéd.

BUDAPEST
936 APR. -8 22
LKb
4
LKb

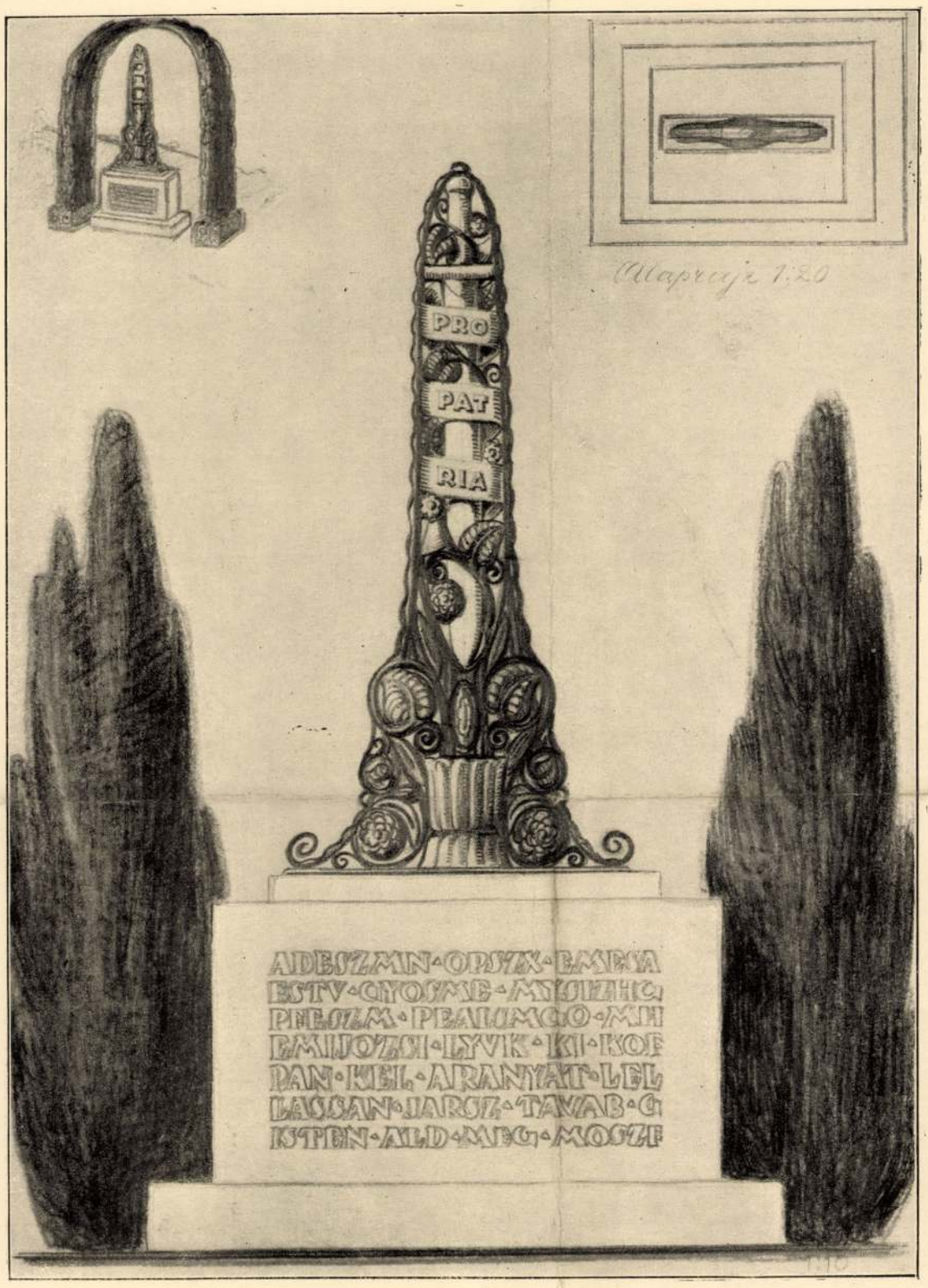

193

II. Hadiemléktervpályázat. 193. Horváth Bélának és H. Pintér Gyulának a II. díjjal jutalmazott pályaműve.

II. Konkurrenz für Kriegerdenkmäler. 193. Mit dem II. Preis ausgezeichneter Entwurf des B. Horváth und J. H. Pintér.

193-94

Magyar Iparművészet

1915.

194

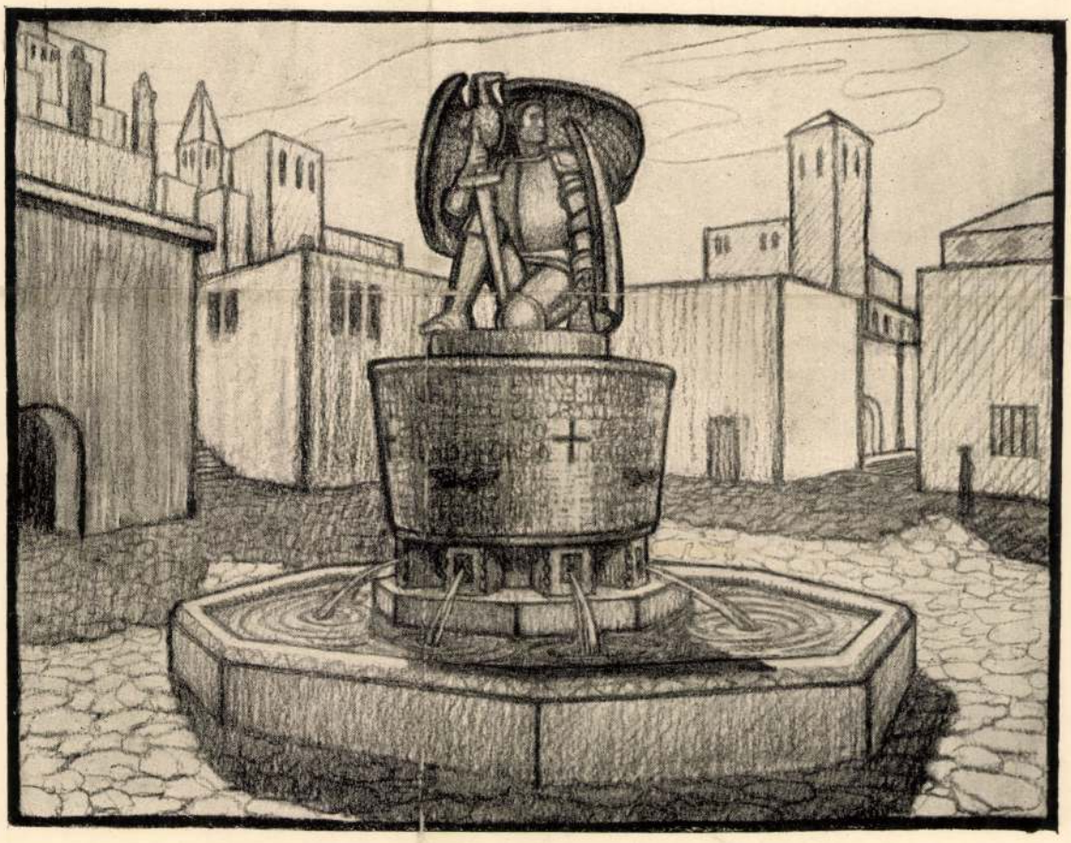

195

II. Hadiemléktervpályázat. 194. Horváth Béla és H. Pintér Gyula pályaműve. — 195. Moiret Ödönnek megvásárolt pályaműve.

II. Konkurrenz für Kriegerdenkmäler. 194. Entwurf des B. Horváth und J. H. Pintér. — 195. Angekaufter Entwurf des E. Moiret.

Hosszú Pintér Gyula

l.

Fehér Szombathely

160. l.

MOB Kat.
2039.

IRODALOM

– Divald: Gömör m. Kubalá-
sok (Mur. és Könyvt. Ért.)
4 b. old. 5 kép. VIII. köt.

JEGYZET

Hosszú Pintér Gyula

A sirkőpályázaton 150 koronával díjazott gyermek siremlék terv, repr.

Magyar Iparművészet

1914. 182. l.

RIGLER JÓZSEF EDE

PAPIRNEMŰGYÁR RÉSZVÉNYTÁRSASÁG
BUDAPEST, VI., RÓZSA-UTCA 55. SZÁM

CHROMOLITOGRAFIAI MŰINTÉZET ÉS KÖNYVNYOMDA készít részvényeket, csekk, pénztárjegyeket, takarékpénztári betétkönyvecskéket, plakátokat művészi kivitelben.
VONALZÓ-INTÉZET ÉS ÜZLETI KÖNYVEK GYÁRÁBAN kitünő anyagból laposan nyíló üzleti könyvek, másoló- és jegyzetkönyvek.
ISKOLAI FELSZERELÉSEK, úgy mint: írkák, gyakorlatok, rajzfüzetek, rajztömbök, vázlatkönyvek stb. készülnek.
LEVÉLBORÍTÉK- ÉS LEVÉLPAPIR-OSZTÁLYBAN állandóan díszes levélpapir- és boríték-különlegességek csinos dobozokban, eljegyzési és névjegykártyák készülnek.

RUDICKY JÓZSEF

MŰHÍMZŐ-SPECIÁLISTA

(ALAPÍTTATOTT 1902)

Készít a legutolsó bel- és külföldi modellek szerint kosztümöket, blúzokat és aljakat gép- és kézihímzéssel. Elvállal előrajzolást, falvédők, asztalfutók azsurozását és készítését.

BUDAPEST, VI., KIRÁLY-UTCA 36.

LAKOS LAJOS RT.

Cs. és kir. udvari szállító takaréktűzhelygyáros Budapest.

Gyár: VIII., BEZERÉDY-UTCA 8. SZÁM
Telefonszám: 750.
Iroda és raktár: IV. KER., VÁCI-UTCA 40. SZÁM Irányi-utca sarok.

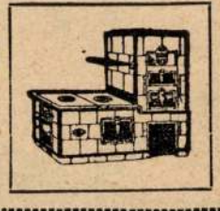

Készít és raktáron tart nagyobb uraságí, szállodai és vendéglői, valamint kisebb és nagyobb háztartási takaréktűzhelyeket minden alakban és kivitelben.

MÜLLER TESTVÉREK

BUDAPEST, VI. KER., DÉVAI-UTCA 21.

Szakmájában Magyarország legnagyobb és legrégibb vegyészeti gyára. Legjobb minőség. Lelkiismeretes kiszolgálás. Mindenféle tinta, tus, pecsétviasz, akvarell, olaj és tempera művészfestékek, bronz festékek, folyékony bronz és írógépszalagok az összes rendszerű írógépekhez és minden e szakmába vágó más különlegességek.

A Magyar Iparművészet még készletben levő régebbi évfolyamai az 1912. évfolyamig 6 koronáért, az 1913. évfolyamtól kezdve pedig 10 koronáért kaphatók a Magyar Iparművészeti Társulat igazgatósági irodájában, Budapest, IX. kerület, Üllői-út 33. szám. Ugyanitt megvételnek az 1900. teljes évfolyama, az 1903. évfolyam 1., 4. és 5. füzetei, 1904. évfolyam 1. füzete, 1905. 1-2., 1907. 1., 2., 3., 4., 1908. 1-6., 1912. 1-6. és 1913. 1. füzete.

HIVATALOS KÖZLEMÉNYEK

AZ ORSZÁGOS MAGYAR IPARMŰVÉSZETI TÁRSULAT VÁLASZTMÁNYA 1916. évi március hó 27-én ülést tartott Alpár Ignác, a Társulat alelnökének elnöklésével. Jelen vannak: Zsolnay Miklós alelnök, Almási Balogh Loránd, Árkay Aladár, Beck Dénes, Fieber Henrik, Gaul Károly, Gerster Kálmán, Hajts Jakab, Hauswirth Ödön, Hikisch Rezső, Huszka József, Kántor Tamás, Koperly Döme, Ligeti Miklós, Lukács György, Menyhért Miklós, Meyer Antal, Mihalik Gyula, Nádai Pál, Nagy Sándor, Nádler Róbert, Pogány Móric, Szentgyörgyi István, Vágó László, Vesztróczy Manó, Vig Albert választmányi tagok, Györgyi Kálmán igazgató és Komáromy Árpád irodatiszt, aki a jegyzőkönyvet vezeti.

Elnök megnyitja az ülést, üdvözli a megjelenteket és jelenti, hogy távolmaradásukat kimentették: Ágotai Lajos, Bartóky József dr., Förk Ernő, gróf Hadik Barkóczy Endre, Lajta Béla, Nagy Virgil és Wildner Ödön választmányi tagok.

A jegyzőkönyv hitelesítésére az elnök Nádler Róbertet kéri fel.

Elnök jelenti, hogy Harkányi János báró kereskedelemügyi miniszter fia a harctéren hősi halált halt. Indítványozza, hogy a Társulat intézzen részvétiratot a miniszterhez. — Választmány megbízza az elnökséget, hogy a Társulat részvétét nyilvánítsa.

1. Igazgató jelenti, hogy a vallásügyi miniszter leirata szerint a Társulat a történelmi vagy művészi beccsel bíró tárgyak védelmére teendő intézkedésekre vonatkozó javaslatait a honvédelmi minisztérium illetékes ügyosztálya elé előszóval terjesztheti. — Választmány a javaslatok megtételére Radisics Jenő az O. M. Iparművészeti Múzeum igazgatóját kéri fel.

2. Zsolnay Miklós alelnök beszámol a stockholmi iparművészeti kiállítás magyar csoportjának előkészítéséről és örömének ad kifejezést afölött, hogy a magyar osztály előkészítésére rendelkezésre állott idő rövidsége ellenére a Társulat a magyar iparművészetet és házi ipart méltón képviselő gazdag és értékes anyagot tudott egybegyüjteni és idejekorán el is küldeni. A kiállítás április hó 5-án nyilik meg a Nordiska Compani helyiségeiben és 10 napig lesz nyitva. A rendezésével a miniszter Faragó Ödön tanárt bízta meg.

Alpár alelnök indítványára a választmány köszönetet szavaz Zsolnay Miklósnak, Faragó Ödönnek és Györgyi Kálmánnak a kiállítás anyagának egybegyüjtése körül kifejtett eredményes fáradozásaikért, továbbá Nádler Róbertnek és Radisics Jenőnek a kiállítási tárgyak elbírálásában való közreműködésükért.

3. Igazgató felolvassa az Orsz. Magyar Kiállítási Központnak a Wienben tervezett hadikiállítás ügyében a Társulathoz intézett átiratát, melyben fontos okok alapján a kiállításon való részvételt nem ajánlja a magyar érdekeltségnek. — Tudomásul szolgál.

4. Igazgató bejelenti, hogy az Egyesült Budapesti Fővárosi Takarékpénztár 60, a Magyar Országos Központi Takarékpénztár pedig 50 korona segélyt utalványozott a Társulat céljaira. — Köszönettel tudomásul szolgál.

5. Igazgató bejelenti, hogy Hosszú Pintér Gyula iparművész kéri a Társulatot, hogy a josefstadti fogolytáborban a hadifoglyokra vonatkozó különféle dekoratív képek festéséhez szükséges anyagok vásárlására 1916 május hó 10-ig kölcsönképpen 200 koronát utaljon ki. Egyúttal kötelezi magát, hogy a gyüjtött anyagot annak idején a Társulatnak bemutatja s Budapesten kiállítja. — Választmány a kért 200 korona kölcsönt megszavazza.

6. Az utolsó választmányi ülés óta rendes tagokul jelentkeztek: Bánó Ilonka, Bpest; Báni áll. polg. fiúiskola; Farkas László földbirtokos, Jászkarajenő; Feiszt Antal György szobrász, Kispest; Hann Ernő tanár, Pozsony; Hegedüs István igazgató-tanító, Bpest; Herczeg Ferenc szobrász, Erzsébetfalva; Kalmár Margit iparművész, Bpest; Kocsis Tivadar, iparművész, Bpest; özv. Mendelovits Lajosné, Bpest; Okolicsányi Zsedényi Edéné, Bpest; Radványi

Magyar Iparművészet
1916. 5-re.

Ernőné, Tőketerebes; Rockenstein Jenő iparművész Bpest; Royko Alfrédné, Bpest; Schütz Béla kir. főállatorvos, Alsókorompa; Székely Izsó gyárigazgató, Bpest; Triebler Sári iparművész Bpest, összesen 17 új rendes tag, akik a Társulat kötelékébe felvétettek. — Tudomásul szolgál.

7. Alpár Ignác alelnök a társulati állandó kiállítási helyiségek megszerzése érdekében tett lépésekről számol be. Az előző ülésekből kifolyólag javaslatba hozott városligeti telek átengedése leküzdhetetlen akadályokba ütközik. A kiküldött bizottság erre megtekintette a Stefánia-úton levő ú. n. Kolegerszky-kioszk telkét, melynek bérlete a közel jövőben lejár. Ezt az eszmét ismét elvetették, mert a kioszk nagyon távol esik a várostól s átalakítása nagy összegbe kerülne. Megtekintették még ugyancsak a Stefánia-úton levő Fővárosi Múzeum épületét, mely különböző okokból szintén nem alkalmas állandó kiállítási csarnoknak. Végre Györgyi Kálmán igazgató felvetette az eszmét, hogy az Iparművészeti Múzeum be nem épített telekrészén építse fel a Társulat házát olyképpen, hogy a múzeum főkapuján és baloldali folyosóján keresztül egy zárt áthidalással jutnánk a kiállítási csarnokba. A souterrain-helyiségekben volnának a raktárak, az épület első és második emeletét pedig az iparművészeti múzeum és iskola foglalná el. A souterrain-helyiségek egy részét állandó eladási csarnok foglalhatná el azért is, hogy oda lehessen elraktározni azoknak az iparosoknak a kiállításról visszamaradt tárgyait és bútorait, kik nem rendelkeznek megfelelő raktárhelyiségekkel. Radisics Jenő múzeumi igazgató az eszmét örömmel és helyesléssel fogadta. Erről az oldalról tehát akadály nincs. Reméli, hogy a minisztériumok is anyagi támogatásukkal hozzájárulnak a Társulat tervének megvalósításához.

Almási Balogh Loránd hozzászólása után a választmány egyhangulag s örömmel fogadja az elnök előterjesztését és felkéri az elnökséget, hogy a terv megvalósítása érdekében a szükséges lépéseket tegye meg. Egyúttal Pogány Móric indítványára jegyzőkönyvi köszönetet szavaz mindazoknak, kik eddig a társulati ház létesítése körül fáradoztak.

8. Igazgató bemutatja a mult évi számadásokat s a gazdasági bizottság által összeállított 1916. évre szóló költségelőirányzatot, mely 91.500 korona kiadással szemben 92.373·85 korona bevételt mutat ki. Jelenti továbbá igazgató, hogy Csák István helyettes ellenőr a számadások, a tagdíjkezelés és leltározás munkáit nagy buzgalommal és odaadással teljesítette és azokat már be is fejezte. Végül felolvassa a számvizsgálók jelentését. — Választmány a mult évi számadásokat, az 1916. évi előirányzatot s a számvizsgálók jelentését egyhangulag tudomásul veszi, illetőleg ahhoz hozzájárul s változatlanul a közgyűlés elé terjeszti. A hadipótlékra vonatkozó javaslatot jóváhagyja. Csák István helyettes ellenőrnek pedig a végzett buzgó és érdemes munkájáért elismerését fejezi ki.

9. Igazgató bemutatja dr. Szalay Emilnek az iparművészeti szerzői tulajdonjog védelme érdekében benyujtott indítványát.

Gaul Károly helyesléssel fogadja az indítványt és ajánlja, hogy a Társulat illető bizottságába, mely ezzel a kérdéssel foglalkozni fog, a jogvédelmi egyesület képviselőjét is hívják meg. — Választmány Szalay Emil dr. indítványát a közgyűlés tárgysorozatába fölveszi.

10. Igazgató bemutatja a közgyűlés tárgysorozatát és kéri a közgyűlés napjának megállapítását. — Választmány a tárgysorozatot jóváhagyja s közgyűlés idejéül f. évi április hó 16-ának d. e. ½11 óráját tűzi ki.

11. Fieber Henrik előterjeszti a temetőművészet emelése érdekében megírt emlékiratát. Ebben javasolja, 1. hogy a művészek látkörének tágítására, impressziók szerzése végett, kizárólag tervezőművészek számára egy-két előadás keretén belül be kellene mutatni a külföld ma már igen gazdag gyüjteményét, valamint Petrik felvételeit a hazai emlékekről. 2. Ugyanezen anyagot az Iparművészeti Iskolában rendelkezésükre kellene bocsátani tanulmányozás végett. 3. Ezután következnék egy újabb pályázat hirdetése olyképpen, hogy a döntő bizottság ítéletét előzze meg egy háromtagú bizottságnak komoly előtanulmánya és jelentése, melynek alapján az összbizottság részletes betekintést nyerjen. Minden egyes tervről ítéletet kell hozni, indokolni és azt közzétenni. 4. Keresse meg a Társulat a székesfővárost oly célból, hogy engedjen át temetőiben és pedig lehetőleg a bejáróknál egy kisebb parcellát, természetesen díjmentesen, hogy ott az elfogadott tervek kivitelezve kiállíttassanak. Kiállítani

Rétay és Benedek

oltáregyleti szállítók egyházi műiparintézete, Budapest, IV., Váci-utca 59. Miseruhák, zászlók, lobogók, oltárfelszerelvények, csillárok, keresztúti és oltárképek, valamint mindennemű templom- és kápolnaberendezések előállítása. Mindennemű szent szobrok nagy raktára. Oltárépítő és faragó műintézet: Budapest, VIII., Lujza-utca 7. szám. Árjegyzéket, költségvetést, mintákat, tervrajzokat készséggel küldünk

Pauncz és Kovács kárpitosok és díszítők. Budapest, Szív u. 26.

REKLAMÁCIÓKAT

csak **1 hónapon** belül veszünk figyelembe. Minden a lap szétküldésére vonatkozó reklamáció az O. M. Iparművészeti Társulat igazgatóságához címzendő Budapest, IX. ker., Üllői-út 33—37. szám.

TELEFONSZÁM: JÓZSEF 6—78.

deztek, amely azonban csekély eredménynyel járt. Sajnos, az építészeti és díszítési munkát majdnem kizárólag osztrák, német és olasz művészek végezték. Az építészeti terv alkotói Khünel Pál és Hild, a külső szobrokat Casagrande, a főoltárt Pietro Bonani, Pázmány szobrát *Della Vedova*, a propylaeumban Hunyadi János és Széchy Dénes szobrát Hutterer, Károly Ambrus síremlékét *Canova*, a két oldalkápolna fölött a nagy reliefeket Meixner mintázta. Az oltárképeket Grigoletti festette. Magyar művészek alkotásai: *Ferenczy* szobrász Szent István oltára, *Strobl Alajos* Simor-szobra és Kiss György több szobra.

Ha a bazilika minden részletében nem is elégíti ki a magasabb művészi igényeket: hatalmas méretei, gyönyörű harmóniája, derűs világossága, páratlan fekvése a világ egyik legelső szentélyévé avatják.

Azután a bazilika *kincstára* az egyházművészet valóságos remekeit tartalmazza, amelyek minden művészlélekre nagy nevelő hatást gyakorolhatnak. Mátyás király kálváriája, az eskükereszt, az apostoli kereszt, a bizánci lipsanotheca, a Szuhay-kehely, a Széchy-kehely, Szelepcsényi pacifikáléja; a legszebb gót-, renaissance- és barokkelyhek, szentségmutatók, olajtartók, ereklyeházak egész sora, a XIV-ik századtól kezdve a miseruhák leggyönyörűbb kollekciója.

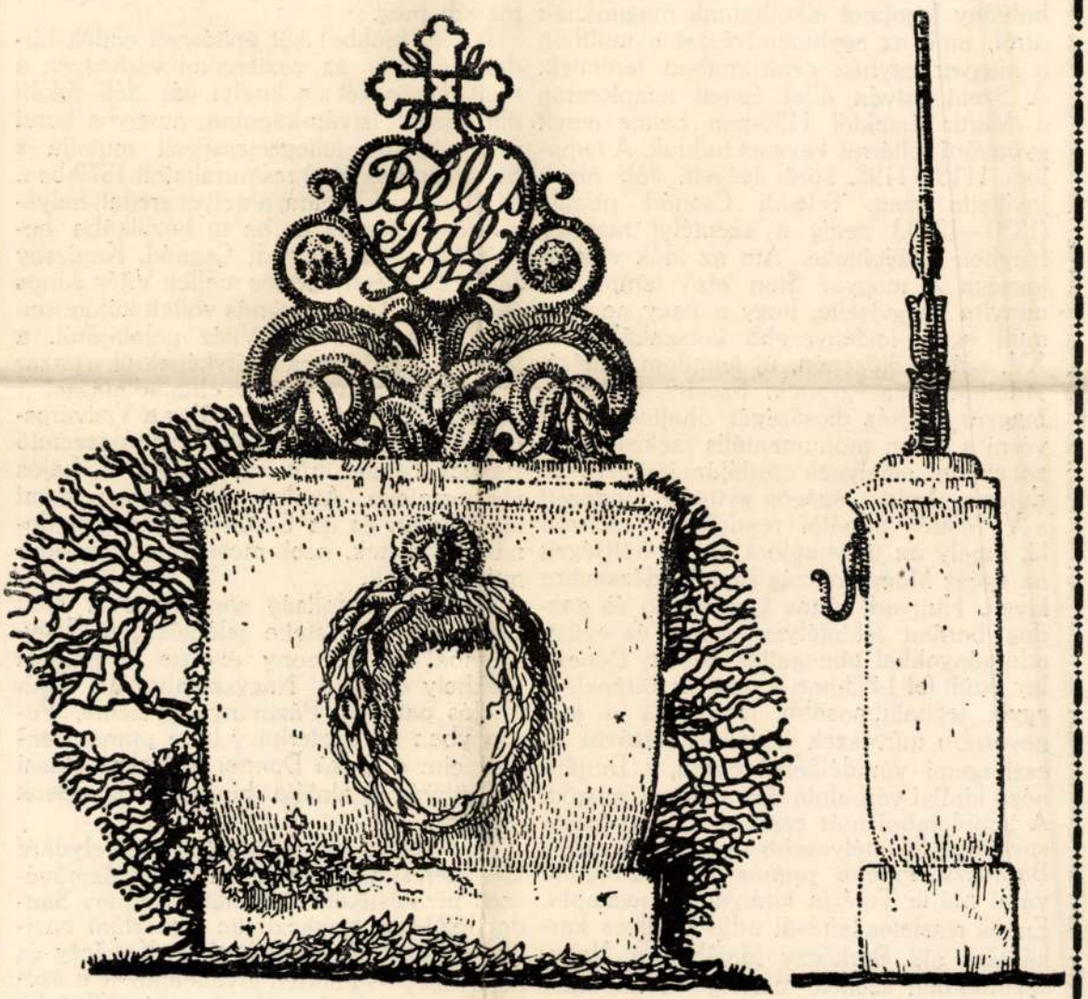

Fémből készült sírkereszterv pályázat. Horváth Béla és Hosszú Pintér Gyula 600 korona díjjal jutalmazott pályaműve.

Konkurrenz f. Entwürfe von Metall-Grabkreuze. B. Horváth u. J. H. Pintér mit 600 K prämierter Entwurf.

Concours de projets pour croix funéraires en métal. B. Horvát et J. H. Pintér Prix de 600 C.

Magyar Iparművészet

1920. 58 kép

Horváth Béla

Hosszu Pintér Gyula

ESZTERGOM EGYHÁZMŰVÉSZETI JELENTŐSÉGE

ÍRTA DR. LEPOLD ANTAL
hercegprimási irodaigazgató

Ha az esztergomi bazilikában a Dunára néző nyugati homlokzat nagy félkörablaka mögött a mintateremben megtekintjük *Mathes* volt primási építész (1827.) modelljét az esztergomi vár, a Széchy Dénes-féle székesegyház, a Szent István prépostság és a Kanizsay-kápolna romjairól: halvány fogalmat alkothatunk magunknak arról, amit az egyházművészet a multban a magyar egyház centrumában teremtett. A Szent István által épített templomról, a Martir érsektől 1156-ban benne emelt gyönyörű oltárról keveset tudunk. A templom 1118—1198. körül leégett. Jób érsek javíttatta meg, Telegdi Csanád primás (1330—1349.) pedig a szentélyt ragyogó fényben újjáépíttette. Ám az idők viszontagsága a magyar Sion első templomát annyira megviselte, hogy a nagy nemzeti mult egyik legfényesebb korszakában, a XV. század közepén, új templom építését tartották szükségesnek. Széchy Dénes a magyar egyház dicsőségét óhajtotta kőbe vésni s olyan monumentális székesegyházat emelni, amelynek csodájára járhat egész Európa. Azért országos gyűjtést rendezett s V. Miklós pápától rendeletet eszközölt ki, amely az új templom építési költségeit az egész Magyarország egyházi dézsmáira kiveti. Hunyadi János kormányzó és gazdag barátai tekintélyes arany- és ezüstadományokkal támogatták Széchy Dénest. Így épült fel 1453-ban a magyar történelem egyik leghatalmasabb temploma a legnevesebb művészek foglalkoztatásával az esztergomi vár délkeleti részén, a Dunára néző királyi várpalota déli szárnya mögött. A templomból már csak a főkapu (porta speciosa) tekintélyesebb része állott, mikor Barkóczy Ferenc primás az esztergomi várat Mária Terézia királynőtől megkapta. Ennek részletes leírását adja Széllyes karkáplán, aki Barkóczy idejében a Nagyszombatban székelő esztergomi káptalan megbízásából a Bakács-kápolnát gondozta s a vári plébániát adminisztrálta. Sőt egy kép is fenmaradt a porta speciosa-ról, amely az esztergomi keresztény múzeum képtárában van. Egyébként csak az alaprajz és néhány jellemző oszlopfő maradt ránk a híres műből. A Kanizsay által góth stilusban újjáépített Szent István prépostságból, a Kanizsay kápolnából és ugyanezen nagy érseknek más alkotásaiból: a Szent György prépostságból és a primási palotából néhány kövön kívül semmi sem maradt meg.

A régi időkből két építészeti emlék hirdeti most is az esztergomi várhegyen a mult dicsőségét: a királyi vár déli fokán álló Szent István-kápolna, amely a korai román stilus jellegzetességeit mutatja s Simor primás által restauráltatott 1870-ben, és a Bakács-kápolna, amelyet eredeti helyéről elmozdítottak és az új bazilikába beépítettek. Jób, Telegdi Csanád, Kanizsay János és Széchy Dénes mellett Vitéz János és Bakács Tamás primás voltak különösen a művészet pártolói. Vitéz palotájáról, a falakat díszítő remek királyképekről, a pazar művészeti felszerelésről elragadtatással ír Bonfini. A palota valószínűleg a Víziárosban, a Duna mellett állott. A pompaszerető Bakács Tamás művészi kincseit II. Lajos elárvereztette. Amiket tőle az esztergomi kincstárban és az Erdődy-család tulajdonában őriznek, azok most is legbecsesebb műemlékeink.

A török hódoltság sanyarú évei alatt Esztergom elvesztette jelentőségét. Nagyszombat és Pozsony élvezte a primási székhely előnyeit. Nagyszombatban Oláh Miklós palotája, Pázmány egyeteme, Pozsonyban az Eszterházy Imre primás rendeléseire dolgozó Donner Rafael alkotásai s Batthyány palotája hirdetik a primások műpártolását.

Az esztergomi érsekek székhelyükre visszatérésük után igyekeztek egyházművészeti hivatásukat is betölteni. Rudnay Sándor 1823-ban megkezdette a mostani bazilika építését. Ő és utódai — Kopácsy és Scitovszky — minden jövedelmüket e székesegyházra fordították. Azonkívül Széchy Dénes példájára országos gyűjtést is ren-

14

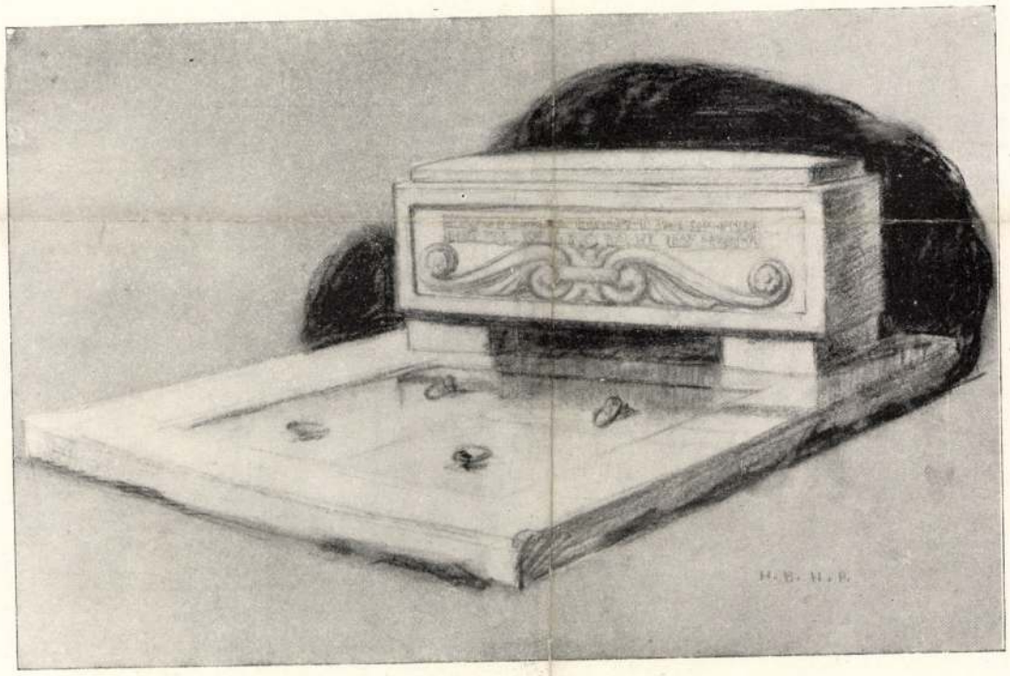

15

14—15. Az O. M. Iparművészeti Társulat sírkőtervpályázata. Horváth Béla és Hosszú Pintér Gyulának 2000 koronás II. díjjal jutalmazott kettős sírterve.

14—15. Konkurrenz für Grabsteinentwürfe. B. Horváth u. J. H. Pintér: Doppelgrab. Mit dem II. 2000 Kronenpreis prämiierter Entwurf.

14—15. Concours de projets pour monuments funéraires: B. Horváth et J. H. Pintér II. prix de 2000 C.

Magyar Iparművészet
1920. 83 kép

16

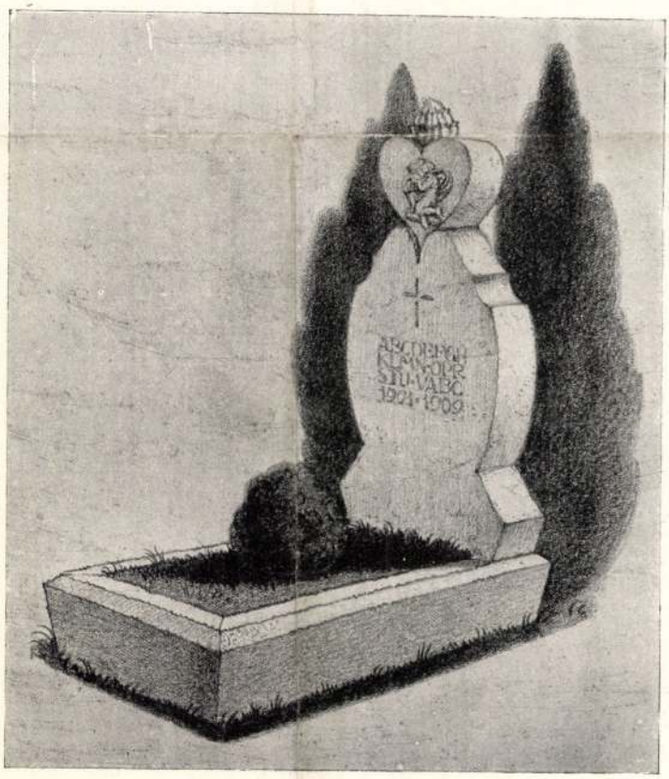

17

16. Dobai-Székely Andor, Pozsony. 1000 koronás díjjal jutalmazott pályaműve. — 17. Tóth Gyula: Gyermeksír. 500 koronával megvásárolta Gerenday A. és Fia.

16. A. Dobai-Székely, Pozsony. Mit d. 1000 Kronenpreis prämiierter Entwurf. Konkurrenz für Kabinetglasmalerei. — 17. J. Tóth: Kindergrab. Angekauft um 500 K durch A. Gerenday & Sohn.

16. A. Székely D. Prix de 1000 C. Concours de vitraux peints. — 17. J. Tóth: Monument funérair. Prix de 500 C.

19

18. Unghváry Sándor és Majoros Károly 1000 koronás díjjal jutalmazott pályaműve. — 19. Az O. M. Iparművészeti Társulat sírkőtervpályázata. Horváth Béla és Hosszú Pintér Gyula kettős sírterve. Megvette 1000 koronáért Gerenday A. és Fia.

18. A. Unghváry und K. Majoros: Mit dem 1000 Kronenpreis prämiierter Entwurf. — 19. Konkurrenz für Grabsteinentwürfe. B. Horváth u J. H. Pintér: Doppelgrab. Angekauft durch die Firma A. Gerenday & Sohn.

18. A Unghváry et Ch. Majoros. Prix de 1000 C. — 19. Concours de projèts pour monuments funéraires. B. Horváth et J. H. Pintér.

Magyar Iparművészet
5 1920. 85
kép
H. Pintér Gyula

21

20—21. Tóth Gyula: Faragott és intarziákkal díszített íróasztal. Készítette: Molnár János Imre, Budapest.

20—21. J. Tóth: Geschnitzter Schreibtisch mit Intarsiendekor. Ausführung: J. E. Molnár, Budapest.

20—21. Bureau sculpté avec marqueterie. Projeté par J. Tóth, exécuté par J. E. Molnár, Budapest.

Hosszú Pintér Gyula

választási karrikaturái

Vas. Ujs 1910.

493, 494. l.

világjelenségeknek a hatását a válság egyrészről csökkentette, illasrészről viszont kimélyítette, de elodázni vagy megszüntetni nem tudta. Ez az átalakulás azzal a ténnyel függ össze, hogy az élelmiszerimportra szoruló fogyasztó-államokban a lakosság szaporodása csökkent, sőt egyes országokban a népesség számának növekedése meg is szűnt és csökkenő tendenciát vett fel. Egészen természetes, hogy ezek a jelenségek, amelyekkel az alábbiakban részletesen foglalkozunk, elsősorban azoknak az országoknak mezőgazdasági kivitelét érintik közelebbről, amelyek a legnagyobb élelmiszerimport-államokat látták el akár nyers, akár feldolgozott, emberi táplálkozásra alkalmas mezőgazdasági produktumokkal. Ezek között foglal helyet Magyarország is, amely ha a nyugateurópai országok élelmiszerbevitelében nem is játszik nagy szerepet, kivitele az utóbbi években kb. 60—70%-ban élelmezési és élvezeti cikkekből állott. Ezért tartjuk fontosnak kivitelünk és exportpolitikánk jövő fejlődése szempontjából, hogy mi is számot vessünk a tőlünk mezőgazdasági cikkeket importáló államok táplálkozási, illetve népesedési viszonyaiban beálló változásokkal.

a 76-ik, Danzig pedig a 87-ik kerület. E kerületeknek kisebb osztályait betűkkel jelezte, az osztályok részeit meg egy újabb számmal és betűvel. A tengerparttól, illetőleg a szomszéd országok határvonalától 20—30 kilométernyire fekvő helyek jelzésére az említett betűkön és számokon kívül még külön jelek is vannak e betűk alatt vagy fölött. A következő jel: ≈≈ például a betűk alatt Schweizet, a betűk felett pedig a partvidéket jelzi. A betűk alatt hosszasan fekvő négyszög: ▭ Belgiumot; a középen ponttal ellátott két kör: ⊙⊙ pedig a betűk fölött Francziaországot szimbolizálja. Különösen fontos egyéb jelvények még a

hidrogén-fejlesztők: ⊙⊃
ingoványos helyek: ▯▯▯
léghajócsarnokok: ∩

és a meteorologiai obszervatoriumok: Y jelei.

A számoknak, betűknek és jeleknek, melyek a sötét alapszínű háztetőkre vannak fehér olajfestékkel ráfestve, más-más kombinácziója szerint tájékozódhatik a léghajó kormányosa. Mindezen jelek ugyanis, hogy a léghajósok hamar észrevehessék, egymástól csaknem fél méternyire feküsznek s két méter hosszúak és 0·2 m. szélesek. Nappal vörös golyó, éjjel piros lámpa jelzi a falvak és városok feliratos épületeit.

Mellékelt képünkön bemutatunk egy ily utat-jelző épületet. A gázometer tetején lévő *1. V.* a berlini kerület Tegel nevű helységét jelenti.

Frankenberg-Ludwigsdorfnak ezen útjelzőit örömmel üdvözölték a léghajóklubok, szivesen fogadták a hatóságok, sőt meleg érdeklődéssel köszöntötte maga a császár is. De alig nyújtotta be a föltaláló zseniálisan egyszerű találmányának rendszerét, alig kapta szárnyra a hirmondó szellő; már is tökéletesítéséről keringnek a hirek.

Frankenberg-Ludwigsdorfnak útjelzői ugyanis főkép nappal irányíthatják a merész léghajósokat; de nappal is csak akkor, ha a léghajó nem kalandozik még a felhők felett. Az éjjeli utasok számára gyengéknek vagy sokszor teljesen elégteleneknek bizonyulnak. Ilyenkor a csillagászati és mágneses helymeghatározások játszanak szerepet. Ezek azonban a kormányosra nézve rendkívül nehézkesek. A Frankenburg-féle találmányt tehát mintegy kiegészítette *Saul S.*, ki az aacheni meteorologiai obszervatórium igazgatójának ösztönzésére *világító léggömböket* szerkesztett. Ezen léggömbök egyszerű gummi-ballonok, melyeknek belsejében egy-egy kis villamoslámpácska van. E lámpácskákat a ballonra függesztett telep gyújtja ki. Rendesen vörös fényben pislognak a magasban, hogy így a csillagok fényétől könnyen meg lehessen őket különböztetni. A lámpa fényerőssége alig két gyertyafény. Minden világító léggömb nedvességmérővel is fel van szerelve, mely elektromos úton jelzi, hogy a léghajó a felhőket már átlépte.

Képeink Saul világító léggömbjének feleresztését és a felhők felett való lebegését illusztrálják.

Ha e léggömböket oly állomásokon bocsátják fel, melyek a léghajósok térképein jelezve vannak, akkor a modern találmány segítségével az éjnek homályában s a felhők felett is könnyű lesz az eligazodás.

Ime, így készülünk a teljesen biztos kormányzás problémájának feltalálási ünnepére. Nap-nap után növekednek újdonságaink s mindegyikök egy-egy reménysugár a probléma mielőbbi megoldásához.

Grész Leó.

A FŐRÉVI KARÁCSONYI SZÍNJÁTÉK.

Ősz utóján bejárta a napilapokat a hir, hogy a Pozsony közvetlen szomszédságában fekvő Főrév községben az odavaló németség egy az oberammergauihoz hasonló s már szinte feledésbe ment régi népi színjátékot elevenített fel. A tény maga igaz, az Oberammergaura való hivatkozás azonban nem állhat meg. Csak annyi közük van egymáshoz, hogy mind a kettő misztérium. Az oberammergaui passziójáték, a mely a Megváltó kinszenvedéseit tárgyalja, a főrévi ellenben karácsonyi szinjáték, főrészében Jézus Krisztus születésének s mindannak, a mi a körül lejátszódott, dramatizált története. Oberammergau a hagyományokat úgyszólván szegre akasztotta, a passziójáték mai alakjában korunk kivánalmaihoz alkalmazkodik, zenéje modern, szinpadi felszerelése ugyancsak és kifejezett czélja az idegenforgalom látványos kielégítése. A főrévi ellenben szövegben, melódiában és játékmodorban egyaránt századokon keresztül megőrizte ősiségét. Ma is olyan naiv és kezdetleges, a milyen keletkezésekor lehetett, tulajdonképeni szinpadot nem ismer és az illuziókba való elmerülést épúgy kivánja meg a szereplőktől, mint a nézőktől.

A főrévi németek ősi bölcsője a Bodeni-tó és a Közép-Rajna mentén, tehát a mai déli Würtemberg területén ringott. Onnét vándoroltak be a XVI. században hazánk nyugati határszélére. Utódjaik azok a haidebauerek, a kik Pozsony közvetlen környékét, Mosonmegyét és a Fertő mellékét lakják. Szorgalmas, dolgos emberek, a kik a maguk német konzervativizmusában hagyományaikhoz, szokásaikhoz, nyelvükhöz tántoríthatatlanul ragaszkodnak, a mellett azonban, mint a hazánkbeli németek túlnyomó része, derék honpolgárok is. Semerre nem gravitálnak, modern izgatásoknak fel nem ülnek és — különösen áll ez a fiatalabb generáczióra — nyelvünket kifogástalanul beszélik. Túlnyomórészt lutheránusok, a mi a misztérium szempontjából rövid megállásra késztet bennünket. A protestantizmus tudvalevőleg ellensége minden szertartásbeli külsőségnek, ellenben ismeretes dolog, hogy a misztérium egyházi eredetü. Ebből már most mi következik? Az, hogy a főrévi szinjáték még oly korban keletkezett az őshazában, valahol a Bodeni-tó körül, a mikor a szereplők még katholikusok voltak. Megállapíthatjuk így a misztérium korát és azt legalább 500 évesre tehetjük. Feltünő azonban, hogy a népi költészetnek ez a dramatizált emléke századokon keresztül a maga ódon tisztaságában és teljességében megmaradhatott. Nem ismerünk ugyanis hazánkban más népi szinjátékot, a mely hasonló kerekdedségben és teljességében fennmaradt volna. Erre vonatkozólag megfontolandónak tartom azt, hogy a főrévi játék is, csakúgy mint a hazánkbeli hasonló más emlékek, városok tőszomszédságában konzerválódtak. Mintha a városi ember, régi közmondással élek, a fától nem látná az erdőt. Messzefekvő jelenségeket meglát, érdeklődik irántuk, a mi pedig úgyszólván szemeláttára történik, alig veszi észre. És így van a dolog ma is. Főrévre a parasztszinház kedvéért jöttek vendégek Bécsből,

INDULÁS A SZKI-PÁLYÁRA.

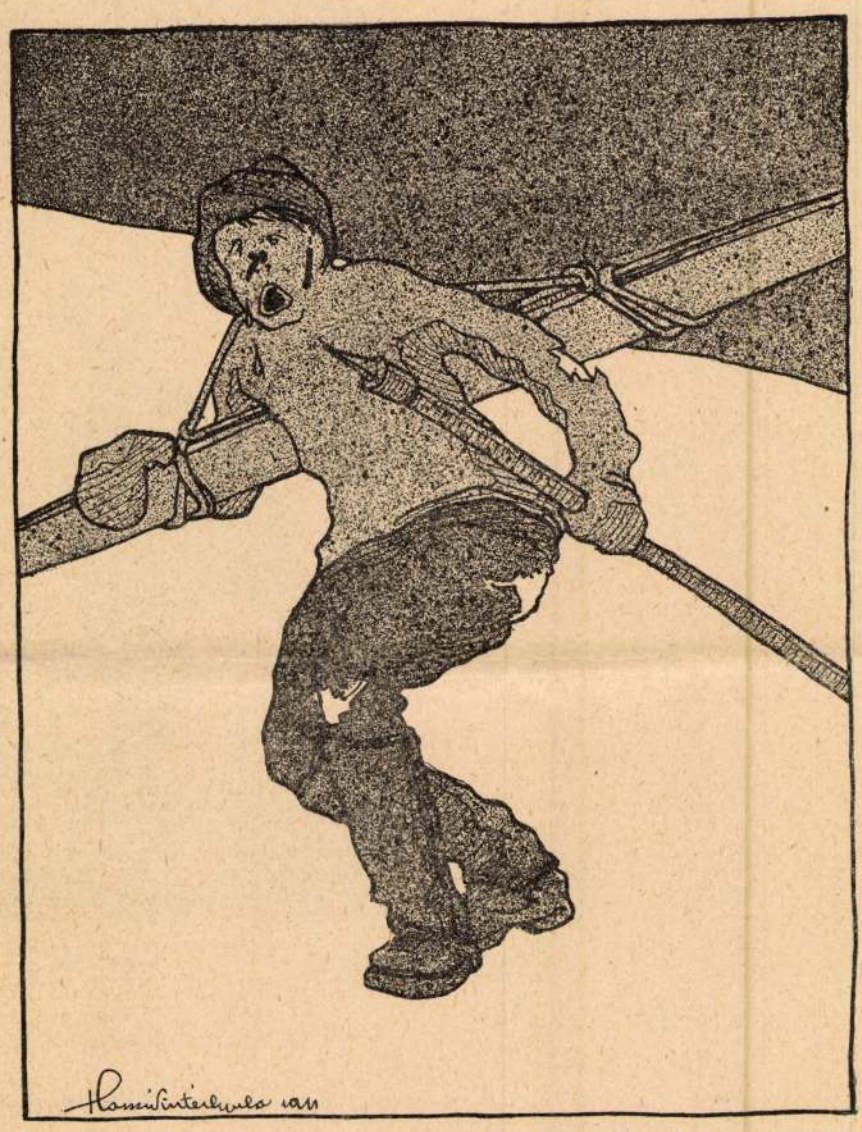

VISSZATÉRÉS A SZKI-PÁLYÁRÓL.

HOSSZÚ PINTÉR GYULA RAJZAI.

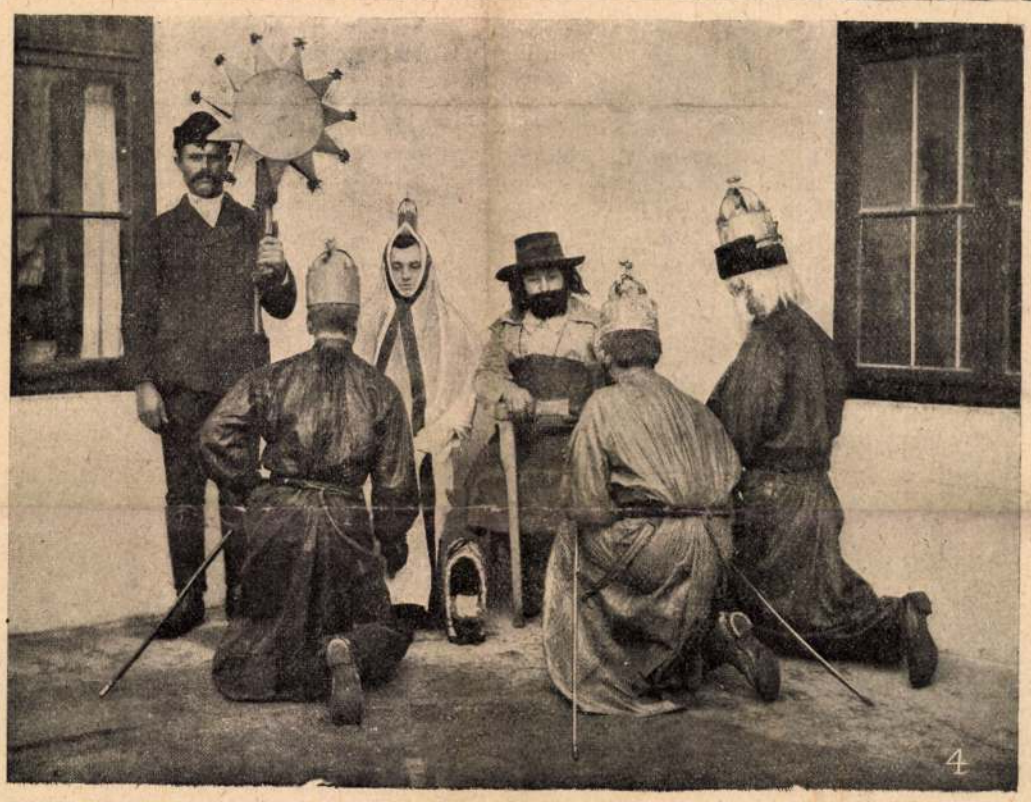

1. A játékosok felvonulása. Balról-jobbra az ördög, a betlehemi csillagot hordó, az angyal, Mária, József, a három pásztor, a napkeleti királyok, Heródes és két testőre. A
2. A szállást kereső Máriát és Józsefet elutasítják a betlehemi kocsmárosok. — 3. A falu népének meghívása az előadásra. Az ördög megzörgeti az ablakot, a pásztorok pat
betlehemi csillag. — 5. A napkeleti királyoknak álmukban megjelenik az angyal, a ki őket Betlehembe küldi. — 6. Heródes tanácsot kér irástudóitól a megszületendő

KARÁCSONYI NÉPI SZI

21. SZ. 1912. (59. ÉVFOLYAM.) | SZERKESZTŐ HÕITSY PÁL. | BUDAPEST, MÁJUS 26.

Szerkesztőségi iroda: IV. Vármegye-utcza 11.
Kiadóhivatal: IV. Egyetem-utcza 4.

Egyes szám ára 40 fillér.

Előfizetési feltételek: Egészévre 20 korona. Félévre 10 korona. Negyedévre 5 korona.

A «*Világkrónika*»-val negyedévenként 1 koronával több.

Külföldi előfizetésekhez a postailag meghatározott viteldij is csatolandó.

PÜNKÖSDI KIRÁNDULÁS. — Hosszú-Pintér Gyula rajza.

KOMÉDIÁK

A MAGYAR TÁRSADALOM REGÉNYE. IRTA SZEMERE GYÖRGY.

Megcsuklott a torka, mintha szél ütötte volna, egy székbe esett.

Miklós ráborult és átkarolta.

— Bencze! Bencze! Rosszúl érzed magadat?

A nagyerejű athléta, hajdan kitünő reményű tanuló, dísze a tudományegyetemnek, praecellens doktora a jognak és a bölcseletnek, összevissza rázta fejét és vállát, mint a láncát tépő oroszlán.

— Ne törődjél velem, átok van rajtam. Magadra és nemzetedre gondolj . . .

Végtelen szánalom fogta el a Zádor Miklós szivét.

— Azt bízd rám, nekem is van fejem és lelkem. A lapnál maradsz.

— Soha!

Ez volt a Bodonyi utolsó indulatosan kiejtett szava. Mintha könnyített volna vele a lelkén, lassacskán elsimultak dúlt arcza barázdái, zihálló keble is elcsöndesedett.

— Na, most már kitomboltam magamat, — mondta mosolyogva, — jó leszek ezentúl, röstellem is, hogy így megfelejtkeztem a bontonról . . . Még elreferálom neked — folytatta egész nyugodtan, — a Lombos Keresztély és a szerkesztőnk dolgát. Lombos csakugyan lopott húsz éves korában, be is volt csukva csempészetért, csakhogy húsz év óta, mióta nazarénus lett, egyebet sem tesz, mint vezekel. Hihetetlen energiával, megmagyarázhatlan nélkülözések árán, garast-garasra rakva tiz év alatt harminczezer koronát gyűjtött, hogy visszatéríthesse az általa elsikkasztott összeget. S ez még nem elég, folytatni akarja a robotot élete fogytáig, hogy azt a büntetéspénzt is összegyűjthesse, a mit a franczia állam csempészésért jövedéki kihágás czímén kirótt reá, de be nem hajthatott. Negyvenezer koronája már van, de még kilenczvenezerre van szüksége, hogy tartozásának eleget tegyen . . . Mit szólsz — végezte szavait a tudós proletár — ehhez az emberhez?

— Azt, — válaszolta Miklós egyszerűen, — hogy bámulom. Az ilyenekből lesznek a szentek.

— Még elmondom a Belky gyilkosságát, — folytatta Napi a jelentését, — aztán majd megbeszéljük bővebben, mi a *kötelességed* irányunkban és a közügygyel szemben. A Belky gyilkosságának is megvan a magva. Ő csakugyan ölt, persze csak egy rablót, a ki ötször rásütötte revolverét. Czélt tévesztett; a Belky golyója talált. Fölmentették természetesen.

Bármilyen izgatott volt is Miklós, úgy tett, mint a ki az egész tömeges rágalommesét semmibe sem veszi.

— Köszönöm, Napikám, — mondta kezeit egymásba dörzsölve, — hogy megkiméltél a szennyirat azonnali elolvasásától. Legyetek nyugodtak mind a hárman, a milyen nyugodt én vagyok s továbbra is kérem értékes támogatástokat. Majd a sajtóper ki fogja deríteni ártatlanságtokat s becsukatjuk a gaz rágalmazókat.

Bodonyi felállott.

— Nem úgy lesz az, — mondta olyan kategorikus hangon, mintha a tizparancsolatot szavalta volna el, — nem úgy lesz. El fogsz bennünket csapni, mind a hármunkat s szükség esetén elcsapod magadat is, ha többre tartod az eszme diadalát, mint a magad jó hirnevét.

Zádor Miklós valósággal elsápadt.

— Ugyan kérlek, ne fantaziálj, — korholta barátját türelmetlenül, — a becsület jogáról csak nem kell az eszme érdekében lemondanunk, csak összefér a két dolog.

— Nem fér össze, — magyarázta Bodonyi konokul. — A nagyközönség szemében ennek a röpiratnak, hiába tartalmaz rágalmakat, csak annyi az értéke, mintha igazat mondott volna. Mi mától fogva — téged egyelőre kiveszlek — kompromittált, legalább is gyanus személyek vagyunk a tömegek szemében, becsületesek csak azokra nézve, a kik ismernek bennünket. Már pedig kompromittált egyének nem predikálhatnak erkölcsöket, apostoloknak pláne nem valók, holott a Véreimnek apostolokra van szüksége.

Miklós még türelmetlenebb lett.

— Ellentmondásba jönnénk önmagunkkal, ha a keresztény erkölcsöknek propagandát csinálván, ártatlanul üldözött, megvádolt barátaink elejtésével annak legelemibb törvényét szegnénk meg.

— Idealizmus, theoria, — gunyolódott az apostollelkű proletár, — dilemmába szorultál: hazád érdekében az a kötelességed, az észszerűség is azt diktálja, hogy két rosz közül a kisebbiket válasszad . . . Mi hárman — ismételte még egyszer, — kilépünk a lap kötelékéből.

Miklós belátta, hogy nem bir a makacs férfival. Engedményt tett neki.

— Nem bánom, ha másik két barátunk is úgy akarja, ne szerepeljetek a lapnál, míg el nem dől a sajtóperünk. Fizetésteket természetesen addig is megkapjátok, azon túl meg okvetlenül reflektálni fogok a munkátokra is.

A makacs ember is belátta, hogy barátja megnyugtatása szempontjából engednie kell.

— Majd meglássuk, hogy lesz aztán, — mondta, — egyelőre az a tanácsom, hogy mindenekelőtt magadra gondolj. Jó lesz még a sajtópör megindítása előtt nyilatkozatot kérned nagynénédtől, hogy tőle kaptad a 900,000 koronádat, egyben egy keresztlevelet is kérj tőle annak bizonyságául, hogy túl van a nyolczvanon: úgy közöld lapodban, minden megjegyzés nélkül a nyilatkozatot a keresztlevéllel együtt.

Miklós arisztokratikus lelke valósággal fellázadt barátja czinikus tanácsától.

— Oh, — jelentette ki határozottan, — azt már nem teszem.

Bodonyi belátta javaslata bizarrságát, gondolkozott egy pillanatig.

— Nyilatkozhatnának a tanuid is helyetted, — mondta aztán. — Bizonyára tanuk előtt, vagy valami irás ellenében adta át neked nagynénéd a pénzt.

Miklós tagadólag rázta a fejét.

— Nincsenek tanuim. A pénzt négyszemközt vettem át minden irás nélkül.

Bodonyi összerázkódott.

— Akkor — kiabálta, — ülj a vasútra azonnal és végy nénédtől irást, adjál neki elismervényt, láttamoztasd s hitelesíttesd a közjegyzővel mind a két okiratot. Nem bánom, kényeskedj, czikornyázzad (majd nem teszed később), ne közöld a két irást a lapodban, csak meg legyen.

Miklós belátta, hogy barátjának igaza van. Minden eshetőségre számítania kell.

— Azt megtehetem, — jelentette ki, — de egyelőre nem sietek vele.

— Siess, rohanj . . .

Csöngettek.

Lórika bedugta kandi fejét az ajtónyiláson:

— Méltóságos úr, táviratot kaptunk, tessék a szelvényt aláirni.

Miklós kiment s egy pillanat mulva visszatért a távirattal.

— Bocsáss meg, elolvasom.

Feltörte a pecsétet. Olvasott. Elsápadt. A papiros kiesett a kezéből.

Bodonyi mellette termett.

— Mi baj?

Miklósnak megeredtek a könnyei.

— Meghalt a nagynénám, — fuldokolta, — a nemes szent asszony nincs többé. Isten áldása lebegjen porai felett.

Bodonyi, a fanatikus proletár nem kimélte barátja fájdalmát, egy annál sokkalta hevesebb fájdalom kínjától kitört a szó vonagló ajkáról kiméletlenül:

— Meghalt a néned, meghalt a lapod, most csak azon légy, meg ne halj magad is s veled együtt az eszme, a mely benned él.

XIV. A dilemma.

Ha tudott volna Bodonyi Zádor Miklósnak a herczegnővel való viszonyáról, talán azonnal rájött volna, kiben keresse az ellenük intézett orvtámadásnak értelmi szerzőjét.

Miklós nem jött rá mindjárt, holott régi kedvesének a politikáról ejtett jóslatszerű szavaiból s burkolt czélzásaiból, a melyek igen hasonlítottak a fenyegetéshez, elég gyanuokot meríthetett volna ahhoz, hogy elsősorban is a szenvedélyes asszonyt okolja az őt ért rágalomért. Miklós ellenei otromba támadását az ő akcziója természetszerű reakcziójának tekintette, annak bővebb magyarázatához nem keresett a lényegen kívül fekvő mellékindítékokat. A féligazsághoz eljutott így; a herczegnő elleni gyanuja azonban csak akkor merült fel a lelkében, a mikor az első döbbenet és családi gyásza lélek- és agyemésztő zavarából kikerülve, elemezni kezdte a paskvillt, kombinácziót kombináczióra halmozva, annak várható hatásait mérlegelve s keresve a retorzió módozatait.

Fenkölt lelkű nagynénje, a Zádor-család emehű sáfárja váratlan halálán való gyásza úgy elfoglalta egész szivét, hogy egyéb érzésnek, agyában gondolatnak, valameddig be nem zárult a szent asszony után a családi kőkripta ajtaja, nem jutott benne hely. A rágalom szele, mire Miklós odaért a temetésre, eljutott Zádorházára is, — a kiadóhivatal megküldte a paskvillt a papnak és jegyzőnek, — de a mérge nem hatolhatott hozzá: annak egyelőre útját állotta a halott. Pap, jegyző, a szomszéd megyebeli urak, a kik eljöttek a végtisztességre, az uradalom tisztikara és cselédsége kivétel nélkül részvétteljes tisztelettel járultak eléje, a barát a barátot üdvözölte benne, az ismerős a kiváltságos urat, s mint leendő jóltevőjüknek hódoltak neki, az örökösnek, az utolsó Zádorbirtok gazdasági alkalmazottjai. Még csak nem is suttogtak az emberek. Az előkelő halott a koporsóban feléjök fordította finom markiz arczát s rájuk meresztette jóságosan szigorú szemét: ne bántsátok az én örökösömet, az utolsó Zádort, a kire én egy életet szenteltem, hogy kiemeljem az élet szürkeségéből a gazdagság és boldogság fényébe, viszonzásul azért a boldogságért, a melyben egy másik Zádor, az én édes uram által részesültem. Ne higyjetek a rágalomnak, oh élők, az utolsó Zádor lelki tisztaságáért én felelek, én, a halott . . .

Miklós mindössze két napig maradt Zádorházán nénje halála után. Megerősítette állásában a halott gazdatisztjét, egy öreg, kipróbált becsületességű és hűségű hétszilvafást, fölvette vele a leltárt, felruházta teljhatalommal s visszautazott a fővárosba. A vasúton két kaszinóbeli barátjával találkozott: azok is úgy tettek, mintha mit sem tudnának az ellene irt szennyiratról . . .

Miklós fővárosi lakásába érkezvén, hideg észszel foghatott hozzá az ismeretlen iró ellen megindítandó bűnvádi eljárás anyagának összegyűjtéséhez. Nem zavarta többé a Bodonyi peszszimizmusa, csak magát a tarthatatlan, szinte otrombául ostoba rágalmat látta (a mit csupa gyermekség leleplezni), annak eventuális hatásaival nem számolt. Hovatovább kicsinyes kellemetlenségnek kezdte az egész esetet tekinteni, a melyen túl kell esni, de a melytől félni nem szabad. Elvégre rágalmaztak már czézárokat, szenteket is.

Elmélkedései során történt, hogy valamiképen — talán rövid közszereplésének mérlegelése közben, — eszébe jutottak a herczegnő búcsúszavai: «Nem fogom többet háborgatni, a politikára bízom, hogy megtérítse önt a számomra . . .» Továbbá: «Sem pénzt, sem fáradságot nem fogok kimélni, hogy kivivjam hálájáját azokkal a szolgálatokkal, a melyekkel révbe fogom juttatni a hajóját, ha sülyedőben lesz . . .»

Miklós visszaemlékezett rá, hogy ezek a czelzások annak idején mily kinos, nyugtalanító

Hosszú Piroska

Gyula

festő

II. Bimbó út 137.

MKSz 1947

H. Pintér Gula (Hossú)

Ipmův

Ipm Társ-Sagic

1914 c Sirkó pály
1915 Hadicsoléstable pály
1920 " "

Horszu Maton

Festö

Thökölz ut 163

Mülsarnok

1922. jub. Kiall

HOSSZU PINTÉR, éremművész

Gáty-Goldmann Fülöp 1921-ben az általa elérhető összes magy. szobrász-éremművésztől megrendelte önarcképüket 100+100 mm. plaketten.-A gyüjt. a MNM.-ban van.- 116.drb
A sorozathoz tartozó önarcképplakettek:
~~HORVÁTH PINTÉR.-Felirat:~~
HOSSZU PINTÉR,.-Felirat:HOSSZU PINTÉR 1921.-MNM.-99+100
Leorás: Ltsz.: 41/983/52. 31.old

GOSZTONYI JANOS: Magyar szobrászok és éremművészek önarcképplakettjei 24.old

AZ ÉREM, XXXII.évf. 1975.-1. Bp. VI 1975

MDK

Hosszu Pintér Gyuls és Horváth Béla

Kettős sirtervpályázatukat 2ooo koronás II. dijjal jutalmazták

Az O. M. Iparművészeti Társ. sirkőtervpályázata. Magyar Iparművészet 1920.

MDK

Hosszu Pintér Gyula és Horváth Béla

Az O.M.Iparmüv.Társ. sirkőtervpályázata. Kettős sirterv, repr. /Megvette looo koronáért Gerenday A. és Fia/.

Magyar Iparmüvészet 192o. 85.l.

MDK

Hosszu Pintér Gyula

Egyházmüvészeti kiáll. plakátpályázata.Nemzeti Szalon. 1926.

Hosszu Pintér Gyula MDK

Müteremben, pasztell

Munkácsy Céh IX. kiáll.
Nemzeti Szalon 1936. máj.

MDK

Hosszu Pintér Gyula, szobrászm.

pályatervét 150 koronáért megvették.

Pályázatok. A siremlékpályázat eredménye.
MIP. 1914. 137.l.

MDK

Hosszu Pintér Gyula

siremléktervéért 600 korona jutalomban részesült

Pályázatok. MI, 1920, 95 l.

Hosszu Pintér Gyula és Horváth Béla MDK

siremlékterve 2000 koronás II. díjat kapta
és az egyik 1000 " III. " "

Pályázatok. MI 1920. 95 l.

MDK

Hosszu Pintér Gyula és Horváth Béla

siremléktervért

Iparmüv. Társ. 2ooo Kr-ás 2.diját és az egyik

looo Kr-án dijat kapták

Pályázatok. Magy.Iparmüvészet 192o. 95-96.l.

Hosszu Pinter Gyula

Magyar Karácsonyi - kiállitason a Károlyi palotában szines rek-lámfiguráival szerepelt.

M .930. XII.7.

Hosszu Pintér Gyula és Horváth Béla MDK

600 korona jutalomban részesült sirkeresztpályamunkájáért /Iparm. Társ./

Pályázatok. Magy. Iparművészet 1920. 95-96. l.

MDK

Hosszu Pintér Gy., festö

Táj.	Pastell.
Zsibói utca.	Szin. tusrajz.

A Budai Képzömüvészek Karácsonyi Kiállitása. 1947.
Kat.

Horsú Pintér Gyula

Országos Magyar Iparművészeti Társulat idegen-forgalmi emléktárgyak pályázatára beagyitott pályaművék elfogadtak. –

Nemzeti újság

1929 II. 8

Herrn Pinter Gyula

Országos Magyar Iparművészeti Társulat
idegenforgalmi emlékhárnyak pályázatára
benyújtott pályaművét elfogadták

Magyarság
1929 11.8

Horvat Pintér Gyula
festőművész

Országos Magyar Iparművészeti Társulat idegen-forgalmi emléktárgyak pályázatára benyújtott pályaművét elfogadták.

Budapesti Hirlap
1929 II. 8

MDK

Hosszu Pintér Gyula és Horváth Béla

az alábbi pályázaton looo pengős III. dijat nyertek

Az Idegenfor. Tanács plakátpályázata. Magyar Iparmüvészet 1929. 6o.l.

_____ ker. Tanács

Adóalany neve: _____

Lakhelye: _____

Kifizetés jogcíme: _____

Kifizetett, illetve levont jövedelemadó összege:

Ft.

MDK

Hosszu Pintér Gyula és Horváth Béla

fejfák terveire kiirt pályázaton egy közös tervüket kitüntető elismerésben részesitették

Pályázatok siremlékek és katonasirok terveire. Magyar Iparművészet 1922. 75.l.

MDK

Hosszu Pintér Gyula és Horváth Béla

siremlékek terveire kiirt pályázaton két 3.ooo koronás dijat nyertek

fejfák terveire kiirt pályázaton közös tervüket kitüntető elismerésben részesitették

Pályázatok siremlékek és katonasirok terveire. Magyar Iparművészet 1922. 75.l.

Horszu Tódor

ács 1852

l

Hereptzabó Levélt

30. l.

T.

EUROPA

film-, könyv-, lapterjesztő és könyvkiadó rt.

Budapest, V.,

Rothermere-utca 12. III. 2.

Hosszú Vilma

Budapest, 1940. sept.

Hosszú Vilma iparművészeti szalon, IV. Városház-u. 6. 184-395

Flostmann Mihály

ácsm.

Be 1780

Tp Földvár

Schneider

22 i. l.

Hosztalek Karól

elhelő budapesti építő-
mester Május 1-én saját
fegyverével oltotta ki élete

cod

Építő Ipar

1910. 202. l.

..... *műhely.*

főnökség!

.....hó.....n történő kifize-

.....indokából személyesen meg nem

.....számu .....

n.

vi ..... hó.....

.....

sajátkezü aláírás és munkásszám.

Hosztalek Károly

épitőmester.

+ 1910 apr. 30.

Ipartestületi évkönyv.

1911. 290. l.

Oláhország V. 264.

Hosztalek Károly

epitez

1881. Bpest

Cim a Lakpajzsa Franklin

Emulgit és Reform
parafakő szigetelő anyag, Schedtetők, fa-cementtetők, hideg és vékony falak burkolására, könnyü hangfogó válaszfalak készitése, hütők, jégvermek, sörraktárak, borpincék szigetelése.
Thermalit
tulhevitett vezetékek szigetelésére.

Szabadalmazott
Parafakőgyár R.-T.
ezelőtt: Kleiner és Bokmayer
Igazgatóság: Budapest, VIII., Főherceg Sándor-tér 4. sz.
Telefon 60—33 és 67—25. ooo Gyár: Kőbánya.

Parafa-asbest padló
ruganyos, meleg, könnyen tisztán tartható.
Földfeletti jégvermek sörhütők, borpincék
tervezése.
Műszaki iroda
a parafakő anyag célszerü alkalmazására vonatkozó tervezések kivitelére.

az I., Krusper-utca ½ hrsz. a. 3 em. ház, ép. Neumann Sándor.

199096. Quittner Béla (VI., Szabolcs-utca 3.) ugyanott emeletes épület, ép. Böhm Henrik.

189223. Orbán Gábor (VII., Erzsébet királyné-ut 121.) ugyanott földszintes ház, ép. Varga István.

189229. Dr. Benedek György nev. Németh Lipót (V., Hold-utca 3.) a II., Eszter-utca 6282. hrsz. a. nyaraló.

177980. Krázl Jánosné (III., Szőlőkert-utca 25.) a III., Filatori-dülő 6237. hrsz. a földszintes ház, ép. Lasetzky Márton.

173932. Holtzspach András (III., Szt.-Endrei-ut 8178. hrsz.) ugyanott földszintes ház.

188585 Hack Kajetán (III., Templom-utca 17) a III., Filatori-dülő 6200/22. hrsz. a. földszintes ház.

194592. Schweda Mihály (VIII., Orczy-ut 8.) a X., Névtelen-ut 8416 | 6 hrsz. a. földszintes ház, ép. Strakovics Albert.

190030. özv. Schedig Józsefné (I., Fehérvári-ut 143.) az I., Kelenföld 13725. hrsz. a. toldalék, ép. Broskó János.

194591. Galli László (X., Hölgy-utca 19.) a X., Névtelen-utca 8416 | a hrsz. a. földszintes ház, ép. Strakovits Albert.

83905. Saile Antal (III. Szépvölgy-u. 13.) ugyanott toldalék, ép. Benedek András.

194564. Fitz József (VII. Besnyő-u. 30.) a VIII. József-u. 6308. hrsz. a. toldalék, ép Gfellner Ferenc.

193713. Kunz Ferenc (VI. Liszt Ferenc-tér 10.) ugyanott boltkapuzat épitésére vonatkozó tervei jóváhagyattak;

b) **nagyobb és kisebb átalakitásokra:**

192996. Popp János (III. Vihar-utca 19. sz.) ugyanott.

193774. Fleischl Róbert (VI. Teréz-körut 40.) a IV. Királyi Pál-utca 7.

190000. Bpesti lószőr fonóda r. t. (IX. Soroksári-ut 150.) ugyanott.

197295. Weisz Leó (V. ker. Sas-utca 25) ugyanott.

147413. Pföser Károly (VI. Aradi-utca 52.) a VI. Bajnok-utca 2.

197932. Rétay Sándor (I. Bors-utca 10. sz.) ugyanott.

194572. Illés Antal (VIII. József-utca 67.) ugyanott.

195393. Daun Jenő (III. Zsigmond utca 13.) ugyanott

199624. Angol-osztrák bank (V. Fürdő-u. 6.) ugyanott

195402. Józsa Lajos (I. Mozdony-utca 18.) ugyanotti házra vonatkozó módositott tervei jóváhagyattak;

c) **jóváhagyásra ajánltattak:**

195384. Berta József a III. Homokos-dülő 7994 1. hrsz.

193056. Magnezit ipar r. t. a X. Gyömrői-ut 8512. hrsz.

197251. Klein Izidor az I. Lenke-ut 13887. hrsz.

195366. Mondorits Endre az I. Virányos-ut 7.

193736. Krén Pál a III. Kaszás-u. 6655 hrsz.

193715. Domány Albert a II. Margit-körut 87.

193716. Horváth János a VI. Szt. László ut 1548. hrsz.

174862. Miklós és Wirth az I. Béla Király-ut 8981. hrsz. a.

197930. Haszmann Pál.

176059. Magyar leszámitoló és pénzváltó bank a IX. Közraktár-utca 9647. hrsz. a.

172958. Klinger Richárd a VII. Angol-utca 8. sz. a. házra vonatkozó tervei;

d) **gépekre és felvonókra:**

186514. Rosenbaum Sámuel (IX. Szvetenay-utca 13.)

e) **elutasittattak:**

191351. Rusznák Károly a III. Remetehegy 1911. hrsz. a.

196865. Renner Károly a III. Viador-u. 14. sz. a.

193700. özv. Stornyi Sándorné az V. Visegrádi u. 1292. hrsz. a.

185915. Felten és tsa az V. Hungária-ut 1458. hrsz. a.

194634. Pless Mór a VI. Petneházy-utca 62. sz. a.

196051. Strausz Adolf a VII. Ilka-u. 22323. hrsz. a. házra vonatkozó tervek.

Lejáró tervpályázatok.

Szept 18. Kálvin-szobor-bizottság Genfben: Nemzetközi pályázat Kálvin szobrára Dijak összege 30.000 frank. (16)

Okt. 15. Éremkedvelők egyesülete: plaket tervezés. Dij: a.) kivitellel megbizás vagy 200 k., b.) I. kivitellel megbizás, II. 200 kor. Megvételi dij 100 k. (32.)

„ 26. Magyar Mérnök- és Épitész Egylet: 1908. évi Ybl pályázat Dij: Ybl érem (10)

Nov. 28. Magyar Mérnök- és Épitész Egylet: az egyesület 1908. évi épitészeti kispályázata Dij: egyesületi ezüstérem és 100 kor. (16.)

1909. Jan 6. Magyar Mérnök- és Épitész-Egylet az egyesület 1908/9-ik évi épitészeti nagypályázata: Dijak: egyesületi aranyérem és a vallás- és közokt. minist. 1200 k-ás utazási ösztöndija, II. egyesületi ezüst érem. (22.)

„ Máj. 15. Debrecen város tanácsa: Kossuth Lajos szobra. Kiviteli költség 150.000 kor. Dijak. I. a kivitellel megbizás, II. 6000 kor., III 3000 kor. Megvételi dij 1000 kor. (29.)

* A zárjelben foglalt számok azon lapszámainkat jelzik, melyekben az illető tervpályázatok közzététettek.

Pályázatok állásokra.

Műszaki tanári állás. A keszthelyi m. kir. gazdasági akadémiánál a műszaki tanszék megüresedvén, ennek betöltésére pályázat hirdettetik. Ezen tanszék teendőinek körébe tartozik a gazdasági gép- és eszköztan, gazdasági épitészettan, földmértan és fizika (erőmütan és éghajlattannal) előadása, az előadásokkal együtt járó gyakorlati okmutatások és rajzgyakorlatok tartása, továbbá a meteorologiai észlelő állomás vezetése. A kinevezendő akadémiai rendkivüli tanár illetményeit képezi: a VIII. fizetési osztálynak megfelelő fizetés és 1904. I. t.-c., illetve az 1906. IX. t.-c. alapján járó pótlék, ötször ismétlődő, egyenkint 200 kor. ötödéves korpótlék, szabályszerü lakpénz és vizsgadij. Felhivatnak mindazok, kik ezen állást elnyerni óhajtják, hogy végzett tanulmányaikról, és eddigi foglalkozásukról szóló bizonyitványokat, s esetleges szakirodalmi müködésüket is feltüntető, rövid életrajzzal felszerelt folyamodványaikat a m. kir. földmivelésügyi ministerhez cimezve, ha szolgálatban vannak előljáró hatóságuk utján, egyébként pedig közvetlenül a keszthelyi m. kir. gazdasági akadémia igazgatóságához szeptember 20-áig adják be. A kinevezés egyelőre ideiglenes minőségben egy év tartamára, s a véglegesitès csak a próbaév leteltével fog történni.

Mérnöki állás. A kolozsvári m. kir. telepitési felügyelőségnél egy napidijas mérnöki állásra pályázat hirdettetik. Az állás javadalmazása: Kolozsvár város mint székhely területén 8 kor. napidij. Kolozsvár városon kivüli foglalkozás esetén pedig 4 kor. napidij pótlék. Felhivatnak mindazon földmérő munkálatokban gyakorlattal biró okl. mérnökök vagy földmérők, hogy ez iránti — képesitésüket igazoló okmányokkal szabályszerüen felszerelt — kérvényüket, életkoruk megjelölésével szeptember 20-ig a kolozsvári m. kir. telepitési főfelügyelőséghez nyujtsák be. Az állás azonnal elfoglalandó.

Vizmesteri állás. Az alsó-fehér-körösi ármentesitő, belvizszabályozó és vizhasznositó társulatnál egy vizmesteri állás szerveztetvén, arra pályázat hirdettetik. Ezen állással évi 1600 kor. törzsfizetés, a fizetés 50%-ig emelkedhető öt évenkénti 10%-os korpótlék, évi 500 korona utiátalány, természetbeni lakás, 2 km. töltésvonalnak legeltetésre való használhatása és nyugdijjogosultság jár. Pályázhatnak oly 40-ik életévüket még be nem töltött magyar honpolgárok, akik vizmesteri oklevéllel birnak s kik katonai szolgálati kötelezettségüknek eleget tettek. A kinevezés a felsorolt illetmények élvezete mellett egyelőre egy évi próbaidőre történik s a kinevezendő vizmester csak egy évi sikeres próbaszolgálat után fog állásában véglegesittetni. Felhivatnak, akik ezen állást elnyerni óhajtják, hogy keresztlevéllel, vizmesteri képesitvénnyel, erkölcsi és orvosi bizonyitvánnyal, továbbá eddigi szolgálataikat igazoló bizonyitványaikkal felszerelt kérvényüket Haan Béla társulati elnökhöz cimezve szeptember 20-ig a társulat igazgatóságához Gyulára küldjék be. Az állás október 1-én elfoglalandó.

Mérnöki munkálatok.

Zombor város felvétele és lejtmérezése. Zombor sz. kir. város tanácsa szeptember 29-én déli 12 órára pályázatot hirdetett a város belsőségének háromszöges és részletes felvételénél és lejtmérezésénél teljesitendő mérnöki munkálatokra. A vonatkozó pályázati felhivást lapunk mai számában hivatalosan tettük közzé.

Tagositások.

Alsógyékényes. [Szolnok-Doboka m.] Alsógyékényes község határának tagositásánál teljesitendő mérnöki munkálatokra a következő mérnökök pályáztak: Székely Gyula (Kackó) 3·80 k., Máxim N. (Dés) 4·80 k., Kindl Károly (Kolozsvár) 4 kor. holdankénti egységárral.

Székely Gyula kackói mérnök ajánlata került elfogadásra.

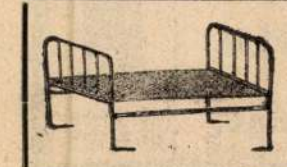
Honi ipar!
Szállit kizárólag saját gyártmányu mindennemü **sodronyfonatokat, keritéseket, vas és rézbutorokat** és **ágybetéteket**, kórházak, intézetek és szállodák részére.
Árjegyzék és költségvetés ingyen.
HICKER GY. - Budapest, VII., Holló-u. 3. Telefon 22—66.
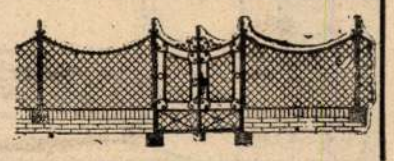

KOVÁCS ZSIGMOND
FESTŐ, FÉNYEZŐ és MÁZOLÓ.
Elvállal minden e szakmába vágó munkákat, különösen fa- és vasbutorok fényezését és festését, valamint fürdőkádak zománcozását, stb. Kórházi és intézeti berendezéseket modern kivitelben és a legjutányosabb árak mellett eszközöl.
BUDAPEST
VII. KERÜLET, DOHÁNY UTCA 15. SZ.

Prister György egészségügyi berendezések telepe.
Mühely és iroda: BUDAPEST, VI., IZABELLA-UTCA 71. Telefon 22—12.
Vizvezetéki, fütési és világitási telepek, csatornázások, fürdők és closetek, vizállomások, szivattyumüvek, kézi és erőmüvi hajtásra. Vizvezetékek kastélyok és községek részére. Tüzoltási berendezések gyáraknak. Melegviztelepek. Technikai berendezések, fürdők, kórházak, szanatóriumok, iskolák és gyógyfürdők részére.

hogy valamely aszfalt vállalkozó magyar aszfaltbánya termékkel dolgozik, azt örökre kitiltaná a városi vállalkozásokból. Ausztriában különben sem állanak szóba magyar vállalkozóval.

Hisszük és reméljük, hogy Magyarország minden városában akadni fog egy ilyen magyar Lueger, aki kitessékeli a megtévesztésre utazó magyar köntösbe bujtatott osztrák aszfalt céget a „Fiumei aszfalt vállalatot."

A vállalkozás körében előforduló jogesetek.

Utak épitésére vagy fentartására szükséges követ szállitó fogatok vámmentessége.

Utak épitésére és fentartására szükséges anyagot szállitó fogatoknak a vámmentesség minden megszakitás nélkül biztositva van. Ezért nincs különbség a tekintetben, hogy az ut épitésére és fentartására szükséges kő megszakitás nélkül szállittatik-e az uttestre, vagy pedig a szállitás megszakittatik a végből, hogy a kő az erre alkalmas helyen összezuzassék s azután a kő már zuzott állapotban szállittatik tovább az uttestre.

Ha tehát az ut épitésére vagy fentartására szükséges követ szállitó fogatok a zuzás helyére való szállitás közben használják a vámtárgyat ép ugy vámmentesek, mint a már zuzott követ az uttestre szállitó fogatok. Annak bizonyitására, hogy a zuzás helyére szállitott kő ut épitésére és fentartására szükséges-e, — midőn állami és törvényhatósági utakról van szó, az államépitészeti hivatal hivatott és ettől eredő bizonylat adja az alapot arra, hogy a törvényszerü vámmentességi igazolványt az illetékes hatóság kiállitsa.

(Közigazg. bíróság 1908. I. 14. 4639/907.)

Baleset elleni biztositás.

A balesetet szenvedett által a saját költségén eszközölt baleseti biztositásból eredő igények kizárólag a balesetet szenvedettet illetvén, a baleset következményeiért felelős harmadik személy kártérítési kötelezettségének terjedelmére az nem lehet befolyással, hogy mily összeget kapott a sérült a biztositó társulattól.

(M. kir. Curia 2033/908.)

Szakbavágó szabadalmi feljegyzések.

Megadott szabadalmak.

Az alábbi cimü találmányra a megjelölt naptól számitva a megnevezettnek szabadalom adatott, mely a szabadalmi lajstromban a megnevezett számot kapta. A szabadalmi leirásokra a Szabadalmi kir. állampénztárnál teendők meg a megrendelések.

42782. lajstromsz. Micháelisz Jakab lakatosmester és Szalay János lakatossegéd Ujpesten. — Ujitások ajtózárakon.

—

42784. lajstromsz. The Ceramie Machinery Company cég Hamiltonban, mint Goldsmith Frederick Ernst téglagyáros hamiltoni lakos jogutódja. — Gép téglák bevonására.

42785. lajstromsz. Küpfer Guillermo gyáros Santiagoban. — Csapágy gép- és egyéb tengelyek számára.

—

42786. lajstromsz. Linck Carl mérnök Hom burgban. — Készülék többszörös expanzióval biró gőzgépek gyors megállitására.

—

42787. lajstromsz. Poljakoff-Kowtunoff Theoctiste téglagyári igazgató Szt.-Pétervár m. Surshiban. — Jármü tovamozgató vágánnyal.

—

42789. lajstromsz. Rohrschutzgesellschaft mit beschränkter Haftung cég Breslauban. — Szelep csővezetéknek tul nagy nyomás által előidézhető törés elleni biztositására.

—

42790. lajstromsz. Reck Anders Borch kapitány Hellerupban. — Ujitás melegvizfütési berendezéseken.

—

42804. lajstromsz. Bonnefont Charles gyáros Párisban. — Eljárás mükő előállitására.

—

42794. lajstromsz. Koczó Sándor mérnök és Adler Imre vaskereskedő Kecskeméten. — Eljárás karók előállitására.

—

42795. lajstromsz. Pielock Eduard mérnök Berlinben. — Fütőcsöves kazán.

—

42806. lajstromsz. Driever & Fülle cég Elberfeldben. — Eljárás és készülék faerezés előállitására festett fölületen.

—

42807. lajstromsz. Kriwanek Heinrich mükögyáros Wienben. — Eljárás fényes fölületeknek mészvakolatokon való előállitására.

—

42812. lajstromsz Zürn Pál épitész Casselben. — Fából, fémből, cementből vagy más anyagból készült tartályok tömitése.

—

42821. lajstromsz. Schlisler Károly mérnök Liégeben. — Csavaranya biztositás.

—

42831. lajstromsz. Winkler Stanislaus asztalos Radautzban. — Iskolapad.

—

42825. lajstromsz. Delwitz Fleischer Wassergasgesellschaft m. h. H. cég M m. Frankfurtban. — Berendezés csövek hegesztésére.

—

42829. lajstromsz. Siemens & Halske Aktiengesellschaft cég Berlinben. — Eljárás elektromos fényt szolgáltató izzószálak előállitására nehezen olvadó fémekből.

—

42832. lajstromsz. Vereinigte Maschinenfabrik Augsburg und Maschinenbaugesellschaft Nürnberg A.-G. cég Augsburgban. — Furógép.

—

42842. lajstromsz. Dr. Zielinski Szilárd müegyetemi tanár Budapesten. — Födött aláépitményü vasuti fölépitmény.

—

42852. lajstromsz. Roggero Enrico gyáros Genuaban. — Lakásfütésre alkalmas mélegvizkazánnal kombinált konyhatüzhely.

—

42863. lajstromsz. Bolze Henrik Atanáz mérnök Hannoverben. — Melegvizfütés. Pótszabadalom a 33089. számu szabadalomhoz.

—

42859. lajstromsz. Schulze Károly szerelő és Lincke Raimund rézöntő Leipzig-Lindenauban. — Ujitás vizvezetékek számára való segédzárakon.

—

42877. lajstromsz. Roggero Enrico gyáros Genuában. — Fütőtest.

—

42879. lajstromsz. Bangroth Frigyes müvezető Budapesten. — Rögzitő-szerkezettel ellátott ajtó vagy ablakpánt.

—

42884 lajstromsz. Johnson Walter Claude mérnök Broadstone-Farmban. — Önmüködő vizfecskendező berendezés.

Fölszólalási határnapok.

Az alább fölsorolt találmányi bejelentések ellen emelt fölszólalások tárgyalására határnapokul kitüzettek:

Egyesült Villamossági Részvénytársaság ujpesti cég „Tapaszcsomó elektromos izzólámpákhoz, különösen wolframból és ennek ötvözeteiből való fémes izzófalaknak az áramhozzávezető huzalokkal való összeköttetésére és eljárás annak előállitására" cimü bejelentésére nézve október 6-ika.

—

Bóra Elemér müvezető gurahonci lakos „Fékező-berendezés főleg iparvasuti kocsik számára" cimü bejelentésére nézve október 13-ika.

—

Blathy Ottó Titusz budapesti lakos „Eljárás váltakozó egyenáramu forgó transzformátorok megindítására" cimü bejelentésére nézve október 19-ike.

Szabadalmak gyakorlatba vételére vonatkozó ajánlatok.

New-York Labeling Machine Company cég New-Yorkban

„Jegyragasztó gép"

cimü, 24930. sz. 1901. szeptember 10-iki keletü magyar szabadalmának belföldi gyakorlatbavétele tárgyában hazai gyárosokkal összeköttetést keres.

Bővebb felvilágositást nyujt **edvi Illés és Janssen** szabadalmi ügyvivői iroda, Budapest, VI., Eötvös-utca 9. sz.

Magánépitési engedélyek Budapesten.

A fővárosi magánépitési albizottság 1908. augusztus hó 31-én Kun Gyula tanácsnok elnöklete mellett a következők részére hozta javaslatba az épitési engedély kiadását:

a) **nagyobb és kisebb épitkezésekre:**

Hlavay György (VII., Thököly-ut 171.) a IX., Erkel-utca 4. sz. a. 3 emeletes ház.

197954. özv. Gemeiner Istvánné (VIII., Barossutca 102.) a VIII., Szigetvári-utca 6582. hrsz. a. 3 em. ház, ép. Hosztalek Károly.

197283. Singer Rezső (IV., Kishid-utca 8.)

Eredeti Meidinger rendszerü
szabályozó-, töltő és szellőző kályhák
minden kivitelben.
BUDAPEST és BÉCS
EHRLICH J. és H. Meidinger kályhagyára.
BUDAPEST, IX. ker., Lónyay-utca 15. szám.
Központi légfütések.
Meidinger caloriféres-ek cserépburkolatban.
Cs. és kir. kiz. szabadalm.
Siemang-Ehrlich-féle kaszárnya kályhák.

Hoszlinszky Antal
rajztanár Óravicabánya

Belépett az alább
egyesületbe

Magyar Rajztanárok
Orsz. Egyesületének
Értesítője. 1904. VII
62. l. (Egye-
sületi élet.)

A 17-ik század hollandus festészet
iskolájához tartozik *Jacob de Wet* „Áldo
keletkezhetett egy kiváló tájkép (243). Az i
jelzett olaszos táj, parasztokkal és juhnyáj
Carree, Nicolaes Berchem tanitványa h
kikötőjén (721). *Barent Gael* tájképe
festett két kép (719 és 720), jellemző pé
képviselve: *Ludolf Backhuysen* két kép
finom kidolgozású művel (55), továbbá
Velencében festett 1724-ben (205). A töb
a genrefestőkkel ismerkedünk meg. Ezek
rokon a művésznek utolsó korszakából
valamint a wieni Tritsch és Lilienfeld-f
művészetéhez közel álló képnek tárgya u
a hollandus népélet a tárgya *Jan Miense*
táblára festett „Seneka halála“ (247) meg
Honthorst-ra.

A jelenlegi árverésen nagy számba
Mint legrégibb német mestert elsőnek az
képét kell emliteni (102). „János fejét
man festette, aki elődjét sokszor a megté
ismeretlen képét: „Az almát árusitó fiu“-
festett tájképeit (565 és 566) és *Rosa di*
Werner Tamm madárcsendéletét (649) és v
Schinnagl tájképeivel (595) és *Jacob Phi*
századba, de *Wilhelm Kandler* „A róm
„Kártyások“ c. műve (452) és Wilhelm M

Hosztrnitzky Antal

Nagybányai kiáll. kat. 1912

80

15-én 59. sz. a. felszólítottam a tudomá-
a, hogy az 1905 évről jelentésüket feb-

lett kitüznünk, hogy módunkban álljon
szövetsége ez évi közgyülése előtt be-
ó muzeumok és könyvtárak állapotáról

Téglás István, nyug. tanfelügyelő

VI. 202, 204

Hosztinszky Antal

1904. nagybányai szabad
festőiskola

Nagybányai kiáll kal. 1912

Torontál vármegyei Magy. Közművelődési
Egyesület VI. 223

K. P. K.

HOSZTINSZKY Antal festő

1904-ben Nagybányán a Szabad-iskola növendéke

Réti Bn. 1954. 328. l.

Hossznaszói kehely

l.

Balogh Erdélyi ven

ricom.

Zü

Hosszufalni rk templom

a Fájdalmas Szűz tiszteletére

(Somogy vm.)

1748-ban helyreállíttatta

Biró Márton püspök

Pehm. 460. l.

Hosszufalni

egyházi emlékek

Gótikus szentség-
mutató és
kehely

Temploma a XVIII-
században átalakított,
eredetileg gótikus
épület

Jedlicska I.

276 és kv. ll.
2 képpel

Hosszufalusi M. Márton

2. Magyar Biblia – a végén alól ilyen írás vagyon: Kezdette a Sz. Bibliát emé fordítás szerint leírni, s írtta eleitől fogva a' Példás könyvig egészen, és a' Sz. Lukáts Evang. 2. R. 56. verstől fogva mind végig Isten segítsége által Hosszufalusi M. Márton akkori R. Böszörmenyi Prédikator A. D. 1681. die 21 Mai

---

Elfelejthetetlen emlékezetű Egr[illegible] Püspök Galanthai Gróf Eszterházy Károlynak jeles Elte, [illegible] épitén, és [illegible] lőnössen az általa szerzett utánna pedig nevekedett, megrebéli Könyv-Gyűjtemény[illegible] nek leirasa. Tud Gyűjt 1819 V. R. 30 Lap

Horszufalusy Róza

festő

l.

Bizony Ákosné.

Hosszúfalussy Róza

1848-ban Nyírábrányban
született Hosszúfalussy Róza.

Korcksay Gyula: Képzőművészet Szabolcs-Szatmárban.
Művészet, 1977. szeptember - 18. oldal.

Hosszufalvi Teleki-
kastély

kepe repr-

Biró Erdkast

LIV., L.V. t.

Magyarország és Olaszország közös érdekeit a hagyományos politikai barátság és a gazdasági szolidaritás biztosítja

— mondotta Teleki Mihály, aki szombaton Rómába utazott

Vitéz *Teleki* Mihály gróf földmivelésügyi miniszter feleségével és öttagú kíséretével Giuseppe *Tassinari* olasz mezőgazdasági és erdészeti miniszter meghivására *ötnapos hivatalos látogatásra szombaton reggel 7 óra 20 perces menetrendszerü gyorsvonattal Olaszországba utazott.* A minisztert útjára elkisérik: vitéz *Ricsóy-Uhlarik* Béla miniszteri osztályfőnök, *Battha* Pál miniszteri osztálytanácsos, az állattenyésztési ügyosztály vezetője, *Uray* Sándor miniszteri segédtitkár, a miniszter személyes titkára, *Kovrig* János miniszteri segédtitkár és *Náray-Szabó* Tibor fogalmazó.

A miniszter búcsúztatására a déli pályaudvaron megjelent *Talamo* márki feleségével és a követség több tagjával. Ott volt továbbá vitéz *Lukács* Béla államtitkár, *Jurcsek* Béla mezőgazdasági termelés kormánybiztosa, *Ivády* Sándor miniszteri osztálytanácsos, az elnöki osztály főnöke és a *földmivelésügyi minisztérium több vezető tisztviselője.*

Vitéz *Teleki* Mihály gróf elutazása előtt a *Magyar Távirati Iroda* munkatársának olaszországi útjáról a következőket mondotta:

— *Örömmel és várakozással indulok olaszországi utamra, amelyre Tassinari miniszter úr szives volt meghivni* és amelynek gazdag programjáról oly nagy figyelemmel gondoskodott. Megtekintem a *római* mezőgazdasági kisérletügyi intézményt, részt veszek az *Agroromano* ünnepélyes felavatásán, amely a *Mussolini* által „bonifica integralenak" nevezett *talajjavitási, telepitési és mezőgazdaságfejlesztési munkálatoknak egyik nagyszerü eredménye.*

— Több más ilyen „bonificat" is megtekintek Tassinari miniszter szives kalauzolása mellett. Boldog vagyok, hogy meglátogathatom *Preddappióban a Duce* szülőházát, *ahonnan a fasiszta Olaszország lángeszü vezérének csodálatos élete elindult.* Alkalmam lesz Olaszországban vezető gazdasági szakférfiakkal mégbeszéléseket folytatni és hiszem, hogy ezek *a magyar és olasz mezőgazdasági együttmüködést hatásosan fogják előmozditani.*

— Utazásom nemcsak udvariassági látogatás, hanem tanulmányút, amelynek tapasztalatait viszonyainkhoz alkalmazva mi is felhasználhatjuk a jövőben. *Meggyőződésem, hogy Magyarország és Olaszország közös érdekeinek előmozditását két dolog képes biztositani: a hagyományos politikai barátság ápolása és a gazdasági szolidaritás kifejlesztése.*

Mussolini vasárnap fogadja a földmivelésügyi minisztert

A Függetlenség római tudósítójának jelentése szerint Teleki Mihály gróf földmivelésügyi miniszter vasárnap reggel fél 9-kor érkezik a Termini pályaudvarra, ahol

Tassinari olasz földmivelésügyi miniszter ünnepélyesen fogadja.

A fogadásra megjelennek a pályaudvaron a quirináli és a vatikáni magyar követség tagjai, valamint a római magyar kolónia vezetőszemélyiségei.

Teleki Mihály gróf még vasárnap délelőtt 10 órakor feliratkozik a quirináli palotában a királyi kihallgatások listájára, majd 12 órakor

megjelenik a Palazzo Veneziában, ahol Mussolini miniszterelnök kihallgatáson fogadja.

Délután több római agrárintézményt látogat meg és este részt vesz a tiszteletére rendezett díszvacsorán. Hétfőn a rómakörnyéki agrártelepeket látogatja meg.

A francia béke

Franciaország az 1914/18. évi világháború után elrettentő példát akart nyujtani a világnak arra, hogy miként lehet és kell a legyőzött ellenféllel elbánni. Pedig akkor Németországnak több mint 4 évig hihetetlen erőfeszítéssel küzdő haderejét nem Franciaország, hanem három nagyhatalom (Anglia, Amerika, Franciaország) együttes nyomasztó túlereje tulajdonképpen csak lépésről-lépésre való hátrálásra birta. A német erő bámulatos teljesítményeiből már akkor következtetni lehetett arra, hogy a legyőzött Németország rövidesen talpraáll, tehát nem volna okos dolog kegyetlen békével megtorlásra izgatni. Utalhatunk itt arra is, hogy a világtörténelem tanusága szerint valamely háború győzelmes befejezésének pillanatában bekövetkezett pillanatnyi természetellenes erőviszonyt, amikor az egyik fél magasra tartja fegyverét, a másik pedig kezéből hullatta kardját, nem lehet állandósitani, ahogyan erre a páriskörnyéki békeparancsokkal a francia külpolitika olyan értelmetlenül törekedett. Franciaország ezzel felidézte a jogos megtorlás szellemét.

Nos, Franciaországot az 1939/40. évi háborúban nemcsak egyszerűen legyőzték, hanem a szó szoros értelmében a porba sujtották. Nem több nagyhatalom összefogott ereje, hanem egyedül a német ököl, a német lendület birta 6 heti hadjárat alatt fegyverletételre. Ezek után önként adódik a kérdés: milyen békét kap most Franciaország?

Egy bizonyára francia részről sugalmazott hír szerint Elzász-Lotharingia, Nizza környéke és Tunisz bizonyos része volna a béke ára. Nem hihető azonban, hogy Franciaország ilyen csekély fizetséggel úszná meg rosszul sikerült kalandját. Most nem csupán a könnyelmüen megindított, elvesztett háborúért való bűnhödésről, hanem Európának és a gyarmatbirodalmaknak új — igazságos — elosztásáról van szó. Lehetetlen, hogy az Elzász-Lotharingia leszámitása után még mindig 40 millió lakosú Franciaország 66 milliós gyarmatbirodalommal rendelkezzék, mikor Németország még régi gyarmatainak visszaszerzésével sem elégedhetik meg, vagy mikor a 43 milliós Olaszországnak csak 8.5 milliós gyarmati birtoka van. Kétségtelen tehát, hogy Franciaország igen nagy árat fog hibás, sőt bünös külpolitikájáért fizetni. Szeretné is tudni, hogy mennyi lesz a kártérités, mert ennek megfelelően akarna a jövő életre berendezkedni. Bajos azonban vele a kártérités összegét már most közölni. Egyelőre még el kell végeznie azt a hálátlan feladatot, hogy elsősorban Anglia ellen megvédje valamennyi gyarmatát, tehát azokat is, amelyeket a végleges békekötéskor a győztesek javára le kell adnia. Ezeket a gyarmatokat ugyanis az új — német, olasz vagy spanyol — tulajdonos majd csak akkor veheti át, amikor a tengeri utat oda az angol hajóhad már nem veszélyezteti. Addig a franciáknak kell ott a rendet fenntartan. Ez most, mikor az anyaországgal nincs meg a rendes összeköttetés, nem egyszerű dolog. Egy négy világrészre kiterjedő gyarmatbirodalomról van szó: Afrikában közel 40 millió, Ázsiában közel 26 millió, Amerikában 600.000, Óceániában 100.000 lakossal. Nyilvánvaló, hogy amennyiben már most tudná, melyik gyarmatát veszti el, azt már nem védené meg angol támadás ellen. Ma azonban köteles volt ellenfelei érdekelért a gyarmatokon volt szövetségese ellen fegyveresen helytállani.

A világtörténelemben ilyen eset még nem fordult elő. De talán arra sem volt még eset, hogy egy állam a valóságos erőviszonyokat ennyire félreismerje, mint Franciaország két évtizeddel ezelőtt tette. Ezért került a lejtőre.

FÜLÖP FERENC

AZ OKOS NŐ

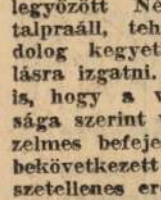

nem szenved, ha nem muszáj! Kitünő gyógyszer menstruációs fájdalmak ellen az 1, 3 és 8 ostyás dobozokban gyógytárakban kaphato

ALGOCRATINE

Tűzharcosok disztáborozása Kolozsváron

Kolozsvár, október 26.

A Tűzharcos Szövetség központi vezetőségének zászlóalja *Kolozsvárott* disztáborozást tartott s ezen mintegy 400 főből álló egyenruhás tűzharcos vett részt világháborús zászlók alatt. A budapesti tűzharcosokat a kolozsvári tűzharcosok nagy ünnepélyességgel fogadták. A díszzászlóalj megkoszorúzta Mátyás király szobrát. A koszorút *Takách-Tolvay* József gróf, nyug. altábornagy, a szövetség elnöke helyezte el szép beszéd kíséretében.

Német-román kereskedelmi tárgyalások kezdődnek Berlinben

Bukarest, október 26.

Hétfőn román bizottság utazik Berlinbe, hogy megkezdje a *német-román* kereskedelmi tárgyalásokat. Hivatalos körök ez alkalommal rámutatnak arra, hogy *a német márka árfolyama nem fog változni*, tekintve, hogy annak vásárlóértéke *azonos maradt.* (MTI.)

Erdély munkássága a Nemzeti Munkaközponthoz csatlakozik

A Nemzeti Munkaközpont pénteken este tartotta országos tanácsülését vitéz *Marton* Béla országgyülési képviselő, országos elnök elnöklésével. Az országos tanácsülésen vitéz *Marton* Béla lelkes szavakkal emlékezett meg Erdély egyrészének visszatéréséről, majd bejelentette, hogy a visszatért erdélyi területeken teljes erővel megindult a NMK szervező munkája és *az ottani munkásság hatalmas tömegekben csatlakozik a Nemzeti Munkaközpont zászlaja alá.* A Nemzeti Munkaközpontnak Nagyváradon máris sikerült hatalmas eredményeket elérni a munkások helyzetének javitása terén. Az országos tanács nagy örömmel vette tudomásul, hogy a kormány *teljes lendülettel foglalkozik a munkakamara felállításának* és az állami munkaközvetítés megvalósításának kérdésével s ezzel ismét két olyan intézmény létesül, amelynek felállítását *a Nemzeti Munkaközpont sürgette először.*

— **A Szent Imre-szenátus ülése.** A *Szent Imre Szenátus* hétfőn este fél 8 órakor a budai Szent Imre-kollégiumban tartja meg havi összejövetelét, amelynek keretében *Csergő* Károly ny. csongrádi alispán, a Mezőgazdasági Szociálpolitikai Tanács üv. alelnöke „A sokgyermekes földmives családok szocjális védelme" cimmel tart előadást. Utána filléres vacsora lesz.

— **Előadások.** 28-án délután 6 órakor a Magyar Jogász Egylet ülésén Dolaptschieff Miklós szófiai egyetemi tanár tart előadást. — 29-én délután 5 órakor a Magyar Történelmi Társulat ülésén Markó Árpád tart előadást „Hadik András altábornagy berlini hadműveletei" cimmel. — 29-én délután fél 7 órakor a Pázmány Péter Tudományegyetem kémiai intézetében (Múzeumkörút 4.) a Természettudományi Társulat felolvasó ülést tart. — 30-án délután 6 órakor az Országos Magyar Régészeti és Művészeti Társulat a Magyar Nemzeti Múzeum előadótermében felolvasó-ülést tart.

— **Ötezer vagon tüzifát vásárol a főváros.** A polgármester átiratban kérte a földmivelésügyi minisztert, hogy *megfelelő mennyiségü tüzelőfát vásárolhasson és tárolhasson azoknak a szerényebb jövedelmü társadalmi rétegeknek, amelyek tőke hiányában nem tudják előre és egyszerre megszerezni a téli hónapokra szükséges tüzelőjüket.* A földmivelésügyi miniszter értesitette a fővárost, hogy *ötezer vagón tüzifát felszabadit,* a készletek megvásárlását a főváros a miniszter engedélye után azonnal meg is kezdte. Az ötezer vagón tüzifát a keresztény tüzifa nagykereskedők vásárolják össze a főváros számára, a fa forgalomba hozatalára azonban csak a jövő hónapban kerül sor éspedig a keresztény tüzifakiskereskedők fogják árusitani a tüzelőszert.

— **A „Ferenc József" keserüvíz** régóta kitünően bevált háziszer megrögzött székrekedésnél és annak mindenféle káros következményeinél; biztos, enyhe és gyorsan ható természetes hashajtó, mely számos betegségnél az emésztést javítja és az étvágyat fokozza. **Kérdezze meg orvosát!**

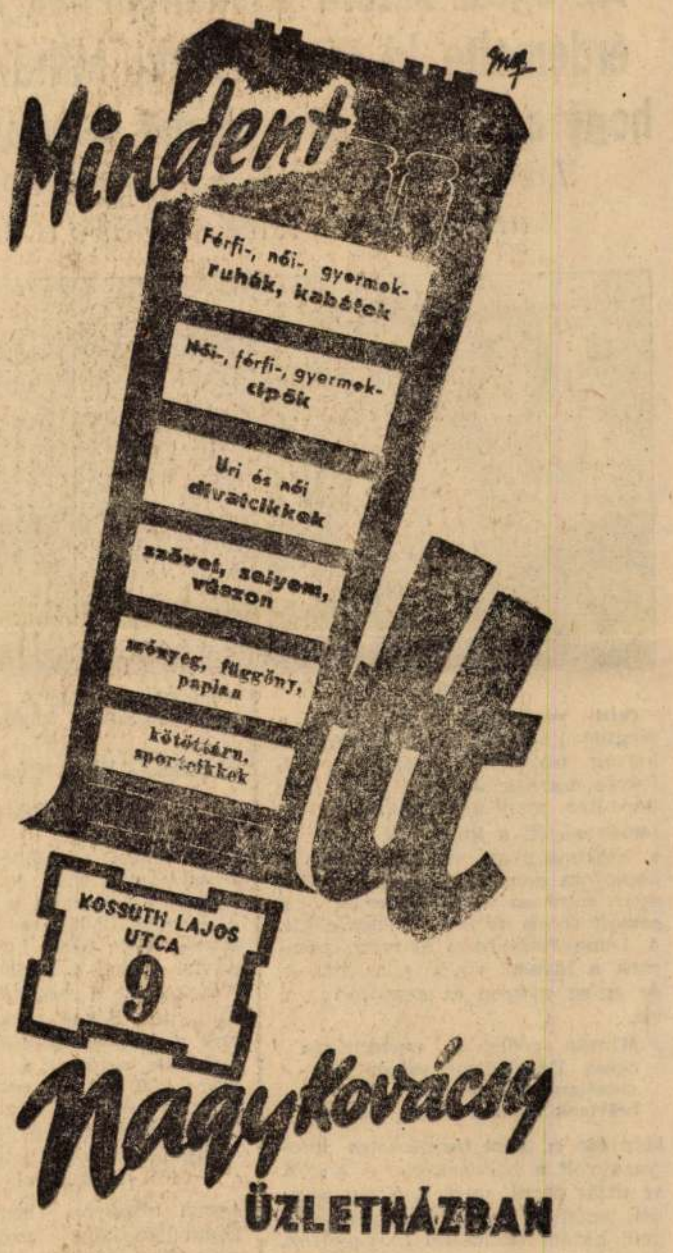

A világ egyik legnagyobb gőzösét, az angol „Empress of Britain"-t elsülyesztették a németek

BERLIN, október 26.

A Német Távirati Iroda értesülése szerint német harci repülőgépek szombaton délelőtt az Irországtól északra levő záróövezeten belül sikeresen megtámadták az „Empress of Britain"-t. A hajót súlyosan eltalálták, úgy hogy azonnal süllyedni kezdett. A legénység mentőcsónakokba szállt.

Az 1931-ben épitett „Empress of Britain" a világ legnagyobb gőzösei között a tizedik helyen áll. (MTI.)

Szervezkednek az erdélyi magyar orvosok

A *Magyar Orvosok Nemzeti Egyesülete* a kolozsvári egyetem megnyitásának napján tartotta *kolozsvári fiókegyesületének alakuló közgyülését,* amelyen budapesti, kolozsvári, debreceni, pécsi és szegedi egyetemi orvosprofesszorok mellett az erdélyi orvostársadalomnak mintegy kétszáz tagja jelent meg.

Koleszár Lajos egyetemi m. tanár megnyitó szavai után *Orsós* Ferenc országos elnök mondott ünnepi beszédet, amelyben rámutatott, hogy *tudatos nemzetvédő és fajvédő elveket a MONE hirdetett először,* éspedig 1919-ben történt megalakulásakor. Hogy *eszméi a nemzeti élet szükségletéből fakadtak,* azt az eddig elért eredmények igazolják. Hangsúlyozta, hogy Erdély hazatérése és a kolozsvári tudományegyetem ujjászervezése nagy lendületet ad a MONE törekvéseinek is. *Petres* József egyetemi m. tanár, az OTI alelnöke arról beszélt, hogy az orvosoknak a közélettel is foglalkozniok kell, *Keleti* József MABI-főorvos, az orvosi rend szerepéről szólt a betegségi biztositás keretében.

Ezután *Orsós* professzor bejelentette, hogy *a Nemzeti Önállósítási Alap kölcsönökkel fogja segiteni az Erdélyben letelepedni szándékozó fiatal, kezdő magyar orvosokat. Fratrits* Jenő főorvos a győri, *Polony* Béla főorvos a komáromi fiókegyesület nevében mondott üdvözlő szavakat. Ezután megválasztották a kolozsvári fiókegyesület vezetőségét. Díszelnökök lettek *Gyergyai* Árpád és *Koleszár* László egyetemi tanárok, elnök *Horváth* Béla professzor, alelnökök *Lőrincz* Ferenc professzor és *Duducz* Zoltán tisztifőorvos, ügyvezető igazgató *Mester* Gábor igazgatófőorvos. Este ünnepi vacsora volt.

— **Az Országos Közegészségi Egyesület** népszerü előadássorozatában október 29-én *Dollinger* Béla dr. egyetemi c. rk. tanár tart vetitettképes előadást *a csont és izületi gümökórról,* különös tekintettel a munkaképesség csökkenésére. Az előadás iránt nemcsak tudományos oldalon, de a közönség körében is nagy érdeklődés nyilvánul meg.

KLASSZIKUS *és modern*

EKA RÁDIÓN egyaránt tökéletes

Rácz

Királyi udvari hangszergyár

Sternberg

Legjobb választék. Csere, Javitás. Kedvező fizetési feltételek. Rákóczi-út 60

Az egész Alföld gazdanépének háláját érdemelte ki vitéz Teleki Mihály gróf, hogy a csatornázást állami feladattá tette

Látogatás a szanki magyarok között, ahol a határ felét elöntötte a víz

Szank, október 25.

Őszi verőfényben susognak a sárguló kukoricatáblák s károgva kering fölöttük a varjak gondfekete csapata. Jó ez a meleg őszi napsütés, mert az emberek utolsó reménységét, a kukoricát érleli be a Kiskunságban, ahol emberemlékezet óta nem volt olyan meddő a nyár, mint az idei. *Mindenütt bajt csinált ebben az esztendőben a víz.* A Duna-Tiszaközén azonban nemcsak a tavaszi vizek pusztítottak, de egész nyáron át szaporodott a víz.

Miután pedig a csatornázás egész Dél-Pestmegyében megoldatlan, a tengerré dagadt belvizek nem tudtak lefolyni.

Még ott is, ahol természetes lefolyása volt a belvizeknek, el kellett az útját zárni, mert a Kiskunságból lezúduló vizek az egész szegedi határt elöntéssel fenyegették.

Igy történt aztán, hogy Kiskunhalas 112.000 hold határából 25.000 hold szántó és legelő került víz alá. Az a hatalmas, emberfeletti munka, amivel a Kiskunság népe az utolsó évtizedekben gyümölcs- és szőlőkultúráját a kecskeméti és nagykőrösi színvonalra fejlesztette, most nagyrészt szintén kárbament. A gyümölcsfák tízezrei pusztultak ki, nagy gyümölcsös- és szőlőterületek ma is vízben állnak.

Míg tavaly ezen a területen körülbelül 250.000 hektoliter bor termett, az idei termés nem éri el az 5—6000 hektót.

Kiskunhalas és hét homoki község mezőgazdaságának ezévi károsodását legalább 10,000.000 pengőre lehet becsülni.

Épül a csatorna

Vitéz gróf Teleki Mihály földmívelésügyi miniszter a nyáron személyesen győződött meg arról, hogy ha Dél-Pestmegye sürgős segítséget nem kap, esztendőkig sem akarodik el innen a víz s olyan nyomoruság szakad erre a vidékre, aminek következményei beláthatatlanok. Intézkedésre azonnal mérnökök indultak a Kiskunságba s hosszú heteken keresztül készítették elő a csatornázás műszaki munkálatát.

Most három hét óta a munkások százai építik már azt a főcsatornát, ami a Kiskunság vizeit a Tiszába vezeti.

A kormány már 200.000 pengőt rendelt erre a hatalmas munkára, de valószínű, hogy ezzel nem tudnak mindent elvégezni. Dr. *Somogyi* István főjegyzővel itt járunk, ahol ez a roppant munka igen gyors ütemben folyik.

Elpusztult a gyümölcsfák 40 százaléka

— Eddig négykilométeres szakasz készült már el a szanki határban — mondja a főjegyző. — A község 19.000 holdas határából most közel 10.000 holdat öntött el a víz. Mind a legjobb búzatermő földeket, de a szőlőket, gyümölcsösöket is. Nincs annyi gabonánk, ami a gazdák szükségletére, cselédbérre, vetőmagra elég. Eddig már 700 mázsa vetőmagot kaptunk, de ez sem elég.

A gyümölcsfáink 40 százaléka kipusztult, sok helyen tőkéstől pusztult el a szőlő.

Annyi bizonyos, hogy az egész Duna-Tiszaköze csatornakérdését meg lehetett volna oldani csak abból a pénzből, ami a szanki gazdák idei károsodása...

Beszélgetünk néhány gazdával is. Panaszkodnak, siránkoznak, de ugyanakkor örülnek is, mert tudják, hogy eljő hamarosan az idő, amikor a kenyérért folyó küzdelmükben immár nem ellenségük, de segítőtársuk lesz a víz.

— Nem hiába maga is gazda a miniszter úr — mondják a szankiak —, a csatornázás kérdését csakugyan a mi szemünkkel látta meg. A Kiskunság gazdái ugyanis nem azért tiltakoztak mindig a lecsapoló-társulatok ellen, mert nem látták volna be, hogy szükség van a vizek szabályozására. De féltek azért, mert

sok példát láttak, amikor a társulatok nem váltak be.

A társulati csatornák terhét nemzedékről-nemzedékre nyögni kellett annak az aránylag kevés gazdának, akinek a földje a csatorna mellett terül el. Már pedig mi azt gondoljuk, hogy a csatornázással nemcsak nekünk használnak, de az egész országnak. Ha többet termelhetünk, több van mindenkinek.

Végig a csatorna mentén reménykedve figyelik már a gazdák, hogy napról-napra apad a földjükön a víz. A felsőszakaszon

talán már az őszi munkát is el tudják végezni a víz alól felszabadult földeken.

gén, hálatelt szívvel gondol a Kis-De túl a közvetlen jövő reménysékunság vitéz gróf *Teleki* Mihályra, aki a csatornázás állami feladattá tételével olyan gazdaságtörténelmi fordulatot hozott, amit Széchenyi óta nem adott az Alföldnek senki.

LAKATOS VINCE

— **Felemelik a petróleumadagokat.** A főváros ipari és kereskedelmi ügyosztályától szerzett értesülések szerint az idejében történt szabályozás és a takarékoskodás *lehetővé teszi a petróleumadagok felemelését.* Novemberben világítási célokra a fővárosi háztartások két és fél liter, decemberben három liter és januárban újból két és fél liter petróleumot kapnak havonta.

— **Megjelent Erdély turistakalauza.** Tulogdy János dr., az Erdélyi Kárpát Egyesület vezetőségi tagjának szerkesztésében most jelent meg Keletmagyaorrszág és Erdély visszatért utaival, természeti szépségeivel, történelmi és néprajzi nevezetességeivel foglalkozó turistakalauz. A képekkel illusztrált kalauz minden könyvkereskedésben kapható. Ára 1 pengő.

A VILÁGHÁBORÚ HŐSEI

OKTÓBER 27

A debreceni 29. közös gyalogezred 4. menetzászlóaljának öt szakasza 1914 október 27-én azt a parancsot kapta, hogy a Stary-Sambor környéki Palczynskie 723 m magaslaton menjen állásba és az oroszoknak a Lysowica völgyében való áttörését akadályozza meg. Az oroszok 200 lépésre közelitették meg a 29-esek arcvonalát és géppuskáik pusztító tüzet zúdítottak a Palczynskie magaslatra. A 29-esek parancsnoka elhatározta, hogy mielőtt az oroszok nagyobb segítséget kapnak, előzi őket onnan. Támadást szervezett és a felderítésre Nagy László őrmester vállalkozott tartalékban lévő szakaszával. Bámulatos elszántsággal áthatolt az erdőn, egészen a géppuskák fedezetéig megrohanta az ellenséget, annak dacára, hogy tudta, hogy a közelben nagy orosz erő tartózkodik. Közben emberei le-lemaradoztak, úgyhogy a rohamot Nagy nem is egész szakaszzal hajtotta végre. Ellenállhatatlan erővel rohantak a debreceni bakák a géppuskafedezetre, már-már el is ragadták az állást, amikor nagyszámú erősítés érkezett. Nagy őrmester súlyosan megsebesült, de az erdőben bujkálva visszavánszorgott parancsnokához és jelentette a történteket. Később kiderült, hogy Nagy szakaszával egy egész lövészzászlóaljba ütközött. Kimagasló fegyvertényéért Nagy őrmestert az arany vitézségi éremmel tüntették ki.

Erősen szociális és építő jellegű a magyar állam új költségvetése

Genf, október 26.

A magyar pénzügyminiszternek az 1941. évi költségvetés előterjesztése alkalmával mondott beszámolójáról írva a Basler Nachrichten budapesti levelezője kiemeli, hogy a költségvetés *erősen szociális és építő jellegű.* A pénzügyminiszternek a költségvetés ez irányáról előadott fejtegetéseit osztatlan tetszés fogadta.

— **Az Országos Katolikus Főiskolai Diákszövetség** 50 filléres tárgysorsjátékának húzása október 11-én volt. A sorsjáték úgy anyagilag, mint erkölcsileg szép eredménnyel végződött. A főnyeremény *Farkas* Jakab, Gát-utca 10. szám alatti lakos nyerte meg. A kerékpárt, írógépet, vásárlási utalványt is szegény emberek nyerték. A Diákszövetség ezúton is hálás köszönetét fejezi ki Bálint Sarolta „Erika és Ideál" írógépek tulajdonosának, amiért a Diákszövetség munkáját előmozdította.

Zsidók csak a központi gazdasági hivatal engedélyével kaphatnak foglalkozást Szlovákiában

Pozsony, október 26.

A szlovák kormány törvényrendeletet bocsátott ki, amelynek értelmében a jövőben zsidók *csak a központi gazdasági hivatal engedélyével kaphatnak foglalkozást.* Az összes munkaadók, akiknek üzemeiben zsidó alkalmazottak vannak, kötelesek ezt az engedélyt november 15-ig beszerezni. Azokat az alkalmazottakat, akiknek munkavállalását nem engedélyezik, a munkaadók kötelesek 2—6 héten belül elbocsátani. (NST.)

MILYEN LESZ AZ UJ TÁRSADALOM A NÉVTELENEK ELKÉPZELÉSÉBEN?

Olvassa el a Hétfő-ben

EZERHATSZÁZÉVES

hatalmas római villát tártak fel Baranyában

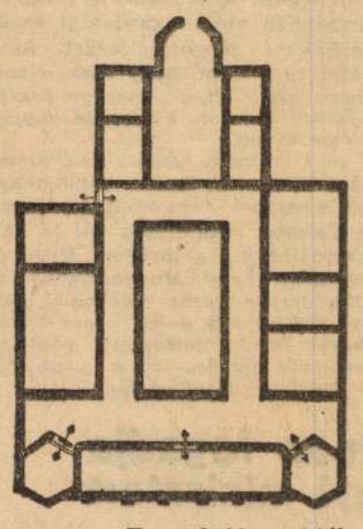

Hosszuhetény, október. (A Függetlenség kiküldött tudósítójától.)

Baranya vármegye múzeuma az idén is eredményes ásatásokat végzett a pécsváradi járás szinte kimeríthetetlen gazdagságú archeologiai lelőhelyein.

Dombay János, a múzeum szivvel-lélekkel dolgozó vezetője a hosszuhetényi Somkerék nevü dülőben, *Bocz* György községi bíró búzaföldjén egy római nemes úr, talán földbirtokos vagy magas állást betöltött császári hivatalnok *hatalmas méretü, gyönyörü villáját tárta fel.* A lelőhely a hosszuhetényi állomástól északkeleti irányban közelithető meg. Alighogy elindulunk, csakhamar *teljes szépségében és monumentálitásában kibontakozik előttünk az antik világ nagyszerü emléke.*

Hatalmas, gazdag úr lehetett a villa egykori tulajdonosa, erre vall lakóházának épitése, méretezése és beosztása.

67 méter hosszú és 32 méter széles az 1600 éves villa

A villa hossza 67 méter, szélessége 32 méter. A homlokzat két sarkán egy-egy szabályos hatszögletü torony állott. Ezek csúcspontjai irányában félig nyitott, oszlopos tornác csatlakozott. A tornáccal szemben állott az épület nagykapuja. Ennek alapját 260 centiméter hosszú, 80 centiméter széles és 60 centiméter vastag faragott kő alkotja.

A kapun belépve, az épület közepét elfoglaló, téglalap alakú nyitott udvarba jutunk. Az udvar hosszanti oldalait jobbról és balról fűtetős folyosó szegélyezi és innen nyiltak a lakott helyiségek. *Jobbról 3, balról pedig 2 szoba helyezkedett el.*

Az épület hátrafelé haladva összeszükül. A szélessége itt pontosan akkora, mint a belső udvar, a hozzácsatlakozó folyosókkal. *Ez a villarész téglalap-alakú, félkörives lezárású nagy helyiségből áll,* amelyhez jobbról és balról is két-két lakóhelyiség tartozik. A villának ezt a részét már teljesen feltárták és most a tisztára söpört, eredeti cementpadozatán járunk. Az egyik falmaradványon jól látható a régi festés. *A fali mezők fehér, sárga és sötétbordó színüek.*

Nagy római települések voltak a hosszúhetényi határban

Megkérdezzük *Dombay* János múzeumigazgatót, hogy a római uralom melyik századában épülhetett az Itáliából Pannóniába került római nemes hosszúhetényi villája.

— *Valószinüleg a Krisztus utáni harmadik-negyedik század között,* Tehát a lelet 1500—1600 éves. Viszont az épitésnél felhasznált és korábbi épületeket diszitő faragott kövek és müvészien kimunkált párkánytöredékek még régebbiek és *Augustus császár idejére utalnak. Még 1934-ben találtam meg első nyomait a most feltárt hosszúhetényi „villa rusticának"* — meséli Dombay. Munkám azonban akkor más vidékre szólitott, de állandóan kerestem az összefüggéseket a Zengővárkonyban, Püspöknádasdon, Szilágyon, Püspökszentérzsébeten, Kékesden, Marázán, Szebényben napvilágra jött római emlékek között. Az volt a feltevésem, hogy *itt, a pécs—szekszárdi római út mentén nagy római települések voltak és itt, Hosszúheténynél ágazott el az a másik római út, amely Dunaszekcső felé vitt.* Szeptemberben aztán megtettük az első csákányütést és ha az időjárás kedvez, hat hét mulva befejezzük a feltárást. Akkor már a nagyközönség részére is beszélő emlékek lesznek ezek a falak Pannóniában élt római nemesek életéről, gazdagságáról és arról, hogy *itt Baranyában is mély gyökerei voltak a római kultúrának.*

Vajjon megőrzik-e az utókor számára a közel kétezeréves falakat?

Erre gondolunk, amikor a csendes napszállatban visszaindulunk az állomás felé. Mögöttünk már őszi ködökbe burkolózott a Zengő és a Hármas-hegy, messze lenn délen pedig alig látszanak már a templomok és gyárkémények. Ilyen csendes őszi estéken bizonyára elgyönyörködött a tájban a hetényi római villa gazdag ura is és talán Rómára gondolt, ahova nem került többé vissza soha, mert valószinüleg itt temették el baranyai birtokán. Ezt a temetőt keresi most *Dombay* János, aki itt *a hetényi határban egy második Aquincumot szeretne teremteni.*

KOCSIS BÉLA

Magyarország nemzeti és keresztény könyvkiadója a STÁDIUM

Budapest, V., Gróf Klebelsberg-utca 29
Telefon: 120-856

Hosszúhetény R.k. templom

HOSSZÚHETÉNY. /Baranya./

R.k. templom. 1740. (Előbb is, 1689-ben, volt már temploma.)

Gerecze, 1906, 131.

HOSSZÚHETÉNY. /Baranya./

Régi vár omladékai, a Zengő hegy tetején.

Gerecze, 1906, 131.

Hosszúhetény, vár

Hosszúhetény római villa

HOSSZUHETÉNY

A határban római villa maradványai

Érdekes történelmi leletek... Új Magyarság,
1940 nov. 27, 7 l.

Hosszúmezői templom

HOSSZUMEZŐ

XVIII-i templom, újítva

Henszlmann Imre: Hazai műemlékeink hivatalos ismertetése. AE, VII — 1887, 265 l.

Hosszumezői templom

HOSSZUMEZŐ

Templom.

Henszlmann Imre: A magyarországi legújabb régészeti fölfedezése. VI 1866, 174 l.

Hosszúrét

Sáros m.

R. K. templom

Harang, súlya 100 kg., 1645-ből

vármegye.

romjai.
ii.
ke a várban.
gványos kövek.
őkút ugyanott.
.
plom.
falképei.
kő a sekrestyében.
plébánia-kertben.
.
k temploma.
templom.
omjai az erdőben.
omjai.

m.

)m.
torony. (?)

emplom és altemploma

Hosszuréti templom harangjai -
(Sáros vm)

l. Arch. Ért. 1920 - 22. 113. l.

378. ábra. Fedeles kupa, XVII. századból. Kiáll. báró Wesselényi István.

képező s az
csínnal és mú
a karlóczai ir
Schakabent A
kiváló érdekű,
nemével találk
készítettek.

A másik
czai székeseg
idomú medail
van ékesítve.
még az ó-sze
első beköltöze
alakja későbbi

Fentebb
legeknek, kup
készleteknek
és sokféle változatát hozta létre, a minővel ma
csakhamar népszerűvé lett nálunk is, a hol a fé
a polgári s a czéhéletben egyformán nagy s
közül az Erdélyi Múzeum tulajdonából e
ábra), melyet régi leltáraink hol így, hol sze
képezi, melyet rendesen vert s vésett, néha z
sok csínnal s leleményességgel készítvén az
domborművekkel diszítették. Az Erdélyi Múze

). Foglalata öntött, vert és vésett aranyozott
türkiszekkel s vörös, zöld és fehér hamis
dott halfarkat
körül, mely-
zárnyas griff
án gránátos
ok, kiterjesz-
nyain pedig
A paizsban
t czímere: a
armában kar-
ot tartó szár-
, az ötleve-
ött bevésett
ek értelme:
erházy de
lén koronás
kezében. Az
ól erednek. A czímer feliratából meggyőződünk,
-ben született, 1712-ben halt meg s 1687-ben
7. év előtt készült.

384. ábra. Teleki Mihály szürcsölője. Kiáll. gróf Teleki László.

sz a. ábrázolt, szokatlan idomú nagy fedeles
sezüsttel van kirakva. Kerek talpának oldala
al, kik közül kettő kerekes bányakutyát tol,
kosárban érczet húz fel, egy másik, vörös és

НОТКО г. НАТКО

ütötte nyakszirtébe a gerelyt; egyszer-egyszer ugy tett, mintha le akarna lováról fordulni s mikor eléje kerültek, lován féloldalt lógva tört soraikon keresztül. Tizenhét lovagot levert élve-halva lováról, mig társai hadsorához visszamenekült a csaták bohócza; az egész hadsor tetszés-rivallásától fogadva.

Mikor Kaled e merényletért szigoruan kérdőre fogta, azt felelte neki :

„Meg akartam kisérteni magamom, vajjon fog-e ma Allah csodát tenni értünk? — Egyébiránt *ők kötöttek belém*, én csak védtem magamat.“

És csakugyan tett is értük Allah csodát, mert azon napnak estéjén a fényes, hatalmas görögromán hadsereg szétszórva futott el Aiznadin rónáin, üldözve a kisebb ellenségtől, s prédára hagyta táborát, zászlóit, jelvényeit s az ostromolt Damaskust.

Ez a Derár volt az, a ki elfogta Jónás béget.

Midőn Kaled a renegát lovagot bemutatá vezéreinek, Derár nyujtá neki legelébb kezét; pedig jobb szeme akkor is be volt még kötve attól a hatalmas ökölcsapástól, melyet Jónás öklétől az éjszakai rusában kapott; — jó ököl volt, érdemes volt, hogy egy muzulmán vitéz megszoritsa.

— Üdvözöllek Jónás bég. Nagyon örülök, hogy Damaskusból elszökni nem engedtelek. Egy ütést kaptam tőled, a mi nagyon jó volt. Ezt szeretném megszolgálni. Azzal szeretném megszolgálni, hogy téged Damaskusba ismét visszavigyelek; s szökevény társadat, ki megmenekült, számodra visszakeritsen. Te ismered Damaskus titkos bejáratait, tudod, hogy legalkalmasabbak a bástyák a megostromlásra; parancsolj velem, veled fogok menni, s ugy harczolok melletted, mikor kivánni fogod, mintha saját két kezed volnék.

Jónás bég visszaszoritá a szaraczén kezét.

Ez valóban nagy veszély volt Damaskusra! Két ilyen kéz egymást szoritása.

Mert ha Jónás bégnek volt akarata az ostromolt város gyöngéit elárulni, Derárnak volt merészsége, azokat ellenség vesztére forditani.

Épen igy esett el Damaskus ostroma előtt Bodra, épen igy árulta el városa titkos földalatti kijáratát Romanus, épen igy vezette Derár vakmerő száz vitézét a sötétségen keresztül a város falai mögé, s az éjszakai roham után épen igy esküdte el magától régi hitét, a béke és szeretet vallását az egybegyült arab vezérek s egész fogolylyá esett hitsorsosainak közönsége előtt, miként Jónás bég, ki vitéz volt, és áruló lett, hittagadó lett és esküdött :

„Én — *Jónás bég* — lemondok a közösségrül veletek, mind ezen, mind a más világon. Én megtagadom öt, ki keresztre feszitteték, és mindenkit, a ki öt imádja. És választom Allaht az én urammá, az Izlámot az én vallásommá. Mekkát az én templommá, a muzulmánokat testvéreimmé és Mohammedet az én prófétámmá; ki elküldetett, hogy bennünket az igaz ösvényre téritsen, s az igaz hitet azoknak daczára fölemelje, kik az Istenen kivül bálványokat imádnak!!!“

— — — — — — — —

És mind azt, egy halavány hölgy két szép szeméért! (Folytatása következik.)

Moldvai vándorlásaim.

(Vége.)

De kövessük ismét Gegőt : „Az emlitettem (olasz) missionariusok nyelvbeli járatlanságával párosul azon vétkes tett, melylyel *a magyar egyházi énekeket gátolják*. A moldvai magyar helységek t. i. a csiksomlyói könyvnyomdában Kájoni Jánosnak Andrási Ráfael által nyomatott énekes könyvét szokták régi idők óta használni. Mily sikerrel? Alfalu, Szaloncza s több más pap nélküli helységek igazolják, melyekben az u. n. diákok csupán énekeikkel századokon át fönn tudták a vallást és nemzetiséget tartani. És ma az olasz papok — azon ürügy alatt, hogy benne a hit titkai nincsenek egészen kimeritve, jóllehet, hogy ők a nyelvet nem értik — ezen egyetlen vigasztalástól is meg akarják fosztani, helyette kétségkivül nyelvökre oláh énekeket tolandók..... Azt, hogy főleg a Sereth melletti olasz missionariusok bucsu alkalmával a szt. mise szolgálatát *árverésre bocsátják;* hiveiket a keresztség, nősülés és temetés alkalmával a határozott áron felül csigázzák; a halállal küzködőket, — talán azért, hogy a karucza döczögése a lelket belőlök hamarább kirázza — tiz mérföldről is utolsó feloldozásra magukhoz parancsolják; és igy baltetteikkel a vallástól elidegenitik : nem is emliteném, ha Paroni moldvai püspök körlevelei, melyekben az érintett visszaéléseket keményen tiltja, kétségenkivül nem helyeznék; s fájdalom! *ha mindezek ma is nem divatoznának.* Ide mellékül elvégre a jól rendezett tanitó-intézetek falusi népiskolák hiánya, mit azonban annál kevésbbé bámulhatni, mivel roszabb karban szemléljük a tartomány fővárosának nemzeti iskoláit is. Jászvásárban például : egy *Mihály vajda akademiája* czimet visel s mégis benne a philosophiát saját nyelven alig tudják tanitani; oka, a nyelv müveletlensége, rendszer nem léte, a tanitók szüntelen változása.“ stb

„A moldvai magyar plebániák messze kiterjedő filiáit a missionariusok gyéren látogatván meg, körüljárják most az oláh pópák; s igéret, szépszó és kecsegtetés által az örnélküli nyájból igen sokat átvisznek egy más akolba, hol ször- és nyelv-változtatva mekegniök kell. Ez akkor történik leginkább, midőn a földesur keresztatyának ajánlkozik. Ily esetekben a kath. keresztség elégtelennek tartatván, a szegény áttérő egy nagy kád vizbe háromszor bedöböcsöltetik, s miután előbbeni vallását s rokonait megátkozta, felöltöztetik. Ezzel megvan a vallás, meg — habár néha egy szót sem tud oláhul -- a nyelvváltoztatás. Szomoru csere! melyben minden igéret helyett többnyire egy uj gatya és ing szokott lenni a felüladás, egy pohár bor vagy hallenka a beigtatás.“

Igy ir pater Gegő Elek, kit a magyar akademia küldött volt Moldvába, hogy ott lakó feleink viszonyait kipuhatolja. Hogy ezek még tökéletesen el nem oláhosodtak, az valóban nem a moldvai kormányon mulott s egyedül azon körülménynek köszönhető, hogy a csángó anyanyelvét nem örömest cseréli fel mással. — Irhatnánk mi e dolog körül még ép ilyeket, miket szemmel láttunk, füllel halottunk; de hogy soraink az elfogultságnak még csak árnyával se birjanak, csupán az egyszerü tények elősorolására szoritkoztunk s egy minden tekintetben hiteles szerző szavait idéztük azért, mert ő reá még a rosz akarat sem foghatná, hogy a jelen viszályoktól indittatva, elfogult szemmel vizsgálta a körülményeket, miután 1838-ban, tehát ezelőtt 25 évvel irt.

A csángók Moldvának régibb lakói, mint a rumunyok, mert ők a kunoktól származnak, kik már jóval őseink ideköltözte előtt az Etelközöt, melybe Moldva is tartozott, lakták s időnkint hazánkba is át-átköltözködtek, de maradékokat mindig hagyván maguk után, ép ugy, mint a magyar nép a Volga mellett azon rokonokat, kiket Julianus barát 1237-ben felkeresett. A *csángó* név nyomozásában a nézetek különfélék. Ugyancsak p. Gegő e körül azt hozza fel, hogy „Konstantin császár a pacinacitákat, kik szintén kun nemzetségnek tartatnak, *changar*-oknak nevezte. Mongol nyelven *chango* = erős; a chinaiak Tibetet *Changnak* mondják.“ M: ehhez csak azt jegyezzük meg, hogy *csan* a magyar nyelvben tiszta gyök s származéka *csanog*, annyit tesz, hogy *rutul, kellemetlenül hangzik*, miután pedig a csángók nyelve a magyar fülnek szokatlanul, tehát kellemetlenül hangzik; meglehet, sőt valószinü, hogy innét ragadt rájuk e név, mely tulajdonképen nem is : „csángó“ hanem, mint helylyel-közzel a székelyeknél csakugyan hallható : „csangó.“ — A latin, vagyis inkább román nyelveket például az igénlő *oil* (oui), *oc* és *si* szócskákról keresztelték el; igy lett a román-wallon nyelv „langue d'oil,“ a provençal nyelv „langue d'oc (és innét e nyelvnek területe is : *Languedoc*), az olasz pedig „langue de si“ — miért ne volna tehát valószinü, hogy a csanogva beszélő kunokat *csangók*nak nevezték legyen el s pedig annyival inkább, mivel e szó még most is, mint tulajdonképen melléknév, csak epitheton gyanánt szolgál, ritkán áll maga, hanem többnyire a sajátlagos valódi név előtt, igy : csangó magyar. — *Cseng*, kellemes hangzást jelent s a *csang*nak ellentéte; oly viszony áll e két szó között fel, mint a görög *symphonia* és *kakophonia* közt s régi magyar gyökök. A csengetyüt a török is *csiang*nak hija.

Az erdélyi székelyek azon magyarok unokái, kiket a bolgárok s besenyők, mig Árpád Arnulf császárral Morvaországot támadta meg, hazájukból az Etelközből kiszoritottak s kik azután elölük ide menekülvén, meg is székeltek s mind maig fennmaradtak. A kunok több izben viseltek háborut Magyarország ellen s több izben költöztek is ide át. A IV. Béla idejében bejött Köteny (Kuthen) király még nem vezette Magyarországba az összes kun népet *), mert 1282-ben Oldamur kun törzsökfej ismét Moldvából tört be, a magyarországi kunokat szigorubb rendszabályok alá szoritó IV. László ellen, kit azonban e király a Hód tavánál **) Csongrádmegyében megvert s csak majdnem 100 évvel később fogytak meg Moldva lakói annyira, hogy Dragosh, a marmarosi oláhoknak (kiket itt 1284-ben Kun-László telepitett meg) vajdája, népével ismét ezen országba költözhetett. Ekkor jöttek azután Lithvániából Marmarosba a maig is ott lakó ruthének, vagy rusznyákok.

Még sokkal később, I. Mátyás alatt is történt Bonfin szerint kún átköltözés, s ugyane király üzte innét a soprony- és pozsonymegyei huszita magyarokat Moldvába, kik ott a waslui kerületben a Pruth folyó mellett fekvő Husz nevü várost alapitották s napjainkig részint elolához sodván, részint Bessarábiába költözvén, alig egy pár családra olvadtak.

A székelyek tömegesen csak Mária Terézia alatt vándoroltak ki, midőn a kormány a székely határőr-ezredeket erőszakkal állitotta fel. Történtek azonban már sokkal ezelőtt, később is és történnek — sajnos — még most is egyes ily átköltözések.

Ép napjainkban volna a lapoknak feladata e kivándorlások ellen a leghatározottabban, nemcsak egyes oláhországi levelekben felszólalni s a közönségé, hogy testvéreit e meggondolatlan, szerencsétlen lépés-

*) Tudjuk azt Kézaiból is, hogy még az itt lakók közül is sokan ismét visszatértek s Práy, Fejér s többek irataiból kiviláglik, hogy onnét egytől egyig sohasem költöztek ide.

**) Nem értjük, hogy mondhatja Thuróczi e csatáról : „Ad lacum Hord. qui in *Transilvania ultra Claudiopolim* in oco campestri situs“ stb. (L. II. 78.). — *P. D.*

*

Vas. Ujs. 1864.

től minden áron visszatartsa, mert mig egyrészt netán kiköltözködő alföldi véreink ezt keservesen siratnák és bánnák meg: addig másrészt nekünk nem maradna egyéb hátra, mint apáink vérével áztatott földünket ismét Würtemberg és Thüringia szorgalmas és jámbor, de nem mi közénk való fiaival népesiteni. — Eléggé megfogytunk már, halálos vétek volna, ha még nagyobb fogyatkozásunkat, minden módon nem gátolnók.

Utamat Szászkúttól északi irányban Tatrosnak — mely helység onnét nevezetes, hogy a nagy érdekü u. n. müncheni codex itt készült — Bákó felé folytattam, hol *Margit*, moldvai herczegnő a XIV. században a magyarok számára r. k. templomot és zárdát alapitott, melynek, mint már fölebb idéztük, még 1646-ban tizenkét magyar szerzetese volt.

A mit átalánosságban e nép felöl mondhatok, kevés szóba fogom foglalni. Sajnos, sokkal rövidebb ideig tartózkodtam ott, hogysem mélyebb tekintetet vethettem volna a moldvai magyarok átalános jellemébe s csak oly jelenségekről mondhatok itéletet, melyeket véletlen tüntetett elém. Fürkésznem, vizsgálódnom időm és elég alkalmam nem levén, csak átalános fogalommal és — őszintén megvallva, kellemetlen emlékekkel tértem vissza. — E nép a müveltségtől szánalomra méltó távolban áll; az oláhokról csak ugy ragad rá a sok babona és álhiedelem, melyekből sok már a házi szokásokban is ugy megfészkelödött, hogy bajos lesz kiirtani.

Igaz, hogy a csángók s székelyek müveltebbek, iparkodóbbak és tisztábbak, erkölcsösebbek, gazdálkodóbbak és igy jobb móduak is az oláhnál, van tisztességes ruházatuk, ágynemüjök, házi butoruk, a mi az oláhnál nincs; ételük nem csupa puliszka és málé, hanem esznek, mint ők mondják, *kenyerkét*, *huszocskát*, ölnek *szertészkét*; de a föld termékenységét tekintve, állapotuk mindamellett is nyomoru.

Tánczuk, ruházatuk oláhos s szinte szégyenlik, ha valaki azt mondja nekik, hogy Nagy-Magyarországban a viselet sokkal egyszerübb, de mégis százszorta szebb; „De hogy lelkeczkém, hát ott talán törökösz ruhát viszelnek?“ kérdezett engem egy menyecske, midőn mondtam volna, minő a magyarok viselete itthon.

Nyelvükben legfeltünőbb a számtalan s szinte nevetséges kicsinyitő szó: még a plébános is csak *papoczka*; kellemetlenül hangzik továbbá az *s* helyett mindenütt *sz*, pl. *iszténeczke*; a *cs* helyett *cz*, *zs* helyett *z*, mely kiejtéssel egyedül is kiérdemli a *csangó* nevet.

Hogy mindenütt szivesen láttak, örültek ha megvendégelhettek, vagy bármi csekélységgel hasznomra lehettek: ezt ugy hiszem emlitenem alig szükség, mert hiszen az olvasó tudja, hogy magyarokról beszélek, kikben, daczára a mostoha körülményeknek, magyar lélek él, és magyar szív dobog.

Bákó környékén fekszenek legsürübben a magyar helységek, melyek lakóinak számát hozzávetőleg mintegy 60—65,000-re tehetjük.

Bákón tul még egy-két falut keresvén fel, ugyanazon irányban merre jöttem, ismét haza indultam s Brassóban pár napot töltve, Temesvár felé folytattam utamat, honnét egy szép nyári éjen a Pestre robogó vonat egyik vaggonjában csakhamar elértem a délibábos Alföldet s Kis-Telek és Félegyháza közt először pillantván meg ismét ama messze távolban füstölő pásztortüzeket, kihajoltam a langyos nyári légbe s a boldogtalan magyar Kanahán rónáitól fájdalmas szivvel vettem még egyszer bucsut ama távollevő, elhagyott testvéreimtől.

Pető Dénes.

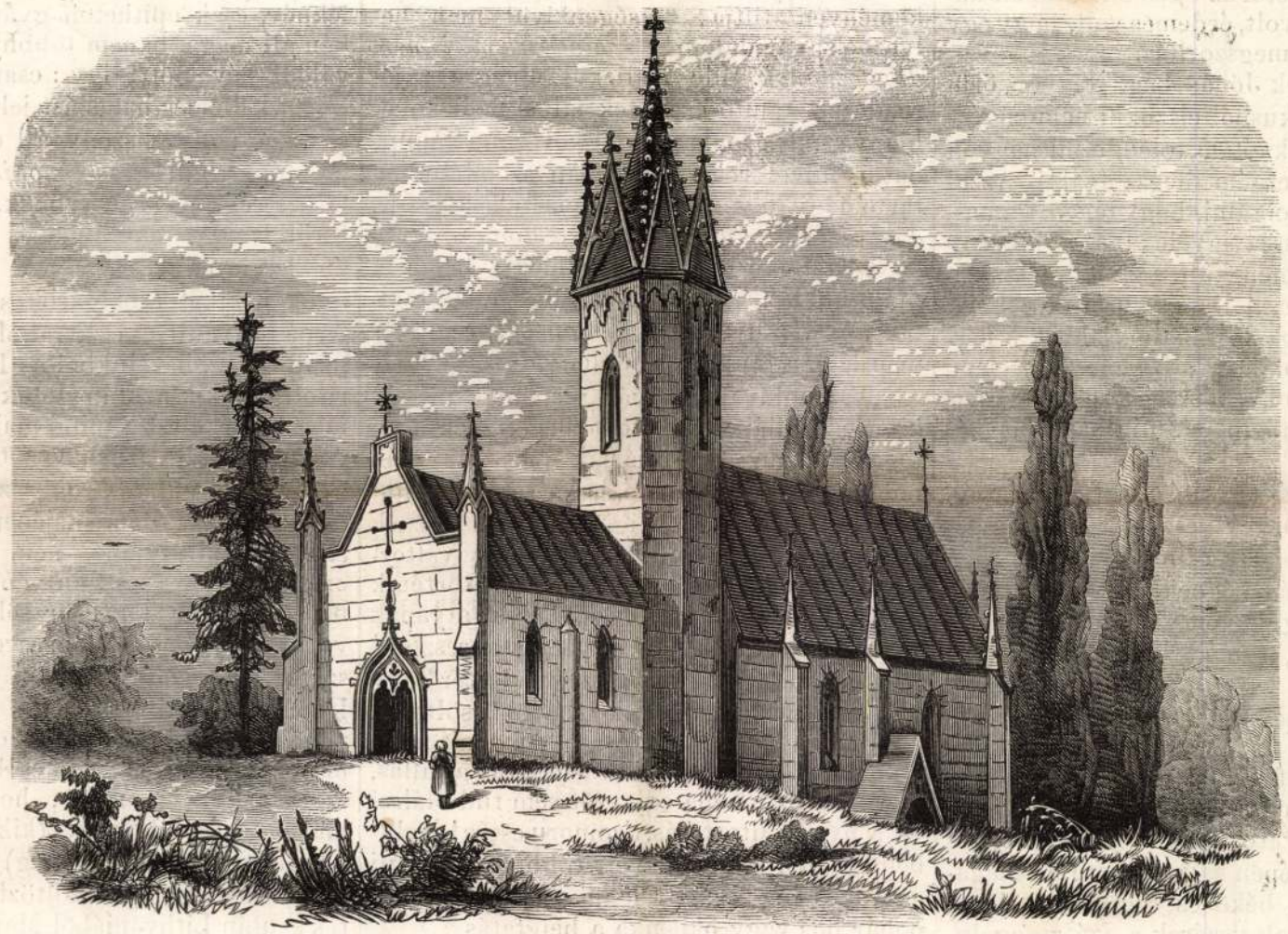

A gróf Csákyak hotkóczi kápolnája. — (*Miskovszky Gy.* rajza után.)

Kilátás a Branyiszkóról, s a hotkóczi kápolna.

(Szepesmegyében.)

Lapunk mai képeinek egyike hazánk egyik legigézőbb tájképét mutatja be. Élénken érezzük a rajzolói jóakarat tökéletlenségét különösen oly tárgyaknál, melyek a leggyakorlottabb művészi képességnek is méltó és nehéz feladatul szolgálhatnának. Azért is segitségül hivjuk mindazon olvasóink kellemes visszaemlékezéseit, kik valaha e ponton elragadtatva merültek a természet szépségeinek csodálásába; kik pedig ott még meg nem fordultak, azoknak szolgáljanak soraink előleges figyelmeztetésül.

A Branyiszkó nevü meredek, magas hegy, határfalat képez Sáros- és Szepesmegye között. Ezen vonul át az Eperjesről Lőcsére vezető postaut. Meredeksége különösen a szepesi oldalon rendkivüli, de azért Szepesmegye hajdani rendei oly gyönyörü, kanyarulatos országutat teremtettek ide, bogy csekély emelkedésein ügetve érhet fel egy könnyü terhü kocsi a hegy tetejére. E hegynek s különösen az emlitett országutnak, mely megannyi bástyafokul szolgálhat, nagy szerepe volt 1849 elején az u. n. branyiszkói csatában, mely még mindnyájunk emlékezetében van.

A ki a Branyiszkónak e kanyargó utján megállapodva, letekint az alatta elterülő Szepességre, gyönyörü panorámán legelteti szemeit. Lába alatt a méltóságos Branyiszkó huzódik el, ezüst szalagként kigyózó országutával, kiálló szikláival és sötét erdőjével; távolabb köröskörül kisebb hegyek, kies dombok és völgyek terülnek el, gondosan mivelt szántóföldekkel, rétekkel és erdőkkel váltakozva. Közbeközbe számos helység, uradalmi lak és tanya (major) merül fel. A mindig szélesedő termékeny völgy távolabb pontján a szepesi vár büszke romjai emelkednek, egy három oldalról szabadon álló meredek mészszikla tetején — a Turzók és Zápolyák egykori fészke, most a Csáky grófok elpusztult birtoka. A várhegy nyugati oldalán elterülő völgyben Szepesváralja, a XVI szepesi város egyik csinosbika terül el barátságos tornyaival s házaival s tulrajta, egy mérsékelt emelkedésü dombháton a szepesi káptalan, székesegyház és püspöki lak komor épületei, kettős tornya, s hazánk egyik legrégibb temploma láthatók. Az elterülő helységek sorában kalauzunk többi között a Csáky grófok Biaczócz és Hotkócz nevü szép birtokait s kastélyait mutatja; ott látjuk még a vidék kedvencz két mulatóhelyét, a sivabradai s baldóczi ásványos fürdőket is.

A látvány nagyszerüségéhez méltón, a tájkép hátterét a Tátra óriás bérczei zárják be, ködben borongó havas ormaikkal állva őrt hazánk itteni, legészakibb határvonalán. A ki e magasztos képet egyszer látta életében, az lelkében kitörölhetlen emléket őriz meg.

Másik képünk az emlitett völgy egyik feltünőbb épitészeti müvét, a Csáky grófok birtokában levő *hotkóczi* kastély mellett épült góth stylü, csinos kápolnát mutatja. Itt van a Csákyak családi sirboltja is.

Az érzékek kölcsönös helyettesitése.

Hogy az első tekintetre oly különbözőleg alkotott érzéki szerveink egy egésznek élő tagjai gyanánt tekinthetők, annak legerősebb tanubizonysága azon nevezetes tünemény, melynélfogva az ép érzék a beteget, megsérültet, elhaltat, vagy nemis létezettet helyettesiti. Ha az érzékek rendszerében valamely érzék szerve hiányozván, ezáltal a benyomások különfélesége befelé megakadályoztatik, ezáltal a létezők mintegy szabadabb tért nyernek. Ha valamely érzék szerve kifejlödésében megakadályoztatott, vagy megbetegedett, vagy pedig ha egészen hiányzik, a többiek valamelyike annál finomabb, mintegy hivatva levén arra, hogy a gyöngébbnek vagy egészen hiányzónak helyét pótolja. A kárpótlás e nevezetes körülményét az embernek valamint erkölcsi, ugy anyagi természetében is világ-

Hottner Ferdinand

Köfaragóm.
Kolozsvár 1862

l

Entz Géza: A Farkas-
utcai templom.
Cluj. 1948. 27. l

többször

Krausbak

Cégtulajdonos: **KRUSBAK MÁRTON** Firmainhaber

ÓRA-, ÓRARÉSZ-, MŰSZER ÉS ÉKSZERNAGYKERESKEDÉSE
UHREN-, UHRFOURNITUREN-, WERKZEUGE & GOLDWAREN
GROSSHANDLUNG.

Telefon: Aut. 881—12. *M. kir. postatakarékpénztári csekkszámla szám: 34530.*

BUDAPEST
IV. KÁROLY-KÖRUT 26

Vaggs.

Dr. Szendiványi Gyula

urnak

H.

Hottner Ferdinand

l.

Gereczerajztár

282. h.

1746. Révész Im

Panem.

(ből mintes

Az Alföld munkás, de félre
Mindnyájok arczán a jövő feletti a
az időt. Balról egy öreg szürös fö
vetkőzött ~~[illegible]~~ hozzóddal, ki huszár
magas bajú csizmát ~~[illegible]~~ hord és a ki bal kezének hüvelyk
botjára támaszkodó gatyás parasztot
Fobbra pedig egy férfi ~~[illegible]~~ ertekezik egy ~~[illegible]~~
szürkés kék. Beszédöket a kucsm
~~Körben felejök néz~~. A férfiak pörge
~~és csak~~ Kötülöt ~~mindössze~~ csak négynél kezött va
mal és az égbolt felhőzött. Tehés

Vászon, méretei 184: 225
Vétetett 1900. január 20-án

— Elszámoltatott 1900: IX. 3-
Tudomásul vette 1900: XII. 17-

Hottner Ferdinand

épitett

1884

l.

Hereptrabóhevélt

16. l.

T.

EUROPA

film-, könyv-, lapterjesztő és könyvkiadó rt.

Budapest, V.,

Rothermere-utca 12. III. 2.

Hotnon János

kardinnár

l. budai kártu-
lajdonos

Horváth Henrik dr.

Buda a Erzsébet-
ban. Bp. 1932
99 l.

MŰEMLÉKEK ORSZ. BIZOTTSÁGA
671/916.

P. T.

Der dritte Band der
Italienische
Herausge
Professor Boc
ist während des Weltkrie
Verfasser und Ve
unter sehr erschwerten Um
Auf den Mangel an Arbei
Fehlen der Materialien
daß der Text dieses Bandes
ten Umfang hat.-

Hottenperger János

miniator

1480

E.

Könyvki áll. emlék

18-l

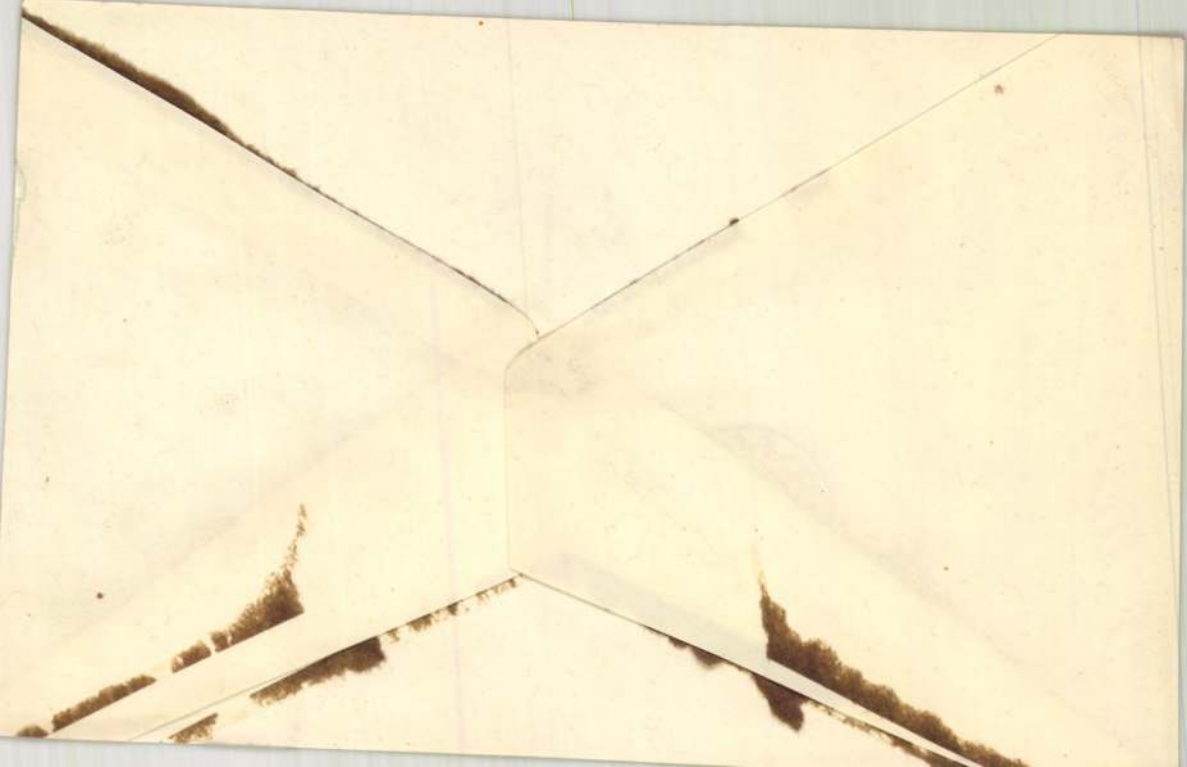

Hottenberger Pál

miniator.

Pozsony városának polgára és és kiadtje. 1480–84.

Mihalik József. Magyarország vidéki mukincsei. Szenárei Magyar mukincsek. Bjest. 1901. III N. 29 l.

Nem Rottenberger?

Hatter Lipót

épít. m. Kassán

1700, 1703, 1704.

cékmester

+ K + 83. l.

.....-i m. kir. posta- és távirda-pénztár.

Nyugta

azaz: ..... Korona ..... f-ra

ly összeget, mint évi ..... K lakpénzemből az 190... évi .....

Hottenroth, Woldemar (1802-1897)

„Szerelmespár" o. fa. 27 x 21 cm

J. l. f.: Hottenroth 1871.

Kikiáltási ár: 18000 Ft.

BÁV 53. Képaukció Bp. 1980. december

MDK

Hotter Lipót,ép.mester
Kassa,17.sz.

17oo,17o3.és 17o8 céhmester.

Kemény Lajos: Kassai épitömesterek. Barok és rokkoko korszak. MMÉE Közl. 1904 évf. 28.kötet 3.füzet. 83.l.

M.D.K.

Idotler Lipót, építőmester

1700, 1703-, és 1708-ban céh-mester Kassán.

Kemény Lajos: Kassai építőmesterek.
A Magyar Mérnök- és Építész-Egylet Közlönye, Bp. 1904. 38.köt. 83. old.

MAGYAR RÉGÉSZETI MŰVÉSZETTÖRTÉNETI ÉS ÉREMTANI TÁRSULAT
MŰVÉSZETTÖRTÉNETI SZAKOSZTÁLY.

M E G H I V Ó

a Szakosztály által 1951. április 13-án, pénteken, d.e. fél 9 órakor, az Eötvös Lóránd Tudományegyetem Művészettörténeti Intézetében (VIII.Puskin u.3.II.em.) rendezendő felolvasó ülésére.

Tárgy: B.Koromay Éva: Hotkótzi kertet ábrázoló festmény a Történeti Arcképcsarnokban.

Az előadást vita követi.

Budapest,1951. április.9.

SZAKOSZTÁLYTITKÁR.

F.k:Dr.Végvári Lajos.
Soksz:Pataki iroda,Bp.VII.Somogyi B.u.3/a.

Flatkóci-kert

Dr. Szentiványi Gyula.
Bp. Légymányosi u. 1o.

HOTTNER Ferdinánd épitész

Ref.paplak, Bocskai tér 1872

GÁÁL György - VINCZE Zoltán: Kalauz a régi és az
új Kolozsvárhoz. Kolozsvár : Korunk, 1992
108-109.

Hotzendorf János
Sámuel
bécsi festő
1740. A szervita temp-
lom Szent Annáról ne-
vezett főoltára -

irod
Gerő László:
A Szervita -tér-
Budapest 1947-
61. l.

BUDAPEST, IX., HŐGYES ENDRE U. 10.

.....szám

Hotzendorf János Sányel, bécsi festőművész

P. Szabó Ernő: István Király Budapesten.

A XVIII. századi Szent István-ábrázolásokra már a bpesti templomokban is szép példákat találhatunk. – A szervita templom főoltárára Tenny János bécsi szobrász készítette István, László, valamint Keresztelő Szent János és Szent József szobrát 1740-ben. Az oltárkép szintén bécsi művész, Hotzendorf János Sányel műve. (említve).

Budapest folyóirat, 1988., 8., 6-old.

MDK

Hotzendorfer János

A szervita templomban /Martinelli tér 7./

Szt. Anna , főoltárkép.

Zakariás G. Sándor: Budapest. Bp. 1961.
113.l.

Flotzmann

festő

Polgár, festő

az 1880-as években

a Zsolnay-gyárban.

Nikelszky Géza

Pécsi kéziratművész

Baranyai Magyar-

ság 1922. máj. 25.

Hotzmann Lajos

szül. Nagymihályban
(Templen m.) 1864 Rk
6 reál és a bécsi képző-
művészeti akadémia
1887/88 I. I. szakosztály

Harsányi István, Gulyás József és Simonfi János: A kurucz balladák hitelessége. Sárospatak, 1914. (Könyvism.) VIII. 218.

Hotzmann Lajos

Aug 1864 febr 1.

1884/85 I. vendéglát

1884/85 II festenéti
ostalg Lotz

1887/88 II. " "

1888/9 I " "

1888/89 II " "

Haarlem, Gérard de IV. 168.

Zakariás

Izraelita
8

Csütörtök

7

Kassai v

Protestáns
Regina

Görög-orosz
25 Bertalan

Izraelita
9

Péntek

8

Kis B. Aasz.

Protestáns
Korbinián

Görög-orosz
26 Adrián és N.

Izraelita
10

Szombat

9

Kláver P.

37

Protestáns
Gorgon

Görög-orosz
27 Poemén

Izraelita
11 Ki Th. 2. P.

1916 **Szeptember** 30 nap

Hotzmann Lajós

Kül. Nagymihályban (Zemplén m.) 1864 febr. 1. Orcál Kassán.

1883/84 I. vendéglátogató

1883/84 II " " "

Hódmezővásárhelyi Múzeum IV. 123.

Houba Antal Fiai

mübutorasztalosmesterek

Uj Magyar Otthon Kiállitás, 194o. katalogusa

46 lap

MDK

Houba Antal műiparos

Gerő Ödön: Hogyan rendezzük be lakásunkat.

Magyar Iparművészet, 1933. 2-4.l.

MDK

Houba Antal fiai, mübutor-
asztalosok.

mint a "Magyar Otthon" kiállitás kitüntetettje
kapta az iparügyi miniszter ezüstérmét.

Az Iparmüv.Társ.közgyülése.
Ujság. 1941. máj.8.

MDK

Houba Károly

A Társulatunk kebelében folytatott munka...
Magyar Iparművészet 1937. 3. sz. 91.l.

Houchard Iván, grafikus

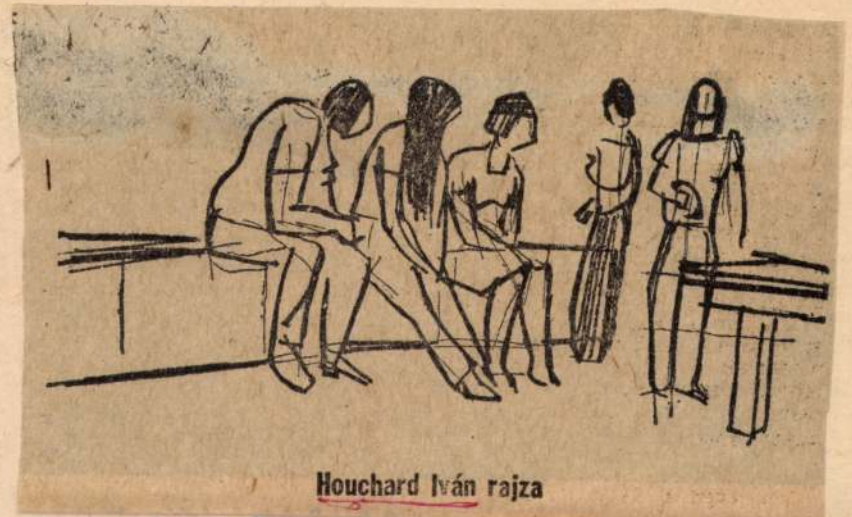

Houchard Iván rajza

Houchard Iván: Rajz

2

Élet és Irodalom Bp. 1984. Aug 3. XXVIII/31

alá nyomúlt; és kétszázharminczötezer tallér hadisarczot vett meg Nagy Frigyes fővárosán. Három évvel később (1760 okt. 3—12) Tottleben orosz hada mellett ismét megfordúltak a magyarok Berlinben. Charlottenburg porosz királyi várkastélyt ekkor a szász csapatok vandal módra feldúlták; Potsdamot azonban Sans-soucival, a porosz király kedves lakóhelyével, gróf, később herczeg Esterházy Miklós, Haydn-nak, a nagy zeneszerzőnek patronusa, a magyarokkal sértetlenül megtartotta. Mikor eltávozott, bizonyítványt vett, hogy semmiféle kárt nem tettek, és csak egy kicsiny, csekély értékű képet hozott el magával emlékül. Nem a magyarokon múlt, hogy Silézia, hét éves küzdelem után is a porosz király birtokában maradt.

II. József mint gyermek.

Mária Terézia nagyon jól tudta, mit köszönhet a magyar nemzetnek, és egész életében arra törekedett, hogy iránta háláját és szeretetét kifejezze. Nagylelkű és nemes törekvése nem is maradt siker nélkül. Mária Terézia férfinak, királynak született. Csak a gyöngédség és szív volt benne női. Tudott és akart is uralkodni. A mit Esterházy Józsefnek Pozsonyban ígért, megtartotta. Maga vette kezébe a nemzet sorsát. Tekintettel volt többi tartományainak érdekére is, de Magyarország ügyeiben mindig

Om I.

annak mutatta magát, minek maga magát nevezte bizalmas levelezésében: „jó magyar nőnek, kinek szíve teljes teli volt hálával a nemzet iránt!“

Az ország integritása volt mindig az, melyet a magyar nemzet leginkább féltett, melynek helyreállítását mindig sürgette. Idő folytán sok rész elszakadt a magyar koronától, s idegen kormányzat alá kerültek kivált oly vidékek, melyeket aránylag nem rég foglaltak vissza a törököktől. E területeken új viszonyok keletkeztek, melyeket egyszerűen figyelmen kivül hagyni nem lehetett. Különösen a XVII. század végén bevándorlott szerbek, önállóságra törekvő végbeli katona-nép, képezett statust a statusban, és csak nehezen tudott a magyar állam keretébe beilleszkedni. Mária Teréziának hosszú uralkodása e tekintetben a sérelmeket úgy szólván mind megszüntette. Csak az erdélyi részek visszakapcsolása maradt végrehajtatlan; de a királynő elismerte, hogy Erdélyt mint magyar király, a magyar korona jogán birja. A Maros és alsó Tisza mentében katonai végek voltak még abból az időből, mikor e folyamokon túl a Bánság Törökországhoz tartozott. Szerbek laktak itt egyes falvakban, a megyék kebelében, de nem a megyei hatóságok alatt. Az 1741 : XVIII. törvényczikk értelmében hét év alatt (1743—1750) megszünt e végvidék s Csanád Arad, Bács megyék polgári kormányzata alá került. Szuboticza, Zombor és a pétervárádi sánczból, a bácsmegyei szerbek főhelyeiből, Szabadka, Zombor, Ujvidék szab. kir. városok lettek, és csak Tétel vidéke maradt meg néhány községgel katonai — csajkás — területnek, mint utolsó maradványa a régi naszádos hadnak, mely a XV. és XVI. század hadi történetében oly jelentékeny szerepet játszott. Ugyan e tájt megszünt a kamarai administratio a Száva-Dráva közt, és a mai Slavoniában megalakúltak Pozsega, Szerém, Verőcze vármegyék (1745). A horvát megyéket is rendezte a királynő magyar mintára. Jobb közigazgatás végett 1767-ben a bán közvetetlen kormányzása helyett, bár a horvátok nem akarták, horvát kir. kormánytanácsot állított fel Varasdon; de már 1779 július 30-án, mint feleslegest, megszüntette, és teendőit a magyar kir. helytartótanácsra bízta. Szintúgy megszüntette a szerbek ügyeit kezelő udvari bizottságot a Deputatio Illyricát, s a Declaratorium Illyricumban (1779) biztosítá egyházi autonomiájukat, de az állami kormányzatot a magyar kanczellárra ruházta. Hogy útat nyisson a magyar kereskedelemnek, délnyugaton visszacsatolta a Zrinyiek és Frangepánok bukása óta Belső-Ausztriához tartozott adriai tengermelléket. Hozzá adta (1776) Krajnából Fiumét, 1779 óta a magyar szent koronának külön terü-

Hoüchard József
építész
+ 1841.

lásd

Orbán Balázs
A Székelyföld leírása. Pest 1870.
152. l.

IV. k.

Székely Néplap.
1866. 12. 27.

Houba Károly

l.

Magy. Tzarm.

1941. 132 l. l

MDK

Hosser János harangöntő

Győrben 1770-ben önti pálii templom harangját. Szthárom-ság és Szt Kristóf képek vannak rajta. Schogg Kristóf pápóci pré-post csináltatta.

Felber János: A pálii templom és plébánia története Győr, 1908.
11. lap.

11

Hosser János

harangöntő Győrben

Szent Háromság és Szt Kristóf Lépével 1770-ben öntötte a pálii (Sopron m.) templom egyik harangját.

ind

Egyházi műnyár

1908. 67 l.

..... *műhely.*

főnökség!

v ..... hó ..... n történő kifize

..... indokából személyesen meg nem

..... számu .....

ın

évi ..... hó .....

.....

sajátkezü aláirás és munkásszám.

Hossman Daniel

ötvös 1671-1716

laid

Gyárfás Nagyszeben

Arch. Ért. 1910 416

Hossmann Daniel

1671 - 1716

nagyszebeni (?) ötvös

Kávéskanna 1712

gr. Bánffy Miklós (?)

tulajd.

Jul

)vanni Santi.

† Urbinóban 1494 augusztus 1-én.

kel és két szenttel.

üzérrel diszített faragott tró-
Jézussal, ki a trón előtt tér-
talint megáldja. Jobbról szent
elt nagy késsel, keblébe döfött
Közülök szent Katalin felé, ki
ék van, koronával, Péter felé
pül az égből. Az ábrázoltak
a Madonna palástján, lángoló

eresztek díszlenek, a szegélyen
MEI« és a trón alján az alábbi
arnok padlója koczkás mozaik.

m. — Lelt. sz. 1224. — Vétetett
nitől 9000 lirán (8154 K). —
31-én (246–95). — Az elszá-
-95 és az 1895 november 28-iki
et. — Az elszámolást elfogadta az
(635–900) és az 1901 augusztus
4–901).
ó adatok a Szépművészeti Múzeum-
Santi: Madonna szentekkel. —
anni Santi: Vierge entourée de

i lajstr. 13. l. — Verzeichniss
.

III
58 (1224)
648 (560).

III. 58

Hossmann Dániel

ötvös Nagyneben

Körnagyötvj. 253 l.

1435 Daniel Hossm

a) Kehely, na

Blumen. — „1692.

Ev. egyház, Szászv

b—c) Kávéskanna, b

Bánffy-Wesselényi-

Zuckerdose m. grav

Magántulajdon — I

KIADJA AZ ORSZÁGOS MAGYAR KÉPZŐMŰVÉSZETI TÁRSULAT

Hossmann Daniel I.

ötv.

l.

Kőmagyötvj.

1435. n.

Hossmann György
ötvös Nagyszeben
Könnagyötvj 2521

Tr

1427 GH Georgius Hossmann, M 1661, † 1699.

a) Talpaspohár, 3 keretben levéldísszel. — *Kluftbecher m. Blättewerk.*
Gróf Andrássy Géza, Bp. Expos. 1931 : 192.

b) Kehely áttört kosárral. — *Kelch m. durchbroch. Schalenkorb.*
Ev. egyház, Buzd — *Ev. Kirche, Busd.* Expos. 1913 : 134. Roth : 120.

UJ ÉVET!

Hossmann György

---

napyszebeni ötvös

Talpas pohár

XVII sz. 2 fele

gr. Andrássy Géza

tulajd.

Inel

Kassa № 254.

Hossmann György

ötv.

l.

Kőmagyötvi.

1427. n.

lamerikát) 232 oldal	2.40
lezések és kalandok Tibetben)	6.--
smeretlen Ázsián keresztül	2.40
a. 158 oldal, számos képpel	2.80
vizeken.205 oldal,számos képpel	2.80
sa. 160 oldal Kötve	2.--
indiánjai. 142 oldal Kötve	3.--
égen. 208 oldal, képekkel	4.--
fehérek. 193 oldal, képekkel	3.--
. 144 oldal, 30 képpel Kötve	3.--
nja. 212 oldal, képekkel	2.40
. 135 oldal, képekkel Kötve	3.--
képpel Kötve	7.--
tt. 207 oldal Számos képpel	2.40
24 képpel Kötve	3.--
n (180 kilométerre a	
240 oldal, képekkel kötve	2 60
ermészeti népei között.	
pekkel kötve	3.40
llaga" (Stella polare) Két kötet	6.--
A Kelet-Afrikai nagy tavak	
k kikutatása. 271 oldal kötve	3.--

NYVKERESKEDÉSE

. Telefon: 1-455 59 től 1-455-50 ig

Hossmann II. Daniel

ötvös Vagyreben

Körmagyötvi

261. l.

1457 DH Daniel Hossmann II, M 1720. (B : III,1—16?)

Kehely, díszedénynódusszal. — *Kelch m. Vasennodus.* — „1721."

Ev. egyház, Vingárd — *Ev. Kirche, Weingartskirchen. Expos.* 1913:170. Roth:144.

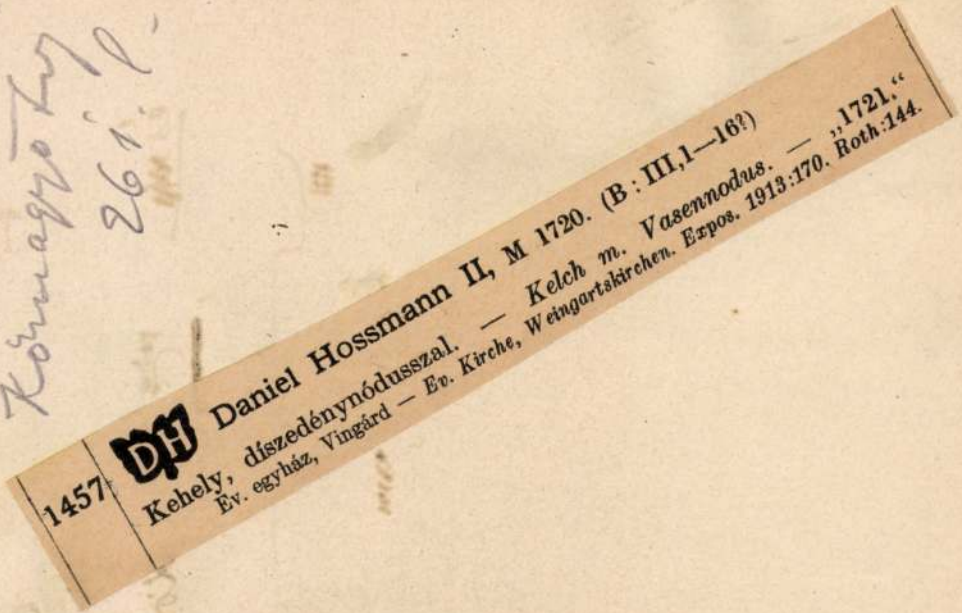

H Sz. Serinaltaban 148
julius 28 és augu

1141. Giacomo Palma il Vecchio.

H

Szent Lörincz, szt. Györg

Az emelvényen (ornatusban ál
mutatóujjával szétválasztott könyv
és baljában palmát tart. Körülé
Györgyöt, jobbjában törött
rel, köntösén piros kereszttel és
pedig keresztelő szent János latjuk
fogja baljával piros palástját, me
látszik. A háttér oszlopcsarnok.

Fa
, méretei 19
Vétetett 1894: IX. 19-én L.
Elszámoltatott 1894: XII. 1
Az elszámolásra nézve l. a
1894: X. 10-én Szalay I. é

904: IV. 25.

Hoszmann Mihály

ötvös

1711. a nagyszebeni
külső tanácsba vá-
lasztottak

Herbert

382.1

15 Gertrud sz.		Szamónasz **Izraelita** Markesv. 26
Csütörtök 16 Ödön pk.		**Protestáns** Otmár **Görög** Máté ev. **Izraelita** Markesv. 27
Péntek 17 Csod. sz. Gerg.	Ujhold 17 óra 24 pk.	**Protestáns** Hortense **Görög** Csod. Gerg. **Izraelita** Markesv. 28
Szombat 18 Péter és Pál	1933 **November** 30 nap	**Protestáns** Ödön **Görög** Plátó vt. **Izraelita** S. Toldoth.

46-ik hét Nap kelte 7 óra 00 pk. — Nyugta 16 óra 20 pk.

Hossmann Michael

Ohr.

Nagyneben, XVIII sz. elsőf.

irod

H H Sz 526 l

..... nevü munkás igazolta

.....

a művezető aláírása.

yezem:

.....

gy helyettesének
sa.

Endrényi Imre, Szeged.

Hoszmann Mihály

otv.

1713. Nagyszeben

a communitás tegja -

vod

Htch 382 l.

.....nevü munkás igazolta

.....

a művezető aláírása.

yezem:

.....

gy helyettesének
ása.

Endrényi Imre, Szeged.

Hossmann Mihály

ötv.

l.

Kőmagyötvj

1454. sz.

R.Halliburton: Ujra felfedeztem De
Sven Hedin: Transzhimalája (Felfe
A.E.Johann: 40.000 kilométer az i
Lambrecht: A Mount Everest ostrom
Aleko E.Lilius:Kalózvilág a kinai
Magalhaes: A föld első körülhajózá
L.V.Mansilla: A pampák utolsó vad
Fridtjof Nansen: Utazás az uszó j
Erland Nordenskiöld: Indiánok és
Mungo Park: A Gambiától a Nigerig
Fritz Ohle: Az idegenlégió karavá
A.Phillip: Ausztrália honalapitói
Scott utolsó utja. 400 oldal, 40
W.B.Seabrook: Hadoś beduinok köz
G.Schweinfurth: Afrika szivében.
Shackleton: Az Antarktisz szivébe
déli sarktól)
von den Steinen: Közép-Brazilia t
275 oldal ké
Szavójai Lajos hg.: Az "észak csi
Szavójai Lajos hg.: A Ruvenzori (
hegyóriásainal

AZ EST KÖ

Budapest, VII.Erzsébet körut 18-2

ORSZÁGOS MAGYAR RÉGÉSZETI ÉS
MŰVÉSZETTÖRTÉNETI TÁRSULAT

NYOMTATVÁNY

Budapest

MEGHÍVÓ

AZ ORSZÁGOS MAGYAR RÉGÉSZETI ÉS MŰVÉSZETTÖRTÉNETI TÁRSULAT 1935. október hó 19-én (szombaton) délután fél 6 órakor a Magyar Nemzeti Múzeum Baross-utcai előadótermében (VIII., Baross-utca 13.) tartandó

SZÉKELY BERTALAN-EMLÉKÜLÉSÉRE.

TÁRGYSOROZAT:

Elnöki megnyitó.

Dr. SZENTIVÁNYI GYULA: Székely Bertalan emlékezete. (Vetített képekkel.)

Utána választmányi ülés.

Vendégeket a Társulat szívesen lát.

Gerevich Tibor
elnök.

Hossmann Mihály

napyszebeni ötvös

Szürcsölő, h. 19.5 cm

XVIII sz. eleje

gr. Teleki Domokos

tulajd.

Iml

ÉRD. (Fejér.)

Az egykori Potentiana helye.

Greece, 1906, 30 l.

Hossmann Mihaly

Nagyszeben ötvös

Wyolc egymásba járó

pohár m. 37.7

1721

báró Herzog M. Lipót

tulajd.

Jml

SZÉKESFEHÉRVÁR. /Fejér./

A bazilika domborműves maradványai a
N. M. Múzeumban.

Gerecze, 1906, 306 l.

Hossmann Mihály

ötvös Nagyszeben

Kőmagyötvj. 2 bol.

1454 MH M

a) Egybe

† Bá

b) Kehel

Ev.

Tafa

c) Kehe

Ev.

kópp

d) Cibór

Glück Frigyes, Bp. Expos. 1931 : 25.

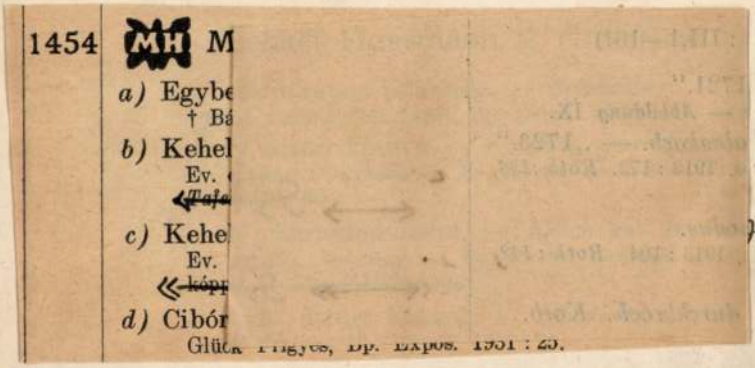

1140. Filippino Lippi. ~~e-született Firenzében 1400~~
Sz. Pratóban 1457-ben. + Firenzében 1504-

Madonna a gyerme

A virágokk
~~kinek~~ bal térdén a gyer
jobbjára dölve és kissé elo
öszetett kézzel imádkoz
rét keblére tesszi és jobbj
~~rol~~. A Madonna és
hegyes vidék várossal

Tempera ~~festés~~, f
~~Festette Filipp~~
Vetetett 1894-be
Ltsza 11

Forgó és trsa 1898. 1

58

4485
15000
22425
4485
67275

202/94

Hossmann, Michael ötvös Nr. 63, 64

In der Hermannstädter Zunft war er Lehrling seit 1691 und wurde 1712 Meister. 1713 wurde er zum Mitglied des Stadtrates gewählt. 1730 starb er.

Schätze 1991

gyöngye „János vitéz". A költemény az I-sső szakasztól V-dikig, hol Kukoricza Jancsi azért, hogy szerelmeskedése alatt nyáját elvesztette s gazdájától elhajtatik, bújában földönfutóvá válik, s a XIV. szakaszban, hol a franczia királynak elbeszéli élte historiáját, gyönyörü idyll, szende mint a szerelem, melyet a költő megénekel; egyszerü, élethü tükörképe a falusi paraszt életnek. De a mese hangja változik mindjárt, a mint János katonának áll, s a magyar fika ismeretes elbeszéléseit halljuk mostan s a csudakalandokat, melyek Jánost vitézzé sőt, ha akarná, királylyá is teszik, kincsekkel elhalmozzák s végre megint mint szegény kiszolgált katonát visszahozzák falujába, hol alig ismernek többé reá, s hol Iluskájának csak sirját találja. Az elbeszélés itt (XVI. és XVII. szakasz) szép elegiává válik. János ismét távozik s magával viszi emlékül Iluska sirjáról a virágot, s az óriások és boszorkányok országán keresztül, sok viszontagságok után, az operenciás tenger közepén eljut a tündérszigetbe *), hol az életforrásban Iluskája is feléled. Ezen tündérsziget gyöngéden s mégis

*) A magyar mesének ezen tündérszigete a középkor barátai előtt Artus és Nagy Károly regeköréből ismeretes, s a boldogszigetek és Atlantis görög mythosainak utóhangja. —

XIX

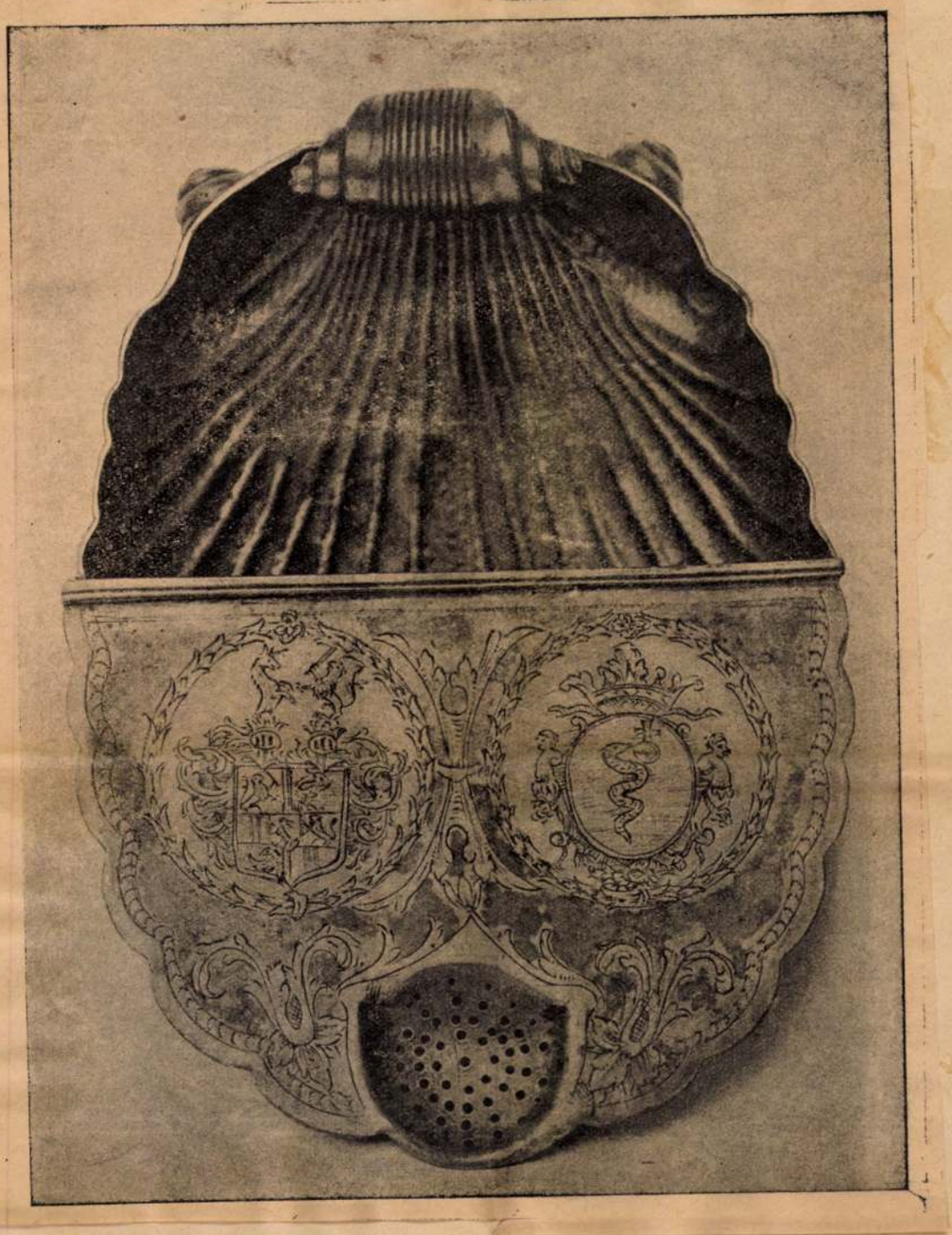

1454 e Michaël Hossmann

Szürcsöló. — Trinkschale.

Nagyszeben - Hermannstadt, ca 1720.

Kunstgewerbe - Museum

Iparmüvészeti Múzeum

XIX

Kőmagyötvy

Hossmann Mihály
Ötvös

MDK

Hosztalek Károly

Magánép. eng. Bpesten. Vállalkozók Közl. 1908. szept. 30.

HDK

Hosztalek Károly, ép.

185261. Gröber Lajos /IV. Kigyó u. 6/ az I.Márvány-utca 12959.hrsz. a.háromemeletes ház.

Magnépitési engedélyek Budapesten.- Vállalkozók Közl.
XXXX 1905. szept. 27. 4.1.

MDK

Hosztalek Károly építész

emeletes ház

Magánépitési eng. Bp. Vállalk. Közl. 1909, aug. 25. 3 l.

MDK

Hosztalek Károly építész

Magánép. eng. Bp. Vállalk. Közl. 1906. máj. 9. 8.l.

HOTTNER Ferdinánd

Csákigorbó, Jósika kastél, 1867

- átalakítási terv.

Kolozsvár, Jósika-kupla 1861

Komárik 1984 179.
191.

MDK

Houbraken J. rézm. 1743.

József főherceg gyermek korában. Rézm.Repr.

Marczali Henrik: Maria Terézia 1717-1780

M.Tört.Eletr. Bp. 1891. 174.l.

MTI SAJTÓFIGYELŐ
1091 BUDAPEST, IX., ÜLLŐI ÚT 51.
Telefon: 327-743, 340-726
Houchard Iván, grafikus
1984 AUG 03

ÉLET ÉS IRODALOM

1021

Houchard Iván rajza

1984. AUGUSZTUS 3.

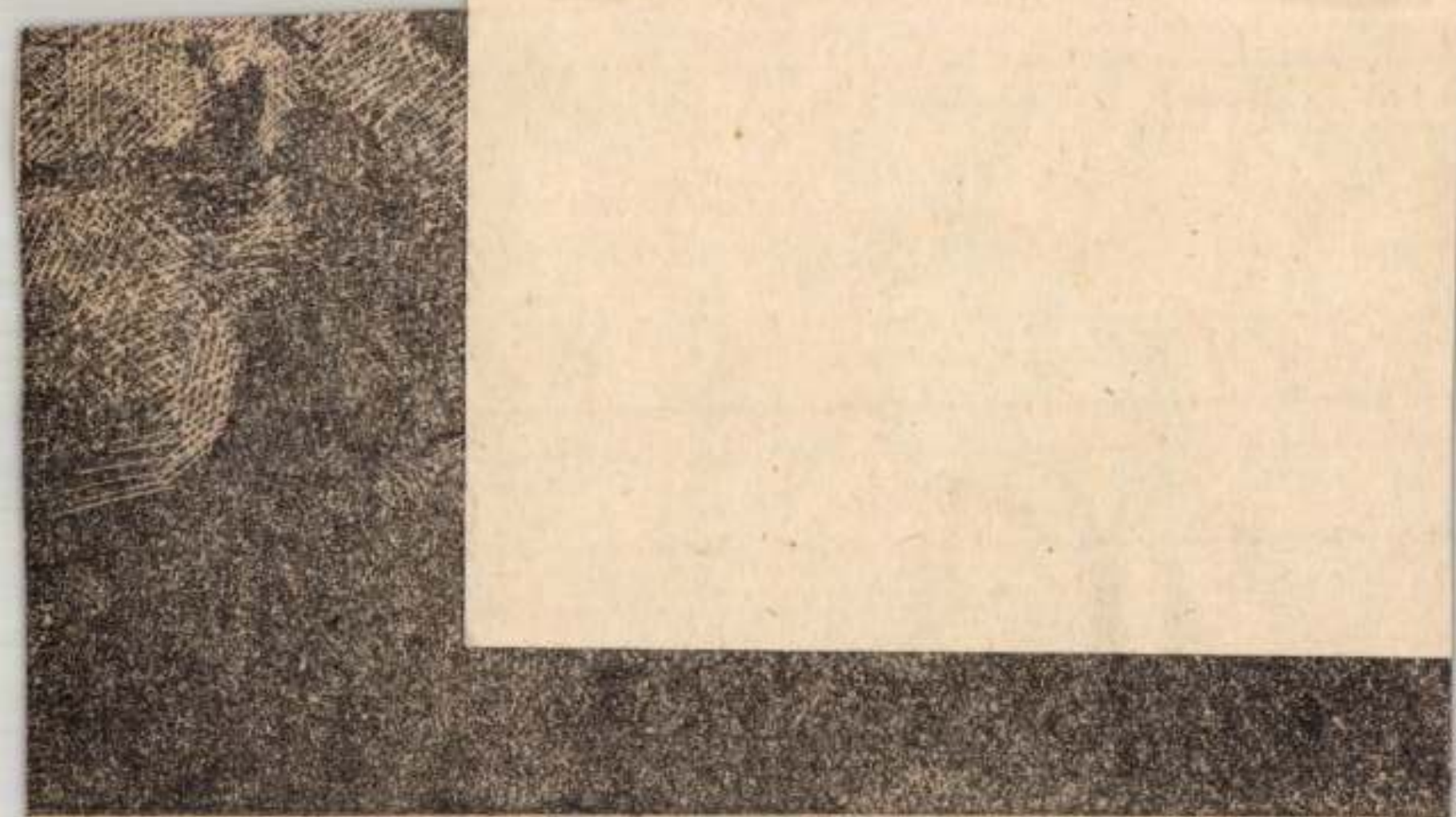

– Gellér B. István fotográfikája

Houchard Iván

Vönösberényi részlet – nagy

Wiprzana 1985. III. 9.

MDK

Georgius Houfnaglius

Győr látképe a XVI. sz.-ból, rk.

Tört. Képcs. graf. kiáll. 1907. 32 l.

Houfnaglius, Georgius

MNK

Drégelypalánk látképe

rézmetszet.

179.o.

Genthon:Nógrád. 1954.

Repr.: Drégelypalánk 1617-ben
118. kép.

Hough

Kir kofarago

l. Hong.
lapicida

lásd

Tört Tár

1904. 82. l
és 259 l

MAHIR SAJTÓFIGYELŐ
LEVÉLREKLÁM
1091 BUDAPEST, IX., ÜLLŐI ÚT 51.
Telefon: 337-748, 340-726

Houshard Iván

NÉPSZAVA

1984 JUN 2

10 1021

Houshard Iván

CSEPELI DUNA-ÁG

visszazuhant a karosszéké-
be, mintha egy pisztolyos
bandita toppant volna elé-
be.

Pedig János nem toppant
sehová, még be se merész-
kedett egészen, csak állt,
behúzott nyakkal, a hatal-
mas ajtó tárt szárnyai kö-
zött, némán motyogott, mint-
ha félelmében egyetlen szó
se férne ki az ajkán, s egy-
egy feléje csapó, élesebb
indulatmegnylivánulás elől
oldalra kapta a fejét. Már-
már derékszögbe görnyedt,
s rémült, beeső szemekkel
állta a vihart: hadd tom-
bolja ki magát, majd csak
elfáradnak egyszer, ki kell
várni, hátha sikerül elsírnia
s magát.

A szitkok pedig egyre
röpködtek felé, hadonászó
karok csaptak a magasba, s
a pecsétpárna, amit egyikük
időközben visszacsempészett
az asztalra, ismét a falnak
szaltózott. Csak a harmadik,
aki a döbbenettől meg se
tudott szólalni, csak ő állt
mereven az íróasztala mö-
gött, ő lehetett a főnök, s
nyilvánvaló, hogy a pokoli
fölháborodást neki játsz-
szák ekkora tűzzel, hogy
legutóbbi engedékenységü-
ket így tegyék most jóvá.

S hirtelen lett csönd. Egé-
szen váratlanul. János, aki

Somoskőy Ödön **MUNKÁSSZÁLLÁS**

Kovács István

VALLOMÁS

Borbáth Károlynak

Tizenhárom éve jártam ott először,
s láttam múlhatatlan quászú templomát.

Hufnagel Lajos

Pesti

Laid.:

Hufnagel György

Houfnagel, Jacob

verm.

d.

Csat. Frey Öst Kunst

XXIV. K 3, 56 d.

MŰEMLÉKEK ORSZ. BIZOTTSÁGA
VEGYES MŰVEK.
171

Pauer János. Herennius- és Postumius-ermek.
Szérespejérbárott, 1876.

Gúz. 1d.

Houfnagel

Hofnagel Jakab metszö

1595 - 1616

Herzog

Huefnagel

Hofnagel Jakab „mitszo"

Komárom látkipe 1595

M. Koszemle 1917. 115 lap

Arch. österr. Gesch. Quellen. V. 733 (Schlager)

1601 – 1616.

~~Mediolani l. De Mediolano~~

Ideghem l. Segers

Hoefnagel Jakab
(itt. Hofnagelnek
írva)

lásd
Magyar Könyvszemle
1917. 115. l

Hufnagel Tanós

Asto

Laid: Houfnagel
Georg ~~et.~~

tehát a nyereség 386 ezer márka, vagy 69 ezerrel kevesebb, mint az előző évben. Ezen viszonylagos kedvező eredmény is csak úgy volt elérhető, hogy tekintettel a hanyatló üzletre, a mult évhez képest a kiadást 34 ezer márkával szállították le.

*

A tárlatok között, melyek ez évre készülőben vannak, az érdeklődők figyelmét különösen magára vonja a berlini művészeti akadémia által fönnállásának százados ünnepére

csolatban vannak a vidéken szokásos, de más tárgyakon előforduló rajzokkal. Még meg kell figyelni, milyen a tojások alapszíne, és a rajz színe, hogy egy vagy több színűek-e, valamint azt is, hogy mily nemzetiségűek és vallásúak azok, a kik a tojást festik; hogy általános-e a tojásfestés vagy csak egyesek — és férfiak vagy nők — foglalkoznak-e vele?»

*

Újjá építés és helyre állítás. Gurlitt K. Drezdában, a szász régészeti egyesület mult novemberi ülésén, a régi emlékszerű épületek újjá építésének és helyre állításának kérdését hosszabb előadásban taglalta. Miután bevezetésül megvilágította a csúcsíves, renaissance és barokk művészet korszakának magatartását a korábbi korszakok épületeivel szemben, igen figyelemre méltó szempontokat jelölt meg az épületek helyre állítása körül az utolsó 50 év alatt követett eljárásra vonatkozólag. Míg azelőtt az előre törekvő idők alkotási vágya nem az elődök műveit tartotta szem előtt, a mostani kor elve, hogy igazságosnak

MDK

Houfnaglius G.

Pápa látképe a XVII.században. Szinezett rézkarc. 1617.

Szolnok látképe madártávlatból, a török hódoltság alatt. Szinezett rézkarc. 1617.

Tört.Képcs.graf.kiáll. 1907. 41.l.

MDK

Houfnaglius Georgius

Sáros látképe a XVII.században. Rézkarc. 1617.

Kassa látképe a XVII. század elejéről.Rézkarc. Metszette Houfnaglius G. Festette Egidio vander Rye. 1617.

Tört.Képcs.graf.kiáll. 1907. 38, 39.l.

MDK

Houfnaglius Georgius

Nagyvárad látképe madártávlatból a XVII.század elején. Szinezett rézkarc. M.33.4-46 cm.XVII.sz. A kiadó jelzése lent a bal sarokban: "Communicauit Georgius Houfnaglius" Ltsz.624.

Tört.Képes.graf.kiáll.1907. 40.l.

MDK

Hoefnaglius Georgius

Kolozsvár látképe a XVII.század elejéről.
Rézkarc.M.30-53 cm. Festette Egidius vander Rye.
1617.

Tört.Képcs.graf.kiáll. 1907. 40.l.

Hoefnagel Georg

ci Jakab.

l.

A Mübarát

1921. 297.

298.

Pósta Béla dr. IX. 59

Houfnagel György

lásd

Emlékkönyv Alexander Bernát hatvanadik születése napjára. Bp. 1910.
230-l.

Stomfa h. n. VIII. 164.

Houfnagel

Ambcsata 68. l.

* * *

A XVI. század legvégén, valamint a következő század első tizedeiben a metszetanyag igen megszaporodik. Az 1595—1602-i véres csaták, Buda két sikertelen ostroma s egész sor vár megvívása élénken érdekelte a külországi krónikák illusztrátorait. A legfontosabb nagy mű, a Braun-Hogenberg Civitates Orbis Terrarum-a metszeteit Houfnagel és Hogenberg Ferenc készítették, ostromképeket azonban nem nyujtanak. A Houfnagel rajzolta (1595) esztergomi városkép előterében lándzsás huszárok állanak.[181] A Pápáról metszett lapon (1600) a lázadó franciák és vallonok kínzását és kivégeztetését látjuk.[182]

ősen felvillanó érzéki száj és a kámzsa
kibukkanó vörösesszőke hajfürt valóban
ásra vallanak. Az árnyékolt homlok nem
ásos meditációt árul el, hanem azt az
ért, harmonikusan elmélyedő lelkiéletet,
ly minden Titus-kép sajátos varázsához
ozik. Kár, hogy a restaurátor kissé túl-
vesre pucolta ezt a képet, ami a Petrus-
is, de sokkal kevésbbé zavar.

Dr. RÉVÉSZ-ALEXANDER MAGDA

Honfnagel, Georgius

l.

Arch. Kösl. 1880.

XIII. k. II. f. 13. l.

Houfnagel George

l.

Balogh Iolán

Márton és György

Kolozsvári Hobránok.

Cluj - Kolozsvár

1934.

32. l -

Gamás

68

Hoefnagel, Georg

rézm.

Kolozsvári táblája

Egidius van der Rye

képe után 1617

Repr.

Baloph Kolozsvári

műemlékei

S. l. 1. n. kép 1935

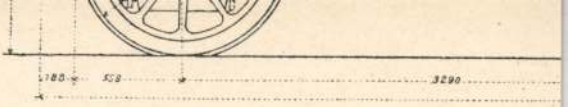
185
558
3290

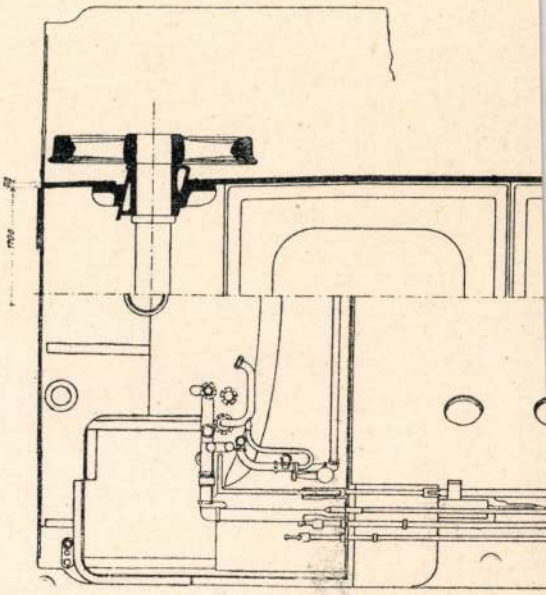

Houfnagel, Georgius

wód
z
Balogh Erdélyi ven
I. 24. l.

1943

Herrn Dr. Otto Szanyi.

Nicht bi
Kunstzeit

utána

KUNSTVERLAG WOLFRUM

Kunst- und Buchhandlung

WIEN

I., Augustinerstrasse Nr. 10

(Palais Lobkowitz)

Hoefnagel Joris

XVI. n.

l.

Balogh Vég-Várad
vaie

25. l.

Kvár
1947

XI/6 1915

MŰEMLÉKEK ORSZÁGOS BIZOTTSÁGA
456 1915 szám
Érk.: 915 nov. hó 8 n.

Veleméri
templom

Houfnagel Georg

verin

[illegible]

epitéhes Erd-ben

Erd Meer

1932

Banfi Erdély

305. l.

M.D.K.

Houfnagel György
~~festő~~

A XVI. század végén rézbe metszette Váradot és ebbe belerajzolta a lovasszobrot is.

Pánóczi József: Szent László lovasszobra Nagyváradon 7 l.

a királyi udvartartás konyháiba és ezt az adószerű váltságot még I. Ferenc

ől az egykori
z utolsó vad-

n d e t érjük,
ert porcellán
ıek porcellán
szleteinek fi-
emmivel sem
ának mögött.
epe az Ajka-
szthatja el a

antást enged
a szivacsok,
gukat, a ten-
ón, saurusok,
árnyékában.
oportját tár-
ából álló alsó
ala és szén-

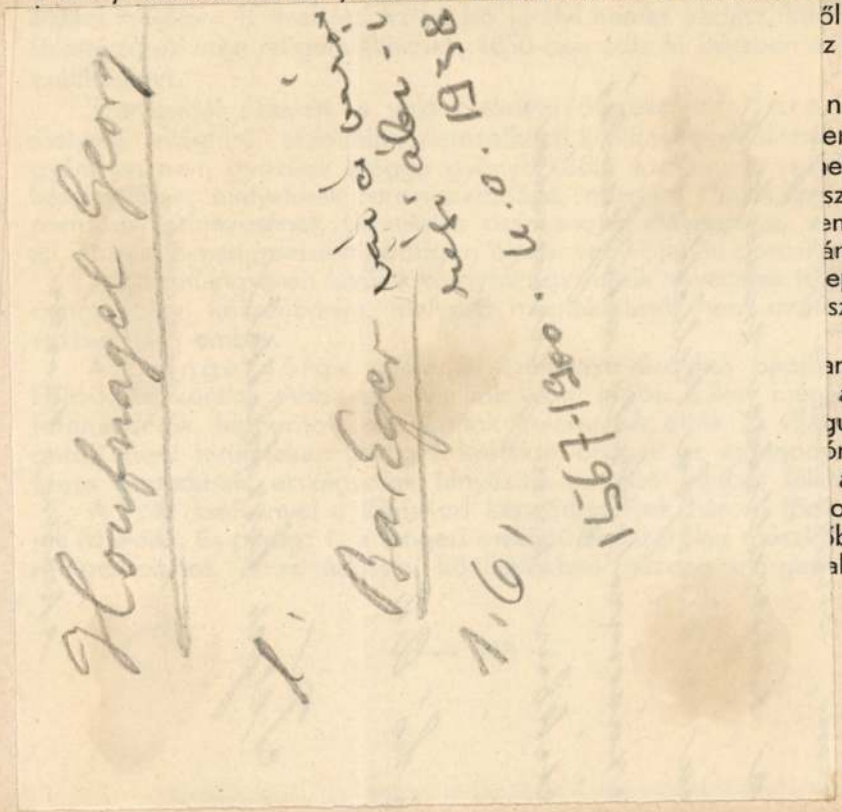

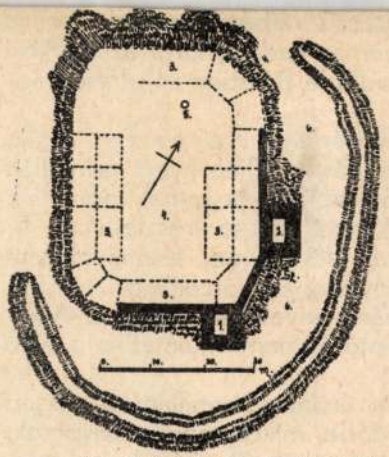

Az essegvári romok alaprajza.
1—2. Sarokbástyák. 3. Elpusztult és csak sejtett lakásrészek. 4. Udvar. 5. Kút. 6. Sáncárok.

Esseg-vár Zsigmond felszabados uralkodása alatt nem szűnt meg királyi birtok lenni. Sőt az, Albert király idejében is, ki egy 1439-ben kelt diplomájában — Esseghvári Pál és fiai tiltakozása ellenére, — kifejezetten királyi várnak mondja Rendelkezett is vele, amennyiben azt Héderváry Lőrinc királyi főlovászmesternek, a későbbi nádornak adományozta. Héderváry azonban nem szerencsés új szerzeményével, mert még be sem iktatták a birtokba, mikor az Albert halálával bekövetkezett zavarokban az Erzsébet-pártiak Esseg várát elfoglalták és a híres Rozgonyi-család egyik legkiválóbb tagját, magát a galamböczi csatában feleségével, Szentgyörgyi Ceciliával kitüntetett Jánost, iktatták a város és a hozzátartozó uradalom birtokába annál is inkább, mert a Rozgonyiaknak zálog címén amúgy is joguk volt ahhoz.

Minden okunk meg van arra a föltevésre, hogy még a tatárjárás előtt

Houfnagel György

Györ a XVII. szá-
zádban.
Fenti vézkarca
Repr.
Berzeviczy: Beatrix
királyné.
Bp. 1908.
206 l.

Roska Márton dr. VIII. 90.

Houfnagel György

verin

l. – 1617

Bíró József

Kolozsvári képes-
könyv. Bp. 1940. 29.

1. t. Officina

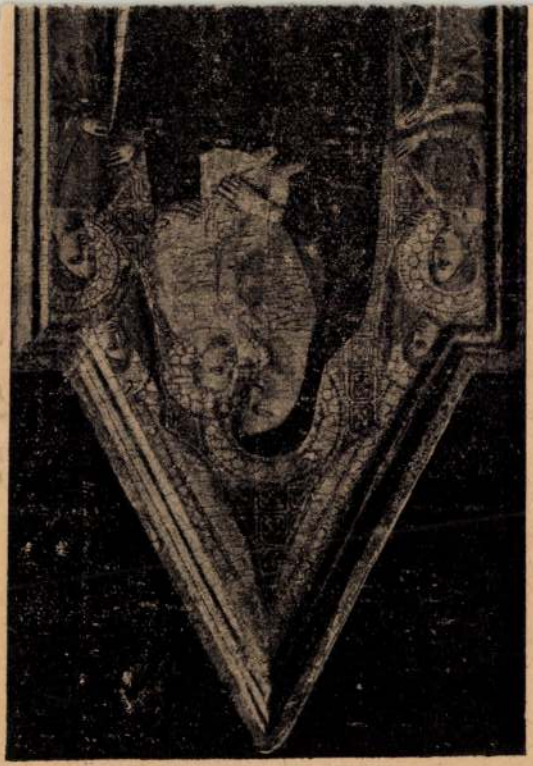

Houfnagel

az alábbi műegyik illusztrátora.

Braun G. – Hogenberg Fr.

Beschreibung und Contrafactur der vornemster Stät der Welt.

megjelent 1572–1618-ban 6 kötetben.

A XVI. szarad legfontosabb topográfiai munkája.

Benne 15 magyar város képe

Borbély Andor dr:

Adatok a magyar várak és városok ábrázolásához a XVI–XVII. századból.

Hadtört Közl 1932.

172. l.

لا

Hoefnagel Georg

Jesto

ind

eine V: A Habsb. hai
[illegible]
M. [illegible]
1898

Böh. 17.–18 l.

laud. Bocskay
Georgiat

Hufnagel G. fia

1. Owar germanice Neuhuisel (Erśekujvár) n. fol. szinezett metszet, communicavit Houfnaglius 1595. Braun G: „Urbium praecipuarum mundi Theatrum" nagyszerű kiadásában 5 ik kötet. 292 lapon, természet után rajzolta Hufnagel G. fia.

2. Strigonium (Esztergom). Errevonatkozólag lásd az öreg Houfnagelt.

Bubics. Magyarországi várak stb. 20. l.

Erdélyi Ötvös György

Ötvös.

Houfnagelius junior

Kölnben lakott állandóan apjával együtt. 1595-ben Magyarországba jött, hogy a helyszínen rajzolja Braun és Ortelius gazdag és tudós kiadok számára az előtte idegen ország főhelyeit, így maga jeleri Esztergom ábráját: com: Houfnagelius depict. a filio. 1595.

Bubics. Magyarországi várak szb.

VI. l.

Dudits Andor

festő.

G. Houfnaglius

Buda cierioris Hung. caput, Regni avita sedes vulgo Ofen, n. fol. metszet, jelezve: Communic. G. Houfnaglius 1617.

Bubics Magyarországi várak stb. 2.1

Dunaiszky Henrik

szobrász.

Houfnagel

Tokay sup. Hung. natura loci munitissimum propugnaculum. – N. fol. rézmet ~~ut~~. Houfnagel rajza után. Braun féle kiadás

Bubics. Magyarországi várak 72. l.

G. Houfnaglius

(az idősebb).

1. Strigonium (Esztergom) communicavit G. Houfnaglius depict. a filio 1595. Színezett fol. lap, két ábrával, az elsőn „Bakotz ab Erdeud" bíbornok címere és márvány kapolnájának felirata: „Almae Dei Genitrici M. V. 1507." — Jobbról Vitéz érsek címere mellett palotájának szokásos jelzete: „Dominus det nobis et regno pacem." A második ábra előtérén lándzsás huszárok. Kétségtelenül E. természet után rajzolt leghívebb képe. l. Braun: Urbium praecipuarum mundi Theatrum. V. K. 293. l.

Bubics. Magyarországi várok

stb. 21. l

Erős Gábor

rézmetsző.

Houfnaglius G.

1. Comorra (Komárom.) Folmiczve. Braun „Theatrum mundi" 5 dik köt eté-ből. Két ábra egy lapon. Communicavit G. Houfnaglius. Festette természet után ennek fia. 1595. Kiadva[1]

---

1) Bubics. Magyarország várak 39. l

Houfnaglius G.

1, Petrina in ditione Turcarum. – Fol. Rézmetszet szinezve. A vár leghübb és legrejibb képe; elötéren két érdekes törökkalak (egy férfi és egy nő), a hires németalföldi fiadó-barátjától kapta a kérrajzot. (acceptum ab amico). Jelezve: Depinx. et. comm. G. Houfnaglius. 1597. Hátul latin szöveggel.

2, Petrina in ditione Christianorum A 1617. – Fol. Szinezve. A hires Houfnagel metszete, jelezve a régi vár alakját.

Bubics. Magyarországi várak. 54. l.

G. Hoefnaglius

1. Sancto Nicolaum (T. Szt. Miklós) die 20. Octobris 1595. N. fol. szinezett rézmetszet, latin szöveggel. Jelezve: G. Hoefnaglius. Braun munkájában. Colon. Agrip. 1599. 1)

2.) Zolnock (Szolnok) sup. Hungariae civitas. — N. fol. Szinezve latin szöveggel. — Comm. Geor. Houfnaglius acceptum aliunde Anno 1617. — Braun, Theatrum mundi munkájában. 2)

3.) Dotis ung. Thata. Arx inf. Ungariae, loci oportunitate et opere munitissima. Communic. Georg Houfnagel. N. fol. Hinezett, Madártávlatban. Braunféle kiadás 3)

1) Bubics. Magyarországi várak 63. l.

2) u. ott. 65. l. 3) u. ott. 67 l.

Aj Houfnagel

Varadinum vulgo Gros Wardein, Transilvaniae oppidum, cum munitissimo propugnaculo a Mahumeto T. T. obsessum, et frustra lentatum. — N. folio, szinezett rézmetszet.

Nagyvárad leghívebb rajzainak egyike. Rajzolta Houfnagel által és közölve a XVI. század végén. Fötemplomaelőtt még ábrázolva van sz. László Király lovag-szobra.

Bubics. Magyarországi várak - 46. l

G. Houfnaglius

1. Pápa inferioris Hungariae oppidum communis, G. Houfnaglius. N. fol. szinezett metszet, a vár és város hűséges képe. 1600. Eloterben a lovagló vallonok és franciak iszonyú kinok közti kivépertetése, érdekes magyar öltözetű alakokkal.

~~Braun~~ Braun György Cölben kiadott: „Urbium mundi praecip. theatrum." Című munkajából.

Bubrés. Magyarországi várak. 51. l

Houfnagel

Buda vulgo Ofen. „prima et regia Ungaerici regni Civitas" — a vár és felső város nyugatról — n. fol. metsz Houfnagel (1545–1600.) kapanczenlap, mely Bécs várost is mutatja, találtatik: „Braun és Hogenberg Civitates orbis terrarum" cimű 1599-ki kiadásában, I. k. 42. sz. alatt, rzinezve, melynek gyengébb másolata utobb több tört. munkába átvétetett.

Bubics. Magyarország várak stb. 2. l.

Dénes

szobrász.

XV. szárad.

Houfnagel Georg

vérm

1617

l.

Buda vinraf 1936

1900

750. évf. re
red. el kiall
lenó lapsz
Apu Mur
1936

Vom Stadtmagistrate

MUN, am 28. März 1917.

-,

UR ERHALTUNG DER KUNSTDENKMÄLER

országos bizottsága)

B U D A P E S T.

des Betrages von 207 Kronen wird hiemit

Houfnagel Görg

verin.

l.

Budavnizaf. 1936.

26 l.

Nagyméltóságú

Báró F O R S T E

a Műemlékek Országos Bizott

Houfnagel

Buda és Pest képe
Kézin. 1572

Repr. és a
Störebben ism.

Budapest

1945. I. évf.
4,5. l

ВАКОВСВАВА

Houfnagel György

l.

Bunyitay Vincze

A váradi püspök-
ség tört. III. k.
Nagyvárad, 1884.
20. l.

Mielőtt még az épület teljesen e
~~kik~~ a boltozásban járatos munkaerők
~~x~~ váratlanul eltávoz~~xxx~~ott. A befejez
dunántuli provinciális műhely és né
Ők épitették fel a Szent Jakabnak s

Houfnagel
rezin. 1617

vód

Csabai István:

Egy sér életrajza

Szépmüvèszet
1942. 109. l.

Bibliothèque

Houfnagel, Georg

verm.

l.

Csat-Frey Öst Kunst

XXIV.K

3.l.

1932

MŰEMLÉKEK ORSZ. BIZOTTSÁGA
VEGYES MŰVEK.
523

Pauer János. Történelmi fejtegetés.
Sz. Fehérvárott, 1870.

4.

Id.

Houfnagel

d

régi

Dornyay tatai vásk ép

56 — 60 l 1936

Czárán-könyvtár X. 83.

HOEFNAGEL *(Hufnagel), Joris*, flamand festő, * Antwerpen 1545, † 1618 körül. Hans Bol tanítványa. Részben Abraham Orteliusszal együtt nagy utazásokat tett és annak Kölnben 1572—1618. megjelent „Civitates orbis terrarum" és 1595. megjelent „Urbium praecipuarum mundi Theatrum" c. művei számára sok metszetet készített, amelyek közt magyar városok és várak alaprajzai és látképei is előfordulnak. A bécsi udv. könyvtár őrzi 1582—90. Ferdinánd főherceg számára festett miniatúrás imakönyvét.

K. G. I. 466 l.

Lanna-aukció IV. 250

Houfnagel György

Buda és Pest
kepe a XVII. században

Repr.

Edvi Illés Aladár

Budapest műszaki
itinerátorja

Bp. 1896. 25. l.

Houfnaglius G.

1617

l. A bécsi Hlevt. m. von. Térk. [illegible] szeged,

Eperjessy 1929

56. l.
57. l.
58. l.
59. l.
60. l.

KIRÁLYI EGYETEMI MAGYAR NYOMDA

30 nap **SZEPTEMBER** 38. hét

15 Vasárnap	Fájd. Szűz *Nikodém*
16 Hétfő	Kornél p. *Edit*
17 Kedd	Sz. Fer. seb. *Ludmilla*
18 Szerda	Kup. J. Kán. *Titusz*
19 Csütörtök	Január 4 vt. *Vilhelmina*
20 Péntek	Euszták *Friderika*
21 Szombat	Máté aps. *Máté*

Houfnagel György

Nagyvárad a XVI. század
vegén
Fenti rézm.
Repr.
Építészet.
1942. 119. l.
120. l.
121. l.

Houfnagel Georg

erod

2

Faller Jenő: A bécsi hadilevéltár tata-tóvárosi vonatkozásu rajzai és térképei. Tata 1938. 4. l.

hatott, elhatároztam, hogy a magam részéről visszavonulok a laptól, igyekszem ezt a szerintem rendkivül fontos és hasznos orgánumot a magyar ügy számára megmenteni, jó kezekbe átadni s aztán magam visszatérek Budapestre.

Pozsonyból történt visszaérkezésemkor azonnal össze is hivtam a szerkesztőség, a kiadóhivatal és a nyomda összes munkásait s közöltem velük, hogy a Bécsi Magyar Ujságnál ütött a válság órája, s hogy én hamarosan el fogok távozni a lap éléről. Ez a gesztusom hibátlanul gavallérosnak tünt fel mindenki előtt, hiszen már akkor tudva volt, hogy egész vagyonomat, két csatlakozó barátom pedig igen respektábilis tőkéjüket utolsó fillérig elvesztették a négyhónapos Bécsi Magyar Ujságon. Hogy ezután mi történt, arról az alább következő, érdekfeszitő fejezet számol be részletesen és azt hiszem, izgalmasan.

Hoefnagel Georg

1617-ből

Az egri vár látképe
Feliratai: Agria vulgo
Erla.

Repr.

Gál, Istvan: Unga-
rische Städtebilder.
Bp. é. n. XXIII. tábla

Esztergom. Feliratai:
Strigonium. Gran.
Fenti metszete 1575-ből.
Jobb metszet.
Repr.
u. o. XXVIII. tábla

MŰEMLÉKEK
ORSZÁGOS BIZOTTSÁGA

43 szám.
1904

Nagyméltóságu vall

Minister

Fájdalommal jele
február 19-én kinevezé
kődő elősadója Dr. Czobor
kor, több mint másfélév ót

Tekintettel hozzátar
rak vagyunk tisztelettel
ségeket a pótlólag bem
1 db.

Hufnagel, Georg

rézmetsző

Buda nyugat felől

1572 ben.

Megjelent Braun-Hogenberg: Civitates orbis terrarum (Köln 1572–1618) c. művében

írod

– Ny. kolb.:

Genth Budapest i képerkönyv 1933

147. l.

Hufnagel, Georg

l.

Gerichtsörökmiseul

324. l. Budán

1944

Temető, keszthelyi sörházkerti
népvándorláskori VII. 144.

Houfnagel György

d.

Gereczerajztár

354. h. 7. tétel

és 16. u

1938

~~Fejszék csontból VII 244.~~

M. D. K.

HOUFNAGEL, Georg

A tatai vár képe, metszet XVII. sz. el-
ső fele (Repr.)

Gerő: Tata ... Bp: 1954. 9-10. l.

Hufnagel, Georg

l.

(: a)

Glaser Karlsruhe i

127. l.

ś 536. rz

[illegible]

w. ocz. [illegible]

[illegible]

1933

III
761 (3580)
814 (44),

181.

1905.

~~egyal~~ fölfelé tekint, jobb kezét
állára tett rudat fogja. Fejét
szél lobogtatja.
237 x 227
20578 sz. leirattal 150 K-án.

260

Hufnagel György

vézm. XVI. sz.

Cust.

Győri Szemle

1936. 53. l.

MOB könyvtár

446

461

Hufnagel György

l.

Hadtört. Közl

1910. 328. l

BUDAPEST
IV 11 12

Houfnagel G.

Esztergom 1595-ben

Fenti metszete

Repr.

Hadtört. Közl.

1912. 92. l. mellett

fordult
ra, tojásdad medaillonban. Rövid haját
szakálla leberetvált. Ingének és kabátjának
nye magas, órájának láncza látható. Fel-
sorban:

y ANTAL,
AZGATÓ"
"
,
ry. szin. évkönyve"

örffy Antal szintársulata" czimmel nyom-
ható.

a vonalkeretnek 8.2 : 6.1 Cm.
ka L.
inépet évkönyve. Pest, Athenaeum 1873.
a 8595

57/95 № 44.

Hauptnagel György

Kolozsvár 1617 ben

Repr.

Hadtört. Közl.

1912. 173. l.

Horánszky

Pápa 1697.

l.

Hadtört. Közl.

1939. 218. l.

741

736

1153

Houfnagel György

l.

Hadtört. Közl.

1942. 77, 78, 79,

81 l

BUDA ÉS PEST A TÖRÖK IDŐKBEN

Houfnagel G. (1542—1600) rézmetszete

244. l.: ~~Schedel: *Weltchronik* (Nürnberg, 1493).~~ — Houfnagel metszete: G. Braun és F. Hogenberg *Beschreibung und Contrefactur der vornembster Stät der Welt 1572—1618* c. művéből.

a mély vizek felszíne, több levegővel és több mozgási szabadsággal. Volt egy felfogás, amely szerint a falusi nép legmozgékonyabb és kultúrára legfogékonyabb eleme tör fel a városba.

Mi a város? Lesznek, akik erre a kérdésre valami közigazgatási jogi definícióval válaszolnak. Mások, a hétköznapi nyelvszokást elemezve azt mondják majd : város az embereknek és házaknak az a csoportosulása, amelyben a házak bizonyos százaléka nem földszintes. Minél több a magas ház, annál városabb a város. Kulturális »városi« színvonala egyenes arányban van a homlokzatok magasságával. Mások ehhez még a forgalom mérvét fűzik második kritériumul. Nagyváros az, ahol nehéz a gyalogjáró élete. Ahol sok az autó és a közlekedési baleset . . . Mások ezek mögött a naív meghatározások mögött közgazdasági, szociológiai okokat keresnek. A magas házak, a pezsgőbb forgalom mögött az elevenebb kereskedelemre, nagyobb gazdagságra mutatnak rá. Csakhogy ez nem kritériuma a városiasságnak. Vannak szerte a világon nagyon jól élő, tőkében duskáló, mozgalmas falvak és fülig eladósodott városok, sőt a legtöbb milliós nagyvárosban van a legtöbb proletár s a legmagasabb pótadó. Viszont »Bruges-*la-Morte*« feltétlenül város!

Hoffnagel György

németalföldi rajzoló

vrő

=

Horváth Jenő: Váradi freskó. Nagyvárad története. (Budapest, 1940) 36. l.

Váradi Freskó

NAGYVÁRAD TÖRTÉNETE

Cserépfalvi

Georg Houfnaglius

Claudiopolis, Coloswar vulgo Clausenburg, Transilvaniae civitas primaria.
Alul: Serniss. Ferdinandi Archiducis Austr. Stiriae, Carnthiae, Carmol. etc. Ducis Pictor Egidius van der Rye Belga pin. geb. communio. Georg Houfnaglius. Anno Dm. 1617.

Hüsegesen megrajzolt kép, feltetlenül a helyszínen készült felvétel után.
Alábbi mű X. táblájan Könyomatba reprodukálva.

Zákab Elek. Kolozsvár története. világosító rajzai. Buda. 1870.

Honfnagel György

magyar város és
várkepek

L:

Janota I. 9.

Slovensky Hradi

Bratislava

1938

A szabályos nyolcszög alapraj
tozatokkal fedett, négyzetes szak
heveder és négy ugyancsak egyform
adódó tökéletes megoldás /pl.Pann
Heil igenkreuz káptalani terme, I
me stb./. Annál nehezebben hozhat
maszrendszerével, amelyben egy-eg
más hivatásu, méretü és formáju i
letlen egyezés, hogy a magyar kés
emlékén, Vértesszentkereszten, Ar
gis nyolcszögletes pilléreket alk
Az ötlet valószinüleg a vértesszen
ből indult ki. Sajnos, ma már nem
kapcsolódtak itt össze a pillérek a bo
gásar révén is közeli
~~lebbi~~ rokona a valószinüleg ugyanc
és az ócsai egykori premontrei templom. Mindkét
romja, ~~amelyben a~~ az egyszerüen ta
lérfő fejlemezére. ~~Ugyanezt a mege~~
~~mában az ócsai egykor premontrei t~~
lomban a pillérnek azon a négy old
hevederive és a főhajó boltozati b

Houfnagel G.

verin

XVI. n

l.

Jaszbmuzeák

1938-43. 90 l. utan

93. l. 94. l. - 107. l. -

109. l. 110. l. -

MDK

Houfnagel G. rézmetsző
A tatai vár XVII.sz.eleje. /ill./

Jeney Ferenc: A tatai vár
Müemlékeink Bp.1956 11 l.

Houfnagel Georgius

l.

Kaposvy jegyzesch

327. l.

3811. Vaszary János.
Sz. Kaposvárott 1867 nov

Reggeli a szabadban.

reggelizik

Egy ~~Egy~~ sövénynyel körül
~~egy~~ házaspár ~~és~~ két gyermeke
tővel letakart asztalnál bal
mig az asszony feléje fordul
a ki ~~florenzi~~ szalmakalapot
dett ~~le~~ és ölbetett kezeiben
ható szőke hajú baba pedig, a k
~~és~~ rózsaszinű ruhát visel, á
te pántlikával, csokorra köt
~~mig~~ az asszonyelehajtott gal
talon papiros, kancsó és tej
J. 1907. 4.

Vászon, mér. 77.3:100 c
Vétetett az 1908. ápril
1500 K-án (669-908).
Elszámoltatott 1908. ju

Vét. 38466-908

Houfnagel

Theatrum praecipuarum totius mundi urbium c. mive 1618.

irod

✓

Karácsonyi János dr.

Szent László lovas szobrának alakja és elpusztulása. Peszeki Ferenc: Biharvár a d. I. k. vagyvárad 1913. 39. l.

Hufnagel MDK

1617 évi metszete Budáról a Braun-Hogenberg:"Civitates orbis terrarum"cimü müvében/1572-1618/

11.o.

/dr. Kelényi B.Ottó/: Buda és Pest grafikus ábrázolásai a visszafoglalás korában. 1683-1718. 86.o. és 16 melléklet /repr./.
Bp. 1937.

Houfnagel G.

nemet rezin

U. 962

Komárom vára
1595-ben

Repr.

Kniezes Kalendá-
rium. Bp. 1912
(Képek a régi
Magyarországból)

K. G

19

Szalonnai rlf. templom

I.

Nagymélt.
Vallás és közokt. Minisz-
tériumnak
Budapest

A Nagymélt. Miniszté-
rium 1938. évi november
hó 2-án 13.934/1938. III.
sz.-a. a szalonnai mü-
emléki jellegű rlf. templom
régi kőkeritésének helyre-
állítási költségeiter való
hozzájárulás címén a
Műemlékek Om. Bizottsága
1938/39. évi javadalmá-
[illegible]

Houfnagel

Esztergom vára
a Duna felöl

Repr.

Kirchikl. a Kath. Magyarti.

177. l. 1902

T.

EUROPA

film-, könyv-, lapterjesztő és könyvkiadó rt.

Budapest, V.,

Rothermere-utca 12. III. 2.

Houfmaglius, G

hásd

a régi Kiá P
[illegible]

Kremvégi Bp 11. l.

1922

AZ AMICUS KÖNYVKIADÓVÁLLALAT KIADÁSÁBAN A KÖVETKEZŐ AMATEUR-KIADVÁNYOK JELENTEK MEG:

PETŐFI SÁNDOR: János Vitéz. Díszkiadás a költő születésének századik évfordulóján. Az 1845-iki első kiadás mintájára --- --- --- --- --- --- --- --- Ára K 300.—

VÉGH GYULA: Könyvművészet a XX. században. A Magyar Bibliophil Társaság első kiállítása --- „ „ 120.—

Dr. MAJOVSZKY PÁL: Gyermekképeskönyvek kiállítása --- --- --- --- --- --- --- --- --- --- --- --- „ „ 60.—

ADY ENDRE: Az Új Hellász. Prózai művek. Díszkiadás --- --- --- --- --- --- --- --- --- --- --- --- --- „ „ 250.—

ADY ENDRE: Margita élni akar. Verses regény. Kozma rajzaival --- --- --- --- --- --- --- --- --- --- „ „ 80.—

MUNKÁCSY MIHÁLY emlékiratai. I. kiadás füzve 150

Houfnagel

Buda, Ofen, wie solche von den Christen belägert und den andern September Anno 1686 glücklich erobert worden. Ö'nallolap.

P-L-t abr.

Kremnemetmet. ch

98. l.

By Régis

X. 1923

HELYSÉG

Budapest.

VÁRMEGYE

SZAKCSOPORT

1 Festm

KOR

184

ŐRZÉSI HELYISÉG

MÉRET

TULAJDONOS

Beczkói Biró Henrik.

TÁRGY

Olasz táj.

LEÍRÁS (ANYAG, ALAK, MEGMUNKÁLÁS, DÍSZÍTÉS, FELIRAT, JE

Olajfestmény vászonra. Hulla
lán egy halász áll, a hullámokbar

FÉNYKÉP, RAJZ

Hufnagel

Esztergom XVI. városi képe
Megjelent Braun=
Urbium praecipuorum
mundi Theatrum IV. k.

Repr.

Kretschmayer Henrik dr.
Gyittii Lajos 1480–1534.
M. Tört. Életrajzi Bp.
1901. 73. l.

papírkereskedése
IPOLYSÁG.

T.

EUROPA

film-, könyv-, lapterjesztő és könyvkiadó rt.

Budapest, V.,

Rothermere-utca 12. III. 2.

Houfnagel

Buda látképe 1617

repr. la fortificazioni di

Maggiorotti-Banfi Buda-Pest e di

25. l.

e gli architetti militari italiani

Roma 1 e. n.

T U N G !

Z WE I H U N D E R T Kronen," welche ich von
rch die Kommission der " ORSZÁGOS MŰEMLÉKIK
dankend erhalten habe. -

n 10. December 1907. -

Liebisch.

Hufnagel, Georg

l.

M. Bibl. Iremb

1924. 50. l.

IRODALOM

-Div.III.73 o.-
-Wiese:Schlesien u.Kunst in der Zips.1937.75 o.
-Schürer-W.:Deutsche K. i.d.Zips. 452 á. 244 o.

JEGYZET

Houfnagel Georg

Kolozsvár 1617-ben
Rézm. repr.
Magyarvelődéstört.

III. k. 28. l. 633 l.

Vigyázz!
Nem minden met-
szet rajza Rye-tól
való!

Egidius van der Rye
rajza után

Ezek sa többi 1617-ben
készült metszetek a köv.
műben jelentek meg:
Georgius Braun et Franciscus Hogenberg: Urbium
praecipuarum
mundi theatrum. Partes
VI. Coloniae, 1574-1618.

T. EUROPA RT.

Az Önök terjesztésében lévő kiadványokból részemre az alanti példányszámot kérem küldeni:

Collisban vagy
~~Postán~~ *(nem kívánt rész törlendő!)*

Magyar Nemzet		Film, Szinház, Irodalom	Független Magyaror.	Képes Sport	Rejtv. Ujság	Sztár			
köznap	vasárnap								
20	30	20	10	2	5	2			

Kelt Siófok 1942 II/10

Deutsch Sámuel
aláírás.

Hoefnagel Georg

Esztergom látképe 1617

Braun – Hogenberg

V. kötetéből

Repr.

Magyarországtörténet

III. 65. l. 78. l.

Kismarton látképe 1617

Repr.

u. o. III. 96. l.

1245. KANCSÓ, ónfedéllel, népies fajánsz
sz. — Krug mit Zinndeckel, Faye
bürgen, XVIII. Jh.

cserép, Schwarzlot-festésü tájképpel. Egy tálca, sésze aljjal. Holics, 1795 k. — Kaffeeservice, Steini. Eine Platte, zwei Kannen, eine Zuckerschale, m 1795.

ánsz, piros fürészes szalaggal. (Hasadt.) Holics, l, Fayence. Mit rotem Bandmuster. (Gesprungen.)

e diszitéssel. A csésze csónakalaku, az alj hasadt, um 1760.

fürészes szalag. Holics, 1790 k. — Runde Schüssel, olics, um 1790.

nce jellegü diszitéssel. Olasz, XIX. sz. — Tinten- Italienisch, XIX. Jh.

s cserép, négyzetes, szines és domboru rózsás Beregszász), 1891. — Tabakbehälter mit Deckel, Deckel ein Schwein. Ungarisch (Beregszász), 1891.

rózsamustrával. Altrohlau, XIX. sz. — Drei Teller, hlau, XIX. Jh.

diszitéssel: virágos kartusban Madonna a gyermek Zinndeckel, Fayence, auf der Leibung Madonna VIII. Jh.

k alapon fehér tulipántővel. Felsőmagyarország Fayence, mit Tulpenzweig auf blauem Fond. Ober-

s diszitéssel: rácsos és virágos övek közt poharat Krug mit Zinndeckel, Fayence, als Dekor Wander-

1441. PALACK POHÁRRAL, üveg, szi
— Flasche mit Glas, mit Ansichte

1442. TALPAS POHÁR, üveg, kék bo
sz. k. — Glas auf Fuss, blau übe

1443. SZENTKÉP, üveghátlapfestés, ov
Osztrák, XVIII. sz. — Heiligenbil

1444. PALACK, dugóval, köszörült üveg
sz. — Flasche mit Stoppel, gesch

aranyozott réz, szőlőleveles disszel. Cseh, 1840
blaues Glas und Kupfer vergoldet. Böhmisch,

. XIX. sz. — Weinglas mit Fuss, geschliffen.

, fehér-arany arabeszkes disszel. Cseh, 1845 k.
it weiss-goldenem Arabeskendekor. Böhmisch,

veg, hordóalaku testén két sorban, fülkékben,
, 1820 k. — Apostelglas mit Fuss, geschliffen,
eingeschnitten. Böhmisch, um 1820.

apon virág és magyar cimer. Magyar, 1850 k.
ng. Wappen. Ungarisch, um 1850.

, kúpos oldalán bekösörülve, bekötött szemü
iffen, der Fussring gerippt, auf der Wandung

szögü palack, négy boros és négy vizes pohár-
s TF monogramm. Cseh, XVIII. sz. m. f. —
schen, mit vier Wein- und vier Wassergläser.
ch, zw. H. XVIII. Jh.

ezüst-arany és szines virágos diszitéssel. Cseh,
Blumendekor. Böhmisch, um 1840.

a-arany sávval. Cseh, 1840 k. — Glas mit
n. Böhmisch, um 1840.

szines zománcfestésü alakkal és német fel-

Houfnagel György

a török által elfoglalt

és 1595-ben elpusztított

Törökszentmiklós ma-

dársávlati képe.

Braun és Hogenberg

műveből.

Repr.

Magyarművelődtört

III. 147. l.

Blumenkranz. Paris, um 1820.

1159. TEÁSKANNA ÉS NÉGY CSÉSZE ALJJAI

, biscuit. Sèvres, XIX. sz. — Maria Antoinette. Biskuit.

g szines és arany diszitéssel. Neobarok talapzatban van.
és háremhölgye szoborcsoport koronázza. Páris, 1844. —
t; die Uhr ruht auf Neobarocksockel, obenauf eine Gruppe.

cellán, zöld alapon arany arabeszkekkel. Francia, XIX
, Porzellan mit Goldarabesken auf grünem Fond. Fran-

s sávban arany indák közt szines virágkosarak. Francia,
, mit Blumenkörben zwischen Goldranken. Französisch,

nén arany keretbe foglalt virágkoszoru és zeneemblémák.
— Schale mit Untertasse, Porzellan, mit Blumenkranz
VIII. Jh.

alak, teljesen aranyozott, karcolt diszitéssel, két füllel
. Francia, 1800 táj. — Zwei Vasen, Porzellan, urnenförmig,
päterer Zeit. Französisch, um 1800.

testén kék alapból kihagyott virágmedaillon, akantusz-
IX. sz. k. (Talpa csorba.) — Prunkkanne, Porzellan, Fran-

rcellán, ibolyapiros alap, szines madarakkal. Páris, 1850
veilchenblau, mit Vögel. Paris, um 1850.

mással váltakozó zöld és fehér mezőkben rácsos, illetve
sz. — Schale mit Untertasse, Porzellan, mit Blumen und

Honfnagel György

Hatvan látképe
a XVII. sz. elején (ismeretlen) olasz
építész rajza után
Alatta a város tér-
rajza Hollar Wen-
zel után, Fenti rez-
metszete. Repr.

Magyarművelődéstort
III. 144. l.

Eredetileg Braun és
Hogenberg Civitates orbis
terrarum c. mucha

1193. KIS KUPA, keménycserép, szines diszités
más. Herend, XIX. sz. v. — Kleiner Hump
relief. Herend, XIX. Jh.

NSZ. — FAYENCE.

1201—1340.

TÁL. Kemény cserép. Frain, XIX. sz. k. — Zwölf Teller
X. Jh.

k virágokkal; 48 tányér, 15 tál. Wedgwood. 1860 k. —
8 Teller, 15 Schüsseln, Wedgwood, um 1860.

énycserép, különféle diszitéssel. XIX. sz. — Zwölf kleine
dekoriert. XIX. Jh.

rép, különféle diszitéssel, XIX. sz. — Zwölf Teller, Stein-

egy fajánsz. Magyar, XIX. sz. e. f. — Sechs Teller, fünf
h, e. H. XIX. Jh.

. 11 db. Angol, XIX. sz. — Waschservice, Steingut. 11

s betéttel, szines virágokkal. Holics XVIII. sz. m. f. —
Gittereinlage und Blumen. Holics, zw. H. XVIII. Jh.

RTÓ, fajánsz, barna mázzal. Holics, XVIII. sz. v. — Tin-
. Holics, E XVIII. Jh.

varos füllel, áttört oldallal, zöld képzelt tájképpel. Tata,
nce, mit Ideallandschaft in Grün. Tata, zw. H. XVIII. Jh.

en körte, peremén stilizált virágok és rovarok. Jegye H.
Blumen und Insekten. Holics, um 1765.

virágokkal. Jegye H. H. Holics, 1770 k. — Kleine Schüs-

Houfnagel György

Nagyvárad a XVI. század végén, vezni valószínűleg van der Rye hadmérnök rajza után.
Braun-Hohenberg VI. kötet
Repr.
Magyarmuvelődtört
III. 223. l. 641 l.

és tulipános ág, közepén koszoru l

1136. FEJKÖTŐ, ezüst és piros-sárga-zö
XIX. sz.

1137. PÁRNAHÉJ, vászon, piros keresztsz
Erdély, XIX. sz.

1138. CSIPKEGALLÉR ÉS KÉT KÉZE

1139. VÁLLKENDŐ, háromszögü, selyem

1140. HALASI CSIPKE, varott, szemben
M. 320 cm.

1141. HIMZÉS, vörös selyem alapon, szi
sz. e. f.

1142. KIS KÖTÉNY, zöld és piros sely

1143. RUHARÉSZLET (2 részből), sárga
árnyalt himzéssel. Kina, XIX. sz.

1144. ASZTALTERITŐ, vászon, piros
WEBER . 1890. ZUM . ANDEN-K

1145. ASZTALTERITŐ, vászon, piros, k
diszitéssel. Közepén felirat „Maria

1146. ASZTALTERITŐ vászon, piros ker

Houfnagel György

Pápa városának képe az előtérben hajduk elfogok törökéket karóba huznak, 1617, rézni

Braun-Hogenberg
VI. kötet.

Repr.

Magyarmivelődéstört
III. 233, 641.

nevü városatya kardoskodott a darabonturalom mellett, Vázsonyi Vilmos és Ehrlich G. Gusztáv pofonok igérésével őt is hamar elhallgattatták.

A szövetkezett ellenzék vezérlőbizottságának manifesztuma február 27-én jelent meg a lapokban és egyszerre ostromállapotot teremtett az egész országban. Kossuth és Apponyi, akik a manifesztumot megszövegezték, leszögezték a kiáltványban, hogy a parlamenti többség, amely az ellenzéki pártok szövetkezéséből alakult, élni akart kormányalakitási jogával, de a király azt követelte, hogy az ellenzéki pártok cserbenhagyva a nemzetet, az ő álláspontja szerint kormányozzanak. Az ellenzék a béke érdekében engedett is az uralkodónak és csak annyi kikötést tett, amennyi szükségesnek látszott ahhoz, hogy a király is számoljon a nemzet óhajaival és a válság alkotmányosan oldódjék meg. Az uralkodó azonban semmit sem engedett elhatározásából és feltétlen meghódolást követelt. Ez nem volt lehetséges, mert ez esetben a nemzet bizalma azonnal elfordult volna a koaliciótól. A nemzet elhatározhatja, — hangzott a manifesztum, — hogy meghunyászkodik-e az ökölcsapások alatt, de akik sikraszálltak az ország jogaiért, ugy érzik, nem árulhatták el a haza multját, je-

Houfnagel György

Pozsony a XVI–XVII.
národben. Rézm.

Braun – Hogenberg
IV kötet

Repr.

Magyarművelődéstört
III. 260. l.

Elsőnek egy 77 esztendős aggastyán, Herczeg János tanító lépett be Kovácshoz:

— Maga az uj főispán? — kérdezte.

— Igen! — volt az alig hallható válasz.

A következő pillanatban Herceg János elörántott a zsebéből két záptojást és a főispán arcába vágta.

Kovács Gusztáv még le sem törölhette arcáról az undoritó, büzös kulimászt, amikor megragadták és magyaros káromkodások közepette kipöndöritették a vasuti kocsiból. A tömeg örömujjongásba tört ki és rávetette magát Kovácsra.

— Lámpavasra a hazaárulóval! Agyon kell ütni! — kiáltották.

Szitkok, pofonok áradata közben rugdosták ki Kovácsot a pályaudvar elé. Aki csak a közelébe ért, az arcába köpött.

Az utcán egy fiatalember elébe ugrott és revolvert szögezve a homlokának, orditotta:

— Agyonlőlek, kutya!

A fiatalember többször meg is rántotta a fegyver ravaszát, de a revolver szerencsére csütörtököt mondott és a nép közben

Houfnagel György

Nagysáros vára és kastélya a XVII. n elején, Rézm 1617-ból

Repr.

Magyarország Tört

III. 268-l.

643. l.

A vár teljesen elpusztult, a kastély ma is áll

894. TEÁSKANNA, FEDŐVEL, négys
téssel. Meissen, XVIII. sz. — Tee
Meissen, XVIII Jh.

895. CSÉSZE ALJJAL, porcellán, kél
mit Untertasse, Porzellan, blau g

896. CSÉSZE ALJJAL, porcellán, aran
mit Untertasse, Porzellan, mit Go

897. PEREC, KÉT KIFLI ÉS POGÁ
Brezel, zwei Kipfeln, Porzellan in

898. CSÉSZE ALJJAL, porcellán, aran
tett jegy, 1834. — Schale mit U

899. CSÉSZE ALJJAL, porcellán, rác
daillonokban áldozati jelenet, ill. s
zellan. Wien, um 1800.

900. FIU LEÁNNYAL, szines porcel
Wien, um 1775.

901. NÉGY NAGY TÁL, porcellán. B

902. KIS TEJSZINES KANNA, porcell
kanne, Porzellan, mit farbigem Bl

Houfnagel György

Budaés Pest látképe

1617-ből. Rézm.

Repr.

Magyarművelődtört

III. k. 36. l. 659. l.

Fenti, ismeretlen rajzoló műve után metszette.

A kép régibb, metszetek alapján készült, összeállítója valószínűleg sohasem látta a várost.

Megjelent: Braun—

Hogenburg: Urbium praecipuarum theatrum VI. k.

1378. KIS VÁZA, köszörült piros üveg téssel. Cseh, 1840 k. — Kleine Vas um 1840.

1379. POHÁR, köszörült sárga üveg, old körül. — Glas, geschliffen, gelb,

1380. TALPAS POHÁR, köszörült üv 1835 k. — Glas mit Fuss, geschliffen,

1381. POHÁR, köszörült szürkészöld üveg Cseh, 1835 k. — Glas, grau-grün, dekor. Böhmisch, um 1835.

1382. NAGY POHÁR, piros köszörült indás diszités. Cseh, XIX. sz. — G dekor in Gold-Silber. Böhmisch, X

1383. SERLEG, kék köszörült üveg arany blaues, geschliffenes Glas, mit Gol

1384. POHÁR, piros köszörült üveg, re geschliffenes Glas, mit Goldreliefde

1385. NAGY SERLEG FEDŐVEL, pir medaillonokkal. Cseh, 1845 k. — Gr dekor in Gold und Medaillone. B

Honfnagel György

Óvárt ábrázoló
rézmetszetének
részlete (1595-ből)
Repr.
Magyarmuvelődtört
III. 280 l.

aranyperemdisz, tagozott födelén
Porzellan, profiliert. Meissen, um

1114. CUKORTARTÓ FEDŐVEL, por
és kinai férfi. Tagozott födelén fe
Zuckerdose mit Deckel, Porzellan
um 1725.

1115. NÉGYSZÖGÜ TEÁSKANNA, f
tekkel. Meissen, 1740 k. — Viere
Meissen, um 1740.

1116. TEATARTÓ, kupakkal, sárga
hagyott mezőkben szines, Herol
mit Kapsel, gelbes Fondporzella
Meissen, um 1740.

1117. CSÉSZE ALJJAL, porcellán, do
Schale mit Untertasse, Porzellan

1118. CSÉSZE ALJJAL, porcellán,
jelenet. (Füle ragasztott.) Meisse
geflechtrand und volkstümlicher

1119. NŐRABLÁS, szines porcellánesoj
gruppe. Meissen, XIX. Jh. End

Houfnagel György

Szolnok a török uralom alatt 1617.

Repr.

Magyarország tört III 151 l.

Drégelypalánk képe 1617-ből.

Repr.

u. o. III. 156. l.

Braun és Hogenberg:

Civitates orbis terrarum

Houfnagel, Georg

verin

ivod

Magyar Művelődéstort

III. 372, 647. l.

T. EUROPA RT.

Az Önök terjesztésében lévő kiadványokból részemre az alanti példányszámot kérem küldeni:

Collisban vagy Postán *(nem kívánt rész törlendő!)*

Magyar Nemzet		Film, Szinház, Irodalom	Független Magyaror.	Képes Sport	Rejtv. Ujság	Sztár			
köznap	vasárnap								
6	6	12	15	1	6	—			

Kelt Tornalya II/7

aláírás.

Hoefnagel Győző
MAGYAR MŰVÉSZET
1926. 265

Houfnagel György

1597-ben Agi-
nelli Miklos 1566-
ban készult rajza utan
kiadta Győr és Eötvöje
ke képét (rézkarc)
Repr.

Magyarország Képes
Albuma. Bp. év és
lapszám nélkül

1926. julius 13.

igazgató.-

Hufnagel

Az egri fürdő 1617-
ben, reinlet, repr.
Ortelius munkájában lévő
metszetéből.
Magyar-Horsa Gyula dr

Magyar orvosi emlékek
III. k. Budapest, 1931. 325. l.

M. KIR. KÖZPONTI ILLETMÉNYHIVATAL
BUDAPEST, I., VÁR.

..... szám.

Müemlékek orsz.biz.
Budapest.
IX.Rákos u.l.

Hivatalból.
Díj átalányozva.

2027/1940

ker.. utca

Houtmagel (?)

A tatai vár látképe
1618 (?) körül.

Magyary Zoltán dr.

A tatai piarista rendház
és múzeuma. Budapest,
1938. 29. l. XIV. tábla.

Crt R. de Hooghe

metszetének nyomán!

Folyó szám

Kelet

hó nap

Tárgy

Zsidó munkaszolgálatos
ügyben. 1944. V.

A Honvédelmi Minisztérium
Budapest, Honvéd-
Bp. 1944. 23. F. 10. t.
Ügyiratszám

Dr

2

	Bevétel korona	fill.	Kiadás korona	fill.	
	264	56	kif. XII/23.		
	66	05	" XI/24.		
	64	30	" "		
	24	—	" "		
	103	50	" "		
	49	50	" "		
i Sandor (3.6)	115	33			
	113	80			
	225	69			
	42	60			
	28	43			

Rigler r.-t. III. 1909/02793.

Houfnagel Georg

Van der Rye, Egidius

l.

Makvasar Kolozsvár

99

1942

te, hogy ennek az álláspontnak
detések esetén felszámitható na
évi 3988/M.E. számu rendelet 5.
kalmazandók lesznek.

Budapest, 1919.

A miniszter

Sha

miniszteri

A Müemlékek Országos Bizottság

Hufnagel [György]

Esztergom a XVI. szá-
zadban.
Megjelent: Brawn:
Urbium praecipuarum
mundi theatrum
Köln 1573.

Repr.
Márki Sándor
Dósa György,
Magj. Tört. Elektr.
Bp. 1913. 90. l.

2	tc.	Mars HB iron
6	db.	tintaradir
10	"	puha "
6	"	gép "
6	"	tollszár
2	dob.	vágott toll
1	drb.	tintatartó
1	"	tapper
1	üveg	mézga
2	gomb.	zsineg

Hufnagel

Grör a XVI. Häradban. Rérm.

Repr.

Márki Sándor

Dósa György.

Magy. Tört. Elektr.

Bp. 1913. 403. l.

gyház. Veszrpém 1912. 7o és 79 l.

rkányrészlet identifikáxxxxxlását lehe-

ilikáról készült s fotografiákat tartal-

ét is.

utóbbi képe az album ke 81. lapján. Ér-

szeptember 2-án is találtak a kereszt-

en még egy párkánydarabot, de ez az em-

a párkányok közül egyet átangedett a

Veszprémbe őriznek. A fent emlitett

mára akadni. Valószinü, hogy itt is Ádám

ves közlése/

Sulyosan téved azonban a Wesilo -

öveg nem Wesilo-t, hanem Xxxxxxx

lo-ból is neheze lenne származtatható,

Houfnagel, rézmetsző

3.ábra. Houfnagel 1597-ben megjelent ábrázolása Győrről. Fekete repr. 112.old

Kozák Károly: A győri ötkarélyos kápolna 109.old

Arrabona 11. Kántus János Múzeum, Győr. 1969. Győr-Sopronmegyei Nyomda. Győr

---

Houfnagel, rézmetsző

Győr képe 1597-ből. 11.ábra. Fekete repr. 76.old

Kozák Károly: Adatok a győri vár középkori történetéhez. 67.old

Arrabona. 9. Xantus János Múzeum évkönyve. 1967. Győr

MŰVÉSZETTÖRTÉNETI DOKUMENTÁCIÓS
KÖZPONT
Budapest, XIV. Dózsa György ut 41.

Houfnagel, rézmetsző

M.D.K.

XVI. sz. végéről származó metszetét közli a szerző az egri vár-székesegyház dél felőli nézetével

Détshy Mihály: Az egri várszékesegyház építéstörténetének okleveles adatai /7. szöv.á./
Müvészettörténeti Értesitő, Bp. 1964. XIII.évf.

1. sz. 9. old.

Hoefnagel, Georg

Rézkarca: Entergom a XVI. n. végén (1595)

reprodukció a Zényv 8-9 old.-án.

Zádor Anna Az entergomi fonékeseggyűrű
Bp. Corvina 1970

Houfnagel, rézmetsző

1597-ben megjelent ábrázolásán a győri Ujvaros területén helyezkedik el a BORGO=elővaros, külvaros. Méreteit tekintve nagyobb a Duna tulsó oldalán levő Révfalunál és Patanál. 111.old

Kozák Károly: A győri ötkarélyos kápolna 109.old

Arrabona 11. Xántus János Múzeum, Győr. 1969. Győr-Sopronmegyei Nyomda. Győr

---

MDK

6/.

Kaufnagel, metszö

metszetéből tudjuk, hogy a Kolozsvári testvérek nagyváradi gyalogszobrai: Szent István, Szent-László és Szent Imre, - a székesegyház észak-nyugati sarkán állottak.

Dercsényi: Nagy Lajos kora. 120.l.

Houfnagel, grafikus

László kiraly szobra Nagyváradon. A nyugodtan lépő ló
mellső lábát fölemelő ló, melyről Houfnagel metszetéből
van némi fogalmunk, legősibb gyökérszalával a római csá
szári lovas szobrokhoz vezet. Szobrukhoz a valószerü áb
razolas elveit valló olasz szobraszati emlékeket vették
alapul. 10.old. 23.jegyz

Pogány Balás Edit: Kolozsvári Nárton és György szob-
rának antik előzménye 1.old

Müv.Tört.Ért. 1975. XXIV. 1.sz

MDK

Houfnagel

hajósmolnár.

Győr várát 1566-ban ábrázoló metszete.

99.1.

Czigány Béla: Adatok a Győr megyei hajósmolnárok életéhez.
ARRABONA 4. Győr. 1962. 97-116.l.

MDK

Houfnagel

Tata látképe madártávlatból a XVII. sz.-ból, xxx
sz.rézk.

Tört. Képes. graf. kiáll. 19o7. 31 l.

pontok és vonalak bemély
lyedésekbe jutott festé
fajai: acélmetszet, rézk

Melzi, Francesco /Mil
olasz festő, Leonardo t
ciao.-ba is elkisérte;
Művészetéről alig tudun
való hü barátsága őrizt
merjük /Milánó, Ambrosi
egy Fiatal nő arcképe /
/Milánó, magángyüjtemén
között.

Hoefnagel
reimetsző

M.D.K

Kolozsvári testvérek által
készített szent László szobrról
metszete ad fogalmat.

Szmodisné Eszlány Éva: A magyar reneszánsz szob-
rászatáról.

Művészet, 1965. május – 22 kop.

III Kaufnagel, rézmetsző MDK

/Kolozsvári márton és György /.
szobrászok.

a Kolozsvári testvérek nagyváradi Szent László szobrát metszetben megörökitette. Ma már csak igy ismerhetjük meg az alkotást és néhány grafikai vázlatból, melyek fennmaradtak.

Czakó Elemér: Kolozsvári márton és György művészete.
Művészet, 1905. a 371- 383. lapok között.

Houfnagel, grafikus

27.kép.-Houfnagel rajza utan metszett a Várdi Szent László szoborról. Fekete repr. 14.old.

Pogány Balás Edit: Kolozsvári Márton és György szobrának antik előképéről 1.old

Művtört.Ért. 1975.XXIV. 1.sz

Houfnagel

metszetéről részlet az egri székesegyházra vonat-
kozóan. Reprodukció.

Voit Pál stb.: Heves megye műemlékei II.

Magyarország műemlékei topográfiája VIII.

Budapest 1972.

1351

HOUFNAGEL, grafikus

A Soproni Muz grafikai gyüjteményében sok megyei helység ábrázolás van. XVIII. sz.-i rézmetszetek, XIX. sz.-i litográfiák, XX. sz.-i rajzok. Sok Kismartont ábrázoló kép Igy Houfnagel "Kismartoni tájkép"-e is. 160.old

ÁVIDNÉ, ASKERCZ ÉVA: A Soproni Múzeum Liszt Ferenc Múzeum grafikai gyüjteményének története 157.old

RRABONA, 14. A Xantus János Múzeum Évkönyve, Győr, 1972

Houfnagel

Győr várának 1566-i állapotát ábrazolta metszeten

Czigány Béla: Adatok a Győr-megyei hajósmolnárok életéhez

Arrabona 1963. 207. l.

MDK

HOUFNAGEL

1617-ben rajzot készitett az egri várról.

Gerő László: Eger Budapest 1954. p. 24.

Képzőművészeti Alap kiadása.

Houfnagel, rézmetsző M. D. K.

16 n. végi metszetei a Visegrádi Salamontoronyról igaolják pl. Lubenach német utazó (1582) állítását hogy a torony déli része is állt még.

Szanyi József: A visegrádi alsóvár.

Műemlékvédelem, 1959. III évf. 1. n.

14 l.

MDK

Houfnagel G.

Tokaj látképe a XVII.században. Rézkarc. M. 35.5-47 cm. XVII.sz. A kiadó /Houfnagel G./ jelzése a bal sarokból hiányzik.Ltsz.970.

Szent-Miklós látképe a török hódoltság korából. Rézkarc.M.33-44.3 cm. XVI.sz. A kiadó jelzése: "Communic. G.Hoefnaglius." Kettős példany.

Tört.Képes.graf.kiáll.1907. 33, 35.l.

Houfnagel, G. MDK

Repr.: Buda és Pest 1617-ben.
rézmetszet.

58.o. 47. kép.

Borsos- Sódor- Zádor: Budapest. Bp. 1959

MDK

Houfnagel György rézm.

Kolozsvár látképe 1617-ból. Közös mű Houfnagel György rézm. és Rye, Eligius van der festő. Repr.

Fraknói Vilmos

Pázmány Péter 1570-1637. M.Tört.Életr.Bp. 1886. 16.l.

Houfnagel György

MDK

Nicolo Aginelli olasz hadimérnök 1566-ban készitett kisebbitett ábrázolás a győri várról Houfnagel György 1596-ban készült metszetén.

Kozák Károly: Adatok a ~~Gy~~ győri Püspökvár történetéhez.

ARRABONA 3. Győr 1961. 33- 55.l.

38.l.

MDK

Houfnagel György

Repr:

Részlet a Houfnagel-féle metszetről.

39.1. 3.ábra.

Kozák Károly: Adatok a győri püspökvár történetéhez.

ARRABONA 3. Győr 1961. 33-55.l.

R. D. K.

HOUFNAGEL György metszetsorozata

Tata a XVII. század első felében (Rest.)

Eger vára 1617. (Rest.)

Nagyvárad vára XVI. sz. vége

Részletei megjelentek: Georg Braun, S. Novellarius és F. Hogenberg: „Beschreibung und Contrafactur der vornembster Stat der Welt" c. műben (1572 - 1618)

Lásd: Magyarországi várépítészet

Bp. 1955. 379, 380, 402. 437. l.

M.D.K.

Houfnagel György, rézmetsző

Látképe Egerről a Braun-Hogenberg: Civitates Orbis Terrarum c. művében /1617/.

Gerő László: Eger, Bp. 1957. /Magyar Müemlékek/ 13.old.

M.D.K.

Houfnaglius

Visegrád látképe, metszet, 1595, repr.

Müemlékvédelem, 1966. 1. 1. 1.

M.D.K.

Horfnaglius
festő

A szolni vár mélszete (repro)

Kaposvári Gyula: Oly igen szép, erős szolnok vára vala
Jászkunság, 1956. február III. évf. 1 szám.

Hauffnagel, Georgius, rézmetsző M.D.K.

1617-ből származó, Buda és Pest látképét ábrázoló rézkarcát közli:

Czagány István: Budavára közép-kori társadalma

BUDAPEST, 1967. Bp. V. évf. 12. sz. 31. old.

M.D.K.

Houfnagel, grafikus

Az egri vár "Gergely-bástyájának külső homlokzatát látjuk a kis toronnyal az ő metszetén. Megjelent: 1617-ben Braun-Hogenberg: Civitates orbis terrarum c. művében 1. kép. 108. o. 30. jegyz.

Pétshy Mihály-Kozák Károly: Az egri vár feltárása 1957-1966. IV. 87. o.

Az Egri Múz-Évkönyve. Eger. 1967.- Heves Megyei Múzeumok Közleményei. V. 1967

M.D.K.

Houfnagel, rézmetsző

"Az egri vár délnyugati része Houfnagel metszetén". XVI.sz.vége. 31.ábra. 109.o. Fekete repr.

Détshy Mihály-Kozák Károly: Az egri vár feltárása 1957-1966. IV. 87.o.

Az Egri Múz-Évkönyve. Eger. 1967.- Heves Megyei Múzeumok Közleményei. V. 1967

M.D.K.

Houfnagel,rérzmetsző

Az ő vedutája az egri vár Varkoch-kapúját az alaprajztól eltérő módon mutatja.111.o.

Détshy Mihály-Kozák Károly: Az egri vár feltárása 1957-1966. IV. 87.o.

Az Egri Múz.Évkönyve.Eger. XXX 1967.- Heves Megyei Múzeumok Közleményei. V. 1967.

Jakob Houfnagl

1617-ből való metszete az Eisenstädt-i szent Márton templomot ábrázolja.

Dagobert Frey: Das Burgenland, Wien

1929 I-XXXI h

VI

Horf nagel, metsző

1596 ban Győrről madaj tav latos látképet vizről Nicolo Aginelli rajza alapján. 303 old.

Gazdag László: Győr város térképei. 295.o.

Arrabona, 7.1965. A Győri Múzeum Évkönyve. Győr. 1965
Győr-Sopronmegyei Nyomda. Győr

M.D.K.

Georg Houfnagel, német rajzoló

Részlet Georgius Houfnaglius Egert ábrázoló vedutájából./1617/.B jelzés alatti épület: Balneum, -az Arnaut pasa ilidzsája. I.ábra. Fekete repr. 125.o.

Sugár István: Az egri melegvizü fürdők története. I.rész./1448-1790/.119.o.

Az Egri Múz. Évkönyve. III. Eger, 1965

Esztergom. T.2290. II.

A háttérben balra az esztergomi szőlőkön innen a Károly hegy látszik, a középtérben a Danubius flu. innenső partján Esztergom városa és vára fekszik, az előtérben pedig balra egy asszony beszélget a tiszttel, jobbra pedig a Tamás hegyről katona közeledik. Felirata a két czimer között:

STRIGONIVM GRAN.

balra: THOMAS BACOTZ DE ERDEVD, CARDINALIS STRIGONIENSIS ALMAE DEI GENITRICI MARIAE VIRGINI EXTRVXIT, ANNO M.D.VII.
jobbra: DOMINVS DET NOBIT ET REGNO PACEM.
magyarázó szövegének kezdete: A. Granishe weinpergen és befejezése: K. Der St. Thomas berg.
alól középütt: Communicauit G. Houfnaglius depict: a filio Ao. 1595.
a lap hátán latin nyomtatás olvasható.

Rm., mér. a vk. 17: 51.7 cm.

Esztergom. T. 1206. II.

E kettős látképen fölül és alól különböző oldalról felvéve Esztergom városát és várát látjuk romjaiban heverve. A felsőn balra egy tiszt és asszony beszélget, mig jobbról katona közeledik az előtérben; az alsón pedig három huszár képez csoportot. Felirata a czimerek közt:

STRIGONIVM GRAN.

balra: THOMAS BACOTZ DE ERDEVD, CARDINALIS STRIGONIENSIS, ALMAE DEI GENITRICI MARIAE VIRGINI EXTRVXIT ANNO M.D.VII.

jobbra: DOMINVS DET NOBIS ET REGNO PACEM.

a két kép között: Communicauit G. Houfnaglius depict: a filio Ao. 1595.

magyarázó szövegének kezdete: A. Granishe weinpergen és befejezése: ℔. Die insel Sigett.

és a lap hátán latin nyomtatás olvasható.

Rm., mér. a rl. 35.3: 52.5 cm.

Pápa. T. 6233.

A középtért a bástyákkal megerősitett vár és város foglalja el jobbról tóval, a hol két csolnak közeledik, a háttérben az utakat lovas és gyalog katonák élénkitik, az előtérben pedig balra nyolczan egy katonát húznak karóba, kinek öt társa már fel van nyársalva, mig a hatodikat ketten vigasztalják. Felirata a keletelt lapnak

fölül középütt: PAPA. Inferioris Hungariæ OPPIDVM.
balra: Acceptum a Philippo Fernandeo.
jobbra: Communicauit G. Houfnaglius.
alól jobbra a keretben Ao. 1617.
magyarázó szövegének kezdete: A. Das Schloss és befejezése: K. Hie ist der Kristen leger gelegen.
a lap hátán latin nyomtatás olvasható.

Rm., mér. a vk. 33.2: 49.1 cm.

140-95

Pápa. T. 678.

A középtért a bástyákkal megerősitett vár és város foglalja el jobbról tóval, a hol két csolnak közlekedik, a háttérben az utakat lovas és gyalog katonák élénkitik, az előtérben pedig balra nyolczan egy katonát húznak karóba, kinek öt társa már fel van nyársalva, mig a hatodikat ketten vigasztalják. Felirata a keletelt lapnak

fölül középütt: PAPA. Inferioris Hungariæ OPPIDVM.
balra: Acceptum a Philippo Fernandeo:
jobbra: Communicauit G. Houfnaglius.
alól jobbra a keretben Ao. 1617.
magyarázó szövegének kezdete: A. Dass Schloss. és befejezése: K. Hie ist der Kristen leger gelegen.
a lap hátán latin nyomtatás olvasható.

Szines rm., mér. a vk. 33.2: 49.1 cm.

8776.

Pápa:

A viztől körülvett városon innen és túl az utat gyalog- és lovas katonál élénkitil, az előtérben pedig balról az elitélteket huzzák nyársba, mig középütt két tiszt megy balfelé. A tón két ladik közlekedik. A megkeletelt lap felirata:

PAPA. Inferioris Hungariae OPPIDVM

fölül balra: Acceptum a Philippo Fernandeo:
jobbra: Communicauit G. Houfnagliusés bnt: „Aº 1617"
magyarázó szövegének kezdete: A. Dass Schloss és befejezése: K. Hie ist der Kristen leger gelegen.
A lap hátán PAPPA feliratú latin szöveg olvasható.

Szines rm., mér. a vk. 33.1:49.3 cm.

Szn. 143-906
1368-906-10

Sáros. T. 2084. II.

A bástyákkal, ~~és~~ köröndökkel és őrtornyokkal megerősitett váron innen, a malom közelében, egy férfi két szamarat hajt és egy botjára támaszkodó pásztor birkanyájat őriz; az előtérben pedig solymászok vonulnak ki kutyáikkal. Felirata fölül:

ZAROS
Superioris Hungariae ciuitas
et propugnaculum.

alól jobbra: Communicauit Georgius
Houfnaglios ao. 1617.

a lap hátán latin szöveg olvasható.

Szines rm., mér. a rl. 31.5: 43.9 cm.

123-91-8.

Sáros. T. 2389. II.

A bástyákkal, köröndökkel és őrtornyokkal megerősitett váron innen, a malom közelében, egy férfi két szamarat hajt és egy botjára támaszkodó pásztor birkanyáját őriz; az előtérben pedig solymászok vonulnak ki kutyáikkal. Felirata fölül :

ZAROS
Superioris Hungariae ciuitas
et propugnaculum.

alól jobbra: Communicauit Georgius
Houfnaglius ao. 1617.
a lap hátán latin szöveg olvasható.

Rm., mér. a rl. 31.5: 43.9 cm.

131-91-233.

Kis-Marton. T. 2266. II.

A hegyes vidék ~~közepében~~ középterében fekszik a város, melyet kőfalak és bástyák védenek, az előtérben pedig fához támaszkodó pásztor őrzi birkanyáját, férfi és nő halad a város felé, míg jobbra két férfi beszélget. Felirata:

EISENSTADIVM
vulgo EISNSTAT in vltimis finibus Austrie Inferioris ciuitas

alól balra: Communicauit Georgius Houfnaglius.
a lap hátán latin nyomtatás olvasható.

Rm., mér. a vk. 19.5 : 47.3 cm.

131-91-42.

Kolozsvár. T. 1420. II.

A hegyes vidék középterében fekszik a város, az előtérben pedig az utat két katona és egy lovagló alak élénkiti, ~~körülöttük~~ ~~[illegible]~~ mig középütt Nobiles nuptae Transiluanae és Nobilis ~~[illegible]~~ virgo Trasiluana képeznek társaságot. Felirata

fölül: CLAVDIOPOLIS
COLOSWAR vulgo CLAVSENBVRG
Transiluaniae civitas primaria.

alól a bal sarokban: Sereniss. Ferdinandi Archiducis Austr.
Stiriae, Carinthiae, Carniol. etc. Ducis
Pictor Egidius vander Rye Belga pingebat
communit. Georg. Houfnaglius Anno Dni VIII 1617.

Rm., mér. a rl. 30.1 : 53.1 cm.

Komárom. T. 1256. II.

E kettős lapon fölül Komárom várát és városát a Dunán hadi naszádokkal és sajkákkal és az előtérben két Haiducken-nal; alól pedig csakis a várat bástyafokán ágyúkkal és körülötte hadi naszádokkal szemléljük. Felirata:

COMORRA. Houfnagel

a kép két kép között: Communicauit G. Houf, Ao. 1595 depict, a filio.
a lap hátán latin nyomtatás olvasható.

Rm., mér. a vk. 37.6 : 48.9 cm.

Kassa. T. 2081. II.

A kőfalakkal körülvett és bástyákkal megerősitett város épületei közül a székes-egyház és a többi templomok válnak ki, a háttért hegyek képezik, az előtérben botjára támaszkodó pásztor őrzi birkáit és két előkelő katona beszélget, mig az uton járó-kelők és lovas alakok kötik le figyelmünket. Felirata:

CASSOVIA
SVPERIORIS HVNGARIAE CIVITAS PRIMARIA

jobbra a deszkán: Depictum ab Egidio vander Rye Belga
Comm. Georgius Houfnaglius ao 1617.
a lap hátán latin nyomtatás olvasható.

Szines rm., mér. a rl. 30.6 : 52.7 cm.

Nagy-várad. T. 624.

A SERESKERES FLV két partján fekvő vár és város utczáit járó-kelők élénkitik, az előtérben pedig szántó-vető dolgozik, [illegible] mig a háttérben balra Szatmár épületei tünnek föl. A keletelt lap felirata fölül:

VARADINVM

a bal sarokban: VARADINVM, vulgo Gros Wardein, Transilvaniae oppidum, cum munitissimo [illegible] propugnaculo. In prouintiae introitu secundo, a Mahumeta Turcarum Imp. obsessum, et frustra tentatum.
alól balra: Communicauit Georgius Houfnaglius.
magyarázó szövegének kezdete: A. Sakmar és befejezése: E. Statua Regis equestris, et tres statuae pedestres ex [illegible] aere fusili.
a lap hátán latin nyomtatás olvasható.
Szines rm., mér. a vk. 33.4 : 45.6 cm.

Nagyvárad. T.2293. II.

A SEBESKERES FLVtól körülvett középtérben fekszik a város és a vár, a hol a templom előtt szent László lovas szobrát a három mellékszoborral látjuk, a háttérben Szatmár épületei bontakoznak ki, az előtérben pedig a házak udvarát, az utakat és a mezőt egyes alakok élénkitik. Felirata:

VARADINVM.

alól balra a keretben: VARADINVM vulgo Gros-Wardein Transiluaniae oppidum cum munitissimo propugnaculo. In prouinciae introitu secundo, a Mahumeta Turcarum Imp. obsessum, et frustra tentatum.
magyarázó szövegének kezdete: A. Sakmar és befejezése: E. Statua Regis equestris et tres statuae pedestres ex aere fusili.
jelzése: Communicauit Gorgius Houfnaglius.
a lap hátán latin szöveg olvasható.

Rm., mér. a rl. 33.9: 46.8 cm.

131-91-68.

Palánka. T. 2368.

A középtért az erőd foglalja el, melynek tornyáról [illegible] ágyúval lőnek, a háttérben Novigrad és Triegell válik ki, az előtérben pedig, a hol a házak közti utat járókelők élénkitik, [illegible] asszony és [illegible] férfi beszélget, a kinél csákányszerű buzogány van. Felirata:

PALANKA
Superioris Hungariae civitas.

alól a jobbsarokban: Communicauit Georgius Houfnaglius
acceptum aliunde Ao. 1617.
a lap hátán franczia szöveg olvasható.

Rm., mér. a rl. 33.2: 44.9 cm.

131-91-141.

Palánka. T. 2083. II.

A középtért az erőd foglalja el, melynek tornyáról ágyúval lőnek, a háttérben Nouigrad és Triegell válik ki, az előtérben pedig, a hol a házak közti utat járókelők élénkitik, asszony és férfi beszélget, a kinél csákányszerü buzogány van. Felirata:

PALANKA
Superioris Hungariae civitas.

alól a jobbsarokban: Communicauit Georgius Houfnaglius
acceptum aliunde Ao. 1617.

a lap hátán latin nyomtatás olvasható.

Szines rm., mér. a rl 33.2: 44.9 cm.

123-91-7.

Palánka. T. 2087. II.

A középtért az erőd foglalja el, melynek tornyáról ágyúval lőnek, a háttérben Nouigrad és Triegell válik ki, az előtérben pedig, a hol házak közti utat járókelők élénkitik, asszony és férfi beszélget, a kinél csákányszerü buzogány van. Felirata:

PALANKA
Superioris Hungariae civitas.

alól a jobbsarokban: Communicauit Georgius Houfnaglius
acceptum aliunde Ao. 1617.
a lap hátán két hasábos latin nyomtatás olvasható.

Rm., mér. a rl. 33.2: 44.9 cm.

123-95-11.

Kastanovicz. T. 2086. II.

Az WIENNA F.-tól átszelt vidéken középütt fekszik a város és vár, melynek bástyáin török lobogók lengenek és a melynek utait és hidjait járó-kelők élénkitik, az előtérben pedig balra a hegy tetején földre telepedett pásztorok őrzik birkáikat, középütt madarak szemezgetnek és jobbra botjára támaszkodó férfi vigyáz a csordára. Felirata:

CASTANOWIZ
Croatiae Propugnaculum.

balra a sarokban lévő kövön: Communicauit
G. Houfnaglius
Ao. 1617.

a lap hátán kéthasábos latin nyomtatás olvasható.

Rm., mér. a rl. 32.7 : 45.2 cm.

123-91-10.

Kastanovicz. T. 2252. II.

Az VNA F.-től átszelt vidéken középütt fekszik a város és vár, a melynek bástyáin török lobogók lengenek és a melynek utait és hidjait járó-kelők élénkitik, az előtérben pedig balra a hegy tetején földre telepedett pásztorok őrzik birkáikat, középütt madarak szemezgetnek és jobbra botjára támaszkodo férfi vigyáz a csordára. Felirata:

CASTANOWIZ
Croatiae Propugnaculum.

balra a sarokban lévő kövön: Communicauit
G. Houfnaglius
Ao. 1617.

a lap hátán latin nyomtatás olvasható.

Rm., mér. a rl. 32.7 : 45.2 cm.
131-91-28.

Kastanovicz. T. 2253. II.

Az VNA F.-től átszelt vidéken középütt fekszik a város és vár, a melynek bástyáin török lobogók lengenek és a melynek utait és hidjait járó-kelők élénkitik, az előtérben pedig balra a hegy tetején földre telepedett pásztorok őrzik birkáikat, középütt madarak szemezgetnek és jobbra botjára támaszkodó férfi vigyáz a csordára. Felirata:

CASTANOWIZ
Croatiae Propugnaculum.

balra a sarokban lévő kövön: Communicauit
G. Houfnaglius
Ao. 1617.

a lap hátán latin nyomtatás olvasható.

Szines rm., mér. a rl. 32.7 : 45.2 cm.

131-91-29.

Petrina. T.2380. II.

Balra PETRINA In ditione Turcarum látképét szemléljük a CVLPA FLVVIVS innenső partján egy asszonnyal és török tisztt-tel, jobbra pedig PETRINA In ditione Christianorum térrajza van fölül balra az iránytü jelzésével. Felirata a két kép között:

Acceptum ab amico depinxit et communicauit Geor. Houfnaglius Ao. 1597.

és a Schala passum felett: Arte et industria Caesaris Portae
Architecti Itali hoc modo permunita
Ao. 1617.
a lap hátán latin nyomtatás olvasható.

Szines rm., mér. a vk. 36.4: 50.7 cm.

131-91-153.

Houfnaglius.

Budapest. T. 1172. II.

Lásd még Hoefnagel

A megkeletelt lapon a Danubius fluvius tulsó partján látjuk a várat, melyet a török lobogóval ékesitett Gellért hegyről ágyukkal ostromolnak, az előtérben pedig Pest felől két lovas közeledik és jobbra a budai basa beszélget egy magyar vitézzel. Felirata fölül a keretben:

BVDA
CITERIORIS HVNGARIAE CAPVT.
Regni auita sedes. vulgo Ofen.

a magyarázó szövegnek kezdete: A. Propugnaculum nouum és befejezése F. Genus Hominum... de quibus lege plura in descriptionibus Turcicis Ioannis Lewenclauij.
ez után: Communicauit Georgius Houfnaglius Anno 1617.
a lap hátán latin nyomtatás olvasható.

Rm., mér. a rl. 32.2: 48.4 cm.

Budapest. T. 1171. II.

A megkeletelt lapon a Danubius fluuius tulsó partján látjuk a várat, melyet a török lobogóval ékesitett Gellérthegyről ágyúkkal ostromolnak, az előtérben pedig PEST felől két lovas közeledik és jobbra a budai basa beszélget egy magyar vitézzel. Felirata fölül a keretben:

BVDA
CITERIORIS HVNGARIAE CAPVT
Regni auita sedes vulgo OFEN.

magyarázó szövegének kezdete: A. Propugnaculum nouum és befejezése:
F. Genus Hominum...de quibus lege plura in descriptionibus
Turcicis Joannis Lewenclauij.
ezután: Communicauit Georgius Houfnaglius Anno 1617.

Rm., mér. a vk. 31.8 : 48.2 cm.

Budapest. T. 2251. II.

A megkeletelt lapon a Danubius fluuius tulsó partján látjuk a várat, melyet a török lobogóval ékesitett Gellérthegyről ágyúkkal ostromolnak, az előtérben pedig Pest felől két lovas közeledik és jobbra a budai basa beszélget egy magyar vitézzel. Felirata fölül a keretben:

BVDA
CITERIORIS HVNGARIAE CAPVT
Regni auita sedes. vulgo OFEN.

magyarázó szövegének kezdete: A. Propugnaculum nouum és befejezése:
F. Genus Hominum.... de quibus lege plura in descriptionibus
Turcicis Joannis Lewenvclauij.
ezután: Communicauit Georgius Houfnaglius Anno 1617.
a lap hátán pedig BVDA felirattal franczia szöveg olvasható.

Rm., mér. a vk. 31.6 : 47.8 cm.

131-91-17.

Szolnok. T. 849.

A középtért a város és a köröndökkel megerősitett vár foglalja el ormain félholdas lobogókkal, a háttérben az utakat katonák élénkitik, az előtérben pedig az áthidalt Tybiscus flu: vulgo Teyssa innenső partján két teve halad kisérettel. Felirata a megkeletelt lapnak fölül:

ZOLNOCK
Superioris Hungariae ciuitas

magyarázó szövegének kezdete: A. Oppidum Zolnock és befejezése:
O. Via versus Acx.
jelzése: Communicauit Geor. Houfnaglius
acceptum aliunde Ao 1617.

Szines rm., mér. a vk. 33.7 : 51 cm.

A lap hátán latin szöveg olvasható.

Eger. T.2085. II.

A hegyes háttérben van a vár, a hol a bástyákon és a tornyok egyikén őrszem áll, az előtérben pedig jobbra az úton lovas és gyalogkatonák fogadják a közeledő törököket. Felirata:

AGRIA
vulgo
ERLA.

alól jobbra a keretben: AGRIA,
Munitissimum Hungariae
superioris propugnaculum
sepé a Turca tentatum;
tandem sub Mahometo
tertio expugnatum et
captun Ao. 159.
a keret alján: Communicauit Georgius Houfnaglius acceptum ab
alio Ao. 1617.
a lap hátán két hasábos latin nyomtatás olvasható.

Rm., mér. a rl. 32.2: 45.5 cm.

123-91-9.

Eger. T.2269. II.

A hegyes háttérben van a vár, a hol a bástyákon és a tornyok egyikén őrszem áll, az előtérben pedig jobbra az úton lovas és gyalogkatonák fogadják a közeledő törököket. Felirata:

AGRIA
vulgo
ERLA.

alól jobbra a keretben: AGRIA,
Munitissimum Hungariae
superioris propugnaculum
sepé a Turca tentatum ;
tandem sub Mahometo
tertio expugnatum et
captun Ao. 159.
a keret alján: Communicauit Georgius Houfnaglius acceptum ab
alio Ao. 1617.
a lap hátán latin nyomtatás olvasható.

Rm., mér. a rl. 32.2: 45.5 cm.

131-91-45.

Eger. T.2079. II.

A hegyes háttérben van a vár, a hol a bástyákon és a tornyok egyikén őrszem áll, az előtérben pedig jobbra az úton lovas és gyalogkatonák fogadják a közeledő törököket. Felirata:

AGRIA
vulgo
ERLA.

alól jobbra a keretben: AGRIA,
Munitissimum Hungariae
superioris propugnaculum
sepé a Turca tentatum;
tandem sub Mahumeto
tertio expugnatum et
captun Ao. 159.
a keret alján: Communicauit Georgius Houfnaglius acceptum ab
alio Ao. 1617.
a lap hátán latin nyomtatás olvasható.

Szines rm., mér. a rl. 32.2: 45.5 cm.

123-91-3.

Kolozsvár. T. 5769.

flásza

A középtért a kőfallal körülvett vár és a külváros foglalja el, a háttérben hegyek ~~vannak~~, az előtérben pedig jobbra az uton Nobiles nuptae Transilvanie és Nobilis virgo Transilvaniae vannak ábrázolva, kiktől nem messze lovas katona halad a szőlőhegyek irányában. Fölül a ~~Nagy~~ Hidutczai toronykapu felirata és a Mosnostorutczai toronykapu felirata szemlélhető. Felirata a kép felett:

Claudiopolis
COLOSWAR vulgo CLAUSENBURG
Transilvaniae civitas primaria

alól a bal sarokban: Serniss Ferdinandi Archiducis Austr.
~~Styr~~ Stiriae, Carnthiae, Carniol. ~~et~~ Ducis
Pictor Egidius vander Rye Belga pingeb.
communic. Georg Houfnaglius Anno Dm. 1617.

Kny., mér. a alányomással, mér. a vk. 17.2 : 31.5 cm.
Jakab E: Kolozsvár története világositó rajzai, Budán 1870.

Szn. 286-99
647-99-15.

Érsekujvár. T. 2082. II.

E kettős lapon fölül [illegible] OWAR germanice NIEV-HVISEL látképe szemlélhető előterében jobbra egy előkelő katonával, ki a cselédje és apródja kiséretében érkezett hölgyet üdvözli és a kinek lovát itatják; alól pedig VIZZEGRAD germanice PLINDENBVRG van ábrázolva szemben Marossal, a Danubius flu-on hadi naszáddal és az előtérben két hölgygyel beszélő katonával. Jelzése középütt: Communicauit G. Houfnaglius depict. a filio Ao. 1595.
magyarázó szövegének kezdete: A. Hern Palfy behaussung és befe- [illegible] a lap hátán pedig latin nyomtatás olvasható.

Szines rm., mér. a rl. 33.4: 45.5 cm.

123-91-6.

[illegible] jezése: K. Der weg auff Grán.

Érsekujvár. T.2349. II.

Balra a bástyákkal megerősitett városban nagy élénkség uralkodik, jobbra pedig a háttérben pásztor őrzi nyáját és az előtérben egy előkelő katona, kinek lovát itatják, üdvözli az érkező hölgyet, ki cselédje és apródja kiséretében e jelent meg. Felirata:

OWAR germanice NIEV-HVISEL.

mag alól középütt: Communicauit G. Houfnaglius depict. a filio Ao. 1595.
magyarázó szövegének kezdete: A. Hern Palfy behaussung és befejezése: K. Der Weg auff Gran.
a lap hátán latin nyomtatás olvasható.

Rm., mér. a vk. 16.4: 45.3 cm.

131-91-121.

Petrina. T. 2379. II.

Balra PETRINA In ditione Turcarum látképét szemléljük a CVLPA FLVVIVS innenső partján egy asszonnyal és török tisztel, jobbra pedig PETRINA In ditione Christianorum van fölül, balra az iránytü jelzésével. Felirata a két kép között:

Acceptum ab amico depinxit et communicauit Geor. Houfnaglius Ao. 1597.

és a Schala passuum felett: Arte et industria Caesaris Portae Architecti Itali hoc modo permunita Ao. 1617.

a lap hátán latin nyomtatás olvasható.

Rm., mér. a vk. 36.4: 50.7 cm.

131-91-154.

Hoefnagel, G.

Szent Miklós. T. 803.

A Sal Fluviustól jobbra látjuk a bástyákkal és köröndökkel megerősitett várat, melynek épületei lángokban állnak és a mely körül az utakat járókelők élénkitik. Az elő- és a háttérben kertek kötik le figyelmünket. Felirata fölül balra egy külön keretben, melynek diszén madár ül:

SANCTONICOLAVM
Vulgo S. Nicolas oppidum in Superiore Hungaria prope Zolnochium quod ipsi met Turcae (aduentante Sermo Maximiliano) igne cremarunt ac dereliquerunt. Anno Domini M.D.XCV. die XX. Octobris.

ez után: Communic. G. Hoefnaglius.
a lap hátán latin nyomtatás olvasható.

Szines rm., mér. a vk. 32.7: 43.7 cm.

Szent-Miklós. T. 2388. II.

A bástyákkal és köröndökkel megerősitett városban tüz pusztit, az utakat járó-kelők élénkitik, balra a Sal fluuius folyik, melyet áthidaltak, az előtérben pedig a szőlőkön innen jobbra temető köti le figyelmünket. Felirata madárral diszitett keretben fölül balra:

SANCTONICOLAVM

Vulgo S. Nicolas oppidum in Superiore Hungaria prope Zolnochium quod ipsi met Turcae (aduentante Sermo Maximiliano) igne cremarunt ac [illegible] dereliquerunt. Anno Domini M.D. XCV. die XX. Octobris.

ezután: Communic. G. Hoefnaglius.

a lap hátán [illegible] franczia nyomtatás olvasható.

Rm., mér. a rl. 32.9 : 43.8 cm.

131-91-175.

HOUFNAGEL, Jacob

1595-ben készült Esztergom ábrázolásával

Művészettörténeti Füzetek
1993/1. 49-53. old

2-IG 10-18 ÓRA KÖZÖTT TEKINTHETŐ MEG. A MŰOSZ BÁLINT GYÖRGY ÚJSÁG

TEL MEGHÍVJÁK ÖNT MUNKÁIKBÓL VÁLOGATOTT BEMUTATKOZÓ KIÁLLÍ-

N DÉLELŐTT 11 ÓRAKOR A MŰOSZ-SZÉKHÁZ (BUDAPEST VI., ANDRÁSSY

ÓRA KÖZÖTT TEKINTHETŐ MEG. A MŰOSZ BÁLINT GYÖRGY ÚJSÁGÍ-

TEL MEGHÍVJÁK ÖNT MUNKÁIKBÓL VÁLOGATOTT BEMUTATKO-

N, KEDDEN DÉLELŐTT 11 ÓRAKOR A MŰOSZ-SZÉKHÁZ (BU-

-TÓL JÚLIUS 2-IG 10-18 ÓRA KÖZÖTT TEKINTHETŐ MEG.

OS VÉGZŐS HALLGATÓI TISZTELETTEL MEGHÍVJÁK

Y GYÖRGY GRAFIKUS NYIT MEG 1994. JÚNIUS 28-

01.) FÖLDSZINTI ELŐCSARNOKÁBAN. A KIÁL-

NT GYÖRGY ÚJSÁGÍRÓ-ISKOLA LAPTERVE-

T MUNKÁIKBÓL VÁLOGATOTT BEMU-

IUS 28-ÁN, KEDDEN DÉLELŐTT 11

JOKÁBAN. A KIÁLLÍTÁS JÚNIUS

ÚJSÁGÍRÓ-ISKOLA LAPTER-

NT MUNKÁIKBÓL VÁ-

IT MEG 1994. JÚNI-

ÖRGY ÚJSÁGÍRÓ-ISKOLA LAPTER-

ZTŐ SZAKOS VÉGZŐS HALLGA-

HÍVJÁK ÖNT MUNKÁIKBÓL VÁLO-

Houltzmeinger Josef.

1560.

ÖTVÖS

IROD.

Te

Biblio

Hován László MDK

Utcarészlet, I. kréta

Mücsarnok 1959 VII. Magy. Képzőm. Kiáll.

Heván László festő M.D.K.

Kiállitása a csobánkai müvelődési házban

Kulturális hiradó

Pest megyei Hirlap 1962. szeptember 26. 5.l.

Magyar Hirdető
SAJTÓFIGYELŐ
Budapest V., Petőfi Sándor u. 17.
Telefon: 188-296, 188-307

Hován László

NAPLÓ (Veszprém)

1989 MÁR 31

1021

Gyermekportré

(Hován László rajza)

bérből és fizetésből él
szenvedett vereséget.
táknak sikerült ugyan
niük hatalmi pozícióik
többségét, de ezért a
zelemért következmény
hes nagy árat — a drá
lám újabb dagályát, s
schilling értékének, a dolgozók
életszínvonalának zuhanásszerű
csökkenését — kellett fizetniük.

A drágulás a tiltakozás hullámát váltotta ki az egész országban. *A dolgozók óriási felháborodásáról, az üzemekben tapasztalható növekvő nyugtalanságról adnak hírt* a többi között a bécsi Siemens-Schuckert művek, a Wiener Neustadt-i Rax, a steyeri Steyer autógyár dolgozóinak kollektív tiltakozásai. Az osztrák kőalojipari vállalat Matzen-Auersthal-i telepének üzemi bizottsága, a stejerországi textilmunkások szakszervezetének tartományi vezetősége, a gráci Wagner-Biro gyár üzemi bizottsága és a vasas szakszervezetek kapfenbergi vezetősége máris bejelentette, hogy — a drágulás mértéktek istentiszteletei után húsvét hétfőn indul el Módlingből Bécsbe.

Amnesztia

A Kínai Országos Népi Gyűlés állandó bizottsága jóváhagyta a volt háborús bűnösöknek nyújtandó amnesztiáról szóló javaslatot. *Liu Sao-csi*, a Kínai Népköztársaság elnöke szombaton elrendelte, hogy bocsássák szabadon a Csang Kaj-sek klikk, a Mandzsukuo bábkormány és az úgynevezett belső-mongóliai autonóm kormány háborús bűnöseinek egy csoportját, azokat, akik megváltoztatták magatartásukat és új életet akarnak kezdeni.

***

Hovány László, festő 17 éh

Tehetséges festőt ismertünk meg személyében a Pest megyei képzőművészek Kiállításán.

Péter Imre: Jegyzetek kiállításokról 9. l

NÉPSZABADSÁG, Bp. 1961. febr. 3

MDK

Hován László

Képzőművészeti Főiskola Ifjusági Körének 1945.
karácsonyi kiállitása:

"Mozdulat"

M.Heil Olga-Kiss Dezső-Török Lajos: 1945 utáni
művészeti életre vonatkozó adatok.
Művészettörténeti tanulmányok.Bp.1960. 221-250.l.
232.l.

Hován László festő M.D.K.

Müve a képpresszóban

Ladányi István: Képpresszó nyilt Isaszegen

Pest megyei Hirlap 1964. október 20. 5.1.

Hosán László
festő

M.D.K

A váci és váckörnyéki művészek
kiállításán vett részt.

Hírek.
Művészet, 1961. szeptember – 41 l.

cc. D. U.

HOVÁN László festő

Részvétel a kiállításon

d. m. Pest megyei képzőművészek

kiállítása

Magyar Nemzet 1961. febr. 7. 4. l

Hován László
festő

M.D.K.

Tájképein a nagybányai hagyo-
mány él tovább.

B. Haulisch Lenke: Pest megyei képzőművészek VII. kiállítása.
Művészet, 1961. május. — 34 kap.

HOVÁN László festő M.D.K.

részvétel a kiállitáson

Magyar László: Tavaszi tárlat Vácott

Pestmegyei Hirlap 1962. junius 3. 5.l.

mák.

Hován László

művei a kiállításon

(Baranya és) Pest megyei Képzőművészek Tárlata
Vác, Váci Bottyán Múzeum.

Népművelés, 1962, 7. sz. 27. l.

Hován László

a z Ady Müvelődési Ház épületében közös tár-

laton szerepelt

A teremben koros-körül fehér paravánok adják a megfelelő hátteret a festményeknek, grafikáknak, szobroknak, kisplasztikáknak meg az iparművészeti tárgyaknak és érmeknek. *Giron Emánuel: Őszi emlék* című olajképe, *Szunyoghy András* óriás méretű, több részes linómetszete, a *Kocsmédiások*, valamint *Tóth Béla: Kanca csikóval* elnevezésű bronzszobra díjazott. A reprodukciókkal díszített kiállításkatalógus mellett árjegyzék várja az érdeklődőket. Hogy nem hiába, azt is bizonyítja *Hován László: Emlék* című vegyes technikájú városrészlete, amely mellett ott a cédula: „Megvásárolva."

Magyar Hirlap 1976/2

Hovan László

festő

Uradalomnál, Cluj.

Nemzeti Szalon
Tavaszi Szalon

1941 -

T. 1663.

y öltözete pörge kalap bokréta-
atilla és ruha magas derékkal,
vel, házi ruha és testhez álló
ék, függöny és délszaki növény-

divatlap V-dik számához
MIK divattárából

rund, Pest 1865.
1-jén 1865.

m.

Hován László
Uradalomnál, olaj

XVI. Tavaszi Szalon, Nemzeti Szalon, 1941. július.
7 l.

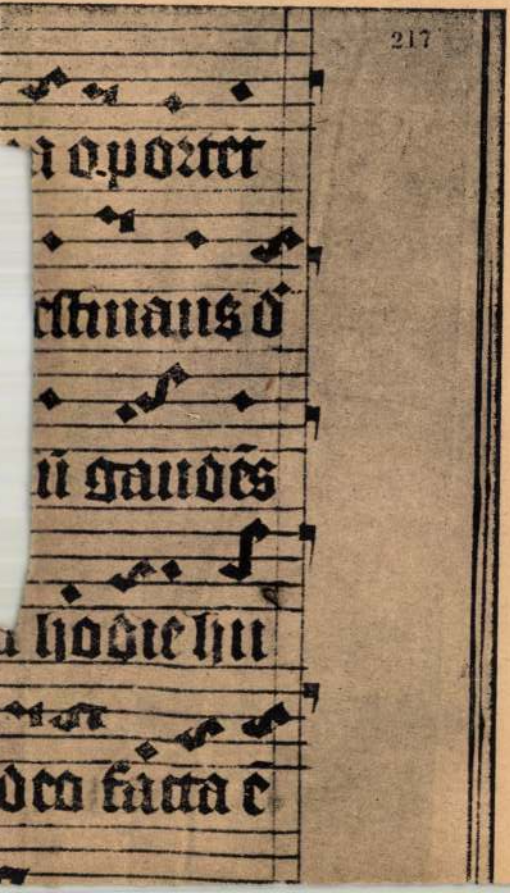

ADOLPH HOVE, textilfestőmester

HAUPT LADEN BUCH.-Eines Ehrsamen Handwerks Deren Kais: Königl: PRIVILEGIRT Bürgerlichen Schön und Schw rtzfärbern in der Königlichen Freyen Stadt Pressburg.
Név:.- 152.- Herr Adolph Hove
Felvétel ideje: 1797. 11. Sept.
Hová vették fel: SZEKILY,/Székely,Tolna ?/. 157.old

DOMONKOS OTTÓ: Magyarországi festőcéhek I. A textilfestés első nyomai 101.old

ARRABONA? A Kantus János Múz. Évkönyve, 16. Győr, 1974

M.D.K.

Hován László

Festőművész kiállitotta müveit az Egressy klubban.

Pestmegyei képzőművészek kiállitása az Egressy klubban
Magyar Nemzet 1961. febr. 7. 4.old.

MDK

Hován N.
Müteremben, olaj

Szoc.dem.párt képzőművészeinek társ. Ernst Múz.
kiáll. 1945. okt. 7 1.

MDK

Hován N.

Müteremben, of.

Szoc.Dem.párt képzőművészeinek társ. és meghiv. művészek kiáll. Ernst Muz. 1945. okt.

MDK

Hován N., festöm.

Müteremben. Olf.

v.Ernst Muz.- A Szocdem.Párt Képzöm.-nek Társasága és meghivott müvészek kiáll.-a. 1945.okt.13-28. Kat.

MDK.

Hóvári Gabriella

Riport

Textilélet 1966 dec.12.

Magyar Hirdető
SAJTÓFIGYELŐ
Budapest V., Petőfi Sándor u. 17.
Telefon: 188-296, 188-307

Hován László

NAPLÓ (Veszprém)

1963 MÁJ 1

Odafurakodtam én is a kerekek-

1021

Hován László: **Téglagyár**

mennyi szavazókörből az eredmények.

A kereszténydemok 1958-as eredményel pest négy százalék tek, részarányuk 4 lékről 37,2 százalék kent. Az Olasz nista Párt 21,8 s 25,5 százalékra növelte szavazatainak részarányát.

A képviselőházi választások eredményei eddig még csak szórványosan érkeztek be. Az összeszámlált 5 707 300 szavazat 41,7 százalékát kapták meg a kereszténydemokraták, a kommunisták 22,8 százalékhoz jutottak. A szocialisták 15,2 százalékot, a szocialista demokraták 6,5 százalékot, a liberálisok 6 százalékot kaptak.

Milánóból, az ország második legnagyobb városából kapott eredmények szerint a múlt választásokhoz képest a kommunista párt 50 000 új szavazatot szerzett,

(190 001-ről 240 840-re). A ke-

nök május 3-án érkezik Algirba

Hétfőn reggel kilenctagú alge hogy csatlakozzék a közös afrikai már ott tartózkodó afrikai küldött tölt az EAK-ben.

Rendkívü Jordánia ho

Délután 5 órától regge rende

Szaleh Madzsali, jordániai belügyminiszter a belbiztonsági tanács döntése alapján hétfőn elrendelte a rendkívüli állapot be

TOPY TEN HOVE

Topy ten Hove, painter
Haarstraat 35, A–4176 BK Tuil, Nederland
Telephone: +31 14 189-2794

Diploma from the Royal Academy in the Hague. A Dutch painter who settled in Kapolcs in 1992.

Topy ten Hove, festő
8294 Kapolcs, Dózsa György utca 35.
Haarstraat 35 A - 4176 BK Tuil - Nederland
T: NL 14189 2794

Hágában a Royal Academy diplomáját szerezte meg. 1992-ben Kapolcson letelepedett holland festő.

Egyéni kiállításai:

1978. Amsterdam, Galerie Sakkara
Amsterdam, Galerie Elsevier
1979. Amsterdam Galerie Cone 3
Gent, Knokke-Heist
1981. Aalsmeer, Galerie Wimmenum
1986. Egmond, Galerie Wimmenum
1989. Balatonfüred, Bagolyvári Galéria
1991. Hijmegen, Galerie de Verwondering
Geervliet, Galerie Dia e Noite
1992. Budapest, Árpád Galéria
Egmond, Galerie Wimmenum
Hedikhuizen, Galerie An Sengers
Castricum, Galerie Nu

1993. Veszprém, Csikász Imre Galéria
Tapolca, Batsányi János Művelődési Központ

Fontosabb csoportos kiállításai:

1990. Hertogensbosch, Galerie Husstege

1991. Tihany, Múzeum, Hollandiai és magyar festők kiállítása

Tagság:

1994. Veszprémi Művész Céh

TOPY TEN HOVE

Vegyes technika
modern épület, 50 x 50 cm, 1992.

Mixed Media
modern architecture, 50 x 50 cm, 1992

JAN TEN HOVE

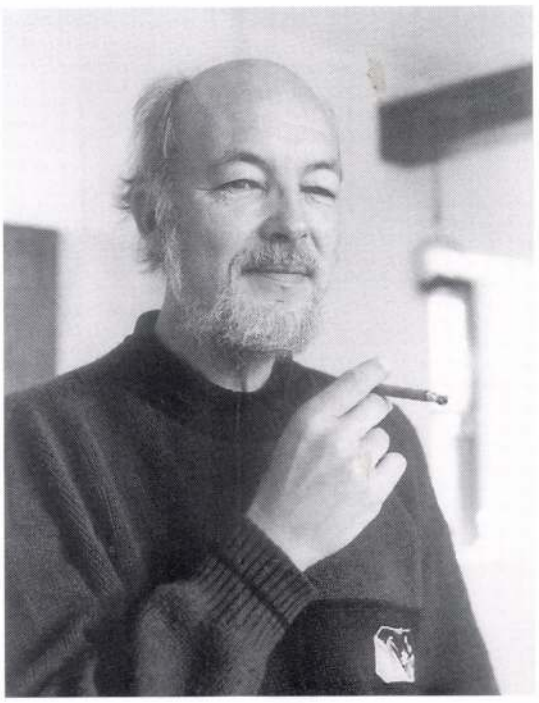

Jan ten Hove
8294 Kapolcs, Dózsa György utca 35.
Haarstraat 35, a–4176 BK Tuil, Nederland
Telephone: +31 14 189-2794

Born in Haarlem, Holland, 1936. His studio in Hungary is in Kapolcs.

Jan ten Hove, alkalmazott grafikus
8294 Kapolcs, Dózsa György utca 35.
Haarstraat 35 A - 4176 BK Tuil - Nederland
T: NL 14189 2794

1936-ban született a hollandiai Haarlemben. Kapolcson telepedett le.

Kiállításai:
1986. Amszterdam, Airport
1991. S-Hertogen Bosch + Workshop
1992. Sevilla
1988-1992. Amsterdam, Autotentoonstelling Rai

Tagság:
1993. Veszprémi Művész Céh

JAN TEN HOVE

Festékszórás
épületterv, 100 x 70 cm, 1993.

Airbrush
100 x 70 cm, architecture, 1993

HOVE, Jan Ten
Tapi Ten

Vesprémi Müvész Céh, 1994

Mdk

Hovorka György fazekas

nevét viseli egy szintén 19sz eleji
kancsó

A Néprajzi Muzeum 1960 évi tárgygyujtése
" " Évkönyve, 1961, 103. l

Hovrán Imre épitész

Munkájával szerepelt a római Collegium Hungaricum képzőművészeti kiáll.-án.

P.N.936.V.24.

MDK

Hovranek Ferenc, rajzoló

Diener-Dénes: Magy. Iparm. Társ. karácsonyi kiáll.
Magy. Iparművészet, 1899.

Hoyer Antal

Büchsenmacher Meister

65 J. † 10. IV. 1879.

Jegyzék a tabán-
krisztinavárosi te-
mető fenntartani
javasolt sírjairól
és siremlékeiről.
[Bp. 1930.] 7. l.

Utolsó vacsora

Szent Péter utolsó kenetet ad fel
Vörösréz, olaj, egyenként 41 × 35 cm, második és harmadik 32·5 × 42·5 cm.
Maszlaghy II., 149., 452., 451., 147., 148., 150. és 151. szám. — Z.: Az esztergomi érseki képtár leírása. Új Magyar Sion, XVI., 1885., 847. l. — Gerevich: Az Újság, 1916. júl. 20.

Hoyer József

puskamüves

+ 1879. ápr. 10

65 évi Evrabán

Jegyzéka Labán-
krisztinavárosi temető
fenntartani javasolt
sírjairól és sírem-
lékeiről

Bp (1931?)

J. C.

Tekintetes

Országos

MDK

Hoyer, D. után

48. I. József. Rezmetszet. 26x19

Festmények, rajzok, metszetek. -97. aukció.
Árv. Közl. 1941. márc. 2. rk. sz.-Kat. 19. l.,

Ø Hoyer David

Jenő hg:

Derékig, hétnyolczad jobbra, négyszögletes alapon tojásdad medaillonban. Tején kalap van, parókája göndör s arcza s bajusza leberetvált. Körülcsavart nyakkendője fehér, vértje felett szalagon az aranygyapjas rend jelvénye látható s kabátja virághimzésű. Feliratai a kép alatt öt sorban:

„Franc. Eugenius Princeps Sabaudiae, &c.

InsVLaM FLanDrIae CapIt.

MDCCVIII.

Serenissimo ac Potentissimo Poloniae Regi Augusto, DDD. Petrus Schenk Sculptor Regius Amstel."

alól jobbra: „David Hoyer pinx."

s a kép felett:

„EVgenTVs SabaVDIVs TVrInVM EX GaLLTae SerVItVte LIberat. MDCCVI."

Tekete modor, méretei az alapnak 30: 24.5 cm.

Ltpa 7651

55/93 № 853.

D Hoyos Dorottya gróf

Lexikon

1924-26.

Címmutató 1930. 84. l.

...riel Engberg.

...ság) 1872 március 24-én.

...an.

...hat sárga csőrű madár menekül ...balról közeledő vércse, mely... ...pós csőre fekete, kiterjesztett ...a rozsdavörös, lába sárga és ...ól jobbra: »*Gabr. Engberg.*«

...5 : 85 cm. — Lelt. sz. 3412. — ...738 sz. engedély szerint 1000 K-án ...907 január 26-án. — Elszámol... ...(428–907). — Az elszámolást ...1-iki 9458–909 szvsz. határozat

III

459 (3412),

610 (145).

459

Howard Francis /London/
Szinyei Társaság külföldi levelező tagja
Szinyei Merse Pál Társaság VII.kiállitása
Nemzeti Szalon, 1940.jan.febr.

61. l. — Delogu, 184. l. (Boccati.)

Madonna a kis Jézussal

Fa, tempera, 60×42 cm.
Restaurálta Nikássy Lajos 1934.

BOSTULLO, A

Templom belseje

Vászon, olaj, 45×35 cm.

BOTTICELLI, SANDRO (firenzei festő, 1444—1510) KÖVETŐJE

Madonna a kis Jézussal és két angyallal (70. kép)

Fa, tempera, 75·5×52·5 cm.
A Bertinelli-gyűjteményből.
Restaurálta Endrődi Sebestyén 1915. Rényi 13. l. — Z.: Az esztergomi érseki képtár leírása. Új Magyar Sion, XVI., 1885. 761. l. — Maszlaghy II., 55. szám. — Gerevich PA, 231. l. (Botticelli modora. Amico di Sandro?) — Berti Toesca, 954. l. (Francesco Botticini.) — Van Marle, XII., 1931., 268. l. (Botticelli iskolája.)

BRESCIAI ISKOLA, XVI. század

Pietà

Vászon, olaj, 58×46 cm.
Az Ipolyi-gyűjteményből.
Gerevich PA, 236. l. (Bresciai iskola, Moretto köre.) — Őszi kiállítás, 1930., Ipolyi, 67. szám.

Szent Ferenc álma

Vászon, olaj, 98×84·5 cm.

Howard Francis /London/
Szinyei Társaság külföldi levelező tag
Szinyei Társaság nyolcadik kiállitása
1942. január

674. l. — Maszlaghy II., 52. szám. — Gerevich: Az Újság, 1916. júl. 20, 3. l. — Gerevich: A prímási képtár külföldi mesterei. Vasárnapi Újság, 1916., 825. l. (Képe 825. l.) — Lepold—Homor 97. l. — Gerevich PA, 232. l. (Képe 230. l.) (Niccolò da Foligno.) — Benesch Belved, 70. l. (Nem Niccolò da Foligno.) — Rónay, Maria: Die Schätze des Christlichen Museums in Esztergom. A Műgyüjtő, V., 1931., 6. l. — Berti Toesca, 948. l.

M.D.K.

Howard Hildebrandt festőművész

"Amerika egyik legnépszerübb portréfestője lefestette Homoky Valériát, Homoky Jenő newyorki szinigazgató leányát" cimmel bemutatja a lap a festmény repr.-ját, amelyet a newyorki tavaszi tárlaton állitottak ki.

Szinházi Élet. Bp. 1929. juni 2-8. XIX. évf. 23. sz. 19. lap.

Howil Miklós

arcufex

kassai ijjgjartó

1397

írod

o Kem o

271. l.

MDK

Howindt és Walther

/bőrmunka/

Lyka Károly: A magy. iparmüvészet karácsonya.
Magy.Iparmüvészet, 1897/98. I.évf. 4.sz. 145-162 l.

Hóz (Hosz) Jakab jud.

ötvös

1828 Pomár

Kapmagyarorszötvösök 37 l.

én.

mellig és arcélben ábrázolt leány,
sötét barna. A ki balrafordult
ül jobbra: ≥ ALBERT KELLER. V-IX-

-- Lelt.sz. 4485.-- Értéke 500 K.--
2 márczius 9-én (621-913).-- A Ma -
-913).-- ~~Átvétetett 1913 április~~
1914 márczius 30-án (245-914).

80

Hozman Dániel

Ötvös

1721–22.

Erzsébetváros

Schuller Zwei

444, 445. l.

T.

EUROPA

film-, könyv-, lapterjesztő és könyvkiadó rt.

Budapest, V.,

Rothermere-utca 12. III. 2.

Hozman Janos

ötvös

1721–22.

Nagydisznod

Schüller Zwei

330,331 l

T.

EUROPA

film-, könyv-, lapterjesztő és könyvkiadó rt.

Budapest, V.,

Rothermere-utca 12. III. 2.

H

MDK

Vincent Hoznik chehszlovák grafikus müvész kiállitása megnyilt.

/Dorottya u.8./

Esti Hirlap 139 sz. 1957. jun.16 2 old.

Höberl Jakab

ötvös 1696

laid

Mih. Pors. 121

P 116

Finom
Feines

PÉTERFALVAI (Erdély)

famentes irodai
holzfrei Kanzlei

Poszony. Höbel János, kőművesmester,
1765.,

Pressburger Zeitung
1765, 63. sz.

Höbel János, Kömüves

1765, Pozsony.

Pressburger Zeitung

1765, 63. sz.

Höbert, Jacob, pozsonyi ötvöslegény

V. 121.

ALEXANDER HÖBERT
faber lignarius

MDK

oriundus Pöhmisch Weidthoffer

1712.ápr.5. házasságot köt.

Belv.Lib.Cop.1712.ápr.5.

ADAM HÖBENSTAIN MDK
murarius et civis

szül. 1668 körül,
megh. 1711.ápr.26. "occisus a praedonibus"
43 éves korában

Belv.Lib.Def.1711.ápr.26.

Klöbling Károly

Építőmester felmérése

Dr. Radnai Lóránt: A budavári palota

Élet és Tudomány 1962 aug. 974. l.

HÖBLING, Johann épitész

GÁL Tibor: Adalékok a budai királyi palota 18. századi épitéstörténetéhez (1712-1770). = Művészettörténeti Értesitő, 41, 1992, 1-4. 67. skk. és ill.

Visitatio Canonica : Az Esztergomi Főegyházmegye Barsi Főesperességének egyházlátogatási jegyzőkönyvei 16 -1674. Vál.bev. Tomisa Ilona. Bp. : MTA Néprajzi Kutató Intézete, 1992

Flöchenberger János

(Hans) soproni
építész (?) 1642. ve-
zette az új Hátsó-kapu
és bástya építését.

Csatkól

közoktatásügyi minisztertől.

álló miniszterium uj személyzeti és

tóber hó 29.-én

A miniszter rendeletéből:

dr. Jalsoviczky Károly s.k.

miniszteri tanácsos,

az elnöki osztály főnöke.

D Höchinger Miklós

rajztanárjelölt

Bpest, mintarajz-

iskola

1905

27. kép. *Magyar festő 1480 körül : Szent Benedek.*

1

Ø Höcher Géza
építész

l.

Erődi-Bodnár

212 l.

Höchinger Miklósné

1914. MKE kiáll. Kemzeh halom
Czendélet, olaszf. 100.–
1915. ápr.-máj. kiáll. u. o
Nyári piros-alma, vszf. 150.–

Temesvári Józsefvárosi olvasókör

III. 238.

Hőchinger Miklósné

festő

Csendélet, virág.

Nemzeti Szalon
1917. május.
tav. tárl.

Hőchinger Miklósné festőm
Önarckép
Magyar Képzőmüvésznők Egy

76., 314. l. — A műtörténelmi kiállításról.
Ujs., 1876., 326. l.— Cs-r-i.: Magyar
par- és történeti kiállítás. AÉ, X., 1876.,
ó. l. — I. A.: Magyar mű- és történeti em-
kek kiállítása. Századok, X., 1876., 511. és
512. l.— A műipari és

üvész

x. riadó.

esülete, 1918. április 26.

HÖCHINGER MIKLÓSNÉ

Önarckép. Olajf.

A Magyar Képzőművésznők Egyesülete tizedik rendes tárlatának kat. Nemzeti Szalon.1918.ápr-máj.

MDK

Höchinger Miklósné

Önarckép, of.

Magyar Képzőművésznők Egyesülete X. kiáll.
1918.ápr.

Höchingerné Fayl

Ilona

festő

Salgótarjánban (?),
több mint 50 éves.
Csendéleteket és táj-
képeket fest.

Csomor Ernő szent-
simoni rk. plébános
közlése
1948. jul. 20

Ø Fayl Ilona
festő

l.

Höchingerné Fayl I.

alatt:

Fayl Ihrí

1902/3 – 1903/4 ?.

Ferkèpzomfoisk vk
1932-33 80. l.

IX. 2. ***Magyar gyalogosok harca a franciákkal Winterthurnál.*** (1799 máj. 27.)

Az előtérben három magyar gyalogos. Egyikük sebesülten összeesett, mig a másik kettő hősiesen küzd az ellenséges túlerővel. Balról franciák törnek elő. (Hungarice Legionis magnum virtutis specimen in certamine prope Winterthur in Elvetia prestitum Hotze Duce, die 27 Maii 1799.)

Egykorú rézmetszet. M. 21—32·5 cm. Ltsz. 1497.

X. 1. ***Gúnykép a franciákra.***

Egy huszár jobb hóna alatt földgömböt tart, míg baljával fügét mutat. (Eher wirst Franzos erstiken; || Als die grose Welt verschliken || Harte Nüsse saure Feigen || Werden dir die Teütsche zeigen.)

Színezett rézkarc. M. 23—16 cm. Ltsz. 7079.

— 2. ***Újonc toborzás.***

Balra az előtérben muzsikus cigányok, katonák, mulató legények és leányok. A középen már magukkal visznek a huszárok egy legényt. Jobbra a háttérben tábor.

Színes kőnyomat. M. 21·9—32·5 cm.

XI. 1. ***Huszárok harca a franciákkal.***

Három magyar huszár hősiesen védekezik a rájuk törő francia gyalogság túlsúlya ellen. A középsőnek lova összerogyott. Az előtérben elesett, sebesült és menekülő franciák. (Actions éclatantes des Houssards Autrichiens contre les François.)

Színezett rézkarc. M. 24·5—29·4 cm. Ltsz. 459.

— 2. ***Balogh Sámuel káplár hőstette az asperni ütközetben.*** (1809 máj. 22.)

Az előtérben a temető falát megmászó magyar gyalogosok. A falon védekező franciák. A háttérben lángban álló épületek. A kápolna és az égő fedelű ház ablakaiban tüzelő katonák. (Corporal Sam. Bollogh vom Regiment Benjovszky ist der erste | unter den Freywilligen seines Regiments der am 22ⁿ May 1809. | die Kirchhofs Mauer von Aspern übersteigt.)

Színes rézkarc. (Mezzotinto.) M. 26·5—18·5 cm. Jelzése lent a középen az írás felett: «Wien bei Geistinger». Ltsz. 461.

— 3. ***Rátky főhadnagy kilenc francia ágyút zsákmányol.*** (1809. jul. 6.)

Az előtérben balra a francia tüzérség védekezik az ágyúkat elfoglaló huszárok ellen. Jobbra a háttérben gyalogság. (Oberlieute-

V. ***I. Ferenc király.*** (1792—1835.)

Álló alak szemközt. A mögötte álló ágyú csövéhez támaszkodik és fejét jobbra fordítja. Jobbra a háttérben lovas ütközet. Lent a középen győzelmi jel a kétfejű sassal.

Színezett rézmetszet. Írás előtt. M. 65·3—44·8 cm. Jelzése alul balra és jobbra: «Paint par M: Kellerhoven. — Gravé par Schiavonelli.» Ltsz. 7690.

VI. ***V. Ferdinánd koronáztatása Pozsonyban. Kenyér és borkiosztás a nép között.*** (1830 szept. 28.)

Jobbra boros hordók. Körülöttük nagy dulakodás. Az emberek különféle edényekkel, kalappal, csizmával stb. veszik át az italt, melyért nagy verekedés folyik. A tömegben és a földön részeg embereket látni. Hátrább egy emelvényen álló férfi kenyeret szór a nép közé. Írás hátul tintával: «Nr 783. Höchle, jun. Vertheilung von Brot und Wein während der Krönung in Preszburg, 1835.»

Vízfestmény. Papir. M. 27·8—42·6 cm. Festette Höchle. Ltsz. 1448.

VII. ***V. Ferdinánd koronáztatása Pozsonyban. A magyar rendek hódolata.*** (1830 szept. 28.)

Jobbra a trónon ül az uralkodó. Előtte és a háttérben a magyar országgyűlés tagjai.

Írás lent jobbra tintával: «Aufwartung der ungarischen Stände bey S. M. | dem Kaiser am 8ten März 832. S. M. der Kaiser . . . . . | . . .» Hátul a felülvizsgáló hivatatal pecsétje és a kiadási engedély. (Bécs. 1832 május 3.)

VIII. ***V. Ferdinánd király és neje Mária Anna.***

Az uralkodó pár páholyában ül, balra az uralkodó, jobbra hitvese.

Kőnyomat. M. 56·7—43·7 cm. Jelzése alul balra és jobbra: «Joh: Ender pinx: — Jos: Kriehuber Lith:» Ltsz. 382.

IX. 1. ***Magyar huszárok harca a franciákkal a veronai ütközetben.*** (1799 ápr. 5.)

Az előtérben négy huszár küzd a francia gyalogosokkal, kiknek legnagyobb része már a földön hever. A háttérben lángok és füstfelhő emelkednek a magasba. (Pugna Equitatus invicti Austro-Pannonici contra Gallos in certamine prope Veronam diei quinte Aprilis 1799.)

Egykorú rézmetszet. M. 21—32·5 cm. Ltsz. 1496.

Tört. Képes. graf. kiáll 1907

HETEDIK TEREM.

I. ***Katonai viseletkép 1795-ből.***

1.) *Dragonyos. (71. Dragoner Regiment Erzherzog Joseph.)*
2.) *Székely huszár. (75. Szekler Gränz Husaren Regiment.)*
3.) *Magyar gyalogos. (76. Infanterie Regiment Alvinzi.)*
4.) *Magyar gyalogos. (89. Infanterie Regiment Anton Esterházy.)*

Színezett rézkarcok. M. 19·8—11·8 cm. Ltsz. 8507., 8510., 8511., 8523.

II. ***I. Ferenc király.*** (1792—1835.)

Álló alak, félig balra fordul. Magyar lovassági tábornoki egyenruhát visel. A háttérben balra vezérkar, jobbra két magyar testőr és az uralkodó lova.

Rézmetszet. Írás előtt. M. 60—45 cm. Festette Krafft Péter; metszette Rahl C. H. Ltsz. 7594.

III. ***I. Ferenc király.*** (1792—1835.)

Bársonyszékben ül, kissé balra fordul. Fejét félig jobbra fordítja. Írás lent a középen: «Francis 1st Emperor Of Austria».

Mezzotinto. M. 11·4—28·2 cm. Jelzése lent balra és jobbra, az írás felett: «Sir Thomas Lawrence, P. R. A. — G. H. Phillips». Az írás alatt: «London Published Juno 1, 1837, by Hodgson & Graves, Printsellers to the King, 6, Pall Mall.» Ltsz. 2008.

IV. ***Karolina Auguszta királyné koronázása Pozsonyban.*** (1825 szept. 25.)

A középen a háttérben, a főoltár előtt térdel a királyné. Az esztergomi érsek és a nádor vállához érintik a koronát. Balra trónján áll az uralkodó. Jobbra és balra egyházi és világi főméltóságok.

Vízfestmény. Papir. M. 35—47 cm. Jelzése alul balra: «Höchle | 1830.» Ltsz. 10589.

XVI. ***Dériné Széppataki Róza, színművésznő.***
(† 1872.)

Térdig ábrázolt, jobbfelé forduló és balra néző alak. Két kezét mellére teszi. Irás alul: «Dériné | Széppataki Róza | mint Lisli, az Alpesi Rózsában.»

Kőnyomat. M. 35·5—33 cm. Jelzése alul balra és jobbra: «r. Szathmári 1834 — Kolozsvárt Ref. Koll. Lithographiájában». Kettős példány.

XVII. ***Schodel Rozália, operaénekesnő.*** († 1854.)

Álló alak, balfelé fordul és szemközt néz. Irás alul: «Schodel Rozália | mint Norina Don Pasquale cz. vig daljátékban:»

Kőnyomat. M. 33·4—21 cm. Jelzése alul balra és jobbra: «Barabás M. | 846. — Ny. Walzel Pesten». Kettős példány.

XVIII. ***Pauli-Markovics Ilka, énekesnő.***

Derékon alul ábrázolt, balfelé forduló ülő alak, bal háromnegyed arcélben. Lent az ábrázolt neve.

Kőnyomat. M. 31—23·3 cm. Jelzése alul balra és jobbra: «Marastoni Jós. 1865. — Nyomt. Rohn és Grund Pesten 1865». Kettős példány.

VII. 2. ***Schwartzenberg Adolf gróf, tábornagy.*** († 1600.)

Mellen alul ábrázolt, félig balra forduló alak, ovális keretben, alul Győr ostromának ábrázolásával. (Adolphvs Baro A Schwartzenberg, Belli Hvngarici Dvx Primarivs. 1598 | Confide | Ex Tvrcorv Manib. Feliciter Vindicata. M. D. XC. VIII. Die XXIX. Mart. | Monte suum à nigro . . . Jauarino Turcica pubes.)

Rézmetszet. M. 14·5—11·2 cm. XVII. sz. Jelzések alul balra és jobbra: «Crisp. de' Pas. scul. — M. Q. Lud.» Ltsz. 3877.

— 3. ***Győr látképe a XVI-ik századból.***

Az előtérben jobbra előkelő magyar nő harcból érkező lengyel lovast fogad. A középtérben, a Duna innenső partján, jobbra a megerősített belváros és balra a külváros. (Iaverinvm vulgo Rab Anno 1594 Sinan Bas- | sa Amurati Turcarum Tyranno militãs, trãsmisso Danubio, et in In- | sula Schutta fusis ac dissipatis Christianorum castris; vltima | Julÿ die tam arcta et immani obsidione pressit, vt die vigesimo | nono Septembris deditione (eheu) occuparit.)

Rézkarc. M. 35·5—52 cm. Jelzése balra, a fenti írás felett: «Javerinvm olim Anno MDLXVI | a Nicolao Aginelli Itᵃlo accuratissimè deline- | atum ex maiusculo in minorem tabulam | traductũ, Amicis Agrippinensibus id re- | quirentibvs amicè communicat Georgius | Houfnaglius MDXCVII.» Kettős példány.

VIII. 1. ***Győr látképe a XVII. századból.***

Az előtérben a Duna. Tulsó partján a megerősített város, balra a németek és jobbra a magyarok templomával. Fent mondatszalagon: «Rab. ouero Giavarino.» Alul olasz nyelvű magyarázat.

Egykorú rézkarc. M. 19—25·8 cm. Ltsz. 5569.

— 2. ***Győr visszafoglalása Schwartzenberg gróf által 1595. március 29-én.***

A középen a vár kapuja, melyet egy petárda szétroncsol. Jobbról és balról az ostromlók sietnek elő létrákkal. A falon törökök. (Eroberung Raab durch eine sonderbahre List des Graffen von Schwartzenberg. | Den 29. Marti 1595. liess gemelter Graff unter begleitung einiger auserlesener Soldaten, bey Nacht die Pedarte vor das Thor der Vestung stellen, da durch losszündung selbiges | eingesprenget und ihm mit einer guten anzahl der seinigen der Weg dadurch eröffnet wurde, da indessen die übrigen mit Sturmleitern die Mauren erfliegen, und nach einen tapfern | Gefecht und Erlegung der Bassa, und der mehresten theils der Türkischen besatzung sich der Vestung bemächtigten.)

Egykorú rézkarc. M. 30·5—37·9. Jelzés fent a jobb sarokban: «P. 1918.» Alul: «27». Kettős példány.

licher | Sohn, ward geborn in Nürnberg den 19 Oktob. A° 1554. Gab seinen Geist Gott wieder, im Zug in Hungar gegē den | Erbfeind in Wassersnoth unter Caschau, den 16 Julÿ A. 1592, und liegt daselbst in der Kirch begraben. | Der beÿ Kaiser, . . . und die Seel das Himelszelt. | Seinem in Gott verstorbenen Herrn Schwagēr | Zu stets-wehrenden Ehrngedächtnusz entworffen | Johann Leonhard Beil von dem Jüngern.)

Rézmetszet bársonymodorban. M. 26·9—18·5 cm. Jelzések alul balra: «M. J. pinxit. | A. O. Mult Fec: 1675.» Kettős példány.

V. 2. ***Nyitra vára és városa látképe a XVII-ik században.***

Az előtérben császári seregek. A háttérben jobbra Nyitra városa, felette kissé balra a vár. (Dissegno Di Nitria In Prospettiva.)

Olasz rézkarc. M. 29·5—37 cm. Ltsz. 3901.

VI. 1. ***Győr visszafoglalása 1595. március 9-én.***

Az előtérben jobbról Schwarzenberg serege nyomúl előre és betör a középtérben ábrázolt városba. Balra a külváros és a Duna szigete. Jobbra, a lap középmagasságában, német nyelvű magyarázat. Alul: «Javarinvm, vulgo Raab, . . . in æterna sæcula Amen.»

Egykorú színezett rézmetszet. M. 21·8—27 cm. Ltsz. 5570.

— 2. ***Tata látképe madártávlatból a XVII-ik századból.***

A megrongált falaktól körülvett erősség az előtérben kissé jobbra fekszik. Írás fent a középen: «Dotis.» Lent a bal sarokban: «Dotis Vngaris Thata | Arx, Inferioris Vngariæ, | loci oportunitate, et opere | munitissima.»

Egykorú színezett rézkarc. M. 32·5—44·5 cm. Jelzése az utóbbi írás alatt: «Communic: Georg: Houfnagel.» Ltsz. 871.

VII. 1. ***Schwartzenberg Adolf gróf, tábornagy.*** († 1600.)

Mellen alul ábrázolt, félig balra forduló alak, ovális keretben. (Illvstriss. Adolpho, Comiti Ac Dño In Schwarzenberg. Etc. S. C. Mti A Consil. Avl. Bellic. Svmo. Hvng. Bel. Eqvit. Magistro: Vrban. Viennæ Et Præsidiar. Iavarini Copiar. Dvci Svp. | Mœnia luce . . . depulit Italia.)

Rézmetszet. M. 19·6—13 cm. XVII. sz. Metszette Kilian Lukas. Jelzések az ovális keret alatt balra: «S: C: M: Pictor, Joan, ab Ach ad | Viuū depinxit. | L K F.» Alul: «Dño Suo Clemmo Dominicꝰ Custos Eiconograph. Civ. Aug. Vind. humilmę D. d. b. t.» Ltsz. 3878 cm.

lici Regis Hispaniæ Consil : Bellicvs Nec Non Partivm Regni Hvng. Svperioris General. Procapitã.)

Rézmetszet. M. 16·4—13·4 cm. Jelzések alul balra és jobbra: «S. C. M. Pictor | Joan. ab Ach. | pinx. — Lucas Kilianus | Augs sculpsit. | D: Custos. excud.» Kettős példány.

II. 4. ***Básta György, I. Rudolf király hadvezére.*** († 1607.)

Mellen alul ábrázolt, félig jobbra forduló alak, ovális keretben. (Animo, Ratione, Consilio. | Georg Basta Herr Zu Sult Ritter | Ka : Ma : Krigsobrister In Sibenbÿrgen.)

Rézmetszet. M. 18—12·4 cm. XVII. sz. Jelzése fent a jobb sarokban: «P. 304.» Kettős példány.

III. 1. ***Bocskay István, erdélyi fejedelem.*** (1605—1606.)

Lóháton, jobb felé vágtat. A háttérben ütközet. (Stephanus Bochkay De Kismaria, Comes Com . . .)

Rézkarc. Csonka példány. M. 14·7—11·5 cm. XVII. sz. Ltsz. 1376.

— 2. ***Bocskay István, erdélyi fejedelem.*** (1605—1606.)

Derékig ábrázolt, kissé balra forduló alak, ovális keretben. (Stephanus Botskaÿ.)

Rézkarc. M. 28—16·8 cm. XVII. sz. Kettős példány

IV. 1. ***Rákóczy Zsigmond erdélyi fejedelem állítólagos arcképe.*** (1607—1608.)

Mellen alul ábrázolt, félig balra forduló és fejét előre hajtó alak. (Ragotski Sigismond | Prince de Transilvanie.)

Rézmetszet bársonymodorban. M. 26·5—19 cm. Rembrandt festménye után. Ltsz. 7491.

— 2. ***Báthory Gábor, erdélyi fejedelem.*** (1608—1613.)

Derékig ábrázolt, jobbra forduló alak, jobb arcélben. Ovális keret. (Gabriel Bathorÿ.)

Rézmetszet rézkarc foglalatban. M. 28·2—17·2 cm. XVII. sz. Kettős példány.

V. 1. ***Büchner (IV.) Kristóf, Kassán 1592-ben elesett, római birodalmi harcos.***

Álló alak, félig jobbra fordul. Háttér sátor, melynek nyilásán át ostromlott városra nyerünk kilátást. (Der Wol Edle Gestreng und Mann-veste Herr Christoff | Büchner diesz Namens der IV, desz Wol Edlen Gestrengen und Besten Herrn | Moritz Büchners des III. dieses Namens und Frauen Magdalena Führerin Eheleib-

HARMADIK TEREM.

I. 1. ***Báthory András biboros, erdélyi fejedelem halotti képe.*** († 1599.)

A középen a bibornok félig balra forditott feje ovális keretben. Körülötte zászlói, pecsétje, lova stb. (Cardinals in Siebenburgen abgehauenen Kopffs Biltnus.) Alul német nyelvű magyarázat.

Egykorú rézkarc. M. 20—26·8 cm. Ltsz. 733.

— 2. ***Báthory András biboros, erdélyi fejedelem halotti képe.*** († 1599.)

Derékig látható, fejét félig jobbra fordítja. Ovális keret. (Andreas Bathori.)

Rézmetszet, rézkarc foglalatban. M. 28·2—17 cm. XVII. sz. Kettős példány.

II. 1. ***Básta György, I. Rudolf király hadvezére.*** († 1607.)

Mellen alul ábrázolt, félig jobbra forduló alak, ovális keretben. (Georg Basta Herr Zv Svlt, Ritter Etc. Ka : Ma : Krigsobrister In Sibenbvrgen. | Animo, Ratione, Consilio.)

Rézkarc. M. 15·3—12·4 cm. XVII. sz. Kettős példány.

— 2. ***Básta György, I. Rudolf király hadvezére.*** († 1607.)

Mellig ábrázolt, félig balra forduló alak, ovális keretben. (Basta.)

Rézmetszet. M. 13—7·7 cm. XVII. sz. Kettős példány.

— 3. ***Básta György, I. Rudolf király hadvezére.*** († 1607.)

Mellig ábrázolt, félig jobbra forduló alak, ovális keretben. (Georgivs Basta Dns. In Svlt. Eqves Avrat. Sac. Cæs. Matis Ac Catho-

MDK

Höchle Johann,Nepomuk /?/ festö
1790-1835

Sobieski János és Starhemberg találkozása. Vizf.
Illusztr. az V. táblám.

Árverési Közlöny. Festm.,rajzok. 1936 okt.4. nr.sz.
32.l.

MDK

Höchle

V.Ferdinánd koronázása, kőnyomatok

Koronázási kiáll. Történelmi Képes.1916.dec.

NDK

Höchle

V.Ferdinánd..., vf.

Tört. Képcs. graf.kiáll. 19o7. 87.l

~~97~~ 1.

vednek a nyomóforma felületébe. A mé-
k hagy nyomot a levonaton. Ismertebb
tarc, rézmetszet.

inó?, 1493—Vaprio d'Adda, 157o k./:
anitványa. Mesterét Rómába, majd Fran-
művészi és irásos hagyatékát megőrizte.
k valamit, nevét inkább a Leonardóhoz
e meg. 17 éves korából egy rajzát is-
ana/. A berlini Vertumnus és Pomona,
Leningrád, Ermitázs/ s egy Női arckép
y/ szerepel a neki tulajdonitott művek

Höchle

Karolina Auguszta királyné, vf.

Tört. Képes. graf. kiáll. 19o7. 86 l.

le.D.K

HÖCHLE N. János

Lavírozott 6 carusarajzból álló
késorozat, amely különböző nézőpontokból felvett budai és pesti
vedutákat ábrázol

(1810-es évek)

Budapest műemlékei II. Bp. 1962. 123.l.

M. D. K.

Höchst Pál
nyomdász

olommetszési: látszerészcégjegy.
Sakk a-b-c. Merkur reklámlap, Mese-
könyv-eimlap. Ábrák 181, 183, 186,
187-ik lapon.

÷ Följegyzések. Szedésmelléklelemket
Grafikai Szemle 1937 évf 8 sz 195-l

MDK

Höchst Pál
nyomdait

olomvéste: Ábra 109 lapon

÷ Följegyzések mellékleteinket

Grafikai Szemle 1938 évf 5 sz 120 l

M. DK

Höchst Pál

nyomdász

olomvésetei: 15.- lapon

÷ Milicklelemket

Grafikai Szemle 1939 évf 1 sz 23 l.

H ö c h l e ,Johann Nepomuk német festő és kőrajzoló.München-ben született 1790-ben,ahol először Kobell tanitványa volt.Atyja az 1800-as évek elején Bécsbe költözött.1804-től kezdve a bécsi akadémián Füger és Wutky tanitványa.1820-ban részt vett a magyarországi hadgyakorlatokon,amikor tömegével készitette katonarajzait,amelyek igen fontos helyet foglalnak el művészetében.Ebből az időből származik "Darst.der k.k.österr.Armee mit allen Chargen....in 36 Heften...1823" Jos.Trentsenszkynél litografált sorozata,XXXXX amelyXXX számtalan magyar viselettörténeti vonatkozása miatt érdekel bennünket.Egyéb magyar vonatkozásu litografiái:1."Karolina Auguszta királynő koronázási menete Pozsonyban",1825. Gez.von Höchle,lith.v.Krienuber.-2."Ferenc császár életének kiemelkedő eseményei"/Hauptmomente aus dem Leben des Kaisers Franz/,gez.v.Höchle,lith.v.F.Wolf.16 lap.-
3.- Katonai képsorozat /Sechs Momente aus dem Leben eines Hussaren/,Höchle del.,Krienuber lith./A toborzó,a gyakorlás,a rajztanitás,a hőstett,a megjutalmazás,a hazatérés.-

Irodalom:
Gilh-Ranschb.Aukt.Kat.1911.nov.
Lantos X.Aukció Kat.487,491,492,493,597.sz. × 428,
Spiegel/Der -- Pest/,1831.535.l.
Th-B.XVII.180-181.

37

lli

Höchle

Ltäb 10. 29

Höckle

Lab I. 12

Höchle

rapsolo

láid

Wolf

Eō rapsolist.

Höhle

rajzoló

laid

F. Wolf.

körajzolót.

Höchle Tanos

Jesto

und

Böh. 62,

Ha más adat nues,
nem kell.

Jelentem, hogy .....

távolmaradását.

Tudomásul vette:

.....

az osztályfőnök aláírása.

Engedél

.....

a műhelyfőnök va
aláír

8. sorsz. Műhelyi minta. –

Höchle

Läsd
2

Perlajst 157

.....nevü munkás igazolta

.....

a müvezető aláírása.

lyezem:

.....

agy helyettesének
rása.

— Endrényi Imre, Szeged.

Höchle

laid
2

BmK 83.

Höchle

lásd

Krichubst

Höchle

läsd

Krichubert

Höhle nek

eredeti aquarelljei

a tört Eger. Egyetemi Stut-

ben

Höchle, Johann Nep., portrait festo

VII. 27.

Höchle J.

Szinezett ceruzarajzai,
budapesti részletek, a
Fővárosi Múzeumban

Lásd

Kremrégi Bp. 27. l.

oly meddők voltak. A király megnyitja a diétát (mint 1807-ben) és hazautazik Bécsbe. Vagy, mint 1814-ben, szövetségeseivel három teljes napot tölt, diplomáciai munkába merülve, Budavárában. 1820-ban az udvar ugyan igénybe veszi egy művész munkáját is, megbízást adván arra, hogy kép festessék a pest-budai «grosses Cavallerielagerről». Ám nem pesti, hanem bécsi festőt, Joh. Nep. Höchle-t éri a megbízás. Más magyar városokba már csak egészen különleges okok vonzzák. Egy ilyen ok pl. az austerlitzi ütközet, amely után egyszeribe eszébe jut az udvarnak a holicsi kir. kastély. Ilyen volt az 1809-iki nehéz év, amikor Győr, Tata, Székesfehérvár, Komárom látja falai közt az udvart. Tatán hamarosan valami udvariélet-féle is rögtönződik. Az uralkodó, bécsi szokása szerint, itt is a közönség közé elegyedik, elsétálgat Kutschera tábornokkal a tatatóvárosi parkban, a gyerekek kezet csókolnak neki, a király pedig

togatott ki a követek közt, akiket az udvar minden áron meg akart puhitani. A főnemesség már ezt a kegyet is a boldogság érzésével fogadta. Ki is tett magáért, oly fényt fejtve ki e napokon, amely perzsa mesékre emlékeztet. Grassalkovich herceg bált adott, amely harmincezer forintjába került, Esterházy herceg oly diszmagyart csináltatott, amelyet egy millió háromszázezer rénes forintra becsültek. 1808-ban Mária Ludovika koronázásakor és 1809-ben, amikor égető szüksége volt az udvarnak a magyar nemzet hűségére, Pozsonynak ujra kijutott néhány nap, de már ez is boldoggá tette a politikusokat. 1811-ben teljesen leégett a pozsonyi várkastély: bár az udvar alig használta, az eset mégis jó ürügy volt arra, hogy ezentúl még ritkábbá váljanak a pozsonyi kirándulások. 1820-ban megint fényes bevonulásról számol be a krónika, futólagos tartózkodás volt ez is, de a szemtanuk megint egy Esterházy ruhájának mesés értékét

Rosa - genus VIII. 182.

Höchle Johann Nep

itj

festo

l.

Hevesi Oest

33,99 l.

MDK

Höchle, Johann

(szül 1790 -)

osztrák csatakép festő

elkísérte Ferenc császárt az utolsó francia hadjáratokba; állami események udvari festője.

...mann Moritz: Österreich-Ungarn im neun-
...en Jahrhundert Wien 1884 603.o.

451a. **Petőfi Sándor** többsoros sajátkezű levele Arany Jánoshoz, amelyben a kölcsön kapott 13 forintot visszaadja. Évszám nélkül. Hasonmását l. a boritékon.

452. — összes költeményei egy kötetben. Pest: Emich 1874. n. 8° 3 sztlan lev. 537 l. 8 sztlan lev. zöld fv.
1. kiad. 459 költeményből álló verskötet. P. Barabás által rajzolt Tyroler által metszett acélmetszetű képével. Ritka. Igen szép példány.

453. — Czipruslombok Etelke sirjáról. Magyar Bibliophil Társaság kiad. 1921. 8° 90 l. merített papíron 189 sz. példány.
Kereskedelmi forgalomba nem került.

454. **Petrik** Géza Magyarország bibliográphiája 1717—1860. Bp: Dobrowsky 1888—1892. 8° 4 k. 3 k-ben, díszes barna fbőr bordázott hát.
A legtökéletesebb és szinte nélkülözhetetlen magyar könyvészeti kézikönyv remek példánya.

455. **Pezay** (Le Marquis de-.) Zélis au bain. Poéme en quatre chants. Paris: Rouveyre 1882. in-8 58 p. Réimpression sur l'édition de Genéve s. d.) Avec lettres ornées et culs-de lampes de Mesoles et avec gravures de, Eisen. — Sur papier vergé, demi veau, tranche dorée.

456. **Plinius.** Choix de lettres de Pline le — jeune. Trad. par M. de Sacy. Limoges 1844. in-8 383 p. Avec gravures sur acier. Toile dédit.

457. — Secundus Chrestomathia Pliniana oder auserlesener Stellen aus C. Plinius Secundi Historia naturali. Lpzg: Gsellius 1766. Kl. 8° 24, 1076 S. 30 unn. Bl. brauner Hled.

458. **Plutarchos.** Les Vies des hommes illustres Grecs et Romains. Paris: Morel 1619. gr. in- folio, 2 vol Magnifique veau brun d'époque, dos orné à nerfs, petits fers.
Ouvrage monumentale avec trés belles marques tipographues et nombrenses joli tranches (gravures) dans le texte. Trés bel exemplaire.

459. **Pollard** H. B. C. The secret societies of Ireland. London: Allan 1922. 8-vo XII. 324 p. red cloth.

460. **Porchére** S. Musée-dictionnaire d'Originalités Curiosités littéraires, amusements philologiques, anecdotes etc. En prose et en vers sur plus de 400 sujets curieux, in-8, 335 p.

461. **Poujoulat** M. Histoire de France depuis 1814 jusqu'au temps présent. Paris: Poussielgre 1865—1867. in-8, 4 vol.
Rare. Bel exemplaire. Provenant de la bibliothéque du Comte de Chambord (Henri V. de France)

462. **Pozsony. Presburg.** Georg Balthasár Probot excud. A. V. Rézmetszet a 17. század végéből, haránt folio, (115×49 cm.) fekete keretben.
Az egykorú kézi színezésű kitünően konzervált, óriási méretű lap Pozsonyt a Duna felől ábrázolja. Ebből a korból a legszebb és legritkább Pozsonyt ábrázoló kép.

463. — V. Ferdinánd koronázása. Franz I. segnet Ferdinand d. V.-vor dessen Krönung zum Jüngeren König von Ungarn am 28-ten September 1830. Könyomat (Höchle del.- Hoch lith.) 4°

XXIII. aukció 1936. nov.

436. **Pápai** Páriz Ferenc. Dictionarium Latino Hungaricum. Leutschoviae Brewer 1708. 8° 3 sztlan lev. (8 helyett) 622 l. 1 sztlan lev. pap.
Szabó I. 1746 2 remek rézmetszetű címképpel. Tökéletes példány.
Hozzákötve: 1. Dictionarium Hungarico-Latinum. Leutschoviae Brewer 1708. 1 sztlan lev. 278 l. 2 sztlan lev. 2. Tsétsi J. Observationes orthographico gramaticae (latine) 10 l. 1 sztlan lev.

437. **Pápay** Sámuel. A magyar literatura esmérete. I. (Több nem jelent meg. (Veszprém: Szammer Klára 1808. 8° XX, 484 l. 1 sztlan lev. díszes barna fbőr, dús hátaranyozással, bordázott háttal, sarkokkal.
1. kiad. a legrégibb magyar nyelvű irodalomtörténeti kézikönyv. Remek példány.

438. **Parent** A. J. B. **Duchatelet.** Die Sittenverderbnis u. Prostitution des weinlichen Geschlechts in Paris unter Napoleon I. Berlin: Potthof 8° XII. 446 S. Hl.

439. **Paris.** Gélis-Didot. Hotel et maisons de Paris. Facades et détails. 100 planches. Paris 1893. en etui.

440. — Les Etrangers á Paris. Par Janin, Guinot etc. Illlustrations de Gavarni Th. Frrére. Emy etc. Paris: Wárée (s. d.) gr. in-8, XXXV, 526 p. demi veau.

441. — Térkép. Carte topographique des environs de Paris. Des par. A. H. Brtié. 1823. en toile, vászonra húzott térkép védőtokban.

442. **Pasquier.** Mémoires du Chancelier Pasquier. Portraits en héliogravure. Paris: Plon 1893—1894. in-8, 5 vol.

443. **Pázmány Péter** összes művei és levelezései. Tartalma: Magyar nyelven írt munkái 7 kötet, — latin ny. írt munkái (Opera Omnia) 6 k. és teljes levelezése 2 k. Összesen 15 kötet. Díszes fbőrkötésben.

444 — Imádságos könyv mellyel irt Pázmány Péter... Nyomtatott Nagyszombat az Académiai betükkel (1701) Kis 4° 0 sztlan lev. (12 helyett) 363 l. (406 helyett.)
Szabó I. 1640. Abszolut ritka. Teljes példány nem ismeretes.

445. **Pechstein,** Max. Bildnisse. Zehn Origanallitographien. Berlin: Fritz Gurlitt Gross-Folio 9 (statt 10) Blätter. In 35 Exemplaren erschienen, vom Kunstler signiert. Dieses Exemplar trägt die Nummer 1. In Mappe.

446. **Péczely** József. Voltaire Zayr. Tragédia, melly frantzia versekből ugyanannyi számú s lábu versekbe foglaltatott P. J. által Győr: Streibig 1784. Kis 8° 120 l. pap.

447. — Haszonnal mulattató mesék mellyeket rész-szerint Ésopusból... Versekbe foglalt P. J. Győr: Streibig 1788. Kis 8° 6 sztlan lev. 332 l. pap.
1. kiad. Igen ritka.

448. **Perger** János. A magyar és hazája régenten. Pest: Trattner—Károlyi 1831. 8° 4 sztlan lev. 150 l. 1 sztlan lev.
1 rézmetszetű képmelléklettel.

449. **Perkinsus,** Ama szent irás feitegtesben.. istenes orvoslasi. Amsterodam: Jansonius 1648 32° 4 sztlan lev. 248 l. mod. piros bőr.
Szabó I. 800. Teljes, de vizfoltos példány.

450. **Pernot,** Maurice. L'experience italienne. Paris: Politeia 1924. in-8 260 p.

451. **Persius** Aulus, Flaccus. Satyrae. — Satyren (Lateinisch u. deutsch) Wien: Oehler 1801. Kl. 8° 238 S. O. brauner Kalbsled d. Zeit mit Rückenvergoldung.

Höchle

l.

1820 pest-buda cavallerie lager.

LykaMagymů1800-50

8,405. l.

Höchle jun.

festő

Bor és kenyérosztogatás V. Ferdinand Koronázásán 1830-ban Pozsonyban, vízfestitől. Tört. Képes. Hátángelezve: Höchle jun. 1835. Repr.

Domanovszky Sándor: Magyar művelődéstört. V. K. Bp. é n. 249, 670 l.

Höchle János

festő

~~Buda és Pest~~ látképei Höchle János
osztrák festőtől VII. 27;

Muz és Kvt. Ért

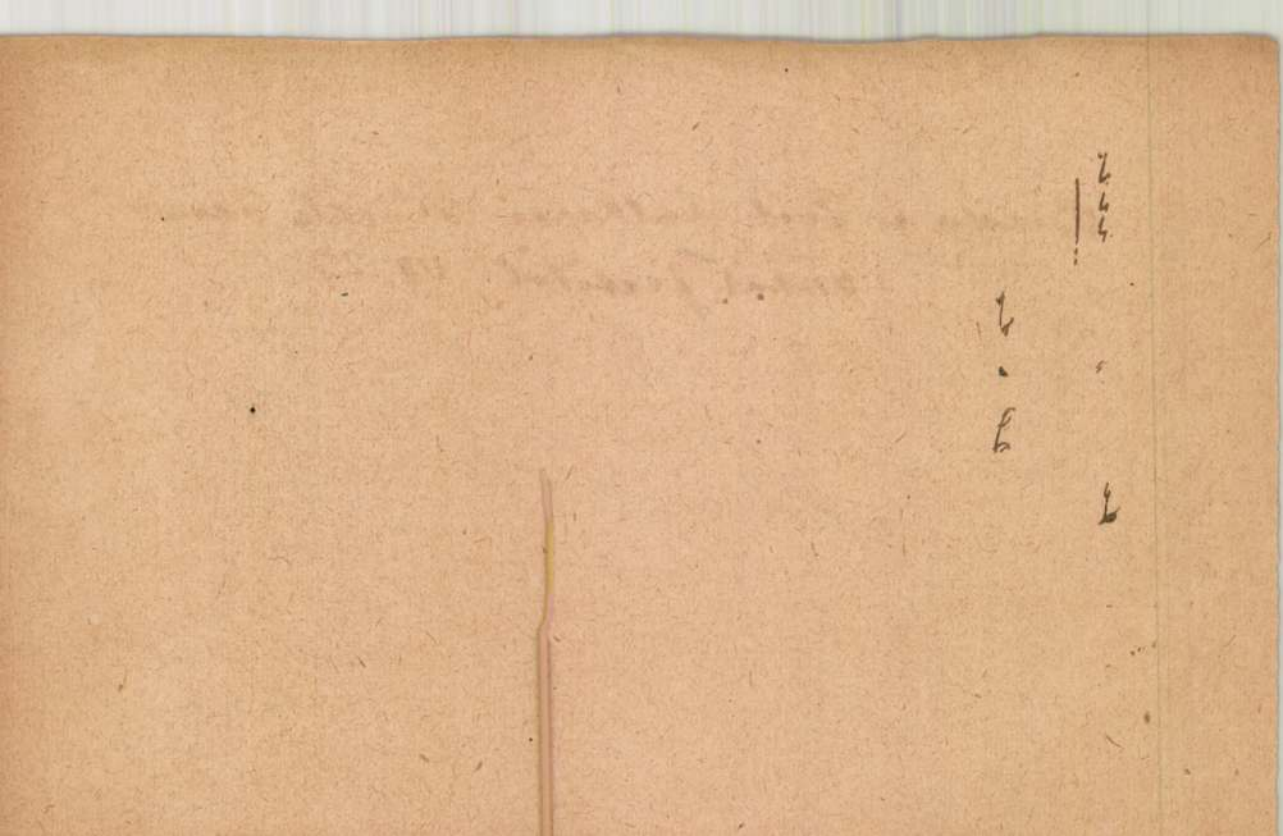

HÖCHLE JOH. NEP. német festő és kőrajzoló. München, 1780 — Bécs, 1835. Münchenben Kobell tanítványa, majd a bécsi akadémián Fügertől és Wutkytól tanul. 1820-ban résztvett a magyarországi hadgyakorlatokon, amikor tömegével készítette katonarajzait, amelyek igen fontos helyet foglalnak el művészetében. Ebből az időből származik „Darst. der k. k. österr. Armee mit allen Chargen . . . in 36 Heften . . . 1823." Joseph Trentsenskynél litografált sorozata, amely számtalan magyar viselettörténeti vonatkozása miatt érdekel bennünket. Egyéb magyar vonatkozású litográfiái: „Karolina Auguszta királynő koronázási menete Pozsonyban", 1825. Jelz.:: Gez. von Höchle, lith. v. Kriehuber. — „Ferenc császár életének kiemelkedő eseményei" (Hauptmomente aus dem Leben des Kaisers Franz). „Sechs Momente aus dem Leben eines Hussaren" (jelz.: Höchle del. Kriehuber lith.). A toborzó, a gyakorlás, a rajztanítás, a hőstett, a megjutalmazás, a hazatérés. — Bibliográfia: Gilh-Ranschb. Kat. 1911. nov. — Lantos X. A. Kat. 428, 481, 2, 3, 597. — Der Spiegel, Pest, 1831. 535. l. — Th-B. XVII. 180—181. l. —

dr Nagy 7

vállakozásokba fogtak. A 20-as évektől kezdve egymásután jelennek meg a rézbe metszett, vagy litografált táj- és arckép, ~~valamint~~ a dicső nemzeti mult, ~~valamint~~ a jelen nevezetes eseményeit ábrázoló sorozatos kiadványok, amelyek nagy példányszámuknál és olscóságuknál fogva széles rétegben terjedtek el, s alkalmasak lehettek arra, hogy a művészek és közönség között összekötő kapcsolatokat teremtsenek, hogy a közönségben esztétikai vágyat ébreszenek.

+ tán

valamint

s

Az összes grafikai eljárások között legolcsóbb, s a polgári társadalom igényeinek és képeségeinek legjobban megfelel a kőrajz. Nem kívánt nagy technikai felkészültséget, úgyhogy

TSS Flt

Höchle János
nemet festő

lásd
a
Ormós Zsigmond
Utarási emlékek I.
köt. Pest. 1860. 210,
211. l. 212. l.

Mednyánszky László:

Mellig, csaknem egész
előrefésült haja, bajusza s
ke. Ingének gallérja lehajt
ja fekete s mentéjé prémes

Olajfestés, ovalis kere
Az 1848-diki e

Flöchle
Jenő

l.

Szilágyi: Nagymama
kötet: IX. 215 l.

OLVASD EL ÉS ADD TOVÁBB!

Loholsz, futsz új javak után...

Loholsz, futsz új javak után, kifúj a szél, megázol,
És a meglévő holmidra vajjon, miért nem vigyázol?
Még törekvő emberek is sokszor sárba ragadnak,
Hogy ha ezer dolgod is van, szakíts időt magadnak!
Biztosításod van már rég (jobbat nem is tehetnél),
De manapság **e kis pénzért** mondd, hogy mit is vehetnél?
Ezt az ügyet nem is lehet más oldalról szemelni,
Az értéket nagy sietve jó lesz ma felemelni!!

"Pátria" n.-v. Budapest — 435418

Stadt Ofen und Pesth. (A város látképe a Svábhegy felől.) Höchle J. szinerett ceruzarajza. 95 x 16 cm.

Föv. Múz. tul.

Kremmer ②. 241.

Höchle J.

A Rácváros és a Bástheggy. Előtérben a Duna a hajóhidakkal. Pestről nézve, háttérben a Gellért- és a Sashegy. Höchle J. színezett ceruzarajza. 114 x 16 cm. Föv. Múzeum tul.

Höchle J.

Kremmer ② 242.

A Gellérthegy, a Várhegy és Pest a Csepel-rakpart felöl. Előtérben a dunai hajómalmok. Höchle J. svinerett ceruzarajza. 73 x 16 cm.

Föv. Múz. tul.

Kremmer (2). 243.

Höchle J.

A Vár és a Krisztinaváros. Előtérben a Nap- vagy Nyárshegy, jobbra a Gellérthegy. Höchle J. ismerett ceruza rajza. 65 x 16 cm.
För. Mür. tul.
Kremmer ②. 244.

Höchle J.

A Várhegy és Pest. Középen a Rácváros, jobbra, jobbra a Gellérthegy a Svábhegy felől nézve. Höchle J. ennezett cenzurarajza. 70 x 16. Föv. Múzeumtul.

Höchle J

A Várhegy és Pest a Svábhegy felől.

Höchle J. Cinerett ceruzarajza.

39x16cm. Föv. Múz. Tul.

Kremmer (2). 246.

Höchle J.

- -

H ö c h l e , J o h . N e p . német festő és kőrajzoló.München 1780 - Bécs 1835.Münchenben Kobell tanitványa,majd a bécsi akadémián Fügertől és Wutkytól tanul.1820-ban részt vett a magyarországi hadgyakorlatokon, amikor tömegével készitette katonarajzait,amelyek igen fontos helyet foglalnak el művészetében.Ebből az időből származik "Darst.der k.k. österr.Armee mit allen Chargen.... in 36 Heften...1823" Joseph Trentsenskynél litografált sorozata,amely számtalan magyar viselettörténeti vonatkozása miatt érdekel bennünk.Egyéb magyarvonatkozásu litográfiái: "Karolina Auguszta királynő koronaza i menete Pozsonyban",1825.Jelz: Gez:von Höchle,lith.v.Kriehuber.- "Ferenc császár életének k emelkedő események/Hauptmomente aus dem Leben des Kaisers Franz/,jelz:Gez.v. Höchle,lith.v.F.Wolf.16 lap.- Katonai képsorozat /"Sechs Momente aus dem Leben eines Hussaren"/,jelz: Höchle del.Krienuber lith./A toborzó. a gyakorlás,a rajztanitás,a nőstett,a megjutalmazás,a hazatérés.- Bibliografia: Gilh-Panschb.Kat.1911.nov.- Lantos K.A.Kat.428,491,2,3, 597.- Der Spiegel,Pest,1831.535.l.- Th-B.XVII.180-181.l.-

-

o-

ná-

.

j-

t

ját-

erett

.29-én

t-

n.x.

the-

ságát,

tányos

.

22

Victoris Antal ügyvéd volt. Mint litografus csak átmenetileg és rövid ideig működött

x. Atheneum, 1839. II. félév, 224. hasáb.

/a/Atheneum. i. h.

Vsz.!

Kommunicé!

T. Ferencz:

Höchle

Bevonulása Bécsbe 1814-be:

Tábornokainak élén szürke lovon ~~balra halad~~ balra fordulva van, (a császár, kit pálmáttartó koszorús leánykák és a küldöttség tagjai fogadnak és a nép örömrivalgással ~~fogad~~ üdvözöl. A háttérben a Belvedere s a Carlskirche környéke látható. Felirata a kép alatt két sorban:

„Hauptmomente aus dem Leben Sr. Majestät Franz I. Kaiser von Oesterreich, apostol. Königs" és

„E Vita Francisci I. Imperatoris Austriae Regis Apostolici"

ez alatt balra: „Feyerlicher Einzug Sr. Majestät des Kaisers in Wien, am 16ten Juny 1814"

s jobbra: „Libertate Europae asserta, Viennam redux die 16ta Junii 1814"

alól balra: „Höchle del."

középütt: „Ged. im lith. Inst. in Wien"

s jobbra: „lith. F. Wolf"

Könyomat, méretei a keretnek 36.2:47.5 cm.

Körenajiolta: Wolf F.

Ltsa 8088.

39/94 № 471.

I. Ferencz:

Fogadja szövetségeseit:

Az előtérben a kiséret tagjaitól körülvéve, középütt látjuk Ferencz császárt, ki jobb kezében I. Sándor orosz czár s baljában III. Frigyes Vilmos porosz király kezét fogja. A balra lévő ház közelében a fáról négy gyerek s a kiséret mögött a nagy közönség nézi a találkozást. A folyón túl, melyen karfás hid vezet át, a hol négy katona lovagol, Bécs városát szemlélhetjük az épületei fölött uralkodó Szt. István toronynyal. Felirata a kép alatt két sorban:

„Hauptmomente aus dem Leben Sr. Majestät Franz I. Kaisers von Oesterreich, apostol. Königs" és

„E Vita Francisci I. Imperatoris Austriae Regis Apostolici"

ez alatt balra: „Empfang der hohen Alliirten, des Kaiser von Russland Alexander I. und des Königs von Preussen Friedrich Wilhelm III an der Linie Wien's, den 25ten September 1814"

jobbra: „Foederatos Augustos, Russiae et Prussiae imperantes Viennae salutat, die 25ta Septembris 1814."

s legalól balra: „Höchle del"

középütt: „Ged. im lith. Inst. in Wien"

s jobbra: „F. Wolf lith."

Könyvmat, méretei a vonalkeretnek: 35.6: 47 c/m.
Köre festette: Wolf F.
Ltpa 8089.

39/94 N° 471.

T. Ferencz:

A katonai ünnepélyen 1814-ben:

A fellobogózott fegyverpyramis közelében látjuk T. Ferenczet, kinek jobbján Sándor czár s baljan III. Frigyes Vilmos porosz király halad, kiketa kiséretökhöz tartozó magas katonai személyiségek követnek. A terített asztalnál ülő tábornokok az érkező fejedelmeket pohárköszöntővel (állva) fogadják, s a háttérben jobbra, hol a nagy közönség foglalt helyet, a császárné kocsija, a környékbeli ~~helységek~~ hegység s Bécs egy réfe ragadja meg figyelmünket. Az égbolt felhős. Telirata a kép alatt két sorban:

„Hauptmomente aus dem Leben Sr. Majestät Franz I. Kaisers von Oesterreich, apostol. Königs"

„E Vita Francisci I. Imperatoris Austriae Regis Apostolici"

ezután balra: „Das Militairfest im Prater, begangen am ersten Jahrestage der Schlacht bei Leipzig / und verherrlicht durch die Anwesenheit der regierenden Monarchen, am 18ten October 1814"

s jobbra: „Primum anniversarium Victoriae Lipsiacae, illustratum Regnantibus Monarchis, in luco Viennensi, Prater, die 18va Octobris 1814."

alól balra: „Höchle del"

Középütt: „Ged. im lith. Inst. in Wien"

s jobbra: „Wolf lith."

Könyomat, méretei a vonalkeretnek 36.2 : 47.3 c/m.

Köreragiolta: T. Wolf

Ltsza 8090.

39/94 № 471.

T. Ferencz:

Atkelése a Vogeseken 1815-ben:

Az erdővel borított magas hegység tetején balra halad a főherczegektől s tábornokoktól körülvett T. Ferencz. Előtte gyalog s lovas katonák mennek s kíseretét a szerkocsik hosszú vonala követi. Felirata a képalatt két sorban:

„Hauptmomente aus dem Leben Sr. Majestät Franz T. Kaysers von Oesterreich, apostol. Königs"

„E Vita Francisci T. Imperatoris Austriae Regis Apostolici"

ez alatt balra: „Übergang Sr. Majestät des Kaisers Franz T. über die Vogesen, beym Wiedereindringen in Frankreich, am 2. July 1815"

s jobbra: „Per ardua Voghesii juga Imperator Franciscus T. in Gallias penetrat die 2da Julii 1815."

alól balra: „Hochle del."

középüst: „Ged. bei Mansfeld & Cie in Wien"

s jobbra: „F. Wolf lith", mi fölött a sarokban: „Wolf lyth." áll.

Könyomat, méretei a vonalkeretnek 35.2 : 46.8 c/m.

Kőre rajzolta: Wolf F.

Ltsza 8091.

39/94 № 471.

T. Ferencz:

Családja körében:

A laxemburgi parkban a hattyútón innen „S. M. Franz T" karon fogva vezeti „+ J. M. Maria Theresia"-t, ki jobbjában legyezőt tart s nagy kendőjét karjára keresztve viseli. Mellettök tulról „E. H. Maria Ludovica" s innen „E. H. Ferdinand", ki cilinderét kezében viszi, halad. Előttöttök „E. H. Franz" és „+ E. H. Joseph" benélgetnek, míg az „E. H. Mariane" kezét fogó „E. H. Leopoldine" a tó felé mutat. Mögöttük „E. H. Clementine"-t és „+ E. H. Caroline"-t látjuk, kinek „+ E. H. Nepomuc" virágot nyujt. A hátterben facsoportok és a kastély közik le figyelmünket. Feliráta a kép alatt két sorban:

„Hauptmomente aus dem Leben Sr. Majestät Franz T. Kaisers von Oesterreich apost. Königs"

„E Vita Francisci T. Imperatoris Austriae Regis Apostolici"

ez alatt balra: „Kaiser Franz mit seiner zweyten Gemahlin M. Theresia im Kreise ihrer Kinder zu Laxenburg im Jahre 1807"

jobbra: „Franciscus Imp. cum II.da conjuge Maria Theresia et cunctis problibus suis Laxenburgi anno 1807.

s alól balra: „Höchle del."

s jobbra: „F. Wolf lyth." alatt: „F. Wolf lith."

Könyvmat, méretei a vonalkeretnek 35.6 : 47.4 c/m.

Köre rajzolta: Wolf F.

Ltha 8084.

39/94 № 471.

T. Ferencz:

Bevonulása Párizsba 1814-ben:

A lovas csapatok élén rendjeleikkel feldiszitett tábornok és parancsnokok előtt szürke lovon bal felé halad a császár, kinek bevonulását az előtérben álló körönség nézi, melynek soraiban számos hölgy és katona látható. A háttérben a diszes kerten és palotán innen számos lovas tiszt várja az érkező fejedelmet. Az égbolt felhős. Felirata a kép alatt két sorban:

„Hauptmomente aus dem Leben Sr. Majestät Franz I. Kaisers von Oesterreich, apostol. Königs"

„E Vita Francisci I. Imperatoris Austriae Regis Apostolici"

ez alatt ~~alól~~ balra: „Der Einzug Sr. Majestät des Kaisers Franz 1te, in Paris am 15ten April 1814"

s jobbra: „Triumphalis ingressus Imperatoris Francisci 1mi in Metropolin Gallorum, die 15ta Aprilis 1814."

alól balra: „Höchle del"

középütt: „Ged. im lith. Institut in Wien"

s jobbra: „Fr. Wolf lith."

Könyomat, méretei a keretnek 36.4 : 48 c/m.

Köreszajolta: Wolf F.

Ltfa 8087.

39/94 № 471.

I. Ferencz:

Fogadja Miklós czár jelentését:

Balra kiseretétől körülvéve szürke lovon látjuk T. Ferenczet, ki tisztelegve fogadja a 9. huszárezredet elvezető T Sándor czár jelentését. Az ünnepélyes pillanatot a császár neje s V. Ferdinand felesége a két fogatos hintóból nézik. A háttérben a kőrönség tünik szemünkbe s a hegyeken innen Jungbunzlau városa köti le figyelmünket. Az égbolt felhős. Felirata a kép alatt két sorban:

„Hauptmomente aus dem Leben Sr. Majestät Franz T. Kaisers von Oesterreich, apostol. Königs"

„E Vita Francisci T. Imperatoris Austriae, Regis Apostolici"

ez alatt balra: „Sr. M. dem Kaiser Franz T führt Nikolaus T. Kaiser von Russland, das seinen a. h. Namen tragende k. k. 9te Hussaren Regiment vor, bei Jungbunzlau am 19 Septemb. 1833."

s jobbra: „Coram Francisco Imp. R. A. Nicolaus Russorum Autocrator educit Legionem 9. equestrem hungaricam in campo Neo-Boleslaviae, die 19no Septemb. 1833."

s alól balra: „Höchle del"

középütt: „Ged. bei Mansfeld & Cie in Wien"

s jobbra: „F. Wolf lith."

Könyomat, méretei a vonalkeretnek 35: 47.4 c/m.

Köre rajzolta: Wolf F.

Ltsza 8095

39/94 No 471.

T. Ferenc a lugosi kórházban:

E lap a lugosi tábori kórház egyik két ablakos termét mutatja, hol kilenc ágyban, melyek két sorban állítvák föl, sebesült katonák fekszenek. Jobbra a kiséretétől körülvett T. Ferenc vigasztaló szavakat intéz a felült betegher, kinek feje van bekötve. A balra fekvők körül kettőt az orvosok most vizsgálnak, egy oldalt fekszik, kettő az ágy szélén ülve nézi a történendőket s a még itt lévő három sebesült körül egy mankójára s botjára támaszkodva elindúl. E lap feliratai a kép alatt:

„Hauptmomente aus dem Leben Sr. Majestät Franz T. Kaisers von Oesterreich, apostol. Königs"

„E dita Francisci T. Imperatoris Austriae Regis Apostolici"

ez után hasábosan:

„Die kranken und verwundeten Krieger werden getröstet im Feldspital bei Lugos 1789."

„Solatur aegrum, sanciumque militem in valetudinario ad Lugos 1789."

alól balra: „Hochle del.", középütt: „Ged. im lith. Institut in Wien" s jobbra: „Wolf lith"

Könyomat, méretei a vonalkeretet véve 36.5 : 47.3 c/m.

7590.

31/93 № 230

T. Ferenc megáldja V. Ferdinándot.

A pozsonyi székesegyházban a balra emelt trónus második lépcsőfokán térdel V. Ferdinánd, kit T. Ferenc megáld. Mellette neje: Carolina Auguszta ül. Jobbra az oltár előtt az ország primása: Rudnay Sándor s a nádor várják a megkoronázandót. Az oltár körül a zászlót urak, az udvari méltóságok, s a koronázásnál segedkező főpapok vannak. Balra a főherczegek foglaltak helyet, kik állva nézik a jelenetet. Mögöttük az ország zászlóit vivő urak s előttök a magyar hirnök s a magyar gárdakapitány s a pallost tartó fölvásznmester látható. Az erkély ablakából négyen gyönyörködnek az ünnepélyben. E lap feliratai a kép alatt két sorban:

„Hauptmomente aus dem Leben Sr. Majestät Franz T. Kaisers von Oesterreich, apostol. Königs — E Vita Francisci T. Imperatoris Austriae Regis Apostolici";

ez után hasábosan két-két sorban:

„Franz T. segnet Ferdinand den V. vor dessen Krönung zum jüngeren Könige von Ungarn am 28. September 1830." és

„Franciscus Imperator, filio suo primogenito Ferdinando V. ante ejus coronationem publice benedicit, Posonii die 28-va Septembris 1830." és

alól balra: „Höchle del."; középütt: „Ged. bei Mansfeld & Comp. in Wien" s jobbra: „Wolf lith."

Könyvmat, méretei a vonalkeretet véve 35.2 : 46.5 c/m.

31/93 № 260

7591.

középüst: „Skizirt von Höchle"
s jobbra: „ged. bei Leykum & Co"
s legalól balra: „Beylage zum Journal pitoresque"
középüst: „Einige Stunden nach dem Hinscheiden"
s jobbra: „Eigenthum der Herausgeber Wolf und Weissenbach."

Könyomat, vonalkeretben, méretei 25: 35. 2 ½m.

Ltfa 7601.

55/93 No 1465.

I. Ferencz halálos ágyán:

A menyezetes ágyon fejjel balra fekszik T. Ferencz császár, kinek feje alatt három, fodorral diszített, fehér párna van s kis fehér és fekete lepellel ~~van le~~ terít~~ve~~ ettek le. Az ágyon innen két asztal áll, melynek egyikén két égő gyertya közt feszületet és ez előtt ima könyvet veszünk észre. A spanyolfal melletti széknél a német és az ágyon túl a magyar tekintet van kivont karddal. Jobbra, hol a szekrényen különféle diszedények tünnek szemünkbe, az osztrák alattvalók közül három nő s két férfi térdre ereszkedve imádkozik, egy asszony sír s két polgár meghatva nézi az elhúnyt fejedelmet. A szőnyeggel bevont terem falán három tájés ~~kis~~ két szent kép lóg. Feliratai a kép alatt három-három sorban:

Die Trauernden Unterthanen
an den Sterbebette Ihres Landesvaters Franz T. Kaiser v.
Oesterreich am 2ten März 1835.

Les Sujets Affligés
au lit de mort du père de la patrie François T. Empereur
d'Autriche le 2. Mars 1835.

alól balra: „gez. u. lith. von F. Wolf"

T. Terencz és neje.

~~Jobbra a~~ A mű terem~~ben~~ közepén ~~[illegible]~~ T. Terencz~~ez, ki~~ jobb kezét felemelve figyelmesen nézi Hofer András szobrát, melyről Schaller tanár szolgál magyarázatokkal, kit a király nejével: Karolina Augusztával ~~meglátogatott~~ 1833 év december havában meglátogatott. A királynét, ki szemüvegét bal kezében tartja, udvarhölgye kissé meghajolva hallgatja. A háttérben balra, a függönyön innen még egy szobor vázlat kösi le figyelmünket. Hofer András tüszőjén: „A 1809 H" a fölirat. A kép alatt három sorban:

„Andreas Hofer's Statue von dem Bildhauer Professor Schaller/ dessen Atelier ~~Ko~~ Ihre kaiserl: königl: Majestäten im Monath December mit/ allerhöchst Ihrer Gegenwart zu beehren geruhsen"

a bal sarokban: „Höchle 1833"
alól balra: „Höchle del"
jobbra: „F. Wolf lyth."
s fölül s legalól balra: „Journal pitoresque" s jobbra: „Eigenthum der Herausgeber Wolf u. Weissenbach" olvasható.
Ezeken kívül az „Imprimatur" és az „Excudatur" záradék, mely

utóbbi „Wien 20 März 1834"-ről van keltezve s (e megjegyzés:) „Monath Decemb. 833", mely épen úgy, mint a fölül lévő jelzések áthuzvák, található föl e lapon, melynek jobb szélén a király fejének vázlata van.

Tuschrajz Höchlétől, méretei a keretet véve 34.8 : 26 c/m.

Ltfa 7864

112/93 № 231.

T. Ferencz:

Sirboltba helyezése:

A bécsi kapuczinusok sirboltjában, fekete lepellel lebontott emelvényen a koporsóban fejjel jobbra fekszik T. Ferencz öfsnekulcsolt kezeiben feszülettel s mellén rendjelekkel. A szemfedőt két udvari hivatalnok kissé felemelve tartja s a ravatalon innen álló guardián átveszi a holttestet. A tetem körül hét püspök, több pap s udvari hivatalnok áll. Felirata a kép alatt két sorban:

„Schluss der Hauptmomente aus dem Leben Sr Majestät Franz T. Kaisers von Oesterreich, apostolischen Königs"

„Conclusio Momentorum E Vita Francisci T. Imperatoris Austriae Regis Apostolici."

ez alatt balra: „Die feijerliche Beysetzung der Leiche Seiner Majestät Franz T. in die Kaiserliche Gruft, am 7ten Maerz 1835."

s jobbra: „Depositio funebralis Francisci T. Imperatoris in cryptam caesaream, die 7ma Martii 1835."

s alól balra: „Hochle del."

középütt: „gedr. bei J. Höfelich"

s jobbra: „F. Wolf lith."

Könyomat, méretei a vonalkeretnek 35.2 : 45.9 c/m.

Körcvajzolta: Wolf F.

Lth o. 8096

39/94 No 471.

T. Ferencz:

Bevonulása Velencrébe:

A hadi ékítményekkel feldiszitett hajóból kiszállt fejedelmet és nejét, kik a négy paptól vitt menyezet alatt haladnak, fényes küldöttség kiséri a szt Márk-terén lévő dogepalotába. A bevonuló fejedelmet a nép üdvözli s az épületek ablakaiból számosan nézik a fogadást. A háttérben tengeri hajók, templomok és palaták közik le figyelmünket. Felirata a kép alatt két sorban:

„Hauptmomente aus dem Leben Sr Majestät Franz T. Kaisers von Oesterreich, apostol. Königs"

„E Vita Francisci T. Imperatoris Austriae Regis Apostolici"

ezalatt balra: „Feyerlicher Einzug zu Venedig, der Hauptstadt des neuen lombardisch venetianischen Königreichs, am 31. October 1831."

s jobbra: „Solennis ingressus Venetiis in novi sui Regni Longobardo-Veneti metropoli, die 31ma Octobris 1815"

alól balra: „Höchle del"

középütt: „Ged. bei Mansfeld & Comp in Wien"

s jobbra: „F. Wolf lith."

Könyomat, méretei a vonalkeretnek 34.8:46.4 c/m.

Körtette: Wolf F.

Ltfa 8092.

39/94 No 471.

I. Ferencz:

Tisztelgés uralkodásának negyvenedik évfordulójakor.

A menyezetes trónusos balra fordulva ül I. Ferencz és a kezeiben lévő papirzól olvassa a Pyrker János László üdvölő szónoklatára adandó választ. Körülötte az udvari főméltóságokat és a testőrséget látjuk; előtte József nádor, Pyrker érsek és még egy főúr áll; a háttérben pedig azon harmincznégy megye küldöttségeinek tagjai vannak kiket a nádor a király uralkodásának negyvenedik évfordulójákor I. Ferencz elé vezetett. Jelzése alól jobbra:

Aufwartung der Ungarischen Stände bey S. M.
dem Kayser am 5ten März 832.

E mellett ez a megjegyzés van: Se. M. der Kaiser genehmigen die Herausgabe s a lap hatán a Censor engedelyét találjuk „Wien 3. Mai 1832." kelettel.

Tusrajz, mérete: 26:33·6 cm.
Rajzolta: Hochle J.

9803.

Sz. N. 354/98
170-98-777.

I. Ferencz ~~megkoronáztatása~~ 10587.

Megkoronáztatása.

A frankfurti domban a jobbra lévő oltárnál térdel I. Ferencz, kinek fejére két egyháznagy a német-római császári koronát teszi. Az oltár körül és a templom többi részében a főméltóságok, a hirnökök és a meghivott vendégek vannak, mig a kettős mennyezetről nagy számú közönség nézi az ünnepélyt. Jelzése alól balra: Höchle 1830.

Aquarell, mér. 35.6: 47.5 cm.

Sz.n. 47-902
401-902-2.

I. Ferencz. 10588.

Megkoronáztatása.

Az oszlopokon nyugvó diszteremben a német-római császárrá megkoronázott fejedelem a teljes diszben megjelent főherczegek, katonai és világi főméltóságok jelenlétében a balra látható mennyezetes trón lépcsojén térdelő főurat aranygyapjas vitézzé avatja. Az erkélyen a császárné látható udvarhölgyeivel. Jelzése alól balra: Höchle 1832.

Aquarell, mér. 35: 47.1 cm.

Sz. n. 48-902
401-902-3.

Karolina Auguszta. 10589.

Megkoronáztatása.

A pozsonyi szent Márton egyház főoltára előtt térdelő Karolina Auguszta királyné vállát az ország primása és nádora a koronával érinti. Balról az ország zászlósai és az udvari méltóságoktól körülvéve I. Ferencz; jobbról az egyházi főméltóságok és az előtérben, a külön trónus mellett, egy főpap és a magyar hirnök helyezkedtek el. Jelzése alól balra: Höchle 1830.

Aquarell, mér. 35.2: 46.9 cm.

Sz. n. 46-902
401-902-1.

V. Ferdinánd megkoronáztatása:

A mennyezetes trónus legfelsőbb lépcsőjén térdel a szent István palástját viselő V. Ferdinánd, kit Ferencz császár, ki mellett neje: Karolina Augusta, áll, megáld. A trónról, melynek falán a kétfejű sas látható, tizenegy főúr van s közülök az első sorban az országbíró a jogart, a horvát bán az országalmát és a főpohárnok a pallost tartja párnán. Feliratai a kép alatt:

„Ein Moment von der Krönung S. M. König Ferdinand V.
in Pressburg den 28ten September 1830."

alól balra: „Hochle del."
jobbra: „F. Wolf lyth"
és középütt: „Gedr. in lith. Inst. in Wien."

Környomat, magassága a szőnyegtől a mennyezetig 32.6 Cm.

Lajos. 2001. (irás előtt)
7574. (teljes felirattal)

55/93 № 1469.

1433.

V. Ferdinánd bevonulása Beisbe:

E lapon a főherczegi koronának áthozatala van ábrázolva Klosterneuburgból Beisbe, hogy az a bevonulás alkalmával a menetben vitethessék. A Dunától átfelt hegyes vidék közepén balra van Klosterneuburg s az előtérben ~~halad~~ mozog (a menet, melyet számosan néznek. Elől ~~halad~~ a hatfogatos hintó, mellett, melyben az áthozatalt foganatosító két főurral szem közt a pap ül, ~~s a mely mellett~~ két szolga megy hajdánfővel; ez után, a négy lovas mögött, a koronát tartalmazó hordszéket ~~[illegible]~~ hozzák, melyre ~~[illegible]~~ lovastestőrök és ~~[illegible]~~ gyalog udvari szolgák ügyelnek fel; végre a két fogatos hintón túl követhezuek a zenészek és a katonák. Fölirata a kép alatt két sorban:

„Überbringung Des Herzoghutes
von Klosterneuburg zur Huldigung nach Wien am 13ta Juny 835"

alól balra: „Höchle del"
s jobbra: „lith. F. Wolf"
és legalól balra: „Journal pitoresque"
s jobbra: „Eigenthum der Herausgeber Wolf und Weissenbach."

Könyvnat, méretei a vonalkeretet véve 24.7 : 34.7 c/m.

Ltpa 7571

55/93 № 1469.

V. Ferdinánd megkoronáztatása:

A mennyezetes trónuson, melynek falán a kétfejű sas van, áll Ferencz császár, ki hermelines palástot, koronát s magyar öltözetet visel s ötnes rendjeleit hordja s a ki mellett neje: Karolina Augusta van koronával a fején s kivágott magyar ruhában. Az asztalon innen, a lépcső legfelsőbb fokán térdel V. Ferdinand, ki szt István palástját öltötte fel s a kit atyja megáld. Az előtérben balra még egy asztalt látunk s a háttérben tizenegy fő úr foglal helyet s köztük első sorban az országbíró a jogart, a horvát bán az országalmát és a főpohárnok a pallost tartja párnán.

Feliratai a kép alatt:

„Ein Moment vor Der Krönung S. M. König Ferdinand V. in Pressburg den 28ten September 1830."

alól balra: „Höchle del."

középütt: „Ged. im lith. Inst. in Wien"

s jobbra: „F. Wolf lyth."

s legalól balra: „Journal pitoresque"

s jobbra: „Eigenthum der Herausgeber Wolf u. Weissenbach."

Könyomat, szinezve, mérete a szönyegtől a mennyezetig 32.4 c/m

Ltpa 1433.

V. Ferdinánd megkoronáztatása:

A bor és kenyérkiosztás:

A pozsonyi főtemplom előtti terén ~~jobbra~~ középütt az emelvényről egy férfi kenyeret hajigál, melyet a nép elkapni igyekszik. Ettől jobbra a boros-hordókat állították fel, melyekből kinek-kinek ~~bort~~ inni adnak. A hordók egyikének tetején ~~egy~~ fiatal ember ül s kalapjából szürcsöli a bort s a másikéra épen egy földmives jutott fel, ki kalapját felemelve lengeti ~~tartja~~ s kit társai követnek. Az előtérben balra az előkelőbbek nézik a verekedő s egymást letipró tömeget; középütt a dula-Kodókon innen egy kézmüves ül a földön s ~~tartja~~ fogja a fejét s jobbra a házhoz egy részeg ember dült, kit víg társa buzdít a bátorságra. A főtemplomtól balra s jobbra a környékbeli házak lathatók.

Aquarell. Festette Höchle. Méretei 27.8 : 42.7 c/m.

Ltsza T. 1448. (Pozsony).

V. Ferdinand:

A jobbra levezető díszes lépeső alján fogadja V. Ferdinánd király nejét: (Maria Anna Karolinát,) kinek balkezét fogja meg. A királyné mögött három udvarhölgye áll s a pilléreken túl számosan nézik a jelenetet. Jobbra a hintót látjuk, melyen a királyné megérkezett. Töliratai a kép alatt két sorban:

„König Ferdinand V. Empfängt Seine Hohe Gemahlin, Die Königl. Prinzessin Von Sardinien in Schönbrunn den 25-ten Februar 1831."

alól balra: „Hochledel."
s jobbra: „F. Wolflyth."

Könyomat.

Lapa 7576.

55/93 N° 1467

Koronázási diszruha. T. 1506. II.

A GALLICIEN lobogóját vivő főúr balra fordult pej lovon ül és visszanéz, a háttért Pozsony vidéke képezi. Felirata

balra: Die Fahne von Gallizien
Krönungs Costume
von 1830.
jobbra: Le Drapeau de la Galice
Costume du Couronnement
de 1830.

Szines kny., mér. 48: 34.2 cm.

(Höchle?

Koronázási diszruha. T. 1502. II.

A balra fordult és ágaskodó lovon ülő főúr diszt visel vállra vetett prémes mentével, és jobbkezével CUMANIEN lobogóját tartja, a háttérben pedig Pozsony vidéke látszik a koronázási dombbal. Felirata

balra: Die Fahne von Cumanien
Krönung Costume
von 1830.
jobbra: Le Drapeau de la Cumanie
Costume du Couronnement
de 1830.

Szines kny., mér. 48: 34.8 cm.

(Höchle ?

Koronázási diszruha. T. 1507. II.

A balra fordult szürke lovon ülő főúr diszt visel és HUNGARIAE feliratú lobogót viszi Magyarország koronás czimerével, mely mellett oldalt két angyal lebeg. A háttér Dunától szelt hegyes vidék. Felirata

balra: Die Fahne von Ungarn
Krönung-Costume
von 1830.
jobbra: Le Drapeau de la Hongrie
Costume du Couronnement
de 1830.

alól balra: gez. von Höchle.
középütt: Lithogr. Institut in Wien.
jobbra: Lith. v. J. Kriehuber.

Szines kny., mér. 42: 35 cm.

Koronázási diszruha. T. 1504. II.

A BULGARIEN feliratú lobogót vivő főúr jobbra fordult lovon ül és magyar diszt visel vállra vetett prémes mentével. A háttért a pozsonyi liget képezi. Felirata

balra: Die Fahne von Bulgarien
Krönungs-Costume
von 1830.
jobbra: Le Drapeau de la Bulgarie
Costume du Couronnement
de 1830.

alól balra: gez. von Höchle.
középütt: Lithogr. Institut in Wien.
jobbra: Lith. v. J. Kriehuber.

Szines kny., mér. 46.5: 33.2 cm.

Karolina Augusza megkoronáztatása:

5069.

A három réfből öszneallított szines lapon az 1825. évi September hó 25-dikén tartott koronázás teljes menetét látjuk, a mint a királynő az épületek és templomok előtt felállított lovas katonaság és az őt üdvözlő nép között elhalad. A királynő fogatát hat ló vonja s az országhai erkélyéről s ablakaiból számos főúr nézi a felvonulást. Felirata a kép alatt:

„Könungszug Ihrer Majestät der Kaiserinn Carolina Augusta von Oesterreich Als Königin von Ungarn zu Pressburg am 25. September 1825."

alól jobbra: „Lithogr. und zu haben bey J. Trentsensky in Wien"

s legalól: „Seiner Majestät Franz dem Ersten Kaiser von Oesterreich und apostolischen Könige Ungarns in tiefster Ehrfurcht geweiht vom dem Herausgeber Joseph Trentsensky."

Könyomat, méretei 63.9: 120. c/m.

Höchle rajza után köretette: Kriehuber József.

Ltsza 5069.

I. Ferencz. 7864.

Schaller műtermében.

A terem közepén álló és Hofer András álló szobrát szemlélő uralkodót Schaller szobrász tanár látja el magyarázatokkal, mig neje Karolina Auguszta ülve beszélget udvarhölgyével. A háttérben lógo függöny előtt egy másik szobor mintázata bontakozik ki. Felirata:

Andreas Hofer's Statue von dem Bildhauer Professor Schaller
dessen Atelier Ihre Kaiserl: König: Majestäten im Monat
December (1833) mit
allerhöchst Ihrer Gegenwart zu beehren geruhten.

az alsó balsarokban: Höchle 1833.
alól balra: Höchle del.
jobbra: F. Wolf lyth.
legalól balra: Imprimatur Czernin és Journal pitoresque.
jobbra: Excudatur Mayrhofer K.K.C.B... Wien 20 März 1834 és:
Eigenthum der Herausgeber Wolf u. Weissenbach.

Tusrajz, mér. a vk. 34.8: 25.9 cm.

112-93-231.